

မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေ

၂၀၁၂ ခုနှစ် သက်ကြီးရွယ်အို ဆိုင်ရာ လေ့လာဆန်းစစ်မှုမှ ရလဒ်များ

HelpAge International helps older people claim their rights, challenge discrimination and overcome poverty, so that they can lead dignified, secure, active and healthy lives.

**HelpAge International
East Asia/Pacific Regional Office**
6 Soi 17, Nimmanhaemin Road
Suthep, Muang, Chiang Mai 50200, Thailand
Tel: +66 53 225440, Fax: +66 53 225441
hai@helpageasia.org
www.helpage.org

**HelpAge International
Myanmar Country Office**
No 10, Kanbawza Avenue
Shwetaungya Ward No 1, Bahan Township
Yangon, Myanmar
Tel: +951 539 590, Fax: +951 537 539

Printed 2012 HelpAge International

*Any parts of this publication may be reproduced for non-profit purposes unless indicated otherwise.
Please clearly credit HelpAge International and send us a copy of the reprinted article or a web link.*

THE SITUATION OF OLDER PERSONS IN MYANMAR

Results from the 2012 Survey of Older Persons

By John Knodel

in collaboration with HelpAge International staff

ဂုဏ်ပြုအမှာစကား

ဤစာတမ်းပါ အချက်အလက်များသည် ၂၀၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အခြေအနေ လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း အမျိုးသားအဆင့် သုတေသနမှ ပေါ်ထွက်လာသော တွေ့ရှိချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဆန်းစစ်မှုအား လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ အားပေးမှုများဖြင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး UNFPAမှ သတင်းအချက်အလက်များနှင့်အခြား အထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးကူညီခဲ့ပါသည်။

ဤစာတမ်းပါ တွေ့ရှိချက်များသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် လူမှုဖူလုံရေးအစီအစဉ် များချဲ့ထွင်ခြင်း၊ ဝင်ငွေတိုးမြှင့်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ၎င်းတို့၏မိသားစုများနှင့် ရပ်ရွာအတွင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေးတို့နှင့် ဆက်စပ်သော လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးမူဝါဒများအား အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

လေ့လာဆန်းစစ်မှုစာတမ်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်ခဲ့သော Institute for Social Research of the University of Michigan, Population Studies Center မှသုတေသနပါမောက္ခဖြစ်သူ Mr.Emeritus အား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ Mr.Emeritus သည် ယခုလေ့လာဆန်းစစ်မှုအား စီစဉ်ရေးဆွဲခဲ့ခြင်း၊ ကိန်းကဏန်း အချက်အလက်များအားအသေးစိတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အစီရင်ခံစာပြုစုရေးသားခြင်းတို့အား ဦးဆောင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အချက်အလက်များကောက်ယူရာတွင် အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော Myanmar Survey Research အဖွဲ့မှ ဝန်ထမ်းများအားလည်း အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိအပ်ပါသည်။

Eduardo Klien
Regional Director, East Asia/Pacific
HelpAge International

ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ ကောင်းမွန်လာခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ မိသားစု စီမံကိန်းများကြောင့် လူ့မျက်မှန်းသက်တမ်းများမြင့်မားလာခြင်း၊ မိသားစုစီမံကိန်းများကြောင့်ကလေးမွေးဖွားမှု နှုန်းကျဆင်းခြင်းစသည့် အကြောင်းအရာများကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစား တိုးတက်ပြောင်းလဲလာကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားမြင့်မားလာခြင်းသည် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်သကဲ့သို့ စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများ အသင့်မဖြစ်သေးသော အထူးသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ပိုမိုတွေ့ကြုံရနိုင်ပါသည်။ ယခုအချိန်တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းကို သာမန်လူမှုစောင့်ရှောက်ရေးပုံစံဖြင့် ဆောင်ရွက်၍မရတော့ဘဲ သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားကို ခြေခံသည့်စောင့်ရှောက်မှု ပုံစံများကိုပြောင်းလဲစောင့်ရှောက်ရတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ဝင်ငွေလုံလောက်စွာရရှိရေး၊ ဂုဏ်သိက္ခာရှိရှိရပ်တည်နိုင်ရေး၊ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေးတို့အတွက်ပါ ထည့်သွင်း စဉ်းစားရတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးအတွက် အရေးကြီးသောမူဝါဒများ၊ စီမံကိန်း များချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေမှန်ကို သိရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထိုကွက်လပ်ကို ဖြည့်ဆည်းသောအားဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသက်ကြီးရွယ်အို စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ HAI သည် လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ သက်ကြီးရွယ်အိုအခြေအနေဆန်းစစ်မှုစာတမ်းကို ဆောင်ရွက် နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတော်တွင် ဆောင်ရွက်မည့် အနာဂတ်သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးစီမံကိန်းများအတွက် လွန်စွာအကျိုးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိုပါ စာတမ်းကောက်ယူရေး ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သော လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာန၊ HAI၊ ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့သော UNFPA၊ ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သော Myanmar Survey Research အဖွဲ့နှင့်ပါဝင်သူ အားလုံးတို့အား ကျေးဇူးတင်ဂုဏ်ပြုမှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

အောင်ထွန်းခိုင်

ဥက္ကဋ္ဌ

သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးအကြံပေးကော်မတီ

Contents

Foreword	II
Executive summary	V
Chapter 1: Population ageing in Myanmar	I
Chapter highlights	2
Population ageing as an emerging concern	3
The demography of ageing in Myanmar	4
Survey description	9
Chapter 2: Social characteristics of older people	11
Chapter highlights	12
Marital status	13
Number of living children	15
Education and literacy	16
Religion	19
Community participation and social contact	20
Exposure to mass media	22
Chapter 3: Economic activity and income	25
Chapter highlights	26
Lifetime employment	27
Current employment	28
Disengagement from work	30
Sources of material support	32
Chapter 4: Material well-being	35
Chapter highlights	36
Housing quality	37
Household possessions	43
Telephone access	45
Income and assets	46
Savings and debt	48
Overall economic status	50

Chapter 5: Living arrangements	53
Chapter highlights	54
Household size and composition	55
Multi-generation and skip-generation households	60
Location of children	62
Chapter 6: Family support and intergenerational exchanges	67
Chapter highlights	68
Support from children to parents	69
Material support	69
Assistance with work	73
Assistance with care	74
Social support	79
General views regarding filial support and care	81
Support from parents to children	82
Material support	82
Housework and home maintenance	84
Grandchild care	85
Chapter 7: Health	91
Chapter highlights	92
Self-assessed health and memory	93
Current symptoms	96
Vision and hearing	98
Functional health	100
Nutrition	103
Risk behaviours	105
Health service usage	108
Psychological well-being	111
Chapter 8: Conclusions and options for the future	115
The changing situation of older people in Myanmar	116
Options for the future	117
Bibliography	122

အနှစ်ချုပ်

သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေများပြားလာခြင်းနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုတို့အတွက်ကောင်းကျိုးဖန်တီးပေးနိုင်ရေးတို့သည် မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာများနှင့် အာရှတိုက်ရှိနိုင်ငံများအတွက်ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုများအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာလျက်ရှိပါသည်။ ထိုစိန်ခေါ်မှုများအားသင့်တော်သောမူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များဖြင့် ထိထိရောက်ရောက် တုံ့ပြန်နိုင်ရေးအတွက် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ပတ်သက်သောပြီးပြည့်စုံသည်။ အားကိုးအားထားပြုလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များလိုအပ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသက်ကြီးရွယ်အိုကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (HelpAge International) သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းပထမဦးဆုံး အကြိမ်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေအား လေ့လာဆန်းစစ်မှုကို ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လနှင့် ဧပြီလအတွင်းပြုလုပ်နိုင်ရန် Myanmar Survey Research အဖွဲ့နှင့် သဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ လေ့လာဆန်းစစ်မှုသည် ကချင်ပြည်နယ်မှအပ ကျန်တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ်များအားလုံးအကျုံးဝင်ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အို

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် အလျင်အမြန်ပင် သက်ကြီးဦးရေဘက်သို့ စတင်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ နောက်ဆုံးသန်းခေါင်စာရင်းအား ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သည့်အတွက် လူဦးရေကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်မှု အကန့်အသတ်ရှိသော်လည်း ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂလူဦးရေအဖွဲ့၏ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုများအားရရှိ နိုင်ပါသည်။ အခြားသော အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည် အလျင်အမြန်ပင် တိုးပွားလျက်ရှိပါသည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် (၆၀)ထက်(၄)ဆပိုတိုးပွားလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကလေးမွေးဖွားမှုနှုန်းကျဆင်းလာခြင်း၊ လူတစ်ဦးချင်းမျှော်မှန်းသက်တမ်းတိုးပွားလာခြင်း

တို့ကလည်း အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အို အရေအတွက်ကို ပို၍တိုးပွားလာစေပါသည်။ လက်ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ အချိုးအစားသည် တိုင်းပြည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၉%) ခန့်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိုးအစားသည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ် (၅၀)မှ စတင်မြင့်မားလာခြင်းဖြစ်ပြီး နောင်ဆယ်စုနှစ်(၄)ခုအတွင်း ပို၍လျင်မြန်စွာမြင့်မားလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ အချိုးအစားသည် တိုင်းပြည်လူဦးရေ၏ ၁၅% နှင့် ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၂၅% အထိ မြင့်မားလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းထားပါသည်။ ၂၀၃၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အို ဦးရေသည် အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အောက်ကလေးသူငယ်ဦးရေထက် ပိုများပြားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာဝိသေသလက္ခဏာများ

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသောအခါ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီးများသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ရရှိရေးအတွက် အရေးပါသော အရင်းအမြစ်များဖြစ်ပါသည်။ လိုအပ်လာသည့်အခါ ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးသူများအဖြင့်လည်း ဆောင်ရွက်ပေးကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသမီး (၇၀%) ခန့်သည် မုဆိုးမများဖြစ်သည့် အတွက်ကြောင့် သားသမီးများအပေါ်ပို မှီခိုအားထားမှုပြုကြရပါသည်။ သို့သော် သက်ကြီးအမျိုးသားသုံးပုံနှစ်ပုံကျော်မှာ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် အတူရှိနေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယနေ့သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပျမ်းမျှ သားသမီး(၄)ဦးမှ (၅)ဦးအထိရှိကြပြီး (၆%)ခန့် မျှသာ သားသမီးမရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်မြန်မာနိုင်ငံရှိအမျိုးသမီးများ၏ ကလေးမွေးဖွားနှုန်းကျဆင်းလျက်ရှိသည့်အတွက် အနာဂတ်သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ကူညီထောက်ပံ့ပေးမည့် သားသမီးအရေအတွက် ပိုမိုနည်းပါးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ယခု စာအုပ်သည် သက်ကြီးရွယ်အို အခြေအနေဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်စစ်တမ်းမှ တွေ့ရှိချက်များအား အထူးပြု ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပြီး ကချင်ပြည်နယ်မှ အပ တစ်နိုင်ငံလုံးအား လွှမ်းမိုးခဲ့ပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းအား လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အားပေးတိုက်တွန်းမှု၊ UNFPA ၏ ကူညီမှုများဖြင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

သက်ကြီး အမျိုးသမီး သုံးပုံတစ်ပုံကျော်သည် အစိုးရ ပညာရေးအားသင်ယူဘူးခြင်း မရှိဘဲ၊ သက်ကြီး အမျိုးသားများတွင်မူ (၁၀%)အောက်သာ အစိုးရပညာ ရေးသင်ယူဘူးခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စာတတ်မြောက်မှုမရှိခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် များရရှိနိုင်မှု အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်းများက ကျေးလက်ဒေသများရှိ အသက် (၇၀) နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဘဝအသွင်အပြင် များပင်ဖြစ်ပါ သည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူထုဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာရယူ သုံးစွဲနိုင်မှု အကန့် အသတ်များကလည်း သတင်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်မှုအတွက် အခက်အခဲ ဖြစ်စေပါသည်။ မည်သည့်နေရာတွင် နေထိုင်သည် ဖြစ်စေအသက်မည်မျှရှိသည်ဖြစ်စေ ကျား/မ မည်သို့ ပင်ဖြစ်စေ ဘာသာရေး အလေ့အထများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဘဝတွင် အရေးပါသော အခန်း ကဏ္ဍတွင်ရှိနေပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများ၏ (၃) ပုံ (၁)ပုံသည် နေ့စဉ် ဘုရားရှိခိုးခြင်းနှင့် တရား ထိုင်ခြင်းပြုလုပ်ကြပြီး၊ (၉၅%)ကတော့ အနည်းဆုံး(၁) လတစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ကြပါသည်။(၉၀%)မျှသောသက်ကြီး ရွယ်အိုများသည် အခါအခွင့်သင့်သလို ရပ်ရွာပွဲလမ်း သဘင်များနှင့် ဘာသာရေးအခမ်းအနားများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြပါသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုများနှင့် ဝင်ငွေ

(၉၄%) မျှသော သက်ကြီးရွယ်အို အများစုသည် စီးပွားရေးအားဖြင့် လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်နေကြဆဲဖြစ်ပါ သည်။ ထို(၉၄%)အနက်မှ(၆၀%)မျှသည် အဓိကအားဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ လယ် ပိုင်ရှင်များသို့မဟုတ် လယ်ယာလုပ်သားများ ဖြစ်ကြပါ သည်။ (၁၀%) မျှသောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် မဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ တွင် လုပ်ကိုင်နေကြပြီး၊ အခြားသော (၁၀%)ခန့်သည် အတည်တကျရှိသော အလုပ်အကိုင်များတွင်လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။ မြို့ပြဒေသများတွင်မူ လယ်ယာလုပ်ငန်း နှင့် မဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများနှင့် အတည်တကျရှိ သော အလုပ်အကိုင်များ နှစ်ခုစလုံးတွေ့ရပါသည်။ ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုသည် အသက်အရွယ်ကြီး ရင့်လာမှုနှင့် အမျှ ကျဆင်းလာသော်လည်း အသက် (၆၀)မှ (၆၄) အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုထက်ဝက်ခန့် သည် ယခင်နှစ်က အလုပ်လုပ်ဆဲရှိသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ သို့သော် အသက်(၇၀)မှ (၇၄)နှစ်အတွင်းရှိ

သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၂၃%)ကသာ ယခင်ကအလုပ် လုပ်ဆဲရှိသည်ကို လေ့လာရပါသည်။ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ် ကိုင်နေမှုတွင် သက်ကြီး အမျိုးသားက သက်ကြီး အမျိုးသမီးဦးရေထက်(၂)ဆမျှ ရှိပါသည်။ ကျေးလက် ဒေသတွင် နေထိုင်သောသက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ မြို့ပြ ဒေသတွင်နေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထက်ဝင် ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မှုတွင်ပိုကြာရှည်စွာလုပ်ကိုင်လေ့ ရှိပါသည်။ အလုပ်အကိုင်မှ ဝင်ငွေကျဆင်းလာမှုနှင့် အတူ သား သမီးများထံမှ အထောက်အပံ့ ပိုမိုလိုအပ် လာပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများ အနက်မှ (၈၀%) ကျော်သည်သားသမီးများထံမှ ငွေ ကြေးသို့မဟုတ်ပစ္စည်းအထောက်အပံ့ ရရှိကြပါသည်။ (၆၁%) မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အဓိက အားကိုးအားထား ပြုရသူများမှာ သားသမီး များဖြစ်ကြ ပါသည်။(၂၂%)မျှသောသက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက်မူ မိမိကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေ သို့မဟုတ် မိမိအိမ်ထောင်ဖက်၏ဝင် ငွေသည်၎င်းတို့အတွက် အဓိကအရင်းအမြစ် ဖြစ်ပါ သည်။

ပင်စင်လစာ ခံစားနေသောသက်ကြီးရွယ်အိုအင်မတန် မှနည်းပါသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ မြို့ပြဒေသရှိ သက်ကြီးရွယ်အို (၅)ပုံ(၁)ပုံ နီးပါးသည်ပင်စင်လစာခံ စားနေရသော်လည်း ကျေးလက် ဒေသများရှိသက်ကြီး ရွယ်အို(၂%)ခန့်မျှသာပင်စင်လစာရှိကြပါသည်။ ပင်စာ လစာခံစားမှုတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးနှိုင်းယှဉ်ပါက သက်ကြီးအမျိုးသားများက သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ ထက် (၂)ဆနီးပါးရှိပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများအနက် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှ အစိုးရသို့မဟုတ်အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လူမှုရေးထောက်အပံ့ ရရှိဘူးကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ခြင်းမရှိပါ။

ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု

ပြီးပြည့်စုံသော လူမှုရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု မရှိ သည့်အတွက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မိသားစုအခြေ အနေနှင့် ဝင်ငွေသည်သာ ၎င်းတို့ ဥစ္စာနေပိုင်ဆိုင်မှု အတွက်အဓိက အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဝင်ငွေနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုအနေ အထားအားကြည့်မည်ဆိုပါက ကျေးလက်ဒေသရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ဆင်းရဲသည်ဟု ယေဘုယျ ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည်

တာရှည်မခံသောပစ္စည်းများဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော အိမ်များတွင် နေထိုင်ကြရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို သုံးပုံတစ်ပုံသည် လျှပ်စစ်မီးမရှိသော အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြရပြီး (၅၈%)သည် ရေပေးဝေရေး စနစ်မရရှိကြသည်ကို လည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အထက်ပါအခြေအနေများအား ကျေးလက်ဒေသများတွင် ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ပြီးခဲ့သည် ဆယ်စုနှစ်အတွင်းအခြေအနေများ တိုးတက်လာသော်လည်း ပျမ်းမျှအားဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများနေထိုင်သည့် အိမ်များတွင် ပိုင်ဆိုင်မှုပစ္စည်းအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို(၃)ပုံ(၂)ပုံမျှသည် တစ်နည်းတစ်ဖုံဖြင့်လျှပ်စစ်မီးရရှိနေကြသော်လည်း ထက်ဝက်မျှသည်ရေဒီယိုမရှိကြပါ။ ထို့အပြင်(၃၀%)မျှသည် ရေဒီယိုသို့မဟုတ် ရုပ်မြင်သံကြားစက်မရှိကြပြီး၊ အင်မတန်နည်းပါးသော အရေအတွက်ကသာ အခြား လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများရှိကြပါသည်။

ပုံမှန်အားဖြင့်မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ဝင်ငွေနည်းအိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ (၁၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့အိမ်ထောင်စု လစဉ်ဝင်ငွေသည်(၂၅၀၀၀)ကျပ်အောက် သို့မဟုတ် တစ်နေ့(၁)ဒေါ်လာအောက်နည်းပါးသည် ဟုဖြေဆိုကြပြီး (၆၀%)က ၎င်းတို့အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေသည် တစ်နေ့ (၃) ဒေါ်ထက်မများဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ (၁၇%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက စုဆောင်းထားရှိမှုအဖြစ် ငွေကြေးသို့မဟုတ် ရွှေရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပြီး ထိုအရေအတွက်ထက် (၂)ဆကမူ အကြွေးရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ (၅၅%) မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ ၎င်းတို့၏ဝင်ငွေသည် ၎င်းတို့၏နေ့စဉ် လိုအပ်ချက်များအား ပုံမှန်ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။

နေထိုင်မှု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အို အများစုသည် မိသားစုဝင်များ သို့မဟုတ် အခြားတစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့်အတူနေထိုင်ကြပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့်သက်ကြီးရွယ်အိုရှိသောအိမ်ထောင်စုများ၏ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်သည် (၄.၆) ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၇%)သည် မိမိဘာသာ နေထိုင်ကြပါသည်။ အသက်ကြီးလာမှုနှင့်အတူ တစ်ဦးတည်းနေထိုင်ရသည့် အခွင့်အလမ်းပိုများလာသော်လည်းအသက်(၈၀)အရွယ်၌ (၁၀%)ခန့်သာ သက်ကြီး

ရွယ်အိုများသည် မိမိဘာသာနေထိုင်ကြရပါသည်။ တစ်ဦးတည်း နေထိုင်မှုသည် အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးများတွင် ပို၍အဖြစ်များပါသည်။ ထိုအချက်သည်အမျိုးသမီးများ၏ မုဆိုးမဖြစ်တန်စွမ်းများမှုအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အများစု (၈၆%) သည် မျိုးဆက်တစ်ခုထက်မကရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုကြောင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်သဖြင့် အကျိုးကျေးဇူး ရရှိကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို (၄)ပုံ(၃)ပုံကျော်သည် အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ဦးနှင့် အတူနေကြပါသည်။ သားသမီးများ သက်ရှိထင်ရှားရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၉၅%)၌ အနည်းဆုံး သားသမီးတစ်ဦးသည် တစ်ရွာတည်း သို့မဟုတ် တစ်ရပ်ကွက်တည်း နေထိုင်ကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် အနည်းဆုံးမြေးတစ်ဦးနှင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ သားသမီးများနှင့် မဟုတ်ဘဲ မြေးများနှင့်သာ နေထိုင်ရသော မျိုးဆက်ကျော်အိမ်ထောင်စုများကတော့ အတော်ပင်ရှားပါးပါသည်။ ထို့အပြင်သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အနီးအပါးနေထိုင်ကြသော သားသမီးများအပြင် မကြာခဏ အဆက်အသွယ်ရှိသော ဆွေမျိုးများလည်းရှိကြပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအနက် အနည်းငယ်မျှသာ သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် အထီးကျန်ဖြစ်ကြရပြီး အများစုများ လူမှုရေးအားဖြင့် သားသမီးများ၊ ဆွေမျိုးများဖြင့် တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းရှိကြပါသည်။

မိသားစုအထောက်အပံ့နှင့် မျိုးဆက်များ အကြားအပြန်အလှန်ဖလှယ်မှု

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ၎င်းတို့၏ မိသားစုများထံမှ အတိုင်းအတာတစ်ခု အထိအထောက်အပံ့များရရှိနေသလို ၎င်းတို့ကလည်း မိသားစုများအား ပြန်လည်အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်သည်မှာ အထင်အရှားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် မေးခွန်းဖြေဆိုသူ အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီးများ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံသည် ၎င်းတို့၏ မိဘများအား ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က ငွေကြေး သို့မဟုတ် ပစ္စည်းထောက်ပံ့နိုင်ခဲ့ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီးများအနက် နီးနီးကပ်ကပ် နေသားသမီးများထက်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကမြို့ကြီး(၂)မြို့နှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ သားသမီးများက ပိုမိုထောက်ပံ့မှုပြုနိုင်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုအချက် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးကောင်းမွန်မှုကိုရောင်ပြန်ဟပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင်(၄၀%)မျှသော အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများသည်သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအားလယ်ယာလုပ်ငန်းများနှင့်မိဘများ၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၌ ကူညီမှုပြုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

မိသားစုသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာ အရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သမီးများသည် ထက်ဝက်မျှသောသက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သမီးများထံမှ နေ့စဉ်ဘဝလှုပ်ရှားများနှင့် နေထိုင်မကောင်းသောအခါ၊ အနာတရ ရသောအခါ အကူအညီနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုရကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်ဖက်များ၌ အမျိုးသမီးအများစုသည် အမျိုးသားအတွက် ပြုစု စောင့်ရှောက်ပေးသူများဖြစ်ကြ သော်လည်း အမျိုးသားအနည်းငယ်ကသာ အမျိုးသမီးများအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက် သူများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော်အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အို အိမ်ထောင်ဖက်များသည် အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိတော့ စောင့်ရှောက်မှုပြုကြပါသည်။ အနီးအနား၌ နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် မကြာခဏလာရောက်လည်ပတ်ကြခြင်းဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများအား လူမှုရေးအထောက်အပံ့ပြုကြပါသည်။ ရပ်ဝေးတွင် နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအား တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ်မှုပြုကြပါသည်။ သို့သော် (၉%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာ တယ်လီဖုန်းအား အကန့်အသတ်ဖြင့် အထိ အတွေ့ရှိကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ မျိုးဆက်များအကြားထောက်ပံ့မှုသည် အပြန်အလှန်ရှိသည်မှာ အထင်အရှားပင်ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုထံမှ အကူအညီများရရှိသလို မိသားစုကို ပြန်လည်အထောက်အပံ့ ပြုလျက်ရှိပါသည်။ သားသမီးများနှင့် အတူနေကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၅၆%)သည် ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်စုအား စီးပွားရေးအားဖြင့် အထောက်အပံ့ပြုနိုင်ကြပါသည်။ အရွယ်ရောက် ပြီးသားသမီးများသည် အတူနေသက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများကြောင့် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စများ ပိုင်းဝန်းဆောင်

ရွက်ပေးခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ၌ အထောက်အကူ ရရှိသည် ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထက်ဝက်မကသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ၎င်းတို့၏မြေးများအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုပြုကြပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၁၅%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မိဘများမရှိကြသည့် ၎င်းတို့၏ မြေးများအား စောင့်ရှောက်ကြည့်ရှုကြရပါသည်။

ကျန်းမာရေး

ကျန်းမာရေးသည်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဘဝအရည်အသွေး၊ မိမိဘာသာမိမိလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာဖူလုံမှုများအားများစွာ သက်ရောက်မှုဖြစ်စေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အို (၃)ပုံ(၁)ပုံခန့်ကသာ ၎င်းတို့၏ကျန်းမာရေးသည် ကောင်းမွန်ကြောင်း သို့မဟုတ် အလွန်ကောင်းမွန်ကြောင်းပြောဆိုကြပါသည်။ အသက် (၆၀-၆၄) အကြား သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁၃%)သည် ကျန်းမာရေးမကောင်း ကြောင်းပြောဆိုကြပြီး အသက်(၈၀)နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်(၃၂%)က ကျန်းမာရေးမကောင်းကြောင်းပြောဆိုကြပါသည်။ အများစုသော သက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ ပြီးခဲ့သည့်လက နေထိုင်မကောင်းမှုတစ်မျိုး သို့မဟုတ် တစ်မျိုးထက်မက ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ပြောဆိုကြပါသည်။ အဖြစ်များသော ရောဂါလက္ခဏာများမှာ အဆစ်များကိုက်ခဲခြင်းနှင့်မူးဝေခြင်းတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ (၃၅%)သောသက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ ပြီးခဲ့သည့် (၁)နှစ်အတွင်းသာမန်နေ့စဉ် အလုပ်များပင် မလုပ်နိုင်အောင် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် (၁၅%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အကြားအာရုံ ပြဿနာ ရှိနေကြပြီး၊ (၃၀%)မှာ မှုအမြင်အာရုံဆိုင်ရာပြဿနာများ ရှိနေကြပါသည်။

(၅၂%)သောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အခြေခံလှုပ်ရှားမှု(၅)မျိုးနက်လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အကန့်အသတ် တစ်မျိုးမဟုတ်တစ်မျိုးရှိနေကြပါသည်။ ဥပမာအလေးအပင်မခြင်း၊ လှေကားထစ် တက်ခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ (၂၃%)သည်လှဲလျောင်းနေသည့်အနေအထားမှထခြင်း၊ ရေအိမ်အသုံးပြုခြင်းစသည့်လှုပ်ရှားမှုများ၌အခက်အခဲများ ရှိနေကြပါသည်။ ကွာဟချက်များသည် အသက်အရွယ်အလိုက်ရှိကြပါသည်။ အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများထက်(၄)ဆ ပိုလှုပ်ရှား

မှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲရှိကြောင်းပြောဆိုကြပါသည်။ (၂၇%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ငွေကြေး မတတ်နိုင်သောကြောင့် လိုအပ်သလောက်ဆေးကုသ မှုမရရှိကြဟု ပြောဆိုကြသော်လည်း၊ ပြီးခဲ့သည့်(၁)နှစ် အတွင်း နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခဲ့သော သက်ကြီးရွယ် အိုအားလုံးနီးပါးကုသမှုရရှိခဲ့ကြပါသည်။ (၁၂%)မျှ သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင်ပြီးခဲ့သည် (၃)နှစ် အတွင်း အထွေထွေ ကျန်းမာရေးဆေးစစ်မှုခံယူခဲ့ဘူး သည်ဟု ပြောဆိုကြပြီး ၎င်းတို့အနက်အများစုသည် မြို့ပြဒေသတွင် နေထိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။

နိဂုံးနှင့် အနာဂတ်အတွက် ရွေးချယ်စရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအများအပြားသည် အမှီအခိုကင်း၍ တက်ကြွသော ဘဝများပိုင်ဆိုင်ကြပါ သည်။ ၎င်းတို့သည် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြ သည့်အပြင် အိမ်အလုပ်နှင့် မြေးများအားစောင့်ရှောက် ပေးနိုင်သည့်အတွက်၎င်းတို့၏ အရွယ်ရောက်ပြီးသား သမီးများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ပိုမိုထိ ရောက်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ကြပါသည်။ သို့သော်အခြား သော သက်ကြီးရွယ်အို အမြောက်အမြားသည် အန္တရာယ်ကျ ရောက်လွယ်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိ၍ အကူအညီလိုအပ်နေကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာကြသဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

ပြီးခဲ့သည့် အတိတ်ကာလမှာရော လက်ရှိအခြေအနေမှာ ပါ မိသားစုဆိုသည့် လူမှုအဖွဲ့လေးသည် မြန်မာ နိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက် မှုနှင့်အထောက်အပံ့ပြုရာခံတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထို အချက်က မြန်မာလူမျိုးတို့၏ သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ

အပေါ်ထားရှိသည့် လေးစားမှု၊ သားသမီးများ၏ မိဘ များအပေါ် တာဝန်ရှိသည်ဟုခံယူထားသည့် စိတ်ဓါတ် များနှင့် အစဉ်အလာဓလေ့များကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါ သည်။ သို့သော် ထိုစနစ်အတွင်းတွင် လိုအပ်ချက် များရှိနေသည်ကို ငြင်းပယ်၍ မရနိုင်ပါ။ သားသမီးနှင့် မိဘတို့အကြားမလိုလားအပ်သော အခြေအနေများ သည်များသောအားဖြင့် အလွန်အမင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါး ခြင်းမှ မြစ်ဖျားခံပါသည်။ ထို့အပြင် လူဦးရေ အချိုး အစားပြောင်းလဲမှုသည် အနာဂတ်အတွက် စိန်ခေါ်မှု များဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အထူးသဖြင့် စီးပွားရေး အတွက် သားသမီးများ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချခြင်းနှင့် မိသားစုဝင် အရေအတွက် နည်းပါးလာခြင်းတို့သည် ရှောင်လွှဲ၍ မရသောအချက်များဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိ နည်းပါးသော်လည်း သားသမီးမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို အချိုးအစားပိုမိုများပြားလာမည်ဖြစ်ကြောင်း မျှော်မှန်း ရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အစိုးရ၏ ဦးဆောင်ဦး ရွက်ပြုဆောင်ရွက်ပေးမှု၊ စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသော ရပ်ရွာနှင့် လူထုအဖွဲ့အစည်းများမှ တဆင့်ပြောင်းလဲ လာသော မိသားစုပုံစံများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ကွက်လပ်အား ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရန် လမ်းစ သို့ရောက်ရှိ နေပြီဖြစ်ပါသည်။ လူဦးရေ အချိုးအစား ပြောင်းလဲမှုအား ကြိုတင်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် မြန်မာ နိုင်ငံ ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေလေ့လာ ဆန်းစစ်ခြင်းစာတမ်းပါ အချက်အလက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ ၎င်းတို့၏ မိသားစု များနှင့် ရပ်ရွာအတွက် လူမှုရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက် ခြင်း၏ အရေးပါပုံအား မီးမောင်းထိုးပြ လျှက်ရှိပါသည်။ ထိုအခွင့်အလမ်းသည် အကန့်အသတ်နှင့်သာ ဖြစ် သဖြင့် လက်မလွတ်သင့်ပါ။

အခန်း - ၁ -

မြန်မာ့သက်ကြီးရွယ်အိုများ

အခန်း(၁)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ အလျင်အမြန်တိုးပွားခြင်း၊ စုစုပေါင်းလူဦးရေတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားကြီးမားလာခြင်းတို့သည် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် အခြားဒေသအတွင်းရှိ နိုင်ငံအစိုးရများနှင့် နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများအတွက် အဓိကစိန်ခေါ်မှုများပင်ဖြစ်ပါသည်။
- ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် နောက်ဆုံးကောက်ယူခဲ့သော သန်းခေါင်စာရင်းနောက်ပိုင်း သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ယူထားခြင်းမရှိသည့်အတွက်ကြောင့် လက်ရှိလူဦးရေ၏ ပမာဏနှင့် အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် အချိုးအစားများအားအခိုင်အမာပြောဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။
- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ခန့်မှန်းချက်များအရ(၂၀၁၂)ပြည့်နှစ်ရှိ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည် (၁၉၅၀)ပြည့်နှစ်တွင်ရှိခဲ့သော အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေထက်(၃)ဆပိုမိုများပြားလာကြောင်း တွေ့ရှိရပြီး စုစုပေါင်းလူဦးရေအချိုးအစားအနေဖြင့် (၆%)အောက်မှ (၉%)နီးပါးအထိ တိုးပွားလာကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များအတွင်းကလေးမွေးဖွားနှုန်းကျဆင်းလာမှုနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများမျှော်မှန်းအသက်ပိုမိုရှည်လာသည့်အတွက် လာမည့်ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစား ပိုမိုမြင့်မားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ ခန့်မှန်းချက်အရ(၂၀၅၀)ပြည့်နှစ်အရောက်တွင် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားသည် တိုင်းပြည်လူဦးရေ၏ (၄)ပုံ (၁)ပုံရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတစ်လျှောက်ပထမဦးဆုံးအကြိမ် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည် အသက်(၁၅)နှစ်နှင့်အောက် ကလေးသူငယ်အရေအတွက် ထက်များပြားလာမည်ဖြစ်ပါကြောင်း သိရှိရပါသည်။
- ရလဒ်အနေဖြင့် မိုခိုဦးရေအများစုသည် ကလေးသူငယ်များမဟုတ်ဘဲ သက်ကြီးရွယ်အိုများဖြစ်လာပါသည်။ အခြားသော ရလဒ်တစ်ခုမှာ တိုပွားလာသောသက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေကြောင့် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေလျော့ပါးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။
- အခြားဒေသများကဲ့သို့ပင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း သက်ကြီးအမျိုးသမီးဦးရေသည် သက်ကြီး အမျိုးသားဦးရေထက်ပိုမိုများပြားပြီး ပိုမိုအသက်ကြီးသော လူဦးရေ၌အမျိုးသမီးများကပို၍များပြားပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံ၌သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များသည် အကန့်အသတ်နှင့်သာရရှိနိုင်ပါသည်။ထိုအချက်အားကုစားရန်အတွက် ၂၀၁၂ခုနှစ်မတ်လမှဧပြီလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို (၄၀၈၀)ယောက်အား ကိုယ်စားပြုစံထား၍ ယခုလေ့လာဆန်းစစ်မှုအားပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

တိုးပွားလာသော သက်ကြီးရွယ်အိုလူဦးရေ (အရေးကြီးသောအကြောင်းအရာတစ်ခု)

သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေတိုးပွားလာခြင်းသည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဆဲ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ဖြစ်ပွားလျက် ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အရှေ့တောင် အာရှ နိုင်ငံအားလုံးတွင် သက်ကြီး ရွယ်အိုအရေအတွက်တိုးပွား လာသည်သာမက စုစုပေါင်းလူဦးရေရှိ သက်ကြီးရွယ် အိုအချိုးအစား သည်လည်းမြင့်မားလာပါသည်။ ထို သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားမြင့်မားလာခြင်းသည် ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များစွာကတည်းက စတင်ခဲ့ပြီး နောင်ဆယ်စုနှစ်များစွာဆက်လက်မြင့်မားလာ အံ့မည် ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ဦးချင်း၏ မျှော်မှန်းသက်တမ်း မြင့်မားလာသည့်အတွက် အဓိကကျသော အသက် အရွယ်အုပ်စုများအကြားရှိ မျှခြေညီမှုကိုများစွာ အ ပြောင်းအလဲဖြစ်စေပါသည်။ ထို့အပြင် ကလေးမွေးဖွား နှုန်းကျဆင်းလာခြင်းသည်ကလည်း သက်ကြီးဦးရေ အချိုးအစားကိုမြင့်မားစေပါသည်(အမျိုးသားသုတေသ နကောင်စီ ၂၀၁၁)။

သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ လျင်မြန်စွာတိုးပွားလာ ခြင်းကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် စီးပွားရေးဝန် ထုပ်ဝန်ပိုးများအဖြစ် စိုးရိမ်စရာတစ်ခုအနေနှင့် ရှုမြင် ကြပါသည် (ကမ္ဘာ့ဘဏ် ၁၉၉၄)။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအားလူအဖွဲ့အစည်း၏ တန်ဖိုး ရှိသော ပိုင်ဆိုင်မှုတစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထား ကြပါသည် (Ananta and Arifin ၂၀၀၉)။ ကမ္ဘာ့ကုလ သမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသည်သက်ကြီးရွယ်အိုများအား လူအဖွဲ့ အစည်း၏ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဆိုသည်ထက် အရင်းအမြစ် တစ်ခုအဖြစ်ရှုမြင်ခြင်းကိုအားပေးခြင်းဖြင့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများအား လူ့အဖွဲ့အစည်း လေးစားအားထားရာ တစ်ခုဖြစ်လာရေး ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုကြိုးပမ်း အားထုတ်မှုများအား ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ ကြီး၏ ညီလာခံများတွင် တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ အထူး သဖြင့် စပိန်နိုင်ငံ၊ မက်ဒရစ်မြို့၌ ၂၀၀၂ ခုနှစ်၌ကျင်းပခဲ့ သော ဒုတိယအကြိမ်မြောက်သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာ ညီလာခံနှင့် ၎င်း၏ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများပင် ဖြစ် ပါသည်။ ၎င်းဆက်စပ်အစည်းအဝေးများက ဒေသဆိုင် ရာလှုပ်ရှားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာစေပါသည်။ ထိုအချက် ကအရှေ့နှင့် အရှေ့အာရှဒေသတွင် မကာအိုလုပ်ငန်း စီမံချက်နှင့် ရှန်ဟိုင်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာများပေါ်ထွက်လာစေခဲ့ပါသည်။ အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာသက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့

(HelpAge International) ကလည်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လိုအပ်ချက်ကို သာမက ၎င်းတို့၏ အဖိုးတန်သော ထည့်ဝင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မှု များအပေါ် အာရုံစိုက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါ သည်။ သက်ရွယ်စုံညီ လူ့ဘောင်ဆီဆိုသော အချက် သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသက် ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (HelpAge Interna tional) တို့၏ဘုံရည်မှန်းချက်တစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရမှလည်းရည်မှန်းချက်တစ်ခု အနေဖြင့်သတ်မှတ် ထားပါသည် (မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ၂၀၀၇)။

မြန်မာနိုင်ငံ၌သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေ နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များသည် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရရှိနိုင်ပါသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ကတည်းက ကောက်ယူခဲ့ခြင်း မရှိတော့သော သန်း ခေါင်စာရင်းက သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေခံ လက္ခဏာများနှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက် အလက်များကိုပင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံပေးနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ သက်ကြီး ရွယ်အိုနှင့် ပတ်သက်သော အစီရင်ခံစာ(၂)စောင်ထွက်ပေါ်ခဲ့ဘူးသော်လည်း ထို အစီရင်ခံစာများသည် အခြားရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ပြုလုပ်ခဲ့သော စစ်တမ်းများအပေါ် အခြေခံ၍ ရေးသာ ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်(ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနနှင့် UNFPA ၂၀၀၅, ၂၀၁၂)။ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ပတ်သက် သော သတင်းအချက်အလက်များကောက်ယူရေး ယခင်မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၏ တိုက်တွန်းချက်အား သဘောတူလက်ခံလျက်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသက်ကြီး ရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (HelpAge Interna tional) နှင့် UNFPA သည်လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည် နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ မြန်မာ နိုင်ငံဒေသ အသီးသီးရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေ အနေလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း (၂၀၁၂)အား ဆောင် ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအစီရင်ခံစာသည် ပထမဦးဆုံးနိုင်ငံ အတွင်းပြုလုပ်ခဲ့သော လေ့လာဆန်းစစ်မှုမှ ရရှိသော တွေ့ ရှိချက်များအား တင်ပြထားပါသည်။ အစီရင်ခံစာ တွင် အနာဂါတ် သက်ကြီးရွယ်အို ဆိုင်ရာမူဝါဒချက် မှတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာ တွင်လည်းကောင်း အကျိုးပြုနိုင်မည့် သက်ကြီးရွယ်အို များ၏ လိုအပ်ချက်ဆိုင်ရာ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုပြဿနာ

ဆိုင်ရာနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများမှ လူ့အဖွဲ့အစည်းအပေါ် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးဆိုင်ရာ အထောက်အထား အပေါ်အခြေခံသည့် အချက်များပါဝင်ပါသည်။

ယခုအစီရင်ခံစာတွင် "Older Population"နှင့် "Elderly"ဟူသောစကားလုံး(၂)ခုအား အဓိပ္ပါယ်တူညီသော ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်သည့် စကားလုံးများအဖြစ် အသုံးပြုထားပြီး ရည်ညွှန်းချက်မှာ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက်ရှိသူများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ အသက်(၆၀)ဆိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တစ်ချို့သော ကဏ္ဍများတွင် အငြိမ်းစားပေးသည့် အသက်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှပင်ဖြစ်ပြီး၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့နှင့် အခြားသော အရေးပါသည့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက

အသက်အရွယ် အုပ်စုများခွဲခြားရာတွင် အသက်(၆၀) နှစ်အား သက်ကြီးရွယ်အိုအုပ်စုတွင်စတင်ထည့်သွင်း တွက်ချက်ကြပါသည်။

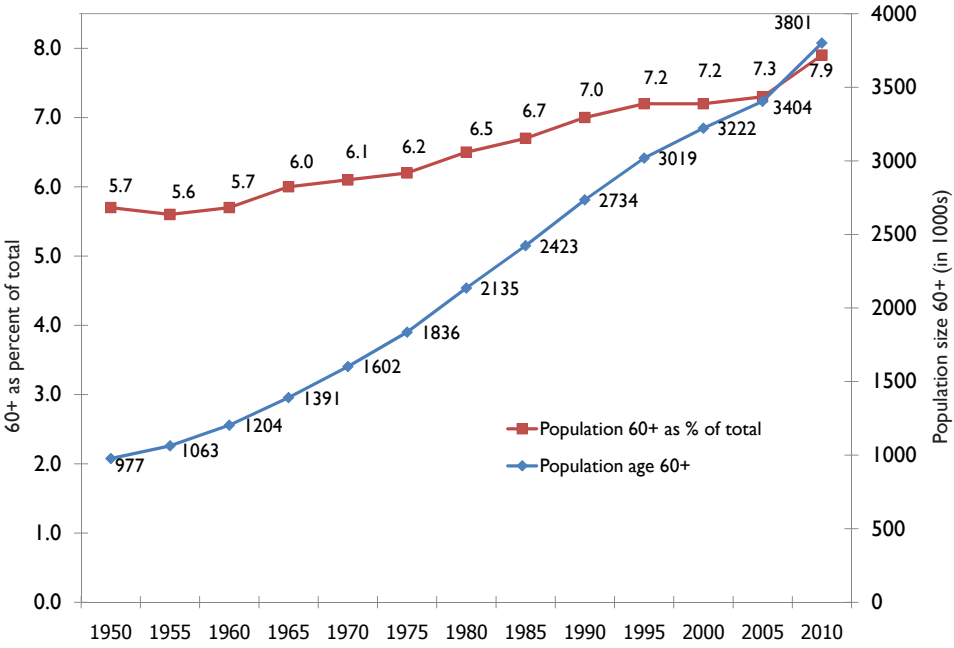
အသက်အရွယ်အပေါ် အခြေခံ၍ ဇရာပေဒအား အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုခြင်းသည် လွယ်ကူသော်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုသော အသက်အရွယ်အပိုင်း အခြားသည် ဘဝ၏ မတူညီသောအစိတ်အပိုင်းများ ပါဝင်သည်ကို လက်ခံသိရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ထို့အပြင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ သာမက မည်သည့် အသက် အရွယ်အပိုင်းအခြား၌မဆို တစ်ဦးချင်းအပေါ် လိုက်၍ ၎င်းတို့၏ အခြေအနေနှင့် လိုအပ်ချက်များ အရ ကွဲပြားခြားနားမှုများရှိကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေအချိုးအစား

၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် နောက်ဆုံးကောက်ယူခဲ့သော သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ပိုင်း သန်းခေါင် စာရင်းကောက်ယူထားခြင်း မရှိသည့်အတွက်ကြောင့် လက်ရှိလူဦးရေ၏ ပမာဏနှင့် အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် အချိုးအစားများ အခိုင်အမာပြောဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ဥပမာအားဖြင့် တရားဝင် စာရင်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းလူဦးရေအား ၂၀၁၂ ပြည့်နှစ်တွင် ၅၉.၈

သန်းဖြစ်ပြီး အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည် (၅.၂)သန်းဟုဖော်ပြသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးမှ အဆိုပါနှစ်အတွက် ခန့်မှန်းစုစုပေါင်းလူဦးရေသည် (၄၈.၀)သန်းအောက်လျော့နည်းမည်ဖြစ်ပြီး အသက် (၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီး ရွယ်ဦးရေသည် (၃.၈)သန်းရှိမည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှု (၂)

Figure 1.1 Population ageing and growth of the older population, Myanmar 1950-2010

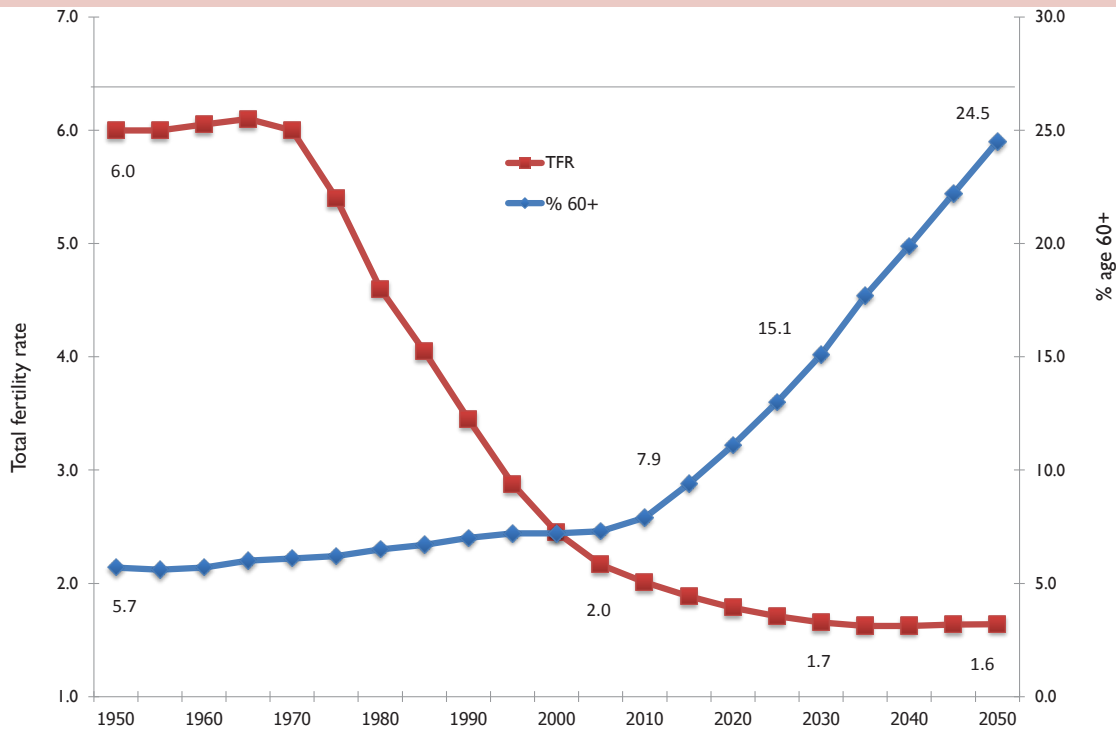
Source: United Nations 2010 assessment, medium variant (United Nations. 2011b)

ခုစလုံးတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေပါဝင်မှု အချိုးအစားသည် အတော်ပင် နီးနီးကပ်ကပ် ဆင်တူသည်ကိုတွေ့ ရှိရပါသည်။ အစိုးရ၏ ခန့်မှန်းမှုတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုပါဝင်မှု အချိုးအစားသည် (၈.၈%) ဖြစ်ပြီး ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ခန့်မှန်းမှုတွင် (၇.၉%) ဖြစ်ပါသည်။ အောက်ပါ ဆွေးနွေးမှုများသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ခန့်မှန်း တွက်ချက်မှုများ အား အခြေခံ၍ တွက်ချက်ထားပါသည်။ ထိုသို့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ခန့်မှန်းချက်အား အခြေခံရသည့် အကြောင်းအရင်းမှာ

နှစ်ပေါင်းများစွာအတွက် ထည့်သွင်းမှန်းခြေပြုတွက်ချက်ထားသည့်ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်သိရှိထားရမည့်အချက်မှာ ၂၀၁၄ ခုနှစ် သန်းခေါင်စာရင်းမတိုင်မီ

မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေနှင့် ပတ်သက်သော မည်သည့်ခန့်မှန်းခြေမဆို ယာယီသဘောသာဖြစ်သည် ဆိုသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

Figure 1.2 Total fertility rate and population ageing, Myanmar 1950-2050

Source: United Nations 2010 assessment, medium variant (United Nations, 2011b)
 Note: The TFR is the number of births a woman would have if she went through the reproductive years experiencing the fertility rates at each age that prevailed in the year for which the measure is stated.

ပုံ(၁)အရ ပြီးခဲ့သည့် ရာစုနှစ်တစ်ဝက်အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏သက်ကြီးရွယ်အို အရေအတွက်သည် တဖြည်းဖြည်းခြင်းတိုးပွားလာသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ၁၉၅၀ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၀ပြည့်နှစ်အတွင်းသက်ကြီးရွယ်အို ပမာဏသည် (၂)ဆကျော်တိုးလာပြီး ၁၉၅၀ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၀အတွင်းတွင်မူ (၃)ဆအထိ တိုးပွားလာသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုလူဦးရေနှင့် ပတ်သက်၍ ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ခြွင်းချက်အဖြစ် သက်ကြီးရွယ်အိုအရေအတွက်နှင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေတွင်ပါဝင်သည့် ရာခိုင်နှုန်းအချိုးအစားသည် ကွာဟချက်ကျဉ်းမြောင်းသော်လည်း ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်၍ ကွာဟချက် ကြီးမားခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်းမှာ စုစုပေါင်း လူဦးရေအတော်အသင့်သာတိုးပွားနေချိန်တွင်သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည်လျင်မြန်စွာတိုးပွားလာခဲ့သည့် အတွက်ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ ကြိုတင်ခန့်မှန်းချက်များအရအတိတ်ကခပ်နှေးနှေးသာတိုးပွားခဲ့သောသက်ကြီး

ရွယ်အိုဦးရေသည် ပြောင်းလဲတော့မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုံ(၁.၂)တွင် ပြထားသည့်အတိုင်း ၂၀၀၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသော အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေအချိုးအစား မြင့်မားခြင်းသည်သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေတိုးပွားလျင်မြန်စွာလာခြင်း၏အစပိုင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၃၀ပြည့်နှစ်အတွင်းလာမည့် ဆယ်စုနှစ်(၂)ခုအတွင်း အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို အချိုးအစားသည် (၂)ဆနီးပါးတိုးလာပြီးစုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၁၅%)အထိ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပြီး ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင်မူ စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ (၄)ပုံ(၁)ပုံအထိရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း ခန့်မှန်းထားပါသည်။

လာမည့် ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း ခန့်မှန်းသက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေတိုးပွားလာခြင်း၏အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်မှ စတင်ခဲ့သော ကလေးမွေးဖွားနှုန်းကျဆင်းလာခြင်းကြောင့် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်မှ ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်အတွင်းဆယ်စုနှစ်(၄)ခုအတွင်း စုစုပေါင်းကလေးမွေးဖွားနှုန်း (Total Fertility

Rate) တိုင်းထွာချက်များအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ ကလေးမွေးဖွားနှုန်းသည် ပျမ်းမျှ (၆)ဦးနှုန်းမှ (၂)ဦးအထိကျဆင်းလာခဲ့ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်ထိုအရေအတွက်ထက်ပင်ပိုမိုကျဆင်းသွားနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်က သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေတိုးပွားလာပြီး ကလေးသူငယ်အရေအတွက်ကျဆင်းလာမည့်အချက်ဆီသို့ ဦးတည်နေပါသည်။ သက်ကြီး

အသက်(၆၀) နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အို ဦးရေသည် စုစုပေါင်း လူဦးရေတိုးနှုန်းထက် ပိုမိုမြင့်မားလာသည် သာမက သက်ကြီးရွယ်အိုအသက်အပိုင်းအခြား အတွင်းတွင်လည်း အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေပိုမိုတိုးပွားလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ပိုမို အသက်ရှည်လာကြပါသည်။ ဇယား (၁.၁) သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးမှ ၁၉၇၀ မှ ၂၀၅၀အတွင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေအတွင်းတွင်ရှိသော အသက်အပိုင်းအခြားအလိုက်ပါဝင်သည့် ရာခိုင်နှုန်းအား ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုဇယားကပြသသည်မှာ အသက်(၆၀)မှ (၇၀)အကြား အချိုးအစားကျဆင်းသွားပြီး အသက်(၇၀)မှ (၈၀)အကြားအထူးသဖြင့် (၈၀)အထက်အချိုးအစား မြင့်မားလာမည့် အလားအလာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြောင်းလဲမှုသည် ၂၀၁၀မှ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်များအကြားတွင် အရှိန်နှေး၍၂၀၃၀ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းဆယ်စုနှစ်(၂)ခုအတွင်းတွင်မူ အရှိန်ကောင်းလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၁.၁)တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုအသက်အပိုင်းအခြားအလိုက် ပါဝင်မှုကိုဖော်ပြထားပြီး သက်ကြီးအမျိုးသမီးပါဝင်မှုအား ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒေသအတွင်းရှိ အခြားသော နိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွင်း အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် ပိုမိုမြင့်မားနေပါသည်။ ထိုအချက်က အမျိုးသမီးသေဆုံးမှု

ရွယ်အိုများ အသက်ရှည်မှု နှုန်းတိုးတက်လာသည့် အချက်ကလည်း သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားမြင့်မားလာရန် အထောက်အကူပြုလျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ဆန်းစစ်ချက်အရ ၂၀၁၀-၁၅အကြားလူတစ်ဦးခြင်းစီ၏ မျှော်မှန်းသက်တမ်းသည်(၆၆)နှစ်မှ ၂၀၄၅-၅၀အကြားတွင် (၇၆)နှစ်အထိရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

Table 1.1. Age and sex distribution of persons age 60 and over, 1970 - 2050, Myanmar

% distribution of older persons by age group					
Age group	1970	1990	2010	2030	2050
60-69	67.2	63.4	59.8	60.7	52.3
70-79	27.5	29.7	30.7	32.0	34.7
80+	5.3	6.9	9.5	7.3	13.0
Total percent	100	100	100	100	100
% of age group that is female					
Age group	1970	1990	2010	2030	2050
60+	54.9	54.3	54.6	54.8	55.7
60-69	53.7	52.9	52.9	53.3	52.8
70-79	56.7	55.8	56.2	56.3	56.8
80+	60.5	60.5	59.8	60.8	64.1

Source: United Nations 2010 assessment, medium variant (United Nations. 2011b)

လျော့နည်းမှုကို ရောင်ပြန်ဟပ်လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅၅%)သည်အမျိုးသမီးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် ၁၉၇၀ပြည့်နှစ်မှစတင်၍ ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၅၀ပြည့်နှစ်ခန့်မှန်းချက်ထက် အနည်းငယ်သာလျော့နည်းသည်ကိုတွေ့ ရှိရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို အသက်အပိုင်းအခြားအတွင်း တွင် အသက်အလိုက် အမျိုးသမီးများ၏ ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း

မြင့်မားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်တွင် အသက်(၈၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၆၀%)သည်အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး ၂၀၅၀ပြည့်နှစ်တွင် ထိုထက်ပိုမိုမြင့်မားမည်ဟု ခန့်မှန်းထားပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အမျိုးသမီးများများ ပြားလာခြင်းသည် ရောဗေဒအားအမျိုးသမီးလွှမ်းမိုးခြင်းဟုပင် ရည်ညွှန်းကြပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသမီး

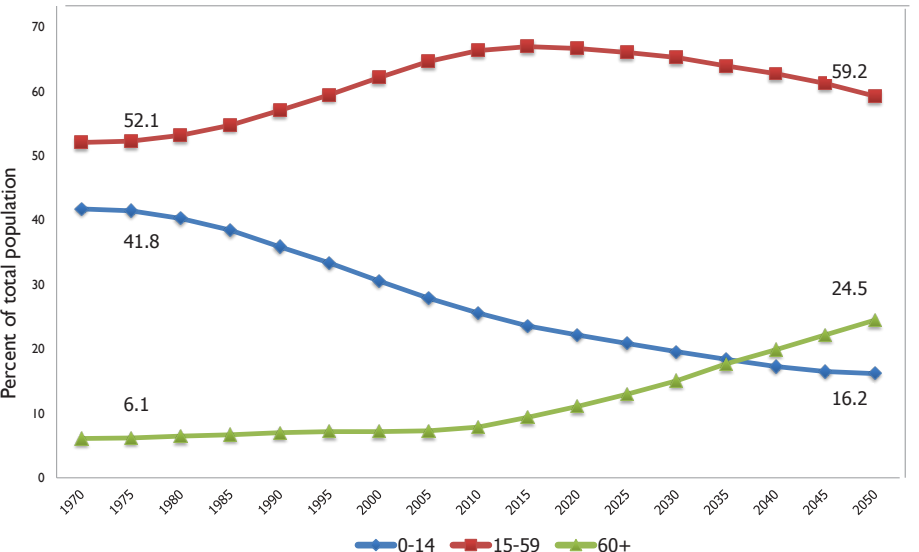
များနှင့် ဆက်စပ်သော ပြဿနာများအား အာရုံစိုက်မှု နည်းပါးကြပါသည်။တစ်ချိန်တည်းမှာပင်သက်ကြီးရွယ် အိုများထဲတွင် (အသက်၈၀ နှစ်နှင့် အထက်များတွင် လည်း)အမျိုးသားများ များစွာပါဝင်နေသည်ကို သတိ ပြုလက်ခံထားရမည်ဖြစ်ပြီး အမျိုးသား/အမျိုးသမီး (၂)မျိုးစလုံးအတွက် မျှတစွာအာရုံထားဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကလေး မွေးဖွား နှုန်းနှင့်သေဆုံးမှု အပြောင်းအလဲများသည် သက်ကြီးရွယ်အို အပိုင်း အခြားအတွင်း ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံ သာမက ယေဘုယျလူဦးရေ ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံကိုပါ သက် ရောက်မှုရှိ စေပါသည်။ ပြောင်းလဲမှု၏ ပမာဏနှင့် အမြန်နှုန်းသည် လူ့အဖွဲ့ အစည်း၏ လူမှုစီးပွားကိုပါ နောက်ဆက်တွဲ သက် ရောက်မှုများ ရှိပါသည်။ ပုံ(၁.၃)သည် ၁၉၇၀ ပြည့် နှစ်မှ၂၀၅၀အတွက် အဓိက အသက်အပိုင်းအခြား(၃) ခုဖြစ်သည့် (၀-၁၄)၊

(၁၅-၅၉)နှင့် (၆၀+) တို့၏ အချိုးကျပါဝင်မှုကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအပိုင်းအခြားများသည် မှီခိုကလေးသူငယ်များ၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက် အပိုင်းအခြားနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုအပိုင်းအခြား (ထို အသက်အပိုင်းအခြားတွင်အများစုသည် အလုပ်မလုပ် တော့ပါ) တို့ကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ အထက်တွင် မှတ် သားထားသည့်အတိုင်း သက်ကြီးရွယ်အို ရာခိုင်နှုန်း သည်ပထမပိုင်း၌ တဖြည်းဖြည်းခြင်းတိုးလာပြီး ၂၀၅၀ နောက်ပိုင်းတွင် ပို၍ အရှိန်ရလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖက်မှ ကြည့်မည်ဆိုလျှင်လည်း ၁၉၇၀ မှ ၂၀၅၀ အတွင်း (၀-၁၄) အတွင်း မှီခိုကလေးသူငယ် အရေ အတွက် တဖြည်းဖြည်းခြင်းကျဆင်းလာပြီး အလုပ် လုပ်နိုင်သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိ လူဦးရေသည် အစပိုင်းတွင်များပြားလာသော်လည်း ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် လောက်မှစတင်၍ ကျဆင်းလာပြီဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခါတရံ တစ်မှုထူးခြား အလုပ်လုပ်နိုင်သော အသက်အရွယ် အပိုင်းအခြားတွင်ရှိသော လူဦးရေ

Figure 1.3. Percentages of total population in major age groups, Myanmar 1950-2050

Source: United Nations 2010 assessment, medium variant (United Nations. 2011b)

ရာခိုင်နှုန်းသည် မြင့်မားနေတတ်ပါသည်။ ထိုယာယီ သဘော အခိုက်အတန့်ဟာ ကလေးမွေးဖွားမှုနှုန်းကျ ဆင်းလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် လူဦးရေအချိုး အစားကွာဟမှု ဖြစ်ပါသည်။ အထိုအခိုက်အတန့်အား လူဦးရေအချိုးအစားပြောင်းလဲမှုမှ စီးပွားရေးအကျိုး အမြတ်ရရှိနိုင်သော အချိန်ကာလအဖြစ်ရှုမြင်ကြပါ သည်။

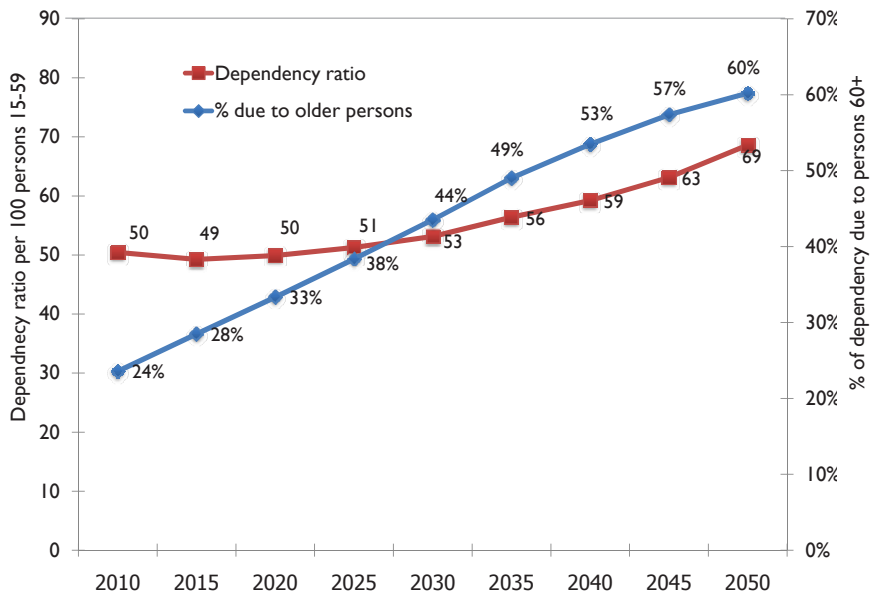
ထိုအချိန်ကာလတွင် မှီခိုလူဦးရေနှင့် အလုပ် လုပ်သောလူဦးရေနှိုင်းယှဉ်ပါက အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေက အလုံအလောက်ပင်ရှိနေသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်(Lee, Mason and Park 2011)။ ထိုအချိန်ကာ လသည် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ အရေအတွက်လျင် မြန်စွာများပြားလာခြင်းနှင့် အတူကုန်ဆုံးသွားမည်ဖြစ်ပါ သည်။မှီခိုသူအသက်အပိုင်းအခြားတွင်ရှိသော ကလေး သူငယ်အရေအတွက် ကျဆင်းမှုထက် သက်ကြီးရွယ်အို ဦးရေများပြားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၃၅ ခုနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည်

အသက်(၁၅)နှစ်အောက်ကလေး သူငယ်ဦးရေထက် ပိုမိုများပြား လာမည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။

ထိုအသက်အရွယ်အပိုင်း အခြားပုံစံ အလားအလာများဖြစ် ပေါ်စေသည့် အချက်များအားမီခို ဦးရေ အချိုးအစားဟု ရည်ညွှန်း သော ဘုံတိုင်းတာချက်တစ်ခုဖြင့် အနှစ်ချုပ်ရပါသည်။ ထိုမီခို ဦး ရေ အချိုးအစားသည်အလုပ်လုပ် နိုင်သောလူ(၁၀၀)တွင် မီခိုဦးရေ မည်မျှရှိသည် ဟူသော ကိန်း ဂဏန်းအား ဖော်ပြပါသည်။ ပုံ (၁.၂)တွင်ပြထားသည့် အတိုင်း အ လုပ်လုပ်နိုင် သော အသက် အပိုင်း အခြားများ သည်(၁၅)နှစ်မှ (၆၀)နှစ်အတွင်းရှိသူများကိုဆိုလိုပြီး မီခိုသူများဆိုသည်မှာ၎င်းအသက် အပိုင်းအခြား အပြင်တွင်ရှိသော သူများကိုဆိုလိုပါသည်။ တကယ် တော့ ထိုအသက်အပိုင်းအခြားများ သည်စီးပွားရေးအားဖြင့်ထုတ်လုပ် နိုင်စွမ်းရှိသည် သို့မဟုတ်မရှိသည် ဆိုသည့်ခန့်မှန်း ရည်ညွှန်းချက် များဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်စွမ်း အသက်၏ အစ ပိုင်းတွင်ရှိသော သူတစ်ချို့သည် ကျောင်းတက်ကြဆဲဖြစ်ပြီး၊ အသက် (၆၀)ကျော်နေပြီဖြစ်သောသူတစ်ချို့ သည်လည်း အလုပ်လုပ်နေကြဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ထိုအချက်သည်အလုပ်လုပ်သော သူများနှင့် အလုပ်မလုပ်သော သူ များ၏ ခန့်မှန်းခြေလူဦးရေပမာဏ အားအကြမ်းဖျင်းရရှိနိုင်ပါသည်။

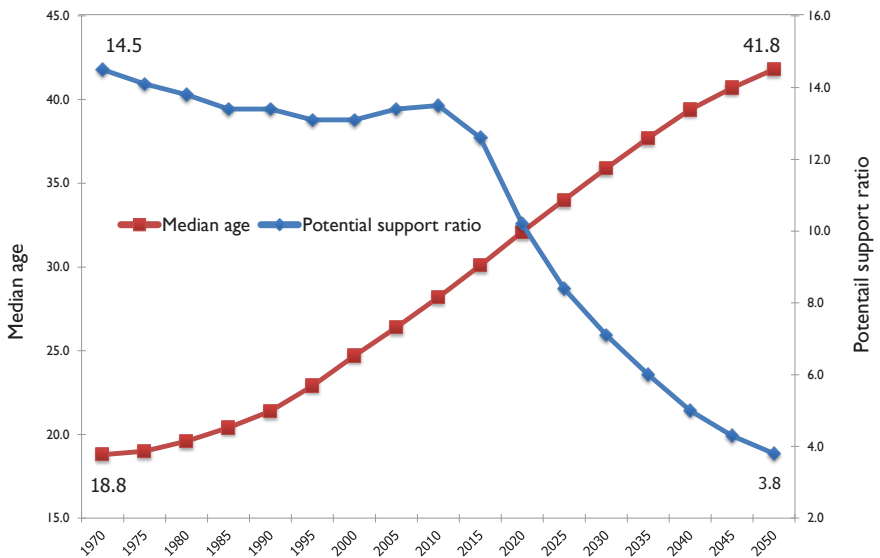
ပုံ(၁.၄)သည်ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊လူဦးရေဌာန မှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားသော (၂၀၁၀)ပြည့်နှစ်မှ (၂၀၅၀)ပြည့်နှစ်အတွင်းရှိ မီခိုဦးရေ အချိုးအစားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကလေးသူ ငယ်ဦးရေထက် သက်ကြီးရွယ်အို မီခိုဦးရေနှင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေအချိုး အစားအားပြသပါသည်။ လာမည့် ဆယ်စုနှစ်(၂)ခု

Figure 1.4 Dependency ratio per 100 persons 15-59 and percent of dependency ratio attributable to older persons, Myanmar 1950-2050

Source: United Nations 2010 assessment, medium variant (United Nations, 2011b)
Notes: The dependency ratio is defined as the sum of the number of children (i.e. persons under age 15) plus the number of older persons (i.e. persons 60 and older) per 100 persons in working ages (i.e. 15-59).

Figure 1.5 Median age and potential support ratio (population 15-64/65+), Myanmar 1950-2050

Source: United Nations 2010 assessment, medium variant (United Nations, 2011b)

အတွင်း ပျမ်းမျှမီခိုဦးရေ အချိုးအစားသည် အနည်းငယ် ပြောင်းလဲသွားနိုင်ပါသည်။ မီခိုသူဦးရေသည် အလုပ် လုပ်နိုင်သောဦးရေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၅၀:၁၀၀ တွင် ရှိနေပါလိမ့်မည်။ ထိုအချက်က ပုံ(၁.၃)တွင် မှတ်တမ်း တင်ထားပြီးသည့်အတိုင်းအလုပ်လုပ်နိုင်သောအသက် အပိုင်းအခြားတွင် ရှိနေသော လူဦးရေ အရေအတွက်

အနည်းငယ်မျှ ပြောင်းလဲသွားသည်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ သို့သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ခန့်မှန်းချက်များကပြောကြားသည်မှာ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်များမှစတင်၍ ပျမ်းမျှမိခိုဦးရေအချိုးအစားသည် မြင့်မားသော အရိုက်ဖြင့် တိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပြီး ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်၌ အလုပ်လုပ်သော လူဦးရေ (၁၀၀) တွင် မိခိုသူဦးရေ (၆၉) ယောက်အထိ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေများပြား လာခြင်း အကြောင်းအရာ၌ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသည့် အချက်မှာ စုစုပေါင်းမိခိုသူဦးရေ၌ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေပါဝင်မှုသည် လာမည့်ဆယ်စုနှစ်အတွင်း မြင့်မားသော အရိုက်ဖြင့် များပြားလာမည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၌ ၂၄% ရှိရာမှ ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၆၀% အပြည့် ရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်၌ မိခိုသူဦးရေတွင် ကလေးသူငယ်ဦးရေ ပါဝင်မှု အချိုးအစားကျဆင်းလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် မိခိုသူ လူဦးရေ အချိုးအစား၌ ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးသူငယ်ဦးရေ ပါဝင်မှုကျဆင်းသွားသော်လည်း သက်ကြီးအရွယ်မိခိုသူ ဦးရေအရေအတွက် အတော်လေးပင်များပြားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ (၁.၅) တွင် ပြသထားသော အထောက်အထားများအရ လူဦးရေအသက်အရွယ်အပိုင်းအခြား အရွေ့၏ ရလဒ်သည် အလယ်တွင်ရှိသော အသက်ကိန်းဂဏန်းမြင့်မားလာခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၌ အလယ်တွင် ရှိသော အသက်ကိန်းဂဏန်းသည် (၂၀) အောက်တွင်ရှိခဲ့သော်လည်း တဖြည်းဖြည်း

မြင့်မားလာပြီး ၂၀၅၀ ပြည့်နှစ်၌ (၂) ဆမက မြင့်မားကာ (၄၀) ကျော်အထိ ရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုံ (၁.၅) တွင်ပြသထားပြီး နောက်ထပ် ဘုံတိုင်းတာမှု တစ်ခုသည် အထောက်အပံ့ပြုနိုင်သည့် လူဦးရေအချိုးအစားပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်မှ (၆၄) နှစ် အတွင်းရှိသော လူဦးရေနှင့် (၆၅) နှစ်နှင့်အထက်တွင်ရှိသော လူဦးရေအချိုးအစားပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုတိုင်းတာမှုက စီးပွားရေးအရ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းရပြီး အထောက်အပံ့ပြုနိုင်သော အသက်အပိုင်းအခြားတွင်ရှိသော လူဦးရေအချိုးအစားနှင့် ၎င်းတို့က အထောက်အပံ့ပြုသော သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေခန့်မှန်းခြေအချိုးအစားပင်ဖြစ်ပါသည်။ အထောက်အပံ့ပြုမှု အချိုးအစား ကျဆင်းလာမှုက သက်ကြီးရွယ်အို လူဦးရေနှင့်ဆက်စပ်သော အထောက်အပံ့ ပြုနိုင်သော လူဦးရေအရေအတွက် ကျဆင်းလာခြင်း ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် အသက် (၆၅) နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို (၁) ယောက် အတွက် (၁၅) နှစ်မှ (၆၄) နှစ် အတွင်းရှိသူ (၁၄.၅) ယောက်ရှိခဲ့ပြီး ထိုအချိုးအစားသည် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် အထိ တဖြည်းဖြည်းချင်း ကျဆင်းလာခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက်ပိုင်း (၂၀၄၀) ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းတွင် (၃) ဦး အောက်အထိ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်က အနာဂါတ်မြန်မာနိုင်ငံတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ဦးတိုင်း၌ အထောက်အပံ့ပြုနိုင်သော အသက်အပိုင်းအခြားတွင်ရှိသော လူဦးရေ အချိုးအစားသည် အများကြီးလျော့နည်းသွားမည်ကို ဖော်ပြနေပါသည်။

စစ်တမ်းအကြောင်းအရာဖော်ပြချက်

Myanmar Survey Research အဖွဲ့သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (HelpAge International) နှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသည့် အတိုင်း ၂၀၁၂ ခုနှစ် မတ်လ (၁၅) ရက်နေ့မှ ဧပြီလ (၂၀) ရက်နေ့အထိ မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အို အခြေအနေ စစ်တမ်း (၂၀၁၂) အား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ စစ်တမ်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သည် မေးခွန်းလွှာသည် သက်ကြီးရွယ်အိုအခြေအနေကို ဆန်းစစ်နိုင်သော အကြောင်းအရာပေါင်းစုံပါဝင်ပါသည်။ မေးခွန်းလွှာ မေးမြန်းခြင်း ပြီးဆုံးရန်ကြာချိန် (၅၅) မိနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤစစ်တမ်းသည် ကချင်ပြည်နယ်မှအပ တစ်နိုင်ငံလုံးအား အကျုံးဝင်ခဲ့ပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ်အား ထည့်သွင်း

ခြင်းမပြုခဲ့ခြင်းမှာ လုံခြုံရေး အခက်အခဲများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အဆင့်များစွာ ပါဝင်သော ကျန်းမာစနစ်ဖြင့် မြို့နယ် (၆၀) မှ အသက် (၆၀) နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ (၄၀၈၀) ဦးအား မေးခွန်းလွှာများ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းလွှာမေးမြန်းခြင်းအား ထိုဖော်ပြပါ မြို့နယ်များရှိ မြို့ပေါ်ရပ်ကွက် (၉၀) ခုနှင့် ကျေးရွာအုပ်စု (၁၅၄) ခု တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းလွှာ မေးမြန်းမည့် အိမ်ထောင်စုများအား ကျေးရွာ/ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများမှ ပေးထားသော စာရင်းထဲမှ ကျန်းမာစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ပါသည်။ ဖြေဆိုသူ ရွေးချယ်မှုပုံစံတွင် ကျန်းမာရွေးချယ်ထားသော အိမ်ထောင်စုမှ တစ်ဦးအား ရွေးချယ်မည်ဖြစ်ပြီး ထိုအိမ်

ထောင်စုတွင် အကျုံးဝင်သူ တစ်ဦးထက်မကရှိပါက ကျန်းမာရေးနှင့် ထပ်မံရွေးချယ်ပါသည်။

ဖြေဆိုသူ ရွေးချယ်မှုပုံစံ၌ အသက်အရွယ်ပိုကြီး သောသူများထံမှ ပိုမိုအားကိုးအားထိုက် ပြုလောက် သောဖြေဆိုမှုများရရှိရေးအတွက် အသက်(၇၀)နှစ် နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို အနည်းငယ်ပိုများပါ သည်။ ထိုအချက်၏ ရလဒ်အနေဖြင့် ဖြေဆိုသူများ အနက် အသက်(၆၀)မှ (၆၉) နှစ် အတွင်းသက်ကြီးရွယ် အိုဦးရေ (၁၉၆၀) ဦးရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၄၈%)နှင့် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေ (၂၁၂၀)ဦး ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၅၂%)ပါဝင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့သော် အချက်အလက်ကောက်ယူ သော အဖွဲ့၏ မှတ်တမ်းများအား အခြေခံ၍ ကြည့်မည် ဆိုပါက အသက်အပိုင်းအခြား(၂)ခု၏ မျှခြေသည် (၅၀.၇%)နှင့် (၄၉.၃%) အသီးသီးရှိကြပါသည်။ ထို အသက်အရွယ်အပိုင်းအခြား(၂)ခု၏ (၁)ခု ချင်းဆီ အတွင်းတွင် ဖြေဆိုသူများအား အချက်အလက် ကောက်ယူသူမှ ကိုယ်တိုင်ချိန်ဆရွေးချယ်ပါသည်။

မေးခွန်းမေးမြန်းခံရသူများအနက် ပျမ်းမျှဖြေဆို သူရာခိုင်နှုန်းမှာ ၉၂.၆% ဖြစ်ပါသည်။ မဖြေဆိုသည့် ဖြစ်ရပ်အများစုသည် ဖြေဆိုသူမှ ဖြေဆိုရန်အဆင်မ ပြေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ဖြေဆို ရန်ငြင်းဆိုသော ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၀.၆%သာဖြစ်ပါသည်။

(၇၁%)သော ဖြေဆိုသူများသည် ဗမာတိုင်းရင်း သားများဖြစ်ကြပြီး (၇၆%) သည် ဗမာစကား နေ့စဉ် ပြောကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျန်ရှိသည့် ရာခိုင်နှုန်း မှာဒေသခံ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသား များဖြစ်ကြပါသည်။ ကျန်ရှိသည့်ရာခိုင်နှုန်းအတွင်း အများဆုံးပါဝင်သူများ မှာရခိုင်(၈%)၊ ကရင် (၇%)နှင့် ရှမ်း (၆%) အသီးသီး

ဖြစ်ကြပါသည်။ (၂%)မျှသော ဖြေဆိုသူများသာလျှင် ဒေသခံမဟုတ်သော လူနည်းစုများဖြစ်သည့် တရုတ် နှင့် အိန္ဒိယနွယ်ဖွားများဖြစ်ကြပါသည်။ ကချင်ပြည်နယ် အား အချက်အလက်ကောက်ယူရာတွင် မထည့်သွင်း နိုင်ခဲ့ခြင်းနှင့် အစားထိုးကောက်ခံရန် နေရာ(၄)ခု ပြု လုပ်ရန်လိုအပ်ခဲ့မှုများသည် အချက်အလက်ကောက် ယူရာ၌ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံပါဝင်ဖွဲ့ စည်းနိုင်မှုအပေါ် အတော်ပင်သက်ရောက်မှုရှိခဲ့ပါသည်။

၎င်းတို့၏ မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာနှင့် လူ့အဖွဲ့ အစည်းအပေါ်သက်ကြီးရွယ်အိုများမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်စွမ်းအားနည်းလည်ရန်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ၏လိုအပ်ချက်များအား ဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင် ရေးအတွက် မူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်များအား အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ အခြေအနေ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ စရိုက်လက္ခဏာများနှင့်ပတ်သက် သော သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရန် လိုအပ်ပါ သည်။ နောက်တွင်ဆက်လက်တင်ပြသွားမည့် အခန်း များသည်ပြီး ပြည့်စုံသော သုတေသနတွေ့ရှိချက်များ ဖြင့် အထက်ပါ လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်များ အား တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသတင်း အချက်အလက်များသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၊ ၎င်းတို့၏ စီးပွား ရေးဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ဝင်ငွေအရင်းအမြစ်များ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပိုင်ဆိုင်မှုများ၊ မိသားစု အထောက်အပံ့၊ မျိုးဆက်များအကြား အပြန်အလှန်မျှဝေခြင်းနှင့် ကျန်း မာရေးအခြေအနေတို့အပေါ် အာရုံထားတင်ပြသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ နောက်ဆုံးအခန်းသည် နိဂုံးချုပ်နှင့် အနာဂတ်အတွက် ရွေးချယ်စရာများအား ဖော်ပြထား ပါသည်။

အခန်း - ၂ -
သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏လူမှုရေးဆိုင်ရာ
ဝိသေသလက္ခဏာများ

အခန်း(၂)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ၏ထက်ဝက်ကျော်သည် မုဆိုးမများဖြစ်၍ သက်ကြီးအမျိုးသားများ၏ (၄)ပုံ(၃)ပုံသည် လက်ရှိ အိမ်ထောင်ရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။
- လက်ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုမျိုးဆက်၌ ပျမ်းမျှအားဖြင့် သက်ရှိထင်ရှားသားသမီး (၄)ဦးရှိကြပြီး (၆%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် သားသမီးမရှိကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း ကလေးမွေးဖွားနှုန်းကျဆင်းလာမှုနှင့် အိမ်ထောင်ပြုမှုနှုန်း ကျဆင်းလာမှုများကြောင့် အနာဂတ်သက်ကြီးရွယ်အိုမျိုးဆက်သည် လက်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုမျိုးဆက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါကသားသမီး နည်းပါလာမည်ဖြစ်ပြီး သားသမီးလုံးဝမရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများလည်းများပြားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄)ပုံ(၁)ပုံခန့်သည် ပုံမှန်ကျောင်းတက်ဖူးခြင်းမရှိဘဲ သက်ကြီးရွယ်အို (၈) ယောက်အနက်(၁)ယောက်သာလျှင် အခြေခံပညာမူလတန်းပြီး မြောက်ကြပါသည်။ ငယ်ရွယ်သက် ကြီးရွယ်အိုများသည် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျောင်းပညာရေးပိုမိုရရှိကြပါသည်။ ထိုအချက်က နိုင်ငံအတွင်း ရေရှည်ကာလ၌ ပညာရေးကဏ္ဍတိုးတက်ခဲ့မှုကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။
- သက်ကြီးအမျိုးသမီးများသည် သက်ကြီးအမျိုးသားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အတော်ပင် ပညာရေးအခြေခံ နည်းပါးကြပါသည်။ သက်ကြီးအမျိုးသား (၁၀)ယောက်တွင် (၁)ယောက် သည် ပုံမှန်ပညာရေးမရရှိခဲ့သည့် အချိန်တွင် သက်ကြီးအမျိုးသမီး (၃)ယောက်တွင် (၁) ယောက်ကျော်ကျော်သည် ပုံမှန်ပညာရေးရရှိခဲ့ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အခြေခံပညာသင်ယူပြီးမြောက်မှုတွင်လည်း သက်ကြီးအမျိုးသမီးများသည် သက်ကြီးအမျိုးသားများထက် ထက်ဝက်မကလျော့နည်းသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ထက်ဝက်ခန့်သာလျှင် စာရေးတတ်၊ဖတ်တတ်သည်ကိုတွေ့ရပြီး (၄)ပုံ(၁)ပုံကျော် သည် လုံးဝစာရေးတတ်ခြင်း၊ ဖတ်တတ်ခြင်းမရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ စာပေမတတ်မြောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ပြဿနာသည် အသက်အရွယ်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ သက်ကြီးအမျိုးသမီးများနှင့် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် အများဆုံးတွေ့ရှိရပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အို အားလုံးနီးပါးက ဘာသာရေးသည် ၎င်းတို့၏နေ့စဉ်ဘဝ၌ အရေးကြီးသောအရာဟုခံယူ ထားကြပြီး၊ အများစုသည် နေ့စဉ်ဘုရားရှိခိုး၊ တရားထိုင်ခြင်းပြုလုပ်ကြပါသည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများသို့ ငွေကြေးလှူဒါန်းခြင်းနှင့် ဘာသာရေး အခမ်းအနားများသို့တက်ရောက်ခြင်းတို့သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတူညီသော အချက်များဖြစ်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည်မူ သံဃာများအား ဆွမ်းလောင်းခြင်းပြုကြပါသည်။
- ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ရပ်ရွာမှကမကထပြုလုပ်သောအခမ်းအနားတက် ရောက်ခဲ့ကြပြီး၊ ထက်ဝက်အောက်နည်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ရပ်ရွာအစည်းအဝေးများသို့တက် ရောက်ကြပါသည်။ နိုင်ငံရေးအခမ်းအနားနှင့် အုပ်စုဖွဲ့၍ ပြုလုပ်ရသော လေ့ကျင့်ခန်းများအား တက် ရောက်ပြုလုပ်သူ အလွန်ပင်နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- အိမ်ထောင်စုပြင်ပ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် လူမှုရေးအလွတ်သဘော ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား တူညီသောအချက်ဖြစ်ပါသည်။ (၄)ပုံ(၃)ပုံသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ၎င်းတို့၏မိတ်ဆွေများ၊ အိမ်နီး နားခြင်းများ၊ အနီးအပါးရှိ ဆွေမျိုးများနှင့် နေ့စဉ်ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုပြုကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။
- လူထုဆက်သွယ်ရေးသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရှိပါသည်။ ပြီးခဲ့ သည့်လအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အို (၄)ပုံ (၃)ပုံနီးပါးသည် ပြည်သူ့သတင်းထုတ်ပြန်မှုစနစ် တစ်ရပ်ရပ်မှ ကြေညာချက်တစ်ခုခုအား ကြားဖူးသည်ဟု ဖြေကြားသော်လည်း ထက်ဝက်အနည်းငယ်ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် ရေဒီယိုနားထောင်ကြ သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထက်ဝက်အောက်နည်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် ရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ကြပြီး (၄)ပုံ(၁)ပုံအောက်နည်းသော သက်ကြီးရွယ်အို များသာ သတင်းစာနှင့် မဂ္ဂဇင်းဖတ်ကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုအခြေအနေလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း (၂၀၁၂)သည် နိုင်ငံအတွင်းရှိ အသက်နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာဆိုင်ရာ သတင်း အချက်အလက်များအား ပြည့်ပြည့်စုံစုံတင်ပြထားပါသည်။ ယခုအခန်းသည် အိမ်ထောင်ရေး အခြေအနေ၊ သက်ရှိ

ထင်ရှားရှိသော သားသမီးအရေအတွက်၊ ပညာရေး၊ စာတတ်မြောက်မှု၊ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူထုဆက်သွယ်ရေး မီဒီယာနှင့်ထိတွေ့မှုရှိခြင်းတို့မှ ရောင်ပြန်ဟပ်လာသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူမှုရေးအခြေအနေများအား တင်ပြထားပါသည်။

အိမ်ထောင်ရေးအခြေအနေ

သက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ယောက်၏ အိမ်ထောင်ရေးအခြေအနေသည် ၎င်းတို့၏ ဘဝကောင်းရာကောင်းကျိုးအတွက် အရေးကြီးသည့် သက်ရောက်မှုများဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်ဖက်သည် ၎င်းတို့အတွက် လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအထောက်အပံ့ပြုသည့် အရင်း အမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ နေထိုင်မကောင်းသည့် အချိန်တွင်လည်း စောင့်ရှောက်မှုပြုပေးသည့် အရင်း အမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် အတူနေထိုင်ခြင်းသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ

အတွက် ကောင်ကျိုးပြုနိုင်သော အချက်သာလျှင်ဖြစ်ပါသည်။ ဇယား (၂.၁)တွင် ပြထားသည့်အတိုင်း မေးခွန်းဖြေဆိုသူ မြန်မာသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅၁%) သည် အိမ်ထောင်ဖက် သေဆုံးပြီးသူများဖြစ်ကြပြီး (၄၂%)သည် အိမ်ထောင်ဖက်နှင့်အတူနေထိုင်ကြသော သူများဖြစ်ကြပါသည်။ (၄%)သည် အိမ်ထောင်မပြုဘူးကြသူများဖြစ်ကြပြီး (၂%)သည်အိမ်ထောင်ကွဲသူများနှင့် အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် ခွဲခွာနေထိုင်ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။

Table 2.1 Marital status distribution by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Single	Married live together	Married live apart	Divorced/separated	Widowed	Total
Total	4.1	41.4	0.7	2.3	51.5	100
Age						
60-64	6.7	60.7	1.0	2.9	28.6	100
65-69	4.6	47.9	0.8	2.9	43.8	100
70-74	3.3	41.6	0.8	2.3	52.1	100
75-79	2.4	25.7	0.6	2.1	69.2	100
80+	2.1	16.8	0.0	0.5	80.6	100
Gender						
Male	2.2	67.6	0.8	2.0	27.4	100
Female	5.6	21.9	0.6	2.4	69.5	100
Area of residence						
Urban	4.5	40.5	1.2	2.9	50.8	100
Rural	4.0	41.8	0.5	2.0	51.8	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

¹ Results regarding marital status of women age 60 and older from the 2012 Survey of Older Persons in Myanmar are at considerable variance from those based on household listings from the 2007 Fertility and Reproductive Health Survey (Department of Population and UNFPA, 2012). For example, comparing the two the percentage of women 60+ currently married is 25% vs. 42%, and the percentage widowed is 66% vs. 50% respectively. Differences for men, however, are only minor. Which results are more correct will be revealed by the forthcoming census in 2014.

မြို့ပြတွင်နေထိုင်ခြင်းနှင့် ကျေးလက်တွင် နေထိုင်ခြင်းများအရ ခြားနားခြင်းသည် ကြီးကြီးမားမားမရှိသော်လည်း အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မအရ ခြားနားခြင်းသည် ကြီးမားပါသည်။ အသက်အရွယ်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ အိမ်ထောင်ပြုမှုနှုန်းသည် ကျဆင်းလာသလို အသက်အရွယ်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ အိမ်ထောင်ဖက်သေဆုံးနှုန်းသည်မြင့်မားလာပါသည်။ ထိုအချက်သည် အိမ်ထောင်ဖက် သေဆုံးမှုကြောင့် အိမ်ထောင်ပျက်ပြားသွားခြင်းနှင့် အသက်ကြီးလာသည့်အတွက် နောက်အိမ်ထောင်ထပ်ပြုရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါလာခြင်းတို့ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ အသက် အလိုက် အိမ်ထောင်မပြုခဲ့သည့်သူ နှုန်းသည်လည်းလျော့နည်းသွားပါသည်။ ထိုအချက်သည် ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန၏ ၂၀၀၉ ခုနှစ်တွင် ပြုစုထားသောမှတ်တမ်းများအရပြီးခဲ့သည့်ဆယ်စုနှစ်အတွင်း မျိုးဆက်ပွားနိုင်သည့် အရွယ်ရှိသူများအကြား အထူးသဖြင့်အမျိုးသမီးများ၏ အိမ်ထောင်ပြုမှုနှုန်း ကျဆင်းသွားခဲ့သည် ဟူသော အချက်နှင့် ကိုက်ညီပါသည်။ ထိုအချက်မျိုးအား ဒေသတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများတွင်လည်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည် (Jones 2005) မျိုးဆက်ပွားအရွယ်ရှိ သူများအကြား အိမ်ထောင်မပြုသည့်အချက်သည် အနာဂတ်သက်ကြီးရွယ်အို အချိုးအစားမြင့်မားလာမည်ဟူသော အချက်ကို

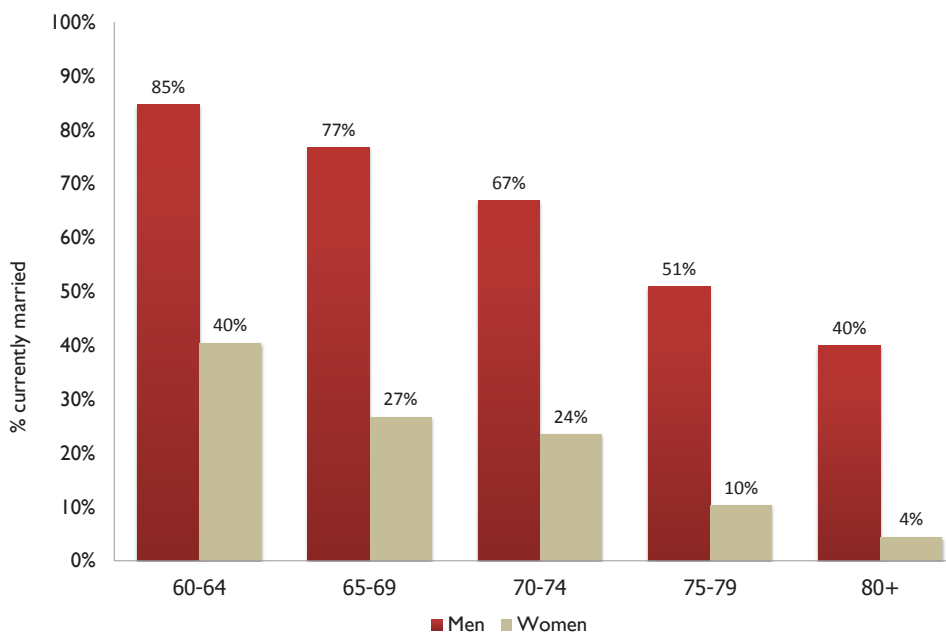
ဖြစ်စေကြောင်း ပြသနေပါသည်။

သက်ကြီးအမျိုးသားများ၏ (၄)ပုံ (၃)ပုံ သည် လက်ရှိ အိမ်ထောင်သည်များ ဖြစ်ကြပြီး အမျိုးသမီးများတွင်မူ(၅)ပုံ(၂)ပုံသည်သာ ထိုအခြေအနေတွင်ရှိကြပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် (၅)ပုံ (၁) ပုံထက် အနည်းငယ်သာ များသော သက်ကြီး အမျိုးသားများ သည် အိမ်ထောင်ဖက်သေဆုံးပြီးသွား သူများဖြစ်သော်လည်း သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ၏ ထက်ဝက်ကျော် (၅၂%) သည် အိမ်ထောင်ဖက် သေဆုံးပြီးသူများဖြစ်ပါသည်။ ကျား/မ ကွာခြားခြင်းကြောင့် အထက်ပါ အချက်ကွာခြားခြင်းသည် အမျိုးသားများ သေနှုန်းမြင့်မားခြင်း၊ အမျိုးသားများ မိမိထက်ငယ်ရွယ်သော အမျိုးသမီးများနှင့် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုသည့် အလားအလာ ရှိခြင်း၊ အိမ်ထောင်ပျက်ပြီးနောက် အမျိုးသားများ၏ နောက်တစ်ကြိမ် အိမ်ထောင်ထပ်ပြုသည့်နှုန်းသည် အမျိုးသမီးများထက်မြင့်မားခြင်း စသည့် အကြောင်းအချက်များ ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ(၂.၁)သည် ကျား/မကွာခြားချက်ကြောင့် သက်ကြီးအမျိုးသားများနှင့်သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ အကြားလက်ရှိအိမ်ထောင် ရှိမှုနှုန်းကွာဟချက်ကြီးမား

ကြောင်း ပြသထားပါသည်။ အစောပိုင်း အသက်(၆၀)နှစ် များ အတွင်းရှိ ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ကွာဟချက်သည် ထင်သာမြင်သာ ရှိလှပါသည်။ ထိုအသက်အရွယ်များ၌ အမျိုးသားများ၏ (၈၅%)သည် အိမ်ထောင်ရှိ၍ အမျိုးသမီးများ၌ (၄၀%)သာ လျှင် အိမ်ထောင်ရှိပါသည်။ ကျား/မ ကွာဟချက်ကြောင့် ခြားနားချက်သည် အသက်အရွယ်ကြောင့် ပို၍မြင့်မားရပါသည်။ အသက်(၈၀) နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင်လက်ရှိအိမ်ထောင်ရှိမှုတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် (၁၀)ဆ ပိုများပါသည်။

Figure 2.1 Percent currently married, by age and gender, Myanmar 2012

Note: Currently married also includes those who live apart from their spouse (see Table 2.1).
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

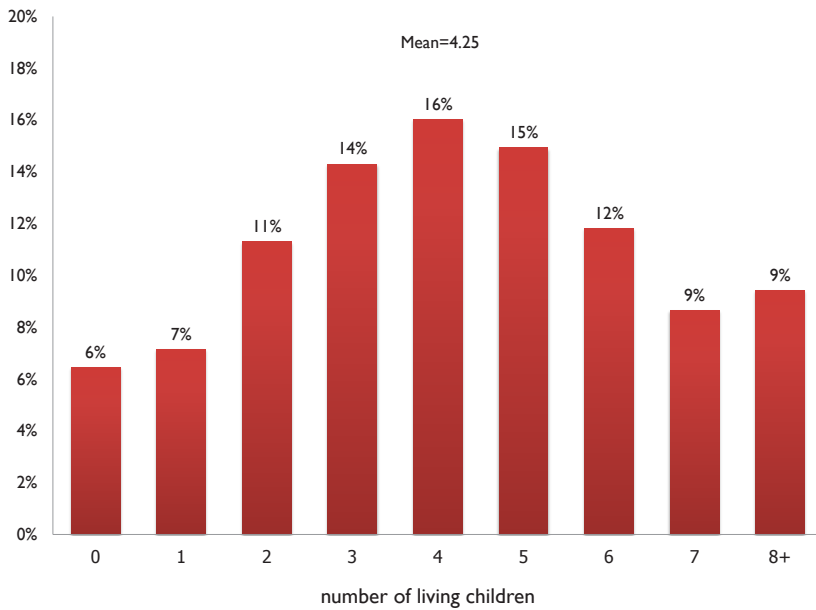
သက်ရှိထင်ရှားရှိသည့် သားသမီးအရေအတွက်

ယခုအစီရင်ခံစာပါ မှတ်တမ်းများအရ အရွယ်ရောက်ပြီး သော သားသမီးများသည် ရုပ်ဝတ္ထု အထောက်အပံ့ ပေးရာ အရင်းအမြစ်များဖြစ်သလို သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘ များအတွက် အခြားသော အထောက်အကူပြုသည့် သူများလည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ ပင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မိသားစုဝင်အရေအတွက်သည်

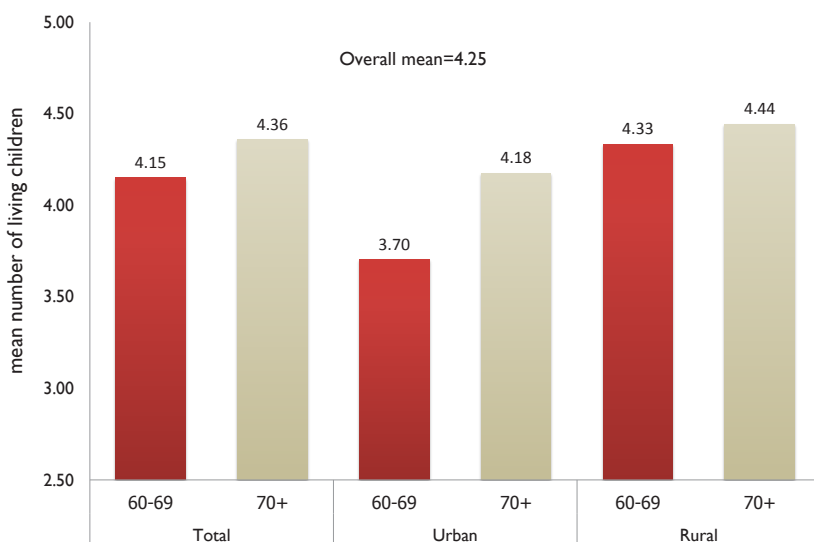
အနာဂတ်တွင် အတော်ပင်လျော့နည်းသွားမည်ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုအချက်က ပြီးခဲ့သည် ဆယ်စုနှစ်ပေါင်းများစွာ ကပင် ကလေးမွေးဖွားနှုန်း ကျဆင်းလာခြင်းဆိုသည့် အချက်နှင့် အနာဂတ်တွင်လည်း ဆက်လက်ကျဆင်း နေမည်ဟု ခန့်မှန်းထားချက်များအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေ ပါသည်(အခန်း(၁)တွင်ဆွေးနွေးထားချက်)။ပုံ (၂.၂)၏

Figure 2.2 Number of living children among persons 60 and older, Myanmar 2012

A. Percent distribution

B. Mean number of living children by age and area of residence

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Living children include own biological children plus adopted children and stepchildren who the respondent helped raise.

အပေါ်ပုံသည် အသက်အရွယ် အလိုက် သက်ရှိ ထင်ရှားသား သမီး အရေအတွက်အား ပြသထားခြင်း ဖြစ်ပြီး အောက်ပုံသည် အသက်နှင့် ဒေသများအရ သားသမီးအရေ အတွက် အလယ်ကိန်း များအားပြသ ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အို တစ်ဦးလျှင် သက် ရှိထင်ရှား သားသမီး(၄.၂၅) ဦးရှိ ပါသည်။ (၆%)သော သက်ကြီးရွယ် အိုများသည် သားသမီး မရှိသူများ ဖြစ်ပြီး (၆၀%)ကျော်သော သက်ကြီး ရွယ်အိုများသည် သားသမီး အနည်း ဆုံး(၄)ယောက်ရှိ၍ (၃၀%)သည် သားသမီး(၆)ယောက်နှင့်အထက်ရှိ ကြပါသည်။ လက်ရှိသက်ကြီးရွယ် အိုမျိုးဆက်သည် ကြီးမားသော မိသားစုဝင် အရေအတွက်ရှိသည် ဆိုသည့်အချက်မှာ ထင်ရှားပါ သည်။ ပုံ(၂.၂)၏ အောက်ပုံအရ အသက်(၆၀)နှစ်များ အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အသက် (၇၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ် အိုများတွင် သက်ရှိထင်ရှားသား သမီးအရေအတွက် ပိုမိုများပြား သည်ကို အထင်အရှား တွေ့ရှိရပါ သည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကလေးမွေးဖွားနှုန်း ကျဆင်းမှုသည် လက်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုမျိုးဆက် များအကြားတွင်လည်း ဖြစ်ပွားခဲ့ ပြီးအထူးသဖြင့် မြို့ပြနေသက်ကြီး

ရွယ်အိုများအကြားတွင် ပိုမိုထင်ရှားပါသည်။ မြို့ပြနေ အသက်(၆၀)နှစ်များ အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ သည် မြို့ပြနေ အသက်(၇၀)နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီး ရွယ်အိုများထက် သားသမီးအရေအတွက် (၁)ယောက် ဝက်မျှလျော့နည်းနေပါသည်။ သို့သော် လက်ရှိအသက် (၆၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပျဉ်းမျှ သားသမီး (၄)နှင့် အထက်ရှိသည်ဆိုသည့် အချက် က လက်ရှိသက်ကြီးရွယ်အို မျိုးဆက်သည် ကလေး မွေးဖွားနှုန်း ကျဆင်းမှု မစတင်မှီ အချိန်မှာ ၎င်းတို့၏ မိသားစုကို ရရှိခဲ့သည် ဆိုသော အချက်ကိုရောင်ပြန် ဟပ်နေပါသည်။

အမျိုးသမီးတစ်ဦးလျှင် ကလေးမွေးဖွားနှုန်း(၂) ယောက်ဝန်းကျင်သို့ ကျဆင်းနေသည့် အချက်အရ မဝေးတော့သည့် အနာဂတ်တွင်ဖြစ်လာမည့် သက်ကြီး ရွယ်အိုမျိုးဆက်သည် လက်ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုမျိုးဆက် ထက် ပိုမိုသေးငယ်သော မိသားစုများရရှိကြမည် ဖြစ်ပါ သည်။ ထို့အပြင် အိမ်ထောင်မပြုသည့် သက်ကြီးရွယ်အို ပမာဏတိုးပွားလာခြင်းသည် သားသမီးမရှိသည့် သက် ကြီးရွယ်အို ပမာဏမြင့်မားလာမှုအားတွန်းအားပေး သကဲ့သို့ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ လာမည့်နှစ်များ

တွင် လက်ရှိအခြေအနေထက် မိဘများနှင့် အတူနေ၍ သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအား အထောက်အပံ့ပြု နိုင်သော သားသမီးအရေအတွက် လျော့နည်းလာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဘဝ ကောင်းကျိုးပေါ်မည်ကဲ့သို့ သက်ရောက်မှုရှိမည်နည်း ဆိုသည့်အချက်သည် အခြားဆက်စပ်၍ တစ်ချိန်တည်း ပြောင်းလဲနေသော အချက်များအပေါ် မူတည်နေပါ သည်။ ဥပမာအားဖြင့် စီးပွားရေးပုံမှန်တိုးတက်နေပါက သားသမီးများသည် ငွေကြေးဖူလုံနေပြီး မိဘများအား ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် အခြေအနေတစ်ရပ်တွင်ရှိ နေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင်သားသမီးများ အပေါ်ငွေ ကြေးမီခိုမှုလျော့ချနိုင်ရန်အတွက် အစိုးရများမှ ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုပြုသည့် စနစ်များလည်း ချဲ့ထွင်ကောင်း ချဲ့ထွင်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မိသားစု အရွယ်အစား သေးငယ်လာခြင်း၏ သက်ကြီးရွယ်အို များ၏ အပေါ်အကျိုးသက်ရောက်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံ ၌ စောင့်ကြည့်ရမည့် အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာ တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များကိုလည်းချ မှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှုမရှိခြင်း အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ စာရေးတတ်၊ ဖတ်တတ်ခြင်းမရှိသည့် အချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအပေါ် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်စေ ပါသည်။ ထိုအချက်က ဘဝအတွက်အရေးပါသော သတင်း အချက်အလက်များအား ရရှိစေနိုင်မှုကို ထိ ခိုက်စေပါသည်။ ဇယား (၂.၂)သည် လက်ရှိမြန်မာ နိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ပညာရေးအဆင့်အား သုံး သပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ခြုံငုံဖော်ပြရမည်ဆိုပါက (၄)ပုံ

(၁)ပုံခန့်မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မည်သည့် ပညာရေးမျှရရှိခဲ့ ဘူးခြင်းမရှိဘဲ အခြားများစွာသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာ ရေးသို့မဟုတ် မပြီးဆုံးခဲ့သော အခြေခံအဆင့် ပညာရေး ရရှိခဲ့ကြပါသည်။ (၃)ပုံ (၁)ပုံမျှသော သက်ကြီးရွယ်အို များသာလျှင် ပုံမှန်ပညာရေး သို့မဟုတ် အထက်တန်း ပညာရေးပြီး မြောက်ခဲ့ကြပါသည်။

Table 2.2 Educational attainment by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Percent distribution						Total
	None	Monastic schooling	Incomplete primary	Complete primary	Middle school	Beyond middle school	
Total	24.0	28.9	15.7	14.6	9.3	7.5	100
Age							
60-64	15.9	24.7	19.2	20.4	8.6	11.2	100
65-69	17.7	24.0	19.2	15.7	13.5	9.8	100
70-74	28.0	31.7	12.5	12.1	9.2	6.6	100
75-79	32.3	35.8	11.3	10.9	6.7	3.0	100
80+	34.8	33.7	12.4	9.4	6.9	2.7	100
Gender							
Male	7.5	41.5	11.2	15.0	12.5	12.3	100
Female	36.5	19.4	19.1	14.4	6.8	3.9	100
Area of residence							
Urban	16.2	18.5	15.0	13.9	17.8	18.6	100
Rural	27.4	33.5	16.0	15.0	5.5	2.6	100

Notes: Middle school includes all with at least some middle school education regardless of whether completed. A small number of respondents with other types of education are excluded.
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

² The monastic educational system in Myanmar dates back centuries (Wikipedia 2012). In the context of the current older population, Mudging from levels of literacy, persons with monastic schooling appear on average to have an educational level below complete primary but better than incomplete primary. For example, 53% of those with monastic education report that they can read and write with ease compared to only 43% with incomplete primary but 74% with complete primary education.

အသက်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက် ပညာရေးအဆင့်ကွာဟချက်သည် ထင်သာမြင်သာရှိ သည့် အခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ ပညာတတ် မြောက်မှု နှင့်ပတ်သက်၍အသက်အရွယ်ပိုမို မြင့်မား လာသည့်အုပ်စုအလိုက် ပညာတတ်မြောက်မှုနည်းပါး လာသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မည်သည့် ပညာရေး မှမရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အို ရာခိုင်နှုန်းမှာ(၆၀) နှစ်မှ (၆၄)နှစ်အတွင်းတွင် (၁၆%)ရှိ၍ (၈၀)နှစ်နှင့် အထက်တွင်(၃)ပုံ(၁)ပုံကျော်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ထို့အပြင် ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးရရှိသော ရာခိုင်နှုန်းသည် အသက်အရွယ် ပိုကြီးလာလေ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် တဖြည်းဖြည်းများလာပါသည်။

အငယ်ဆုံး သက်ကြီးရွယ်အို အသက်အပိုင်း အခြား ဖြစ်သော အသက်(၆၀)မှ(၆၄)နှစ် အတွင်းရှိ သက်ကြီး ရွယ်အိုများတွင်ပင် (၅)ပုံ (၁)ပုံ ခန့်မျှသာမူလတန်း ပညာရေးလွန်မြောက်ကြပြီအသက်(၈၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ (၁၀) ပုံ (၁)ပုံထက်နည်း သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်သာ ထိုကဲ့သို့သော ပညာရေးအဆင့်အတန်းရရှိကြပါသည်။

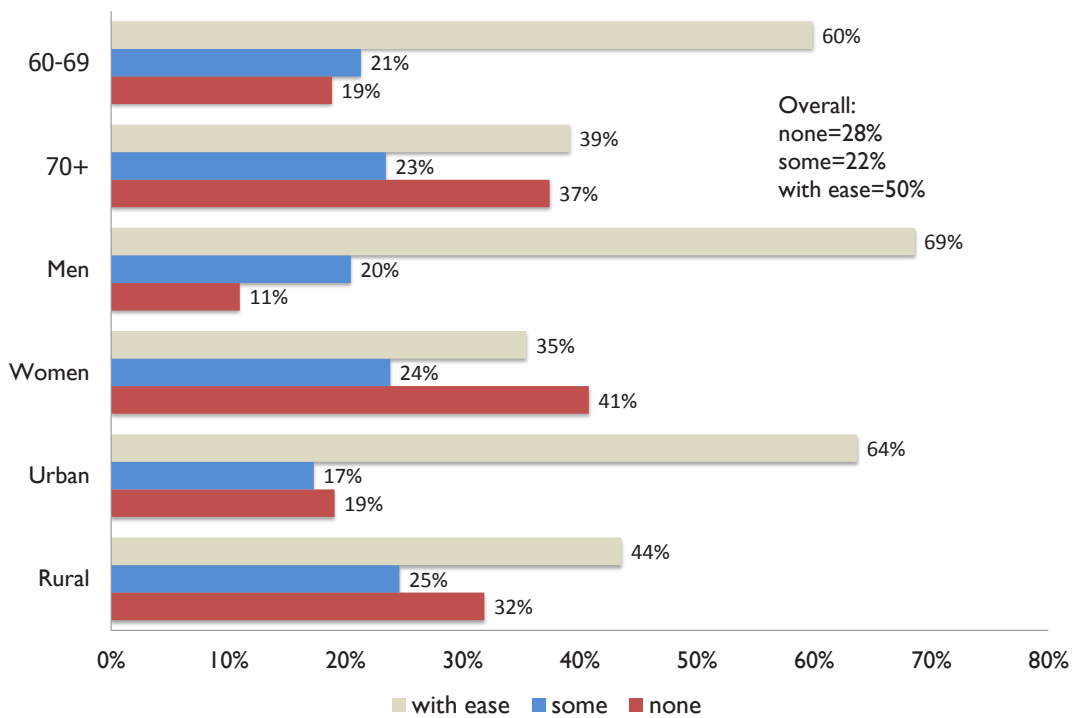
ကျား/မ ကွားခြားချက်အရ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားပညာရေးအဆင့်အတန်းခြားနား ချက်သည်မြင့် မားပါသည်။ သက်ကြီးအမျိုးသားများသည် သက်ကြီး အမျိုးသမီးများထက်ပိုမိုပညာရေး ရရှိခဲ့ကြပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးတွင်လည်း အမျိုးသား

များက အမျိုးသမီးများထက် ပိုမိုရရှိခဲ့ကြပါသည်။ ထို့အပြင် အမျိုးသားများ၏ မူလတန်းပညာရေးကျော် လွန်ပြီး မြောက်ပိုင်း ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် နည်းပါးသော်လည်း အမျိုးသမီးများထက်မူ များစွာသာလွန်ပါသည်။ ပညာရေးကဏ္ဍ၌ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထက်များစွာသာ လွန်ပါသည်။ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ (၁)ပုံကျော်သည် မူလတန်း ပညာရေးပြီးဆုံးခဲ့ကြသော်လည်း ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁၀)ပုံ (၁)ပုံ အောက်သည်သာ မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးကြပါသည်။

ပညာရေးအဆင့်အတန်းနှင့် စာပေတတ်မြောက်မှုသည် နီးကပ်စွာ ဆက်စပ်နေပါသည်။ သို့သော် အချို့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျောင်း

ပညာသင်ကြားခဲ့ကြသော်လည်း စာရေး၊ စာဖတ်မေ့သွားကြပြီး အချို့သော သက်ကြီး ရွယ်အိုများသည် ကျောင်းပညာရေး မသင်ကြားခဲ့ကြသော်လည်း အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် စာတတ်မြောက်ခဲ့ကြပါသည်။ ပုံ(၂.၃)အရ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ထက်ဝက်သည် စာရေး၊ စာဖတ်တတ်ကြပါသည်။ သို့သော် အသက်အကြီးအငယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအပေါ်မူတည်၍ ထိုစွမ်းဆောင်ရည် ကွာဟချက်ရှိပါသည်။ ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများစွာ ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း(၂)ဆပိုများပြီး မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျေးလက်နေသက်ကြီး ရွယ်အိုများထက် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်းများစွာ မြင့်မားပါသည်။

Figure 2.3 Ability to both read and write, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

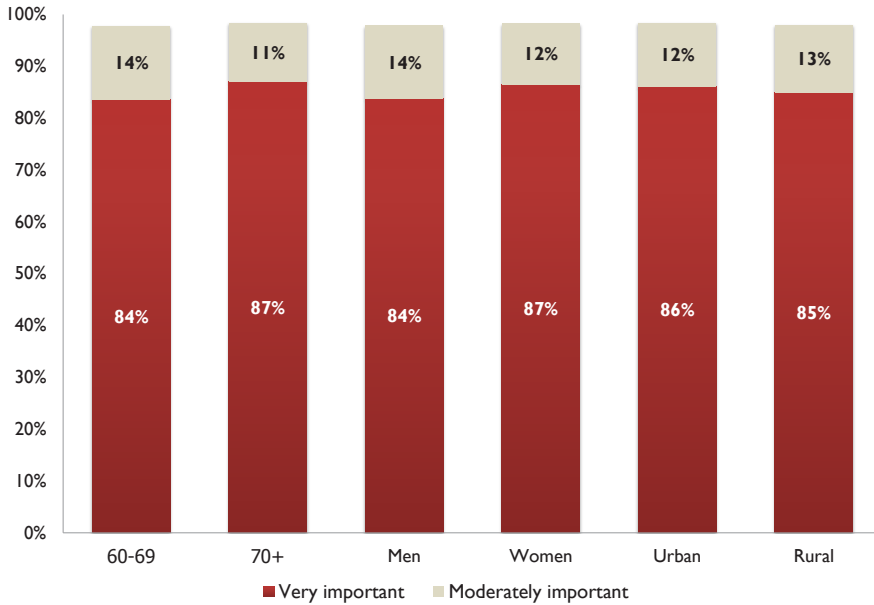
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ဘာသာရေး

မေးခွန်းဖြေဆိုသူ အများစုဖြစ်သည့် (၉၅%)သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ သက်ဝင်ယုံကြည်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျန်ရှိသည့် ဖြေဆိုသူများအနက် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် (၃.၂%)၊ အစ္စလာမ်ဘာသာဝင် (၁.၂%)နှင့် ဟိန္ဒူဘာသာဝင် (၀.၆%) အသီးသီးပါရှိကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ

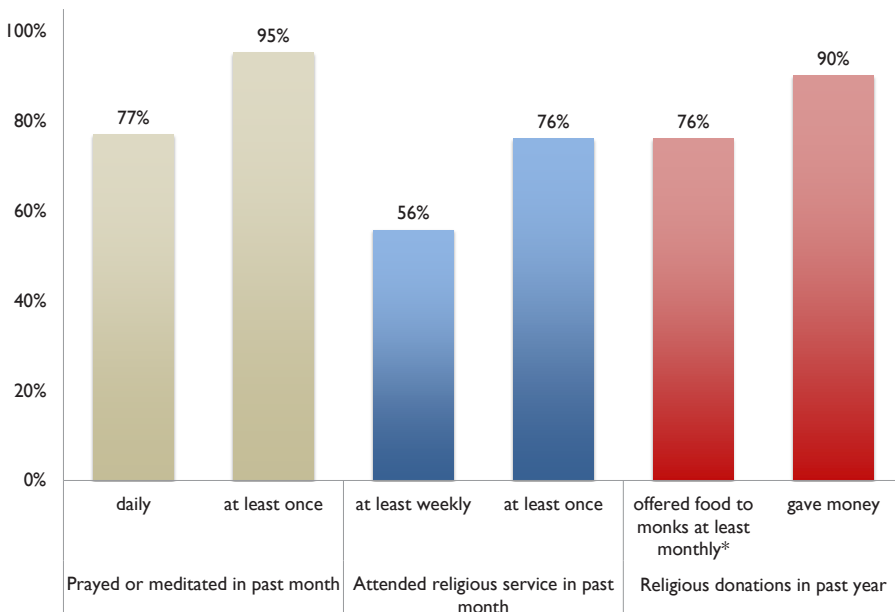
ဝင်များအနက် (၇၅%) သည် ဗမာတိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြပြီး ကျန်ရှိသူများသည် ဒေသခံလူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်သူများတွင် ဘာသာရေးသည် ဗမာများထက်စာလျင် မျိုးနွယ်စုနှင့် ပို၍ဆက်နွယ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ခရစ်ယာန်

Figure 2.4 Importance of religion in daily life, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Figure 2.5 Religious practices among persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
*Limited to Buddhists

ဘာသာဝင်များ အနက် (၈%)သည် ဒေသခံလူနည်းစု အုပ်စုတစ်ခု ဝင်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်ဖြေဆိုသူ(၄)ပုံ(၃)ပုံနှင့် ဟိန္ဒူဘာသာဝင် (၉၀%) ကျော်သည် ဒေသခံများ မဟုတ်သည့် မျိုးနွယ်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ပုံ(၂.၄)မှ ပြသထားသည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံးက ဘာသာတရားသည် ၎င်းတို့အတွက် အရေးကြီးသည့် အရာဖြစ်သည်ဟု ခံယူထားကြပြီး (၈၀%) ကျော်က ဘာသာတရားသည် ၎င်းတို့ဘဝ၌ အင်မတန်မှ အရေးကြီးကြောင်းမှတ်ယူ ထားကြသည်ကိုတွေ့ ရရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အသက်အရွယ်ကွာခြားချက်၊ ကျား/မခြားနားချက်နှင့် နယ်မြေဒေသခြားနားချက်များအရ ကွဲပြားမှုများရှိပါသည်။ သို့သော် အင်မတန် ရှင်းလင်းသည့်အရာမှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အို အားလုံးနီးပါး၏ နေ့စဉ်ဘဝတွင် ဘာသာတရားသည် အဓိကကျသော အခန်းကဏ္ဍ တစ်ခု

ဖြစ်သည်ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဘာသာရေးအရေးပါမှုသည် ဘာသာရေးအလေ့အထနှင့် သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက် အလက်များရရှိမှုအပေါ်မူတည်ပါသည်။ ပုံ(၂.၅)အရ မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အို (၄)ပုံ (၃)ပုံ ကျော်သည် ပြီးခဲ့သည့်လအတွင်းနေ့စဉ် ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ တရားထိုင်ခြင်းစသော ဘာသာရေး အလုပ်များအားပြုလုပ်ကြပြီး (၉၅%)သည် အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ်ပြုလုပ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဖြေဆိုသူအများစုသည် ပြီးခဲ့သည့်လအတွင်း ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အခမ်းအနား သို့တက်ရောက်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ထက်ဝက်ကျော်သည် အနည်းဆုံးတစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်မျှ

တက်ရောက်ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ (၄)ပုံ (၃)ပုံ ကျော်ကျော်မျှသည်ပြီးခဲ့သည့်လအတွင်း အနည်းဆုံးတစ်ကြိမ်တက်ရောက်ခဲ့ကြောင်းဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များအကြား ဘုန်းတော်ကြီးများအား ဆွမ်းလောင်းလှူခြင်းကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြုလုပ်ကြပြီး (၄)ပုံ(၃)ပုံ ကျော်သည်ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အနည်းဆုံးတစ်လတစ်ကြိမ် ဆွမ်းလောင်းလေ့ရှိကြကြောင်းသိရှိရပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံးအနက်ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ ငွေကြေးအချို့လှူဒါန်းခြင်းသည် တူညီသောလုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ပြီး(၉၀%)သောသက်ကြီးရွယ်အိုများက ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ ငွေလှူဒါန်းခြင်းပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။

ရပ်ရွာအတွင်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လူမှုရေးအထိအတွေ့

စုစည်း ဆောင်ရွက်ရသော ရပ်ရွာအတွင်းလှုပ်ရှားမှုများ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မိတ်ဆွေများ၊

အိမ်နီးနားခြင်းများ၊ အတူနေမဟုတ်သော အနီးအနားရှိ ဆွေမျိုးသားခြင်းများနှင့် အလွတ်သဘော

Table 2.3 Community participation during past year, persons 60 and older, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Attend community or religious ceremonies</i>							
never	21.5	15.3	28.0	19.5	23.1	22.1	21.3
occasionally	57.2	60.6	53.7	59.2	55.6	54.6	58.3
at least monthly	21.3	24.1	18.3	21.3	21.3	23.2	20.4
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Attend community meetings</i>							
never	52.3	39.5	65.6	32.5	67.3	57.1	50.3
occasionally	36.5	45.6	27.1	48.3	27.7	32.6	38.2
at least monthly	11.2	14.9	7.3	19.3	5.1	10.3	11.5
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Participate in political meetings or events</i>							
never	90.5	87.9	93.1	86.8	93.2	89.3	91.0
occasionally	9.0	11.2	6.6	11.9	6.7	9.8	8.6
at least monthly	0.6	0.8	0.3	1.3	0.0	0.9	0.4
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Do group physical exercise</i>							
never	96.1	96.1	96.2	94.6	97.3	94.4	96.9
occasionally	2.5	2.5	2.4	3.4	1.7	3.5	2.0
at least monthly	1.4	1.4	1.4	1.9	1.0	2.1	1.1
total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

လူမှုရေးထိတွေ့မှုများနှင့်ပတ်သက်သော အကြောင်းအရာများအတွက် မေးခွန်းလွှာ အတွင်းတွင်မေးခွန်းများ စွာထည့်သွင်း ထားခဲ့ပါသည်။ ဇယား(၂.၃)သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ရပ်ရွာအတွင်း လှုပ်ရှားမှု(၄)မျိုးအားဖော်ပြထားပါသည် (ရပ်ရွာ/ဘာသာရေးအခမ်းအနားတက်ရောက်ခြင်း၊ ရပ်ရွာအစည်းအဝေးတက်ရောက်ခြင်း၊ နိုင်ငံရေး အစည်းအဝေး သို့မဟုတ် အခမ်းအနားတက်ရောက်ခြင်းနှင့် အဖွဲ့ဖြင့်ပြုလုပ်ရသောလေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ခြင်း)။ ထိုကဲ့သို့သော ရပ်ရွာလှုပ်ရှားမှုများအား ၎င်းတို့၏ နယ်မြေများအတွင်း ပုံမှန်ပြုလုပ်ခြင်း ရှိ/မရှိဟူသော မေးခွန်းအား မေးမြန်းခြင်းမရှိခဲ့ပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ပါဝင်ဆင်နွှဲရန် စိတ်ပါဝင်စားမှုမရှိခြင်းဆိုသည့် အချက်ထက် ၎င်းတို့၏ဒေသတွင် အဆိုပါ လှုပ်ရှားမှုများ ပုံမှန်မရှိဆိုသော အချက်ကိုလည်း ရောင်ပြန်ဟပ်ကောင်းဟပ် နိုင်ပါသည်။

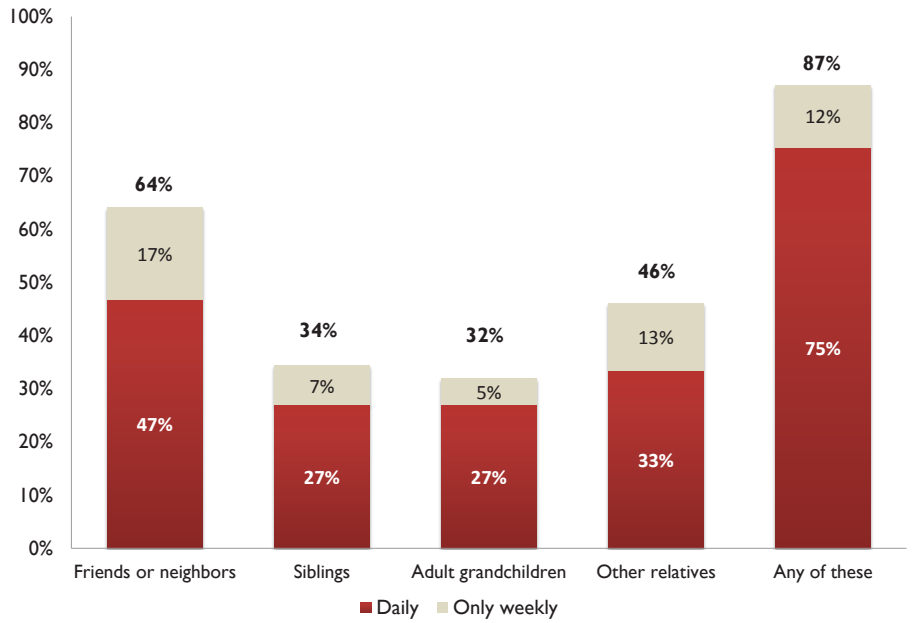
ဖော်ပြပါ လှုပ်ရှားမှုများအနက် ရပ်ရွာ/ဘာသာရေး အခမ်းအနားများတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခြင်းသည် အကြိမ်အရေအတွက် အများဆုံး ဖြစ်ကြောင်း တွေ့မြင်ရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၈၀%) နီးပါးသည် ၎င်းကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုများအား အနည်းဆုံး အခါအခွင့်သင့်သလို ပါဝင်ဆင်နွှဲလေ့ရှိကြောင်း ဖော်ပြကြပါသည်။ အသက်(၆၀)နှစ်

များအတွင်းတွင်ရှိသော သက်ကြီး ရွယ်အိုများသည် အသက် (၇၀)နှစ်များ အတွင်းတွင်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အဆိုပါ အခမ်းအနားများအား ပိုမို တက်ရောက်လေ့ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ သို့သော် ကျား/မနှင့် နေရာ ဒေသအလိုက် ကွာဟချက်သည် ကြီးမားပါသည်။ ဖြေဆိုသူ ထက်ဝက်ထက် အနည်းငယ်များသော သူများက လုံးဝ တက်ရောက်ဖူးခြင်း မရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သော်လည်း ရပ်ရွာအစည်းအဝေးသည် လှုပ်ရှားမှု

(၄)မျိုးအနက် ဒုတိယမြောက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု အရေအတွက်အများဆုံး ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ရွာအစည်းအဝေးတက် ရောက်ခြင်းတွင် အသက်အရွယ်နှင့်ကျား/မ အလိုက် ကွာဟချက်ကြီးမားပါသည်။ ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အမျိုးသားများသည် အစည်းအဝေးကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပိုမိုပါဝင်ကြပါသည်။

နိုင်ငံရေးနှင့် ဆိုင်သော အစည်းအဝေးများ၊ အခမ်းအနားများနှင့်အဖွဲ့ဖြင့်ပြုလုပ်ရသော လေ့ကျင့်ခန်းပြုလုပ်ခြင်းကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ပါဝင်လေ့ အလွန်နည်းသော လှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ကြပါသည်။ (၉၀%) သို့မဟုတ် ထိုထက်ပိုများသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း ထိုကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုမျိုးတွင်ပါဝင်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသများအကြား ခြားနားမှုမရှိသော မှန်ကန်မှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်မှုအချိုးအစား နည်းပါးခြင်းမှာ ရပ်ရွာအတော်များများအတွင်းထိုကဲ့သို့သော လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်လေ့ မရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ သို့သော် ထိုအချက်အား ကျွန်ုပ်တို့ ကောက်ယူခဲ့သော အချက်အလက်များက ဆန်းစစ်ရန် ခွင့်မပြုခဲ့ပါ။

Figure 2.6 Social contact with friends, neighbours and relatives who live nearby among persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အလွတ်သဘောလူမှုရေးထိတွေ့မှု ပမာဏအား ပုံ(၂.၆)တွင် ပြသထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ (၂)ပုံနီးပါးသည် မိတ်ဆွေများ၊ အိမ်နီးနားခြင်းများနှင့် အနည်းဆုံး တစ်ပတ်လျှင် တစ်ကြိမ်လူမှုရေးအရ ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများရှိကြပြီး ထက်ဝက်နီးပါးကမူ နေ့စဉ် လိုလို ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု များရှိကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို (၃)ပုံ(၁)ပုံခန့်သည် အနီးအနားတွင် နေထိုင်ကြသော မွေးချင်းများ၊ အရွယ်ရောက်ပြီးမြေးများနှင့် အနည်းဆုံးတစ်ပတ် တစ်ကြိမ်ထိတွေ့ မှုရှိပြီး၊ ထက်ဝက်အောက်နည်း သောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အနီးအနားရှိ အခြား သော ဆွေမျိုးများနှင့် အနည်းဆုံးတစ်ပတ်တစ်ကြိမ်ထိ တွေ့ မှုရှိပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် (၄)ပုံ (၃)ပုံ တိတိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မိတ်ဆွေ၊ အိမ်နီးချင်းနှင့် အနီးအနားရှိဆွေမျိုးသားချင်းများ အနက် တစ်ခုခုသော အုပ်စုနှင့် နေ့စဉ်ထိတွေ့မှုရှိပါ

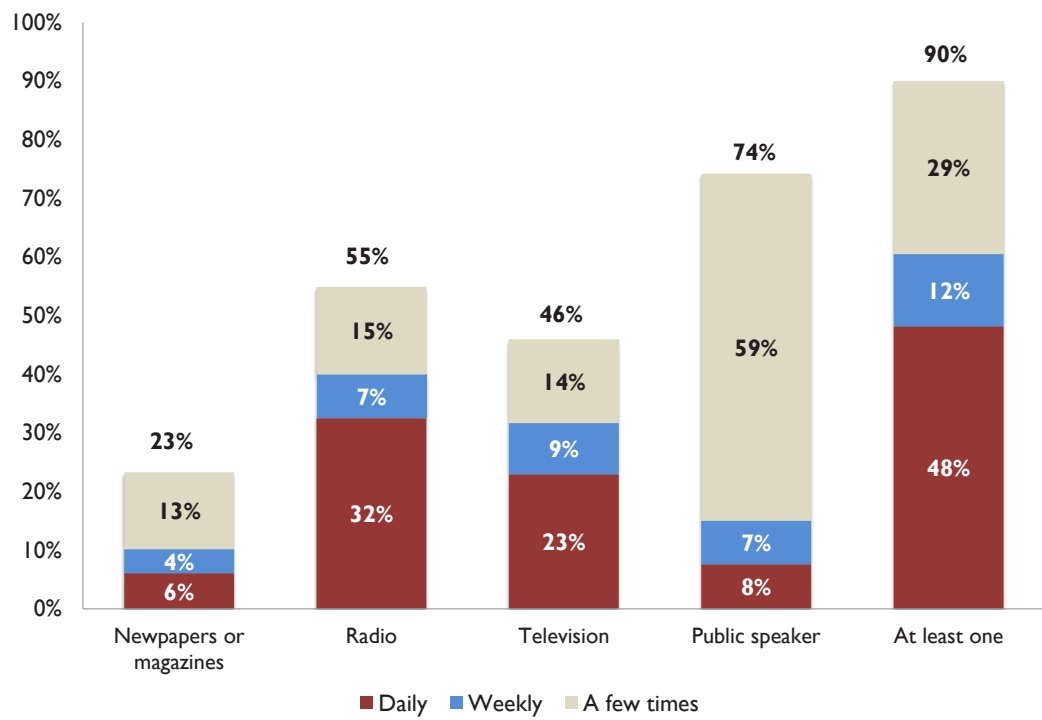
သည်။ အများစုသည် အပတ်စဉ်ထိ တွေ့မှုရှိပါသည်။ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုသည် မိတ် ဆွေများနှင့်လူမှုရေးထိတွေ့ ဆက်ဆံမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ် ပါက နည်းပါးရခြင်းသည် မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီး ရွယ်အိုအတော်များများတွင် အနီးအနားတွင် နေထိုင် သော ဆွေမျိုးသားချင်းမရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် မွေးချင်းများ၊ အရွယ်ရောက်ပြီးသော မြေးများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြေဆိုသူ ထက်ဝက်ကျော် သည် အနီးအနား၌ မွေးချင်းများ၊ အရွယ်ရောက်ပြီး သောမြေးများမရှိကြဘဲ၊ ထက်ဝက်နီးပါးမှာမူ အနီး အနားတွင် အခြားသော ဆွေမျိုးသားချင်းများမရှိကြပါ။ ထိုအချက်အားထည့်သွင်းစဉ်းစားကြည့်ပါက ဖော်ပြပါ အုပ်စုများအနက် အနီးအနားတွင် နေထိုင်သော ဆွေ မျိုးသားချင်းများနှင့် လူမှုရေးထိတွေ့ ဆက်ဆံခြင်းသည် အတော်ပင် မကြာခဏရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည် (ပုံ (၂.၆)တွင်ဖော်ပြထားခြင်းမရှိ)။

လူထုဆက်သွယ်ရေးမီဒီယာနှင့် ထိတွေ့မှု

လူထုဆက်သွယ်ရေး မီဒီယာသည် အမျိုးအစား ပေါ်လိုက်၍ ဖြေဖျော်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ရရှိရာ အရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ပုံ(၂.၇)သည်ပြီးခဲ့သည့်

လအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများလူထုဆက်သွယ်ရေး မီဒီယာ(၄)မျိုးနှင့် ထိတွေ့မှုရှိခဲ့သည့် အရေအတွက်ကို ဖော်ပြပါသည် (သတင်းစာ သို့မဟုတ် မဂ္ဂဇင်း၊ ရေဒီယို၊

Figure 2.7 Exposure to mass media during the past month among persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ရုပ်မြင်သံကြားနှင့်သတင်းကြေညာချက်)။အထိအတွေ့နည်းဆုံးသည် သတင်းကြေညာချက်ဖြစ်ပြီး အထိအတွေ့အများဆုံးသည် သတင်းစာ သို့မဟုတ် မဂ္ဂဇင်းဖြစ်ပါသည်။ ခြုံငုံဖော်ပြရမည်ဆိုပါက (၉၀%)မျှ သောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပြီးခဲ့သည့်လ အတွင်း အဆိုပါ မီဒီယာ(၄)မျိုး အနက် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့်ထိတွေ့ကြပြီး ထက်ဝက်နီးပါးသည် နေ့စဉ် ထိတွေ့မှုရှိကြပါသည်။ သတင်းစာ သို့မဟုတ် မဂ္ဂဇင်း ဖတ်ခြင်း၊ သတင်းနားထောင်ခြင်းထက် ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားကြည့်ခြင်းများသည် နေ့စဉ်ပိုမိုထိတွေ့သည့် မီဒီယာများဖြစ်ကြပါသည်။

လူထုဆက်သွယ်ရေးမီဒီယာများနှင့် ထိတွေ့မှုသည် အဆိုပါ အရင်းအမြစ်များအား ရရှိနိုင်မှုနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အဆိုပါ မီဒီယာအားရယူနိုင်စွမ်းပေါ်မူတည်ပါသည်။ စာဖတ်နိုင်မှု မရှိခြင်းနှင့် သတင်းစာနှင့် မဂ္ဂဇင်းများရရှိနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့သည် အဆိုပါမီဒီယာများမှ သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်

သော သက်ကြီးရွယ်အိုအချိုးအစားကို အကန့်အသတ်ဖြစ်သွားစေပါသည်။ အခန်း(၄)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ထက်ဝက်ခန့်မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာ လျှင် ၎င်းတို့၏ အိမ်တွင် ရေဒီယိုပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ရုပ်မြင်သံကြားစက်သည် ထို့ထက်ပင်နည်းပါးပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သောဖြစ်ရပ်များ၌ အဆိုပါ မီဒီယာအရင်းအမြစ်များ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ထိတွေ့မှုရရှိရန်အတွက် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အခြားသောသူများအပေါ် မှီခိုရလေ့ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် အခန်း(၇) တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း အမြင်အာရုံနှင့် အကြားအာရုံပြဿနာများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အဖြစ်များပြီး ရေဒီယို၊ရုပ်မြင်သံကြားစသော မီဒီယာများနှင့်ထိတွေ့နိုင်မှုအား ထိခိုက်စေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် လူထုဆက်သွယ်ရေး မီဒီယာများမှ တဆင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် အတားအဆီးများစွာရှိနေပါသည်။

အခန်း - ၃ -

စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ဝင်ငွေ

အခန်း(၃)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- သက်ကြီးအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးအများစုသည် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အများစုသည် လယ်သမားများအဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ထိုအချက်က မြန်မာနိုင်ငံသည် ကျေးလက်ဒေသ အခြေခံသော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုမြင့်မားသော်လည်း မေးခွန်း မေးမြန်းခြင်း မပြုမီ(၁၂)လအတွင်း အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို၏ (၃၀%)အောက် သာလျှင် စီးပွားရေးအရတက်ကြွသော အခြေအနေတွင်ရှိကြပါသည်။
- ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်းအလုပ်လုပ်ခဲ့ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအနက် ထက်ဝက်ခန့်သည်တစ်နှစ်လုံးအလုပ်လုပ်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိသူများသည် ရာသီအလိုက် လုပ်ရသောအလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အလုပ်လုပ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြသူများအနက် ထက်ဝက်ခန့်က ၎င်းတို့သည် ယခင်ကလောက် အလုပ်လုပ်ခြင်းမရှိတော့ကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။
- ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များအတွင်း အလုပ်လုပ်သော သက်ကြီးရွယ်အို အများစုသည် သူတို့အနေဖြင့် စီးပွားရေးအရ တက်ကြွမှုမရှိတော့သည်ကို ကျေနပ်ပါကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် (၃)ပုံ(၁)ပုံနီးပါးက သူတို့အလုပ်လုပ်ချင်ကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။
- ပုံမှန်ကဏ္ဍ၌ (Formal Sector) ၌ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသောသူများသည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များအတွင်း အလုပ်လုပ်မှု သိသိသာသာလျော့နည်းပါသည်။
- အလုပ်မလုပ်ကြတော့သောသူများအနက် လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသောသူများတွင် အသက်အကြီးဆုံးသည်အသက်(၆၂)နှစ်၌ အနားယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ပုံမှန်ကဏ္ဍတွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့သူများသည် အသက်အကြီးဆုံး(၅၉)နှစ်တွင် အနားယူခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- အဓိကအားဖြင့် မြို့ပြဒေသများတွင်နေထိုင်ကြသော ဖြေဆိုခဲ့ကြသူသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၇%) ကသာ ၎င်းတို့ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်ဖက်များသည် အငြိမ်းစားလစာ ရရှိကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြပြီး ၎င်းတို့အနက် (၃%)အောက်သောသက်ကြီးရွယ်အိုများကသာလျှင် ၎င်းတို့ရရှိသော ပင်စင်လစာသည် ၎င်းတို့အတွက်အဓိကဝင်ငွေအရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။
- မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၈၀%)ကျော်သည် အရွယ်ရောက်ပြီးသား သားသမီးများထံမှ ငွေကြေးသို့မဟုတ်ပစ္စည်းထောက်ပံ့မှုရရှိကြပါသည်ဟု ဖြေဆိုပြီး (၅)ပုံ(၃)ပုံသောသက်ကြီးရွယ်အိုများကမူ ၎င်းတို့၏သားသမီးများသည် ၎င်းတို့အတွက် အဓိက အထောက်အပံ့ရရှိရာ အရင်းအမြစ်ဖြစ်ကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။ အလုပ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ဒုတိယအထောက်အပံ့ရရှိရာ အရင်းအမြစ်ဖြစ်ကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်သို့သော် အများဆုံး(၅)ပုံ(၁)ပုံကသာထိုသို့ဖြေဆိုကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ အသက်ကြီးလာသည်နှင့် အထောက်အပံ့ရရှိမှု၌ အလုပ်၏ အရေးပါမှုသည် လျော့ကျသွားပြီး သားသမီးများ၏ အရေးပါမှုသည် မြင့်တက်လာပါသည်။
- သားသမီးရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက သားသမီးမရှိသောသက်ကြီးရွယ် အိုများသည် အထောက်အပံ့ရရှိရာအဖြစ် အလုပ်အားပိုမိုအားကိုးအားထားပြုကြပါသည်။ သို့သော် ထိုသို့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် အခြားသောမိသားစုဝင်များထံမှ အထောက်အပံ့ရရှိခြင်းသည် တူညီသောဖြစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။
- သို့ဖြစ်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကောင်းရာကောင်းကျိုးအတွက် သားသမီးနှင့်မိဘများအကြားဆက်ဆံရေးမှလည်းကောင်းသို့မဟုတ်အခြားသောဆွေမျိုးသားခြင်းများမှလည်းကောင်း ရရှိသော အထောက်အပံ့သည် လွန်စွာအရေးကြီးပါသည်။

ပုံမှန်အားဖြင့် လူအများစုသည် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လာသောအခါ၌ ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများမှ အနားယူသွားကြသဖြင့် အခြားသော ဝင်ငွေနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာအထောက်အပံ့ပြုရာ အရင်းအမြစ်များလိုအပ်ပါသည်။အချို့သောအလုပ်ရပ် နားခြင်းဖြစ်ရပ်များသည် မိမိဆန္ဒအရမဟုတ်ဘဲဖြစ် မနေအသက်အရအငြိမ်းစားယူခြင်းဖြစ်ပါသည်။ဥပမာ အားဖြင့်စစ်ဘက်နှင့်အရပ်ဘက်ဌာနများအတွက်တရား ဝင်အငြိမ်းစားယူရန်သတ်မှတ်ထားသည့် အသက်မှာ (၆၀)နှစ်ဖြစ်ပါသည်။(ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာန ၂၀၁၂)။ နိုင်ငံအတွင်းရှိလူဦးရေ၏ အများစုသည်ကျားပန်း စီးပွားရေးကဏ္ဍနှင့်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍများတွင်လုပ်ကိုင်

လျက်ရှိကြပြီးအငြိမ်းစားယူလိုသော အသက်သည်ထို ထက်ကြီးပါသည်။ ထို့အပြင် အလုပ်လုပ်ကိုင်မှုများ သည် တဖြည်းဖြည်းချင်းကျဆင်းသွားလေ့ရှိပါ သည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော အသက်အရွယ်ရောက်ရှိ၍ အလုပ်မှ အနားယူရသော သူများအကြားတွင်ပင် အငြိမ်းစား ယူခြင်းသည် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းမှ ရပ်နားသွားခြင်း ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၍မရပေ။ ထို့အပြင်ကာယစွမ်းအား နှင့် ကျန်းမာရေးပြောင်းလဲမှုအပါအဝင် အကြောင်း အရင်းများစွာကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အို အများစုသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှ စီးပွားရေးအလုပ်များမှ အနားယူကြရပါသည်။

ဘဝတစ်လျှောက် အသက်မွေးမှု

ဇယား(၃.၁)အရ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက် ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် စီးပွားရေးအရ တက်ကြွ ဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်(၆၀)နှစ်များ အတွင်းရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အသက်(၇၀) နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင်မူ အ နည်းငယ်ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ သက်ကြီးအမျိုးသား များအကြားတွင်မူစီးပွားရေး(ဝင်ငွေရအလုပ်)လုပ်ကိုင် ခဲ့ခြင်းသည် ရာခိုင်နှုန်းအပြည့်ဖြစ်ပြီး၊ ယခုဆန်းစစ်ချက်

၌ အိမ်ထောင်မှုထိန်းသိမ်းသည့် အလုပ်များအား စီးပွားရေးအလုပ်ဟု မသတ်မှတ်သော်လည်းဘဲ သက် ကြီးအမျိုးသမီးများ၏ (၉၀%)ကျော်သည် ၎င်းတို့၏ ဘဝ၌ ဝင်ငွေရအလုပ်များလုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေး လက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မြို့ပြနေ သက် ကြီးရွယ်အိုများထက်၎င်းတို့၏ ဘဝတွင် စီးပွားရေး အလုပ် (ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း) လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း ပိုမို ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။

Table 3.1 Lifetime economic activity, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Among all respondents</i>							
% that ever worked	93.8	93.7	93.9	99.4	89.6	89.8	95.5
<i>Among respondents that ever worked</i>							
Main lifetime occupation (% distribution)							
farmer (incl. livestock)	52.3	49.2	55.5	57.0	48.4	20.8	65.2
laborer in agriculture	6.6	7.2	5.9	5.5	7.5	2.0	8.4
laborer outside agriculture	10.2	11.8	8.6	9.7	10.6	12.1	9.5
own-account worker	18.3	18.1	18.5	8.1	26.9	33.8	12.0
employee (incl. govt.)	9.9	11.0	8.8	16.8	4.2	25.7	3.4
other	2.7	2.6	2.7	2.9	2.4	5.7	1.4
Total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Notes: Farmers are engaged in agriculture on their own or rented property while agricultural labourers work for wages doing agricultural work for someone else. Own-account workers are self-employed and either have a small business such as being an informal vendor or run a small home-based store or engage independently in a profession or trade and hire no employees.

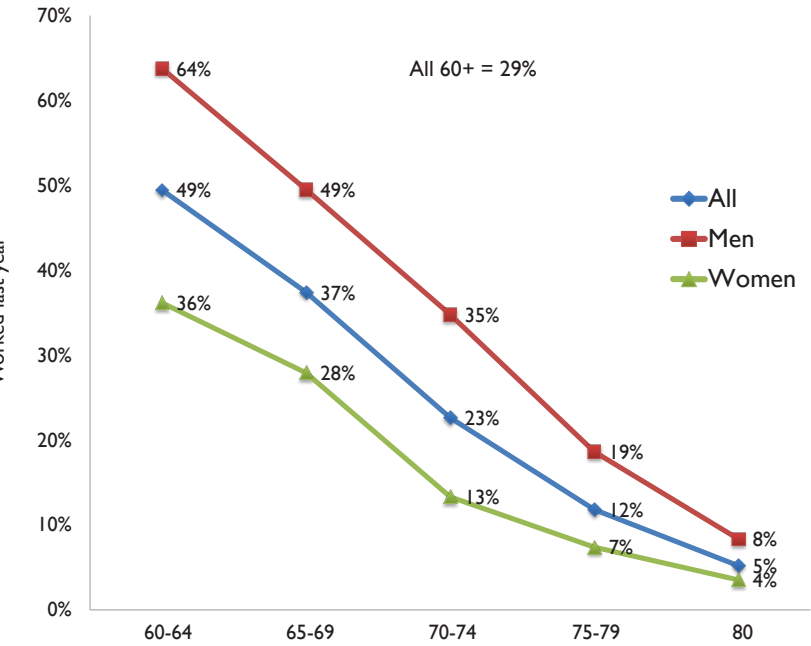
၎င်းတို့၏ ဘဝတစ်လျှောက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြပါသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြသော သက်ကြီးများ၏ ထက်ဝက်ကျော်ခန့်သည် အဓိကဝင်ငွေရအလုပ်အဖြစ် မိမိပိုင်လယ်မြေ သို့မဟုတ် ငှားရမ်းထားသော လယ်မြေပေါ်တွင် လယ်ယာလုပ်ကိုင်ကြသော လယ်သမားများဖြစ်ကြပါသည်။ ဘဝတစ်လျှောက် အဓိကအလုပ်အကိုင်အဖြစ် လယ်ယာလုပ်ငန်းအားလုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြသူများတွင် အသက်အရွယ်ပိုမိုကြီးရင့်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများက ပိုမိုနည်းပါးပြီး အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများက ပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင်မူ ခြားနားမှုသည် များစွာကြီးမားမည်ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။ ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ (၂)ပုံနီးပါးသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းအား ၎င်းတို့၏ အဓိကဘဝ အသက်မွေးမှုဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြသော်လည်း မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ (၅)ပုံ (၁)ပုံခန့်ကသာ ထိုကဲ့သို့ ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ကိုယ်ပိုင် လယ်လုပ်သူများနှင့် သူရင်းငှားများအား ပေါင်းလိုက်မည်ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံရှိအလုပ်လုပ်ခဲ့

သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၆၀%) နီးပါးသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းအား လုပ်ကိုင်နေကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းသည် အဓိကဘဝအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်းသည် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အကြားတွင် ကွာခြားချက်ကြီးမားလှပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁၀%)သည် လယ်ယာလုပ်ငန်းမဟုတ်သော လုပ်ငန်းများအား လုပ်ကိုင်ကြပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုအလုပ်အကိုင်မျိုးသည် ကျေးလက်ထက် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ပိုမိုဖြေဆိုကြသော်လည်း လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလောက် ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြအကြားကွာဟချက် ကြီးမားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုထက် ကျပ်စားဈေးရောင်းခြင်းနှင့် အိမ်ဆိုင်ဖွင့်ခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြောင်းပိုမိုဖြေကြားကြပါသည်။ ထိုအချက်က အမျိုးသမီးသက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ ထိုကဲ့သို့သော နည်းလမ်းများဖြင့် အစားအစာနှင့် အခြားပစ္စည်းများ ရောင်းချလိုကြောင်းကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

လက်ရှိ အလုပ်အကိုင်

ဘဝတစ်လျှောက် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှု နှုန်း မြင့်မားသော်လည်း အသက် (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၂၉%) သာလျှင် မေးခွန်းများ မမေးမြန်းမီ(၁၂)လအတွင်း ဝင်ငွေရအလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ပုံ(၃.၁) သည် အသက်အရွယ်ပိုမိုကြီး မြင့်လာသည်နှင့်အမျှ ပြီးခဲ့သည့်(၁)နှစ်အတွင်း ဝင်ငွေရအလုပ်လုပ်ကိုင်သူ သက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်း လျင်မြန်စွာ ကျဆင်းသွားပုံကို ပြသထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသက်(၆၀) မှ (၆၄)နှစ်အတွင်း သက်ကြီး

Figure 3.1 Percent that worked during the past year, by age and gender, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

³ A small number of persons who raised livestock as their primary occupation are included with the farmers.

ရွယ်အိုများ၏ ထက်ဝက် ခန့်သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း ဝင်ငွေရအလုပ်လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြသော်လည်း အသက်(၈၀) နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅%)သာလျှင် ထိုကဲ့သို့ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အသက်အရွယ်တူညီကြသော အမျိုးသမီးသက်ကြီး ရွယ်အိုနှင့် အမျိုးသားသက်ကြီး ရွယ်အိုများနှိုင်းယှဉ်ပါက အမျိုးသမီးများ၏ အလုပ် လုပ်မှုသည် (အိမ်ထောင်မှုထိန်းသိမ်းသည့်အလုပ်မပါ) အမျိုးသားများ ထက်နိမ့်ပါးသော်လည်း အသက်အရွယ် ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ အလုပ်လုပ်မှု နှုန်းကျဆင်းမှုသည် အမျိုးသမီးတွင်ရောအမျိုးသားတွင်ပါတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား(၃.၂)သည် ပြီးခဲ့သည့် နှစ်အတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ (ဝင်ငွေရ) လုပ်ဆောင်ချက်များအား ထပ်မံဆန်းစစ်ထားခြင်းဖြစ်ပါ

သည်။ အထက်တွင် ဖော်ပြထားခဲ့သည့် အတိုင်း အသက်အရွယ်အရ ကျား/မအရ ခြားနားချက်များ အပြင်ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း ဝင်ငွေရအလုပ်လုပ်ကိုင် ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကိုကြည့်ပါက မြို့ပြ ဒေသထက် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ရာခိုင်နှုန်းအား ဖြင့် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ထိုအချက်က စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသော သူများသည် ဘဝ၌ အလုပ်ကို ပိုမိုကြာရှည်စွာ လုပ်ကိုင်သည့် အချက်ကို ရောင်ပြန်နေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၌ အလုပ်မှ အငြိမ်းစားယူခြင်းသည် တဖြည်းဖြည်းခြင်းဖြစ်လာသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပြီးမြို့ပြတွင်အတွေ့ရများသော ပုံမှန်လုပ်ငန်းများ ကဲ့သို့သော အလုပ်ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိ သတ်မှတ်ထားသော အသက်အပိုင်းအခြား တစ်ခုတွင် အငြိမ်းစားယူရခြင်းမျိုးနှင့် မတူသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

Table 3.2 Economic activity during past year, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Among all respondents</i>							
% worked in past year	29.1	44.0	13.8	41.7	19.7	21.7	32.3
<i>Among respondents that worked during past year</i>							
Current occupation (% distribution)							
farmer (incl. livestock)	52.4	51.8	54.5	60.0	40.3	23.1	61.0
laborer in agriculture	5.1	5.4	4.0	4.1	6.5	1.1	6.2
laborer outside agriculture	13.6	14.2	11.9	14.0	13.1	12.7	13.9
own-account worker	22.4	22.6	21.7	13.7	36.2	47.8	15.0
employee (incl. govt.)	3.8	3.5	4.7	5.3	1.3	9.0	2.3
other	2.7	2.5	3.2	2.9	2.6	6.3	1.6
total	100	100	100	100	100	100	100
Duration of work (% distribution)							
throughout year	56.5	57.4	53.6	54.9	59.0	71.0	52.2
only seasonally ^(a)	43.5	42.6	46.4	45.1	41.0	29.0	47.8
total	100	100	100	100	100	100	100
Amount of current work compared to when in 50s (% distribution)							
less	51.3	49.1	58.8	52.1	50.2	55.4	50.1
about the same	41.6	43.0	36.8	41.5	41.7	37.5	42.9
more	7.1	7.9	4.3	6.4	8.1	7.1	7.1
total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Note: (a) includes a small number of who responded they worked only one to two months.

ခြုံငုံဖော်ပြရမည်ဆိုပါက ပြီးခဲ့သည့်နှစ်က အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သောသူများအကြားအဓိကအလုပ်အကိုင်ဖြန့်ဝေမှုနှင့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသောသူများအကြား အဓိက အလုပ်အကိုင် ဖြန့်ဝေမှုသည် ခြားနားမှုရှိပါသည်။အဓိကခြွင်းချက်မှာ အလုပ်သမားများ၏ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပြီး ဘဝတစ်လျှောက်ဆိုသည်ထက်ပြီးခဲ့သည့် နှစ်အတွက် အဓိက အလုပ်အကိုင်တစ်ခုအနေဖြင့် ဖော်ပြမှုနည်းပါး ခဲ့ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် နည်းပါးခြင်း အကြောင်းအရင်းသည် ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်ကဏ္ဍရှိ မဖြစ်မနေအငြိမ်းစားယူရမည့်အသက်နှင့်ဆက်စပ်နေပါသည်။ဘဝတစ်လျှောက်အလုပ်လုပ်မှုအနေဖြင့် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်ကိုင်ခဲ့သူများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်နေကြသူများဖြစ်ပြီး အဓိကအားဖြင့် လယ်သမားများဖြစ်ပြီး လယ်ယာ လုပ်သားအနည်းအကျဉ်းလည်း ပါဝင်ပါသည်။

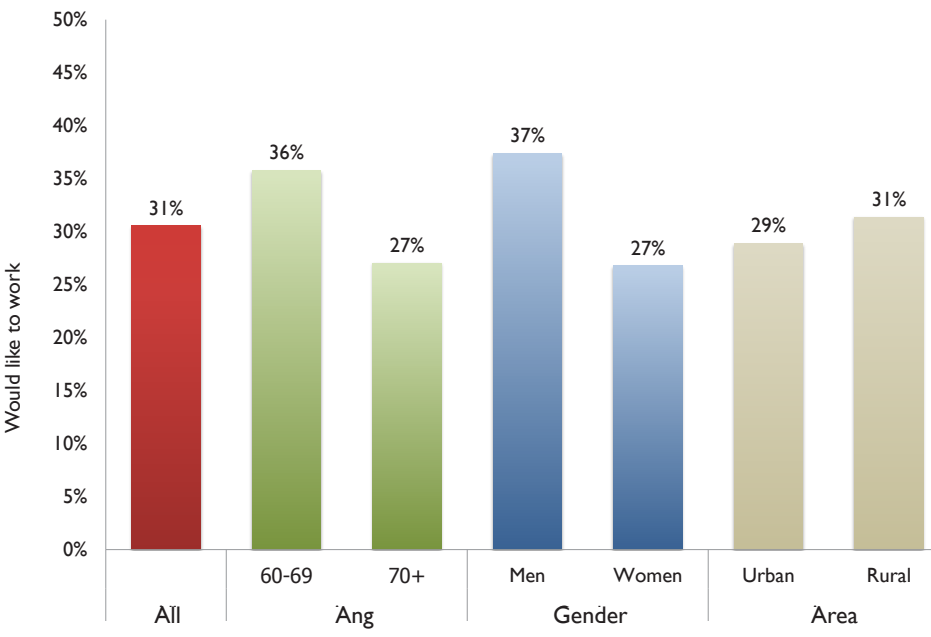
မနှစ်က အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများအနက် ထက်ဝက်ကျော်ကျော် ခန့်သာလျှင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးပုံမှန်အလုပ်လုပ်ကိုင် ခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျန်ရှိသူများသည်ရာသီအလိုက် လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြ

ပါသည်။ အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မအကြား ထိုခြားနားမှုသည် မပြောပလောက်သော်လည်း နေရာဒေသပေါ်မူတည်၍ ခြားနားချက်သည်ကြီးမားပါသည်။ ထိုအချက်ကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်စပ်သော ကျေးလက်ဒေသများသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအား အဓိကထားလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိသော မြို့ပြဒေသများထက်ရာသီအလိုက်အလုပ်အကိုင်များပိုမိုရှိလေ့ရှိသည် ဆိုသည့်အချက်အားရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

ပြီးခဲ့သည့်နှစ် အတွင်းဝင်ငွေရ စီးပွားရေးအလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် ၎င်းတို့အနေဖြင့် ယခင်နှစ်များ (အသက် ၅၀ ကျော်ကာလအတွင်း)ကလောက် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အလုပ် မလုပ်နိုင်တော့ကြောင်း ဖော်ပြကြ ပါသည်။ ထိုအချက်သည် ကျား/မ အပေါ်အခြေခံ၍ အနည်းငယ်ခြားနားမှု ရှိပါသည်။ အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် မြို့ပြဒေသရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် မိမိတို့လက်ရှိ အလုပ်လုပ် နိုင်သောပမာဏသည် ယခင်က လုပ်နိုင်သော ပမာဏလောက် လုပ်နိုင်တော့ခြင်း မရှိတော့ကြောင်း ပြောကြားကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

အလုပ်မှ အနားယူခြင်း

Figure 3.2 Percent that would like to work among those who did not work in last year, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်းအလုပ်မလုပ်ကိုင်တော့သော သူများအား အလုပ်မလုပ်တော့ခြင်းအားနှစ်သက်ပါ သလားသို့မဟုတ် အလုပ်ဆက် လက်လုပ်လိုပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ပုံ(၃.၂)တွင်ပြသထားသည့်အတိုင်း (၃)ပုံ(၁)ပုံအောက်သော ဖြေဆိုသူများက သာလျှင်အလုပ် ဆက်လုပ်လိုကြကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ အလုပ်ဆက်လုပ် လိုသည်ဟူသော ဖြေဆိုမှုသည် အမျိုးသား သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အသက်အရွယ်ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် မြင့် မားပြီးမြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်

ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင် ခြားနားမှု သိပ်မကြီးမားလှသည် ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

အလုပ် မလုပ်ကိုင်တော့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း ရပ်နား ခဲ့ကြသော အသက်အရွယ် များအား ဇယား (၃.၃) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အနည်းငယ်မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် အသက်(၅၀) မတိုင်မီ အလုပ်လုပ်ခြင်းမှ အနားယူ ခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ ရှိရပါသည်။ အလုပ်မလုပ်တော့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃၀%) နီးပါးသည် အသက် (၆၀) အား နှစ်အနည်းငယ်စွန်းပြီးသည့် အခါမှ အလုပ်လုပ်ခြင်းမှ အနားယူခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်သည် အရပ်ဘက်နှင့် စစ်ဘက်များတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများ၏ အဖြစ်မနေ အငြိမ်းစားယူရမည့် အသက်နှင့် အတိုင်းအတာ တစ်ခု အထိ ဆက်စပ် နေပါသည်။ အသက်(၆၂) ကျော်သည်

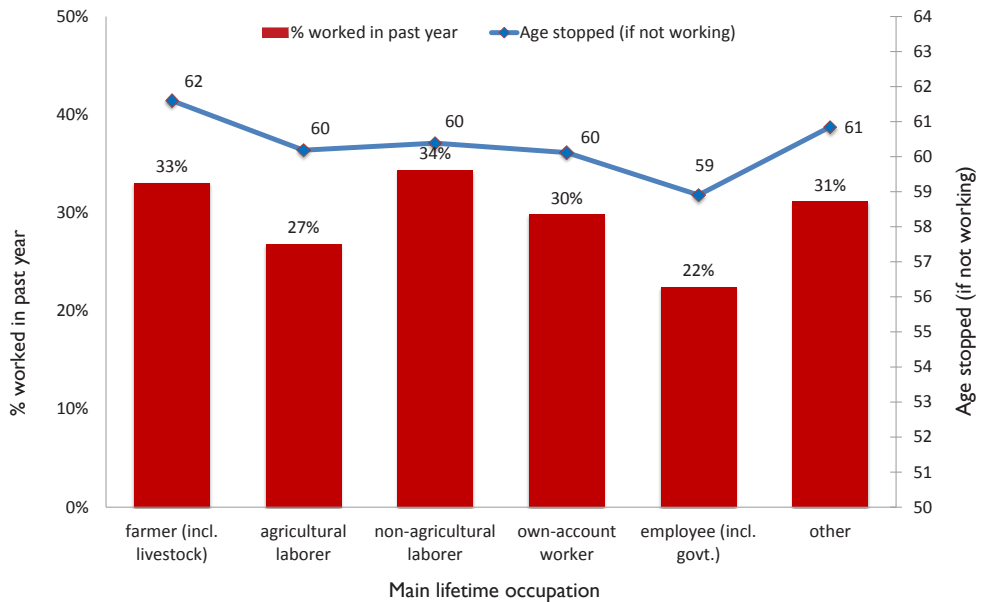
အထိဆက်လက်အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြသူ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် အသက် (၇၀)မတိုင်မီ အငြိမ်းစားယူကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအလုပ်မှ အငြိမ်းစား ယူကြသည့် အသက်၏ အလယ်အမှတ်သည် အမျိုးသမီးများထက် အမျိုးသားများတွင် ပိုမိုမြင့်မားပြီး မြို့ပြထက် ကျေးလက်ဒေသတွင် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ သို့သော် ခြားနားချက်သည် အနည်းငယ်သာမြင့်မားပါသည်။ ပုံ (၃.၃) သည် အလုပ်မှ အနားယူခြင်းနှင့် ဘဝတွင် အဓိက လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်

Table 3.3. Age when stopped working among persons who ever worked, by gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Gender		Area of residence	
		Men	Women	Urban	Rural
Age stopped (% distribution)					
before 50	7.4	4.7	9.1	9.5	6.5
50-57	22.6	17.7	25.6	25.1	21.4
58-62	29.6	32.3	28.0	33.0	28.0
63-69	26.5	28.7	25.2	21.5	28.8
70+	13.8	16.6	12.1	10.9	15.2
Total	100	100	100	100	100
Mean age stopped	60.8	62.0	60.0	59.7	61.3

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Figure 3.3 Percent that worked in past year and mean age when stopped working among those no longer working, by main lifetime occupation, persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အလုပ်အကိုင်အလုပ်မှ ရပ်နားခဲ့ကြသော အသက်များ၏ အလယ်အမှတ်များ အကြားဆက်စပ်မှုအား ဆန်းစစ် ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အဓိက အလုပ်အကိုင်အဖြစ် ပုံမှန်ကဏ္ဍတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့သူများသည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့မှု အင်မတန်နည်းပါးပြီး အများစုသည် အလုပ်အားလုံးရပ်နားခဲ့ဟန်ရှိပါသည်။ ထိုသူများသည် အလုပ်မလုပ်တော့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အစောပိုင်းအသက်များ၌ အငြိမ်းစားယူကြသူများဖြစ်

ကြပါသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည့် အချက်မှာ ပုံမှန်ကဏ္ဍတွင် အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြသောသူများအနက် (၄၀%)နီးပါးသည် ၎င်းတို့၌ အငြိမ်းစားလစာများရှိသောကြောင့် အလုပ်မလုပ်ကြတော့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည် (ပုံတွင်ဖော်ပြ ထားခြင်းမရှိ)။ အချို့မှာ ၎င်းတို့လိုချင်သော တစ်ခုခုသည် အခြားအလုပ်

များ၌ မရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး မဟုတ်သော အလုပ်များတွင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများမှအပ ပျမ်းမျှအသက်အကြီးဆုံးတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်း ရပ်နားခဲ့ကြသော လယ်သမား သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အလုပ်ဆက်လက်လုပ်လို ကြကြောင်းတွေ့ရပါသည်။

ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့အရင်းအမြစ်များ

အရေးကြီးသည့် အချက်မှာ အလုပ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် တစ်ခုတည်းသော ဖြစ်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့အရင်း အမြစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း

ဇယား(၃.၄)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်အရ သားသမီးများသည် အများဆုံးတွေ့ရသော အရင်းအမြစ်ဖြစ်ပါသည်။ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေရာဒေသမရွေး သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၈၀%) အကျော်သည်

Table 3.4 Sources of income and material support, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Any support</i>							
work (own or spouse)	32.2	49.1	14.9	45.1	22.6	25.3	35.2
investments or savings	21.4	17.9	25.0	21.9	21.0	10.8	26.0
pension (own or spouse)	7.3	8.4	6.1	10.0	5.2	18.5	2.4
welfare (govt. or NGO)	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.5	0.2
children	84.1	80.3	88.0	82.1	85.6	84.2	84.0
relatives	9.9	7.8	12.1	6.6	12.4	10.8	9.5
non-relatives	1.4	0.9	1.9	0.8	1.9	2.1	1.1
<i>Main source of support (% distribution)</i>							
work (own or spouse)	22.5	35.2	9.6	31.8	15.5	17.4	24.7
investments or savings	8.1	7.3	9.0	8.9	7.5	5.4	9.3
pension (own or spouse)	2.5	2.9	2.0	3.3	1.8	6.2	0.8
welfare (govt. or NGO)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
children	60.7	49.9	71.7	51.9	67.3	63.3	59.5
relatives	5.7	4.5	6.9	3.8	7.1	6.5	5.3
non-relatives	0.5	0.1	0.8	0.2	0.6	0.9	0.3
total	100	100	100	100	100	100	100

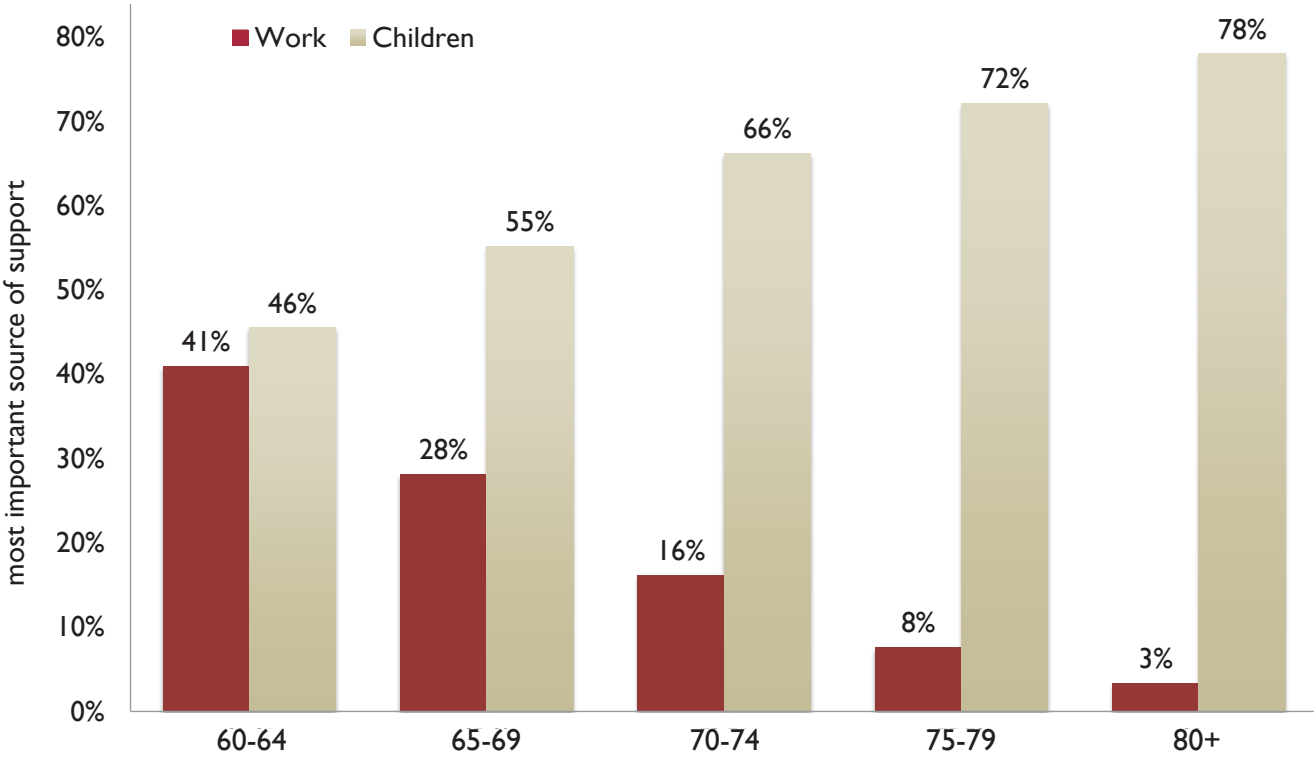
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

⁴ Note that spouses' work is combined with respondents' work when considering work as a source of support, and the age shown in the table refers only to the respondent's age. However, this is unlikely to have much effect on the relationship with age as shown, because ages of spouses are closely correlated.

သားသမီးများထံမှရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့အချို့ ရရှိကြပါသည်။ ဖြေဆိုသူ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ(၁)ပုံခန့်က ၎င်းတို့၏ အလုပ် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ အိမ်ထောင်ဖက်၏ အလုပ် သည် ၎င်းတို့အတွက် အထောက်အပံ့ အရင်းအမြစ် ဖြစ်ကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ အံ့ဩစရာမကောင်း သည့်အချက်မှာ အသက်အရွယ်ကြီးမြင့်လာမှုနှင့် အတူ အလုပ်လုပ်သောသက်ကြီးရွယ်အိုအရေအတွက် ကျဆင်းသွားသည့် အတိုင်း အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အလုပ်သည် အသက် ငယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများလောက် အထောက် အပံ့ပြုရာအရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်သည်ကို များများ စား စား မတွေ့ရတော့ပေ။ အလုပ်မှရရှိသော အထောက် အပံ့သည် အမျိုးသမီးများတွင် အမျိုးသားများထက် နည်းပါးပြီး မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ကျေး လက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက်ပိုမိုနည်းပါးပါသည်။

ဖြေဆိုသူများ၏ (၅)ပုံ(၁)ပုံကျော်ကျော်ခန့်သာလျှင် စုဆောင်းငွေ သို့မဟုတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှ ဝင်ငွေရရှိသည် ဟုဖြေဆိုကြပါသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည့်အ ချက်မှာ ထိုကဲ့သို့သော အထောက်အပံ့သည် ငယ်ရွယ် သော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ပိုမိုတွေ့ရပြီး မြို့ပြနေ သက် ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ် အိုများတွင် ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှ ရရှိ သောဝင်ငွေတွင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လယ်ယာမြေ များအား အခြားသူများထံသို့ အငှားချထားသည့်အတွက် ရရှိသော ဝင်ငွေလည်းပါဝင်ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုပါက ထိုအချက်သည် ကျေးလက်နေသူအချို့သည် ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင်ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးရန် အသက်အရွယ်ကြီးရင့် လွန်းနေပါက ၎င်းတို့ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အခြားသူတစ်ဦးဦး အား လယ်ယာမြေ ငှားရမ်းခအဖြစ် ထွက်ရှိသည့်သီးနှံ အချို့ကို ပြန်ပေးစေခြင်းဖြစ် ငှားရမ်းလေ့ရှိသည်

Figure 3.4 Work (own of spouse) versus children as most important source of support, by age, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ဆိုသည့်အချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်လျှက်ရှိပါသည်။

ခြုံငုံဖော်ပြရမည်ဆိုပါက ပင်စင်လစာငွေသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ခံစားရမှု အများကြီးမရှိ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့သော်လည်း မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ တွေ့ရှိရပါသည်။ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅) ပုံ(၁)ပုံနီးပါးသည် ပင်စင် လစာတစ်ခုခု ခံစားရသည်ဟု ဖော်ပြကြပြီး ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ (၂%)သာ လျှင် ပင်စင်လစာငွေခံစားကြရပါသည်။ အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ အမျိုးသမီးသက် ကြီးရွယ်အိုများထက် ပင်စင်လစာရရှိသူ ပိုမိုများပြား ပါသည်။ အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ချို့သည် ၎င်းတို့၏ ခင်ပွန်းသည်မှတစ်ဆင့် ပင်စင်လစာငွေရရှိ ကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြသော်လည်း ထို အမျိုးသမီး သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ခင်ပွန်းသေဆုံးပြီးသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအချက်က အမျိုးသမီးသက်ကြီး ရွယ်အိုများသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်

နှိုင်းယှဉ်ပါက ပင်စင်လစာ အကျိုးဝင်မှုဖြစ်တန်စွမ်း အင်မတန်မှ နည်းပါးကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။ အထောက်အပံ့ရရှိရာ အခြားသော အရင်းအမြစ် များသည် အတော်ပင်နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မှတ်သားစရာကောင်းသည့်အချက်မှာ ဖြေဆိုသူတစ်ဦး တစ်ယောက်မျှ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အခြား သော အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လူမှုဖူလုံရေးအထောက် အပံ့ရရှိကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်အရ နိုင်ငံအတွင်းရှိ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် လူမှု အထောက်အပံ့ပြုသည့် စနစ်တစ်ရပ်မရှိသည်ကို တွေ့ ရှိနိုင်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်တစ်ခုခုမှ ရရှိသော ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့သည် လက်ခံရရှိသူ၏ ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင် ရာလိုအပ်ချက် အားဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် ပြည့်စုံလုံ လောက်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၍ မရနိုင်ပေ။

Table 3.5 Main sources of income and material support, by childless status, age and gender, Myanmar 2012

	Work (own or spouse)	Investments or savings	Pension (own or spouse)	Children	Relatives	Non-relatives	Total
Total							
childless	38.3	11.9	1.9	0.0	45.2	2.7	100
has child	21.5	7.9	2.5	64.8	3.0	0.3	100
60-69							
childless	50.6	10.4	3.0	0.0	36.0		100
has child	33.8	7.0	2.9	54.2	1.9	.02	100
70+							
childless	17.3	14.3	0.0	0.0	61.2	7.1	100
has child	9.1	8.7	2.1	75.4	4.2	0.5	100
Men							
childless	50.0	12.5	1.2	0.0	35	1.2	100
has child	31.0	8.8	3.4	54.4	2.3	0.2	100
Women							
childless	33.1	11.6	2.2	0.0	49.7	3.3	100
has child	14.0	7.2	1.8	72.9	3.6	0.5	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အခန်း - ၄ -

ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ

အခန်း(၄)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- အတော်များများသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် တာရှည်ခံပစ္စည်းများမဟုတ်သော မြေကြမ်းခင်း၊ ဝါးကြမ်းခင်းနှင့် ဝါးအမိုးများဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော အရည်အသွေးနိမ့် အိုးအိမ်များတွင်နေထိုင်ကြရပါသည်။ အထူးသဖြင့်ကျေးလက်ဒေသများတွင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါကတာရှည်ခံပစ္စည်းများဖြင့် တည်ဆောက်ထားသော အိမ်များ၌နေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ် အိုရာခိုင်နှုန်းသည် ပိုမိုများပြားလာပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အို (၃)ပုံ(၁)ပုံကျော်၏အိမ်များ၌ လျှပ်စစ်မီးမရှိကြဘဲ ထိုအထဲမှထက်ဝက်ကျော်သည် ကျေးလက် ဒေသများတွင်နေထိုင်သူများဖြစ်ကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုအများစု၏ အိမ်များတွင် ရေဖြန့်ဝေမှုစနစ်မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက် ဒေသများတွင် ဖြစ်ပါသည်။
- အိုးအိမ်ကောင်းမွန်မှု၊ လျှပ်စစ်မီးနှင့် ရေဖြန့်ဝေမှုစနစ်ခြားနားချက်များသည် အသက်ငယ်သော သက်ကြီးရွယ် အိုများနှင့် အသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၊ သက်ကြီးအမျိုးသားများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ အကြားတွင် အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၅)ပုံ(၁)ပုံနီးပါးသည် အိမ်သာအသုံးပြုမှုမရှိခြင်းသို့မဟုတ် လေးမပါဘဲ ကျင်းအတွင်းသို့ တိုက်ရိုက်စွန့်ပစ်ခြင်းများဖြစ်နေကြပါသည်။ ရေဆွဲအိမ်သာသို့မဟုတ် ရေလောင်းအိမ်သာ အသုံးပြုသူ (၂၁%) သာရှိပါသည်။ ကျန်ရှိသူများသည် ကျင်းအတွင်းသို့လေးသုံး၍ စွန့်ပစ်ခြင်းအား အများဆုံး အသုံးပြုကြပါသည်။
- (၃)ပုံ(၁)ပုံကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အကာအကွယ်မရှိသော ရေအရင်းအမြစ်များဖြစ် သည့်ရေကန်၊ ချောင်းနှင့်မြစ်များအတွင်းမှ ရေအားသောက်သုံးရေအဖြစ်အသုံးပြုနေကြရပါသည်။ ရေအရင်းအမြစ်အပေါ်မူတည်၍ (၃)ပုံ(၁)ပုံခန့်မှ ထက်ဝက်ခန့်ထိရှိသောသူများသည် မသောက်သုံးမီရေကိုကြိုချက်ကြခြင်းမရှိပေ။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် များသောအားဖြင့် ပိုင်ဆိုင်မှုအနည်းငယ်သာရှိသော သို့မဟုတ် ခေတ်မီပစ္စည်းများ မရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြရပါသည်။(၄)ပုံ(၁)ပုံသော အိမ်ထောင်စုများသာလျှင် မော်တာတပ် ထားသော သယ်ယူပို့ဆောင်ယာဉ်ရှိကြပြီး (၃)ပုံ (၁)ပုံခန့်သော အိမ်ထောင်စုများသည် ရေဒီယို သို့မဟုတ် ရုပ်မြင်သံကြားစက်မရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ပြီးခဲ့သည့်ဆယ်စုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက်နှင့် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ရှိမှုနှုန်းသည် တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။
- (၁၀%)အောက်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် တယ်လီဖုန်းရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြ ပါသည်။ သို့သော် အများစုသည် အနီးအနားရှိ တယ်လီဖုန်းများအား လိုအပ်ပါက အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။
- အိမ်ထောင်စုများ၏ဝင်ငွေသည်ပုံမှန်အားဖြင့်အတော်ပင်နည်းပါးကြပြီး (၄၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ သည်တစ်ရက်တွင် (၂)ဒေါ်လာအောက်ဝင်ငွေရှိသောအိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်ကြရကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။
- ဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများ သို့မဟုတ်၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်ဖက်အများစုသည် ကိုယ်ပိုင်အိမ်ရှိကြပါသည်။ ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅၆%)သည်မြေပိုင်ဆိုင်ကြပြီးမြို့ပြတွင်မူ (၁၃%)အောက်သော သက်ကြီး ရွယ်အိုများသာလျှင် မြေပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။
- (၁၃%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင်ငွေသို့မဟုတ် ရွှေစုဆောင်းထားရှိမှုရှိကြပါသည်။ထိုသို့စုဆောင်း ထား သူအများစုက ထိုစုဆောင်းထားရှိမှုများသည်အငြိမ်းစားယူပြီးနောက်ပိုင်းဘို့ထက်အရေးပေါ်အခြေအနေ များတွင် အသုံးပြုရန်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄၀%)ကျော်သည်အကြွေးရှိကြပါသည်။ သို့သော်အများစုက ထိုအကြွေးအားအရေးကြီးသည့် အရာအနေဖြင့် မစဉ်းစားကြပါ။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅၅%)ကသာ ၎င်းတို့တွင်နေစဉ် အသုံးစရိတ်များအား ကာမိစေရန်အတွက် လုံလောက် သည့်ဝင်ငွေရှိကြပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းသည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့်နေထိုင်ရာဒေသ အပေါ်လိုက်၍ ကွာခြားချက် မကြီးမားလှသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံး၏ (၂၁%)မှ (၂၅%)သည် အရည်အသွေးမမီသော အိမ်များ၌ နေထိုင်ခြင်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှု အနည်းငယ်သာရှိခြင်းနှင့် ဝင်ငွေနည်းပါးလွန်း ခြင်းစသော မပြည့်စုံမှုများဖြင့်နေထိုင်ကြရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေများသည် အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မ အလိုက်တူညီစွာရှိနေကြပြီး ကျေးလက်တွင်မူ မြို့ပြထက် ပိုမိုအဖြစ်များပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အို အကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးမှုလျော့ချရေး၊ ဝင်ငွေဖူလုံမှုရှိ ရေးနှင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ ရရှိရေးတို့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများရှိ အစိုးရများ ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းနေရ သော ပြဿနာများဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအချက်များသည် မက်ဒရစ်နိုင်ငံတကာ သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာလုပ်ငန်း အစီအစဉ်တွင် ထင်ရှားသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ကြပါသည် (UN 2002&UN2007)။ မြန်မာနိုင်ငံ တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် လူမှုရေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှု အတိုင်းအတာများသည် စတင်စီစဉ် ရေးဆွဲဆဲကာလတွင်သာရှိနေပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအပေါ် လွှမ်းခြုံနိုင်မှုသည် အကန့်အသတ်နှင့်သာရှိပါသည်။ပြီးခဲ့သည့် အခန်းတွင် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက် ထောက်ပံ့မှုမပြုနိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများစု သည်မိသားစုများနှင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသောသားသမီး များ အပေါ်တွင်မှီခိုနေကြရပါသည်။ ယခုဆန်းစစ်ထား သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ရုပ်ဝတ္တုပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်ကြွယ်ဝမှုမှတစ်ဆင့် အနည်းဆုံးပုံမှန်ထောက်ပံ့ မှုစနစ်ပေါင်းစပ်ထားသော မိသားစုစနစ်သည် သက် ကြီးရွယ်အိုများ၏လိုအပ်ချက်အားဘယ်လောက် အထိ

ပြည့်မီအောင် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် အရေးပါသောအချက်အလက်များ ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုအား အကဲ ဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် ယခု စစ်တမ်းတွင် အိမ်အရည် အသွေး၊ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု၊ အိမ်သာ၊ အိုးအိမ်ပိုင်ဆိုင်မှု၊ တယ်လီဖုန်းလက်လှမ်းမီမှု၊ ဝင်ငွေနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှု၊ စုဆောင်းငွေနှင့် ကြွေးမီဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ အပြင်မိမိ၏ စီးပွားရေးအခြေအနေအား မိမိဘာသာ မိမိ ဆန်းစစ်စေခြင်းအားလည်း ပြုလုပ်၍ အချက်အ လက်များ စုဆောင်းခဲ့ပါသည်။ ထို အသွင်အပြင် အသီးသီးမှ ရရှိသောရလဒ်များအား ဘာသာပြန်ဆိုရာ ဌှိ သတိထားပြန်ဆိုရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို အချက်သည် မိသားစုအတွက် အထောက်အပံ့အရင်း အမြစ်များဖြစ်သောငယ်ရွယ်သည့်မျိုးဆက်များနှင့် အ တူနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုဖြစ်ရပ်များတွင် အဓိက ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်ဘက်ရှိသော သက်ကြီးရွယ် အိုများတွင်မူ ခင်ပွန်းနှင့်ဇနီးအကြား ဝင်ငွေမျှဝေ မှုရှိ သဖြင့် ကျား/မအခြားနားချက်အား ဘာသာပြန်ဆို ရာ၌ ရှုပ်ထွေးမှုရှိပါသည်။ အလားတူပင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပိုင်ဆိုင်တွင်လည်း ခင်ပွန်းပိုင်သည် ဇနီးပိုင်သည်နှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ ခင်ပွန်းနှင့်ဇနီးအကြားတွင် ပိုင်ဆိုင် ပစ္စည်းအပေါ်၌ အတူတကွအကျိုးခံစား ခွင့်ရှိပါသည်။

အိုးအိမ် အရည်အသွေး

သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ အိုးအိမ်အရည်အသွေးသည် သက်ကြီးရွယ်အို၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့် စီးပွားရေး

အခြေအနေအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေသည့် အရေးကြီး သောအကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်ပြီးဘဝအရည်အသွေး

Table 4.1 Type of dwelling unit, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Type of dwelling unit (% distribution)	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
hut or shack	5.9	5.5	6.4	5.4	6.4	4.1	6.7
single story wooden or bamboo house	40.1	41.3	38.9	39.1	40.9	33.5	43.0
wooden house on posts, open lower level	27.1	26.6	27.6	27.9	26.4	21.5	29.5
wooden house on posts, walled-in lower level ^(a)	15.2	15.0	15.4	15.8	14.7	19.2	13.4
single story cement/ stucco house	4.0	4.2	3.9	4.2	3.9	6.9	2.8
two or more story cement/ stucco house ^(b)	7.6	7.3	7.9	7.6	7.6	14.9	4.5
Total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
Notes: (a) includes wooden shop houses; (b) includes cement shop houses

အတွက် အရေးပါသော အကြောင်းအရာများပါဝင်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ နေထိုင်ရာ အိမ်ပုံစံများ အား ဇယား(၄.၁)တွင်ဖော်ပြထားပြီး အိမ်အရည်အသွေး အလိုက် စီထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အို အနည်းငယ်သည်သာ တဲအိမ်များ သို့မဟုတ် ကောင်းမွန်စွာ ဆောက်လုပ်ထားခြင်းမရှိသော အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ အတွေ့ရအများဆုံး အိမ်ပုံစံများသည် သစ်သား သို့မဟုတ် ဝါးများဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားသော တစ်ထပ်အိမ်များဖြစ်ကြပြီး ၎င်းနောက်အများဆုံးတွေ့ရသော အိမ်ပုံစံများမှာ မြေကြီးပေါ်တွင်တိုင်ထူ၍ အောက်ခြေဖွင့်အိမ်ပုံစံများဖြစ်ပါသည်။ တတိယမြောက် အတွေ့ရအများဆုံး အိမ်ပုံစံများမှာ အောက်ထပ်တိုင်ပတ်လည်အား နံရံပတ်ထားသော သစ်သားအိမ်များဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုံစံ (၄)မျိုးစလုံးသည် မြို့ပြထက် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ပို၍ အတွေ့ရများပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ဘီလပ်မြေ သို့မဟုတ် ပလာစတာဖြင့် ဆောက်လုပ်ထားသော တစ်ထပ် သို့မဟုတ် အထပ်မြင့် အိမ်များအား ပျမ်းမျှအားဖြင့် အတွေ့ရနည်းပါးသော်လည်း ကျေးလက်ဒေသထက် မြို့ပြဒေသ

များတွင် ပိုမို အတွေ့ရများပါသည်။ ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၊ သက်ကြီးအမျိုးသားများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသမီးများအကြား အိုးရိမှုသည် အနည်းငယ်သာ ကွဲပြားခြားနားပါသည်။

မည်သည့်ပစ္စည်းများဖြင့် အိမ်တစ်အိမ်အား တည်ဆောက်သည်ဆိုသည့် အချက်သည် အိမ်၏ အရည်အသွေးအား သိရှိနိုင်ရန် ပိုမိုထဲထဲဝင်ဝင်ရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ ပေးနိုင်ပါသည်။ ဇယား(၄.၂)သည် အိမ်ကြမ်းခင်း၊ အမိုးနှင့် နံရံများတည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသော ပစ္စည်းများအား ဖော်ပြထားပါသည်။ တစ်မျိုးခြင်းစီအား အရည်အသွေးအလိုက် တန်းစီထားပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၆၄%)နီးပါးသည် သစ်သားကြမ်းခင်းဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အိမ်များတွင် နေထိုင်ကြပြီး (၂၆%)ဖြစ်သော (၄)ပုံ(၁)ပုံကျော်ကျော်သည် မြေကြီး သို့မဟုတ် ဝါးကြမ်းခင်းအိမ်များတွင် နေထိုင်ကြရပါသည်။ (၁၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် ဘီလပ်မြေ ကျောက်တုံး၊ အင်္ဂတေနှင့်

Table 4.2 Dwelling unit materials, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Floor material (% distribution)</i>							
earth or bamboo	26.1	27.3	24.8	26.0	26.1	18.7	29.3
wood	63.8	62.3	65.3	63.7	63.9	61.3	64.8
stone, brick, concrete or tile	10.1	10.4	9.9	10.3	10.0	20.0	5.8
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Roof material (% distribution)</i>							
natural materials ^(a)	42.3	42.3	42.2	41.2	43.1	25.4	49.6
galvanised iron	56.3	56.2	56.4	57.2	55.6	70.8	49.9
concrete, tiles, slate	1.4	1.4	1.4	1.6	1.3	3.8	0.4
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Wall material (% distribution)</i>							
natural material ^(b)	60.2	61.4	58.9	60.1	60.2	50.4	64.4
wood, limestone, iron	29.7	28.7	30.6	29.5	29.8	29.9	29.6
brick or concrete	10.2	9.9	10.5	10.5	10.0	19.7	6.1
total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Notes: (a) includes a small number of wooden roofs; (b) includes a small number of walls made of tarpaulin

ကျောက်ပြားကြမ်းခင်းတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ထက်ဝက်ကျော်ကျော် (၅၆%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သွပ်မိုးအိမ်များတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းသည် (၂၀၀၁) ခုနှစ်က အခြေအနေထက် တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနနှင့် UNFPA တို့ ပြုလုပ်ထားသောစစ်တမ်းအရ (၂၀၀၁) တွင် (၄၃%) သာရှိခဲ့ပါသည်။ သဘာဝပစ္စည်းများဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အမိုးများသည်လည်း အတွေ့ရများပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၄၂%) ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသရှိ အိမ်အမိုးများ၏ (၅၀%) သည် သက်ကယ် သို့မဟုတ် ဝါးဖြင့် ပြုလုပ်ထားကြပါသည်။

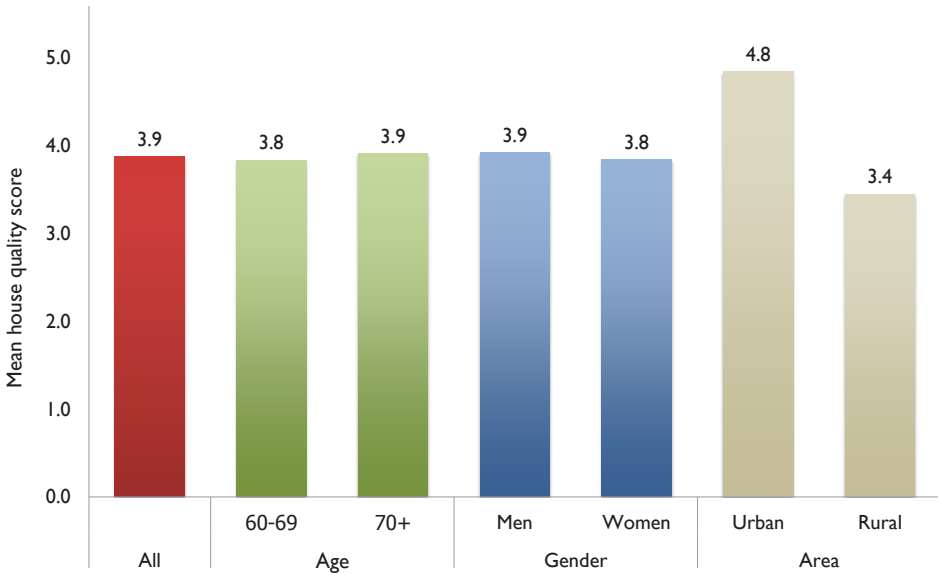
အနည်းပါးသော သက်ကြီးရွယ်အို ရာခိုင်နှုန်းသည်သာ အင်္ဂတေ၊ ကျောက်ပြားနှင့် ဆလပ်ပြားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အမိုးရှိသည့်အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ (၆၀%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သဘာဝပစ္စည်းများ အဓိကအားဖြင့် ဝါး၊ သက်ကယ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော နရံရှိသည့် အိမ်များတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းနောက်အတွေ့ရအများဆုံး နရံမှာ

သစ်သား၊ ထုံးကျောက်၊ သံတို့ဖြင့်ပြု လုပ်ထားသော နရံများဖြစ်ပါသည်။ (၁၀%) သော နရံများသည်သာ အုတ်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အိမ်အမျိုးအစားများတွင် အိမ်ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းများ ကွာခြားမှုသည် ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၊ သက်ကြီးအမျိုးသားများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသမီးများအကြားတွင် အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မြေသား သို့မဟုတ် ဝါးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အမိုးနှင့် သဘာဝပစ္စည်းများဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော နရံများရှိသော အိမ်များတွင် ပိုမိုနေထိုင်ကြပါသည်။ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျောက်တုံး၊ အုတ်နှင့် အင်္ဂတေတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော နရံများနှင့်အုတ်၊ အင်္ဂတေတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အိမ်များတွင် ပိုမိုနေထိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ပုံစံ၊ ကြမ်းခင်းနှင့် နရံတို့ အားအခြေခံထားသော အိမ်အရည်အသွေးဆိုင်ရာ အနှစ်ချုပ်ညွှန်းကိန်းများ

အား ပုံ(၄.၁) တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ အိမ်အရည်အသွေးအဆင့်အား အဆင့် (၀) မှ (၁၁) အထိ အဆင့်ခွဲ၍ ဖော်ပြထားပါသည်။ ရလဒ်တန်ဖိုးကိန်းနှင့် မားခြင်းသည် အိမ်အရည်အသွေးမြင့်မားခြင်းအား ရည်ညွှန်းပါသည်။ ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားနှင့် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ကွာခြားချက်သည် အလွန်နည်းပါးပါသည်။ နေထိုင်ရာဒေသအပေါ် လိုက်၍ ကွာခြားချက်မှာ ကြီးမားပါသည်။ မြို့ပြနေ သက်ကြီး

Figure 4.1 House quality score, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

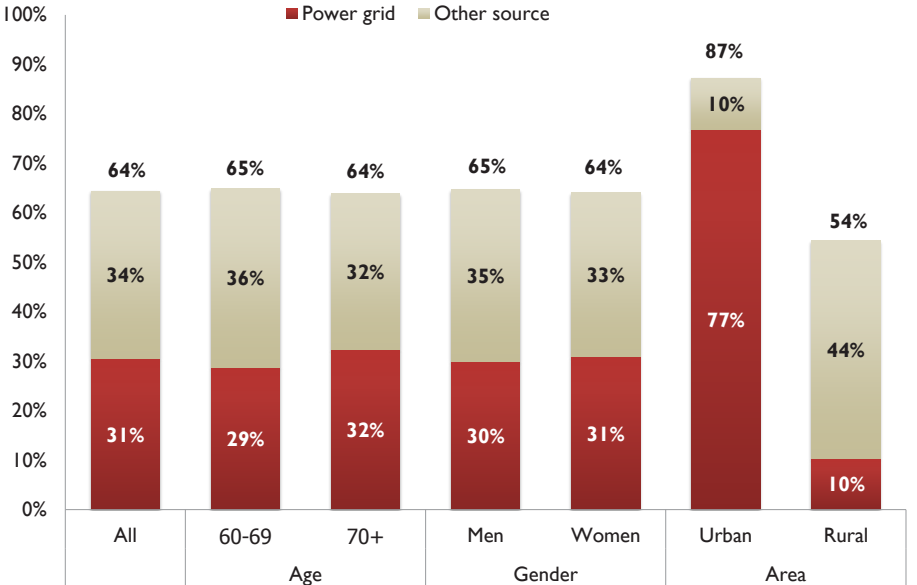
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: House quality score could range from 0 to 11 and is based on the type of house and materials of the house floor, roof and walls as shown in Table 4.1 and 4.2. The score is equal to the sum of these four items when 0 points assigned to the lowest category and each successive category is 1 point higher.

⁵ Zero points are assigned to the lowest category with respect to each of these four items as listed in Tables 4.1 and 4.2. Each successive category above the lowest is scored one point higher than the previous category. For example, a person who lived in a wooden house on posts with an open lower level and that had a floor of wood, a roof of galvanised iron and walls of natural material would receive 2 points for the type of house, 1 point for the floor, 1 point for the roof and 0 points for the wall. Thus, the house quality score would equal 4.

ရွယ်အိုများ၏ အိမ်အရည်အသွေးသည် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အိမ်အရည်အသွေးထက် ပျမ်းမျှအားဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

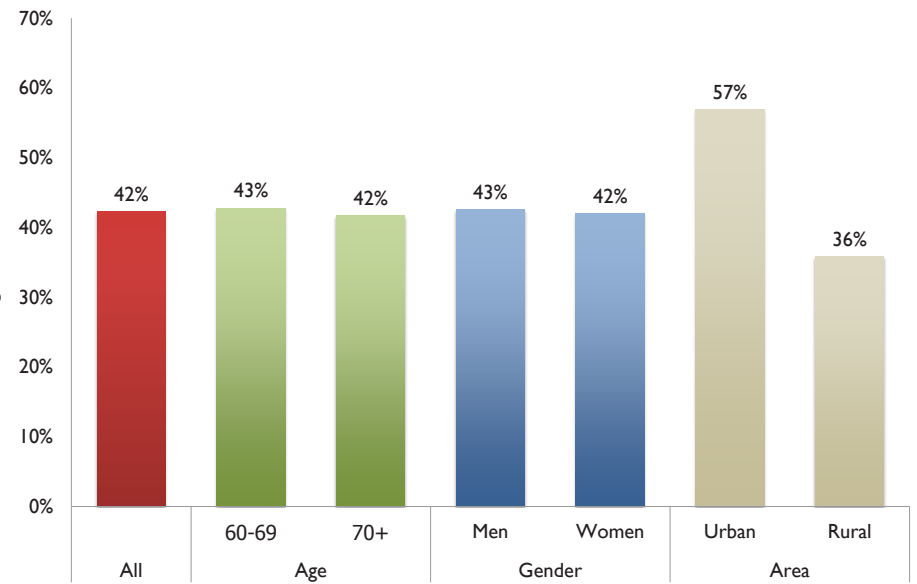
အဆောက်အအုံ ပုံစံအရည်အသွေး အပြင် လျှပ်စစ်မီး၊ ရေနံ အိမ်သာ ရရှိနိုင်မှုသည် ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ သက်တောင့်သက်သာ ရှိရေးအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအချက်များသည် အိမ်ရာအရည်အသွေးအတွက် အရေးကြီးသည့် အကြောင်းအရာများဖြစ်ပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးဆက်သွယ်ထားခြင်းသည် အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများသုံးစွဲနိုင်ရေး အတွက် အရေးပါပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးဆက်သွယ်ရေး အတွက် အဆင်အပြေ နိုင်ဆုံးနည်းလမ်းမှာ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ သွယ်တန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပုံ (၄.၂) သည် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ သို့မဟုတ်အခြားအရင်းအမြစ် တစ်ခုခုမှ ဓာတ်အားရယူထားသော သက်ကြီးရွယ်အိုများနေထိုင်သည့် အိမ်ရာခိုင်နှုန်းအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၃)ပုံ(၁)ပုံကျော် ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၃၆%) သည် လျှပ်စစ်မီးမရှိသော အိမ်များတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်လည်း ထက်ဝက်အောက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသာ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ ရယူသွယ်တန်းထားခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန်ရှိသူများသည် ပုဂ္ဂလိကနှင့် ရပ်ရွာမီးအားပေးစက်များမှ ရယူသွယ်တန်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Figure 4.2 Access to electricity in house and source, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Other sources include private and local community sources (primarily generators and batteries).

Figure 4.3 Percentage that have running water in house, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရယူထားသော ရာခိုင်နှုန်းနှင့် အခြား အရင်းအမြစ်များမှလျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရယူထားသော ရာခိုင်နှုန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား

ခြားနားမှုသည် အနည်းငယ်သည်သာ ရှိပါသည်။ ထိုအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသားများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသမီးများအကြား ခြားနားမှုသည်လည်း အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား နှိုင်းယှဉ်ပါက ခြားနားချက်သည် ကြီးမားပါသည်။ မြို့ပြရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏အများစုဖြစ်သော (၈၇%)သည် လျှပ်စစ်မီးရှိသော အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ဖြစ်ရပ်များ၌ လျှပ်စစ်မီးအရင်းအမြစ်သည် ဓာတ်အားလိုင်းမှ ဝေးကွာသောအရပ်တွင်ရှိပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက် အနေဖြင့် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ထက်ဝက်ကျော်ကျော် ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၅၄%) သည်သာ လျှပ်စစ်မီးရှိသော အိမ်များတွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းအနက်အများစုသည် ပုဂ္ဂလိကနှင့် ရပ်ရွာ ဓာတ်အားပေးစက်များအပေါ် မှီခိုနေကြရပါသည်။

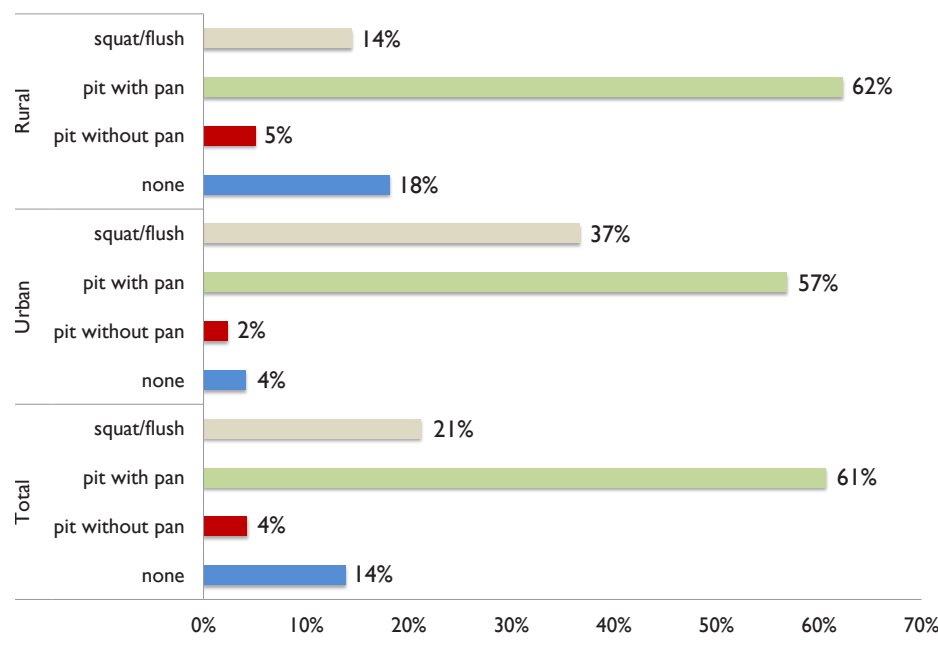
အိမ်အတွင်း၌ ရေသွယ်တန်းထားခြင်းသည်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ ပုံ(၄.၃)တွင် ဖော်ပြထားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ အဆင်ပြေမှု မရှိသည်ကို

တွေ့ရှိရပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၄၂%)သည်သာ အိမ်အတွင်း၌ ရေသွယ်တန်း ထားခြင်းရှိကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မခြားနားချက်အရ အနည်းငယ် ကွာခြားပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြအကြားတွင် ကွားခြားချက်ကြီးမားပါသည်။ မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အများစုဖြစ်သော (၅၇%)သည် ရေသွယ်တန်းထားပြီး ကျေးလက်တွင်မူ (၃၆%)သာလျှင် ရေသွယ်တန်းထားပါသည်။

အိုးအိမ်အရည်အသွေးနှင့်ပတ်သက်၍ အရေးပါသည့်နောက်တစ်ချက်မှာ အိမ်သာပုံစံဖြစ် ပါသည်။ ပုံ (၄.၄) တွင် တွေ့ရှိရသော အထောက်အထားများအရ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၁၄%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်လုံးဝ အိမ်သာမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍မြစ်အတွင်းသို့ စွန့်ပစ်ခြင်း၊ လယ်ကွင်းနှင့်အခြား အိမ်အနီးအနားရှိ နေရာများတွင်စွန့်ပစ်ခြင်းတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရပါသည်။ အခြားသော (၄%) သည်လေးမရှိဘဲကျင်းအတွင်း တိုက်ရိုက်စွန့်ပစ်ခြင်းအား ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။ အတွေ့ရအများဆုံးအိမ်သာပုံစံသည်ကျင်းအတွင်းသို့ လေးဖြင့် စွန့်ပစ်ခြင်းဖြစ်ပါ

သည်။ ထိုနည်းလမ်းအား မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အများစုဖြစ်သော (၆၁%)က အသုံးပြုကြပါသည်။ ပုံ(၄.၄) အရ ကျေးလက်ဒေသနေသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် ကွာဟမှုကြီးမားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အို များ၏ (၆%) တွင်သာ အိမ်သာမရှိခြင်း သို့မဟုတ် လေးမရှိဘဲကျင်းအတွင်းသို့တိုက်ရိုက်စွန့်ပစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပြီး ကျေးလက်ဒေသတွင်မူ (၂၃%) ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အို များသည်ကျေး လက်နေသက်

Figure 4.4 Type of toilet facilities among persons 60 and older, by area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: The small number of cases with more than one type is grouped with the higher level category.

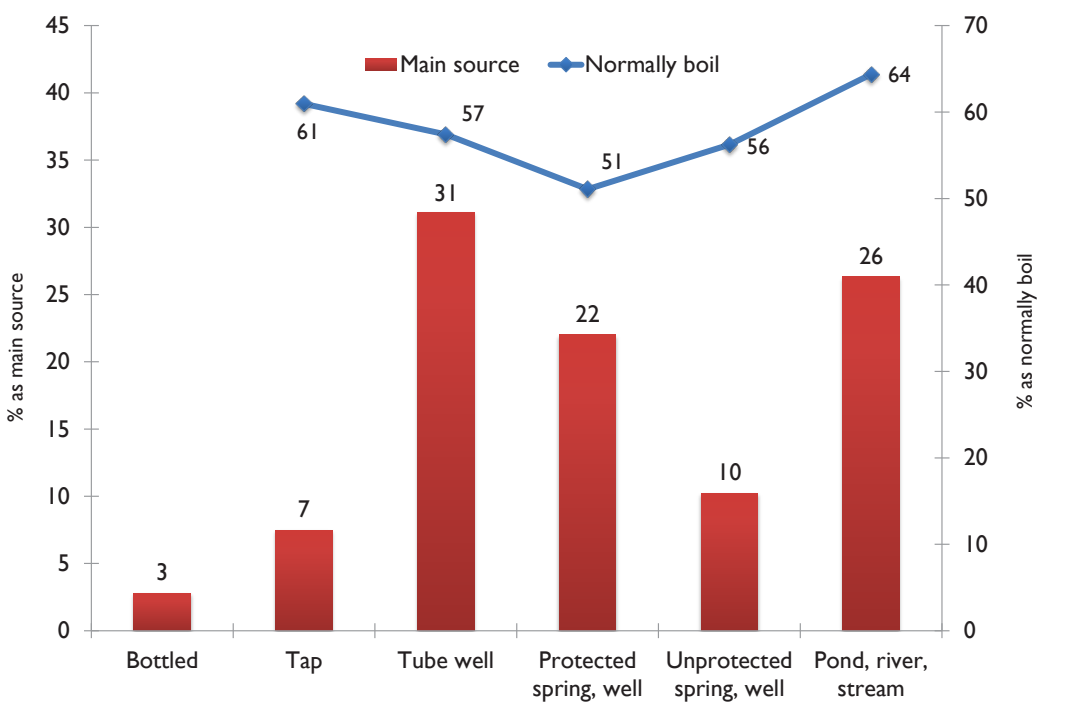
ကြီးရွယ်အိုများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ရေဆွဲအိမ်သာ အသုံးပြုမှုတွင် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ထိုအချက်သည် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အိုးအိမ်အခြေအနေတစ်ရပ်ကိုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

အိုးအိမ်အရည်အသွေး၏ အသွင်အပြင်တစ်ခုမဟုတ်သော်လည်း သောက်သုံးရေ အရင်းအမြစ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ဦး၏ ဘဝအရည်အသွေးအားတိုင်းတာရန် အချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများလည်းဖြစ်ပါသည်။ ပုံ(၄.၅) သည် သောက်ရေရရှိရာအရင်းအမြစ်နှင့် သောက်ရေအားသာမန်အားဖြင့် ကျိုချက်ခြင်း ရှိ/မရှိ အချက် (၂)မျိုးစလုံးအား ဖော်ပြထားပါသည်။ (၄)ပုံ(၁)ပုံခန့်ဖြစ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သောက်ရေအား ရေကန်နှင့် မြစ်ချောင်းစသော အရင်းအမြစ်များမှ ရရှိကြပါသည်။ အခြားသော (၁၀%) သည် အကာအကွယ်မရှိသော စိမ့်စမ်းနှင့် ရေတွင်း၊ ရေကန်များမှ ရရှိကြပါသည်။ ထက်ဝက်ကျော်ကျော်ခန့်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် လုံခြုံမှုရှိသော စိမ့်စမ်း၊ ရေတွင်း၊ ရေကန်နှင့် အဝီစိတွင်းတို့မှ ရရှိ

ကြပါသည်။ အနည်းငယ်မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် ရေသွယ်တန်းထားခြင်းမှရသော ရေကို အသုံးပြုကြပြီး ထို့ထက်နည်းသော သူများကသာလျှင် သောက်ရေသန့်ပုလင်းများ သုံးစွဲနိုင်ကြပါသည်။

တွေးဆချက်အားဖြင့် သောက်ရေသန့်ပုလင်းများအားသုံးစွဲကြသောသူများသည် မသောက်သုံးမီ ထိုရေအားကျိုချက်သောက်သုံးရန်လိုအပ်မည် မဟုတ်သော်လည်း အခြားသောရေအရင်း အမြစ်များမှ ရရှိသောသောက်ရေများအား လုံခြုံသည်ဟုပြော၍ မရနိုင်ပါ။ မသောက်သုံးမီ ကျိုချက်ခြင်းသည် ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော လုပ်ဆောင်ချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ရေအရင်းအမြစ်အားလုံးမှရရှိသော သောက်ရေများအား ကျိုချက် ကြသော်လည်း အခြားအတော်များများသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ထိုသို့ပြုလုပ်ကြခြင်း မရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သောက်ရေရရှိရာအရင်းအမြစ်တစ်ခုခြင်းစီတွင် (၃)ပုံ(၁)ပုံကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျိုချက်ကြခြင်းမရှိဘဲ လုံခြုံသောစိမ့်စမ်းနှင့် ရေတွင်း၊ ရေကန် ဖြစ်ရပ်များတွင်မူ ထက်ဝက်ကမူထိုသို့ ဆောင်ရွက်ကြခြင်းမရှိကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

Figure 4.5 Main drinking water source and % that normally boil water by source, persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Bottled water is assumed safe to drink without boiling.

အိမ်ထောင်စု၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများ

သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အတူနေထိုင်ကြသော မိသားစုများတွင် အချို့သောပစ္စည်းပစ္စယ ပိုင်ဆိုင်မှုများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများဆိုသည်ထက် အခြားသော မိသားစုဝင်များ သို့မဟုတ် မိသားစုဝင်အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်နေလေ့ရှိပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဥစ္စာပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုသည် မိသားစုကြွယ်ဝချမ်းသာမှုကို ရောင်ပြန်ဟပ်သည့် အရေးကြီးသော အချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဖြစ်ရပ်များစွာတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ထိုပစ္စည်းများအားအသုံးပြုခြင်းမှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုရှိပါသည်။ ဇယား(၄.၃)သည် သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများ၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုရာခိုင်နှုန်းအား ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါ ပစ္စည်းအမျိုးအစားများသည် အိမ်ထောင်စုဝင်များအား သက်တောင့်သက်သာရှိစေခြင်းနှင့် ပျော်ရွှင်ခြင်းတို့ အားဖြစ်စေပါသည်။

Table 4.3 Percent of households with specific possessions, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Electronics</i>							
radio	50	52	47	58	43	48	50
TV (color or B&W)	39	39	38	39	38	66	27
video/DVD player	36	37	35	37	35	64	23
telephone	9	8	9	9	9	19	4
music player	7	6	8	8	6	12	5
computer	1	<1	1	1	1	3	<1
<i>Appliances</i>							
electric cooker or rice cooker	13	12	13	12	14	34	4
electric fan	13	12	13	13	13	32	4
refrigerator	6	6	6	6	6	17	1
washing machine	1	1	1	1	1	4	<1
gas cooker	1	1	1	1	1	4	<1
air conditioner	<1	<1	<1	<1	<1	2	<1
microwave oven	<1	<1	<1	<1	<1	1	<1
<i>Transport means</i>							
bicycle	34	35	33	37	32	48	28
motorcycle	26	26	25	27	25	29	24
car/truck	1	1	1	1	1	1	<1
<i>Other</i>							
store bought furniture	32	33	32	33	32	46	27
<i>Summary measures</i>							
% with none of above possessions	22	20	24	17	25	11	26
Mean number of possessions	2.7	2.7	2.7	2.8	2.6	4.3	2.0

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
Note: <1 = less than 0.5%

သက်ကြီးရွယ်အိုရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၌ ပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် အများဆုံးတွေ့ရသောပစ္စည်း(၂)မျိုးမှာ ရေဒီယိုနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား စက်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရာများသည် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဖြေဖျော်မှုရရှိရာ အရင်းအမြစ်များဖြစ်ပါသည်။ ရေဒီယိုအား ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ခဲ့သည် ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြ(၂)ခု စလုံးတွင်ထက်ဝက်ခန့် တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် ရုပ်မြင်သံကြားစက် အနေဖြင့် ကျေးလက်ထက်မြို့ပြ တွင်အတွေ့ရများပါသည်။ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားခြင်း မရှိသော သုံးသပ်မှုအရ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ(၁) ပုံသည် ရေဒီယိုရှိသော သို့မဟုတ် ရုပ်မြင်သံကြားစက်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ တစ်ချို့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ထိုသတင်းအချက်အလက်နှင့် လူထုဆက်သွယ်ရေး အရင်းအမြစ်များအား အိမ်နီးပါးခြင်းထံမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း မိမိအိမ်တွင်ရှိသည်လောက် အဆင်ပြေမှုမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ (၃)ပုံ (၁) ပုံ ခန့်သော အိမ်ထောင်စုများသည် ဆိုင်မှဝယ်ယူထားသော ပရိဘောဂပစ္စည်းတစ်ချို့ ပိုင်ဆိုင်မှုရှိသော်လည်း ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော ပစ္စည်းများအား အနည်းငယ်မျှသော အိမ်ထောင်စုများသာ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် အများဆုံးတွေ့ရှိရသော ပစ္စည်းများမှာ လျှပ်စစ်ထမင်း ပေါင်းအိုးနှင့်ပန်ကာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုပစ္စည်းများသည်ပင်လျှင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၁၃%) တွင်သာ တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ကြီးကြီးမားမား ပစ္စည်းများအား ပိုင်ဆိုင်မှု အလွန်နည်းပါးပြီး အခြားကြီးကြီးမားမား ပစ္စည်းများမှာမူ ထိုထက်ပိုမိုနည်းပါးပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ(၁) ပုံခန့်သည် လျှပ်စီးမီးမရှိသည့် အိမ်များ၌ နေထိုင်ကြရပါသည်။ ထိုလျှပ်စစ်ရရှိခြင်း မရှိသည့် အချက်က အိမ်ထောင်စုပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုများအား လျော့နည်းစေခြင်းအားဖြစ်ပေါ်စေသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဈေးမကြီးလှသည့် ဘက္ကထရီများအား အသုံးပြုနိုင်ခြင်းကြောင့် ရေဒီယိုအား ခြွင်းချက်အနေဖြင့် တွေ့ရှိရပါသည်။ အချို့သော ရုပ်မြင်သံကြားပြစက်များသည် ဘက္ကထရီဖြင့် ပြသနိုင်သော်လည်း ကုန်ကျစရိတ်များပြားပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ(၂)ပုံသည် လျှပ်စစ်မီးရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၌ နေထိုင်ကြသော်လည်း

အလွန်းအမင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုက ထိုပစ္စည်းများနှင့်အခြား လျှပ်စစ်ဓါတ်အား လိုအပ်သည့် ပစ္စည်းများအသုံးမပြုနိုင်ခြင်း၏ အဓိကအချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

သွားလာရေးအတွက် တစ်ခုခုရှိနေခြင်းသည်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အရေးကြီးသည့် အချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ (၃)ပုံ(၁)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် စက်ဘီးရှိကြပြီး (၄)ပုံ(၁)ပုံကျော်ကျော်သည် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ (၁%) ထက်နည်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် ကားသို့မဟုတ် ကုန်တင်ယာဉ်ရှိကြပါသည်။ စက်တပ်ယာဉ်မရှိခြင်းက သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကျန်းမာရေးပြဿနာရင်ဆိုင်ရ၍ ဆေးရုံ/ဆေးခန်းသို့အလျင်အမြန်ရောက်ရှိရန် လိုအပ်သောအခါ ပြဿနာ တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

အိမ်ထောင်စု ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အနှစ်ချုပ်ထားသော အချက်(၂)ခုအား ဇယား(၄.၃) တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပထမတစ်ချက်မှာ ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော ပစ္စည်းများ တစ်ခုမှ မရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ (၅)ပုံ(၁)ပုံကျော်ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ထိုကဲ့သို့သော အခြေအနေတွင်ရှိကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် ပိုမိုအသက်ကြီးသောသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသမီးများတွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် ထိုကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများတစ်ခုမှ မပိုင်ဆိုင်ခြင်းအခြေအနေသည် မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ပိုမိုအတွေ့ ရများပါသည်။ ဒုတိယအချက်မှာ အိမ်ထောင်စု ပိုင်ဆိုင်မှု၏ အလယ်အမှတ်များဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အိမ်ထောင်စုများသည် ဇယားတွင်ဖော်ပြထားသော ပစ္စည်းများ(၁၇)မျိုးအနက် (၃)မျိုးအောက်သာ ပိုင်ဆိုင်မှုရှိကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက်နှင့် ကျား/မအပေါ် လိုက်၍ ကွာခြားချက်အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ဖော်ပြပါပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှုတွင်(၂)ဆကျော်ပိုမိုများပြားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများနေထိုင်သော

⁶ Not having access to electricity only modestly reduces the chance of having a radio (40% vs. 55%) but strongly reduces the probability of having a television (9% vs. 55%). In addition, an association between the availability of television reception and access to the power grid for electricity may contribute to the low percentage of households with television among those without electricity.

အိမ်ထောင်စုများတွင် ထိုကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများပိုင်ဆိုင်မှုသည် လိုအပ်သည်ထက်နည်းပါးသော်လည်း ထိုအခြေအနေသည်တိုးတက်မှုရှိနေသည့် အထောက်အထားတစ်ချို့တွေ့ရှိရပါသည်။ (၂၀၀၁) ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သော အချက်အလက်များအရ အသက် (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများနေထိုင်သည့်

အိမ်ထောင်စုများ၏ (၃၂%)သာလျှင် ရေဒီယိုရှိကြပြီး (၂၂%) သည် ရုပ်မြင်သံကြားစက်နှင့် (၄%) တွင် သာမော်တော်ဆိုင်ကယ် ရှိကြပါသည် (ပြည်သူ့အင်အားဦးစီးဌာနနှင့် UNFPA 2005)။ ထို့ကြောင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ယခု စစ်တမ်းပါ ရာခိုင်နှုန်းသည် သိသိသာသာပိုမိုမြင့်မားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

တယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်မှု

အိမ်ထောင်စုများတွင် ရှိနိုင်သည့် ပိုင်ဆိုင်ပစ္စည်းများအနက် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အရေးကြီးသော ပိုင်ဆိုင်မှု ပစ္စည်းတစ်ခုမှာ တယ်လီဖုန်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် အဝေးနေ သားသမီးများနှင့် လူမှုရေး အဆက်အသွယ်ရှိရေးအတွက် သာမက သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် အရေးတကြီး မဖြစ်မနေ ဆက်သွယ်စရာလိုအပ်သော အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင်လည်း တယ်လီဖုန်းသည် အရေးကြီးသော အရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လက်ကိုင်တယ်လီဖုန်းများပေါ်ထွက်

လာမှုသည် နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းက ပုဂ္ဂလိက အိမ်ထောင်စုများတွင် တယ်လီဖုန်းပိုင် အနည်းငယ်သာ ရှိသော နိုင်ငံများတွင် တယ်လီဖုန်းရရှိနိုင်မှုအား မြင့်မားလာစေပါသည်။ ဇယား(၄.၄)သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အနေဖြင့် တယ်လီဖုန်းရှိသော အိမ်ထောင်စုများတွင်နေထိုင်မှုနှင့် အနီးအနားတွင် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရသော အိမ်ထောင်စုများ၌ နေထိုင်မှု ပမာဏအား ဖော်ပြထားပါသည်။

Table 4.4 Access to telephones, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Among all respondents</i>							
Availability of telephones (% distribution)							
has phone in household	8.8	8.2	9.3	8.9	8.7	18.7	4.4
no phone in household but phone available nearby (%)	73.9	74.0	73.8	72.9	74.7	74.1	73.9
no access to any phone	17.3	17.8	16.8	18.2	16.7	7.2	21.7
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Among respondents with a phone in household</i>							
Type of phone in household (% distribution)							
landline only	45.1	45.9	44.4	46.8	43.8	43.3	48.4
mobile only	44.0	43.5	44.4	41.7	45.8	43.3	45.2
both landline and mobile	10.9	10.6	11.2	11.5	10.3	13.3	6.3
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Among respondents with only access to a nearby phone</i>							
% ever used	47.3	57.7	36.7	51.9	44.0	56.4	43.4
% ever received a call	46.4	56.4	36.0	51.1	42.9	55.4	42.4
% ever made a call	30.4	39.9	20.6	38.2	24.7	38.8	26.7

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၁၀%)အောက်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာ ၎င်းတို့အိမ်ထောင်စုများ၌ တယ်လီဖုန်းရှိကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံများထက်များစွာ လျော့နည်းသော ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လွန်ခဲ့သည့်(၅)နှစ်ကဖြစ်သော(၂၀၀၇)ခုနှစ်က ပြုလုပ်ခဲ့သော စစ်တမ်းအရ ကျေးလက်ဒေသများအပါအဝင် သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ၎င်းတို့အိမ်ရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်၌ တယ်လီဖုန်းတစ်လုံး အထူးသဖြင့် လက်ကိုင် တယ်လီဖုန်းရှိကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည် (Knodel and Chayovan 2008)။ ထိုင်းနိုင်ငံ၌ မတူညီသည့် အချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တယ်လီဖုန်းရှိသော အိမ်ထောင်စုများရှိ တယ်လီဖုန်းသည် လက်ကိုင်ဖုန်း မဟုတ်ဘဲ ကြိုးဖုန်းများဖြစ်နေခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အခြားသော သက်ကြီးရွယ်အို (၇၄%)က ၎င်းတို့အနီးအနား၌ ၎င်းတို့ ဆက်သွယ်ရသော တယ်လီဖုန်းရကြောင်းဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ နေရာများစွာ၌ ဒေသခံစီးပွားရေးသမားများ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်သူများ၌ တယ်လီဖုန်းရှိကြပြီး ထိုသူများထံတွင် အခပေး၍ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ (၅)ပုံ(၁)ပုံအောက်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ သာလျှင် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်နိုင်မှုမရှိသော အခြေအနေတွင် ရှိကြပါသည်။ ထို့

အပြင် အိမ်ထောင်စုများ၌ တယ်လီဖုန်း မရှိသောသူ ထက်ဝက်ကျော်ကျော်သည်လည်း အနီးအနားရှိတယ်လီဖုန်းဖြင့် ဆက်သွယ်မှုပြုနိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းဖြစ်ရပ်များ၌ တယ်လီဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းထက် လက်ခံခြင်းက ပို၍ အတွေ့ရများပါသည်။

တယ်လီဖုန်းသုံးစွဲနိုင်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ပိုမို အသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင် လည်းကောင်း သက်ကြီး အမျိုးသမီးများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသားများ အကြားတွင် လည်းကောင်း ကွာခြားချက်သည် ကျဉ်းမြောင်းပါသည်။ သို့သော် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်စု၌ တယ်လီဖုန်းရှိမှု ပိုမိုများပြားပါသည်။ တယ်လီဖုန်းရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာ ဒေသနှင့် မသက်ဆိုင်ဘဲ ကြိုးဖုန်း သို့မဟုတ် လက်ကိုင်ဖုန်းရှိမှုသည် အတော်ပင်ဆင်တူပါသည်။ အိမ်၌ တယ်လီဖုန်းမရှိသော်လည်း အနီးအနား၌တယ်လီဖုန်းရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် မြို့ပြနေ ငယ်ရွယ်သောသက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသားများသည် အနီးအနားရှိတယ်လီဖုန်းအသုံးပြုမှုပိုမိုများပြားပါသည်။

ဝင်ငွေနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှု

ဥစ္စာနေကြွယ်ဝမှုအား တိုင်းတာရန် အကောင်းဆုံးအတိုင်းအတာမှာ ဝင်ငွေနှင့်ပိုင်ဆိုင်မှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော အရွယ်ရောက်ပြီးသူများနှင့် အတူနေသော မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် သူတို့

ချည်းအားဖြင့် ဝင်ငွေရ စီးပွားရေး မလုပ်တော့သည့် အတွက်ကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အို၏ တစ်ဦးချင်းဝင်ငွေထက် အိမ်ထောင်စု၏ ဝင်ငွေကိုစဉ်းစားသည်က ပို၍ သင့်တော်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများ၏

Table 4.5 Self-reported household income, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Normal monthly household income (% distribution)</i>							
less than 25,000 kyat	9.9	8.8	11.1	7.2	12.0	6.5	11.5
25,001-50,000 kyat	29.4	28.9	30.0	30.6	28.5	22.2	32.5
50,001-75,000 kyat	22.8	24.2	21.4	24.5	21.5	20.4	23.8
75,001-100,000 kyat	14.1	15.2	12.9	15.0	13.4	14.4	13.9
over 100,000 kyat	20.5	20.5	20.5	20.4	20.6	33.8	14.7
unknown	3.3	2.5	4.1	2.3	4.0	2.7	3.6
total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ခန့်မှန်းခြေထက်ဝက်လောက်က ၎င်းတို့သည် အိမ်ထောင်စုအား ရုပ်ဝတ္ထုထောက်ပံ့မှုမရှိကြောင်း ဖြေကြားကြပြီး ထိုကဲ့သို့သော အထောက်အပံ့အတွက်အခြားသူများအပေါ်မှီခိုရပါသည်။

ဇယား(၄.၅)သည် ဖြေဆိုသူများက ဖြေကြားထားသည့်အတိုင်း သာမန်လစဉ် ဝင်ငွေများအား ပြသထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုဇယားအားဘာသာပြန်ရန်အတွက် လက်ရှိငွေလဲလှယ်နှုန်းအားထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေသည် တစ်လမြန်မာကျပ်ငွေ(၂၅၀၀၀)အောက် ပျံ့နှံ့တစ်ရက် (၁) ဒေါ်လာအောက်နည်းသည့် အိမ်ထောင်စု များဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ (၁) ဒေါ်လာနှင့် (၂) ဒေါ်လာအကြားရှိသော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပါသည်။ တတိယအမျိုးအစားပါ ထည့်သွင်း တွက်ချက်သောအခါ (၆၀%) သော အိမ်ထောင်စုများသည် သာမန်စဉ်ဝင်ငွေတစ်ရက်(၃) ဒေါ်လာအောက်တွင် ရှိနေကြသည့် အထောက်အထား ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအမျိုးအစားများ၏ ဝင်ငွေများသည် အတော်ပင်နိမ့်ပါးပြီး ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုသည် အိမ်ထောင်

စုများအကြား အတော်ပင်ပျံ့နှံ့နေကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုကိန်းဂဏန်း ရလဒ်များအား ဘာသာပြန်ဆိုမှုသည် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ မသေချာမှုများရှိပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် အသက်မွေးသော အိမ်ထောင်စုများ၏ ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့သည် ငွေသားဆိုသည်ထက် ၎င်းတို့၏ ထွက်ကုန်များနှင့်လည်း ဖြစ်တတ်ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများက ထိုအချက်အားမည်သို့ တွက်ချက်သည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းမသိရပေ။

အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေသည် ငယ်ရွယ်သောသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် သိပ်ကြီးမားပုံမရဘဲ အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် အနည်းငယ်နိမ့်ပါးပါသည်။ သို့သော် မြို့ပြနေသက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ် အိုများအကြားတွင်မူ ကြီးကြီးမားမား ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ တစ်ရက်(၂) ဒေါ်လာထက်မများသော ငွေနှင့်ညီမျှသည့် အိမ်ထောင်စုဝင်ငွေသည် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် (၂)ဆနီးပါးပိုမို

Table 4.6 House, land and livestock ownership by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>House ownership (% distribution)</i>							
self and/or spouse	86.5	89.4	83.5	91.0	83.0	81.0	88.8
child/child-in-law	7.8	4.1	11.6	4.3	10.5	8.2	7.7
parent/parent-in-law	1.5	2.2	.8	1.2	1.8	2.6	1.1
other	4.2	4.3	4.0	3.5	4.7	8.2	2.4
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Land ownership (self or spouse)</i>							
% that own land	43.8	45.8	41.8	50.3	39.0	16.7	55.6
number of acres owned among landowners (mean)	5.8	5.8	5.9	6.4	5.3	4.9	6.0
<i>Livestock ownership</i>							
% that own any livestock	40.4	44.7	36.0	46.2	36.1	13.9	51.9
% that own pigs	10.5	12.4	8.5	12.8	8.7	5.3	12.7
% that own cattle	26.4	28.6	24.2	31.0	23.0	6.3	35.2
% that own goats	1.4	1.8	1.0	1.9	1.1	0.1	2.0
% that own ducks or chickens	21.4	24.7	18.0	24.1	19.4	5.6	28.3

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄၄%)သည် တစ်ရက်(၃)ခေါ်လာထက်မများသော ဝင်ငွေရှိသည် အိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြပြီး မြို့ပြတွင်မူ (၃၀%) အောက်ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြား သောအရေးကြီးသည့် ပိုင်ဆိုင်မှုများသည် ၎င်းတို့၏ အိုးအိမ်၊ မြေယာနှင့် တိရစ္ဆာန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ ဇယား (၄.၆)တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်းသက်ကြီးရွယ်အို များ၏ အများစုအတွက် ၎င်းတို့အိုးအိမ်သည် ၎င်းတို့ ကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်ဖက်မှ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ အခြားကျန်ရှိသည့် ဖြစ်ရပ်အများစု ဌ်အိုးအိမ်သည် ၎င်းတို့၏သား သမီးများ သို့မဟုတ် သားမက်/ချွေးမများ၊ ၎င်းတို့၏ မိဘ သို့မဟုတ် ယောက္ခမများမှ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ (၄%) သည်သာ ထိုအမျိုးအစားများ၏ အပြင်ဘက်မှပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

ထိုဖြစ်ရပ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက် အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသတို့နှင့် ဆက်စပ်၍ ကွာခြားမှု အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ ပိုမိုအသက်ကြီး သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသမီး များသည် ၎င်းတို့နေသောအိုးအိမ်အား ၎င်းတို့ပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပါးသော်လည်း ထိုအချက်သည် ထိုအိုးအိမ်အား ၎င်းတို့၏ သားသမီး သို့မဟုတ် သားမက်/ချွေးမများမှ ပိုင်ဆိုင် သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ပြနေသက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ ဖြစ်ရပ်များ၌ ပိုင်ဆိုင်မှုနိမ့်ပါးခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းမှာ ၎င်းတို့နေထိုင်သောအိုးအိမ်အား မိသားစုဝင် အရင်းအခြာ မဟုတ်သည့် အခြားတစ် ရောက်မှ ပိုင်ဆိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက် သည်မြို့ပြတွင် (၈%)ရှိပြီး ကျေးလက်တွင် (၂%)ရှိပါ သည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄၀%) ကျော်က ၎င်း သို့မဟုတ်၎င်း၏ အိမ်ထောင်ဖက်သည်မြေပိုင်ဆိုင်မှု

စုဆောင်းမှုနှင့် ကြွေးမီ

စုဆောင်းငွေ တဖြည်းဖြည်းခြင်းပိုစုဆောင်းနိုင်ခြင်းနှင့် ကြွေးမီရှောင်ရှားနိုင်ခြင်းတို့သည် ရုပ်ဝတ္ထုကြွယ်ဝမှုပေါ် ထပ်ဆင့် သတင်းအချက်အလက်ပေးပါသည်။ ပုံ(၄.၆) တွင်ဖော်ပြထားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ် အိုများ(၁၃%)သည် ရွှေ သို့မဟုတ် ငွေတစ်ခုခုစုဆောင်း ထားရှိကြပါသည်။ မည်သည့်အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ နှင့်နေထိုင်ရာဒေသ၌ဖြစ်စေ စုဆောင်းမှုရှိသူ သက်ကြီး ရွယ်အိုများသည် (၂၀%)ထက်မကျော်ပေ။ အသက်(၆၀)

ရှိကြောင်းဖြေကြားကြပါသည်(အိမ်ဆောက်ထားသည့် မြေအားဆိုလိုခြင်းမဟုတ်)။ မြေပိုင်ဆိုင်မှုသည်ငယ်ရွယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက် ကြီးရွယ်အိုများအား အတော်ပင်ဆင်တူ၍ အမျိုးသမီး များတွင်မူ အမျိုးသားများထက် ပိုင်ဆိုင်မှုပိုမိုနည်းပါး ပါသည်။ သို့သော် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မြေပိုင်ဆိုင်မှု များစွာနည်းပါးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏အသက် မွေးဝမ်း ကျောင်းမှုတွင် မြေယာ လိုအပ်မှုမြင့်မားခြင်းနှင့် မြို့ပြ ဒေသရှိ မြေယာရှားပါးမှုနှင့် မြေယာဈေးနှုန်းမြင့်မားမှု တို့ အားရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မြေပိုင်ဆိုင်မှုပမာဏသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏အသက်အရွယ်အလိုက်ခြားနား မှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အမျိုးသားများသည် အမျိုး သမီးများထက် မြေပိုင်မှု ပမာဏပိုမိုများပြားပြီး ကျေး လက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မြို့ပြနေသက်ကြီး ရွယ်အိုများထက်ပိုမိုများပြားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

တိရစ္ဆာန်ပိုင်ဆိုင်မှုသည် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုနီးပါး လောက်အတွေ့ရများပါသည်။ ကျွဲ၊ နွားပိုင်ဆိုင်မှုသည် (၂၆%)နှင့်ကြက်၊ ဘဲပိုင်ဆိုင်မှုသည်(၂၁%)ဖြစ်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက်ခြားနားမှုသည် မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အကြီးမားဆုံးခြားနားမှုအား ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် မြို့ပြနေသက် ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင်တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက် က ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးသဘောသဘာဝ ဖြစ် သည်ဆိုသည့်အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

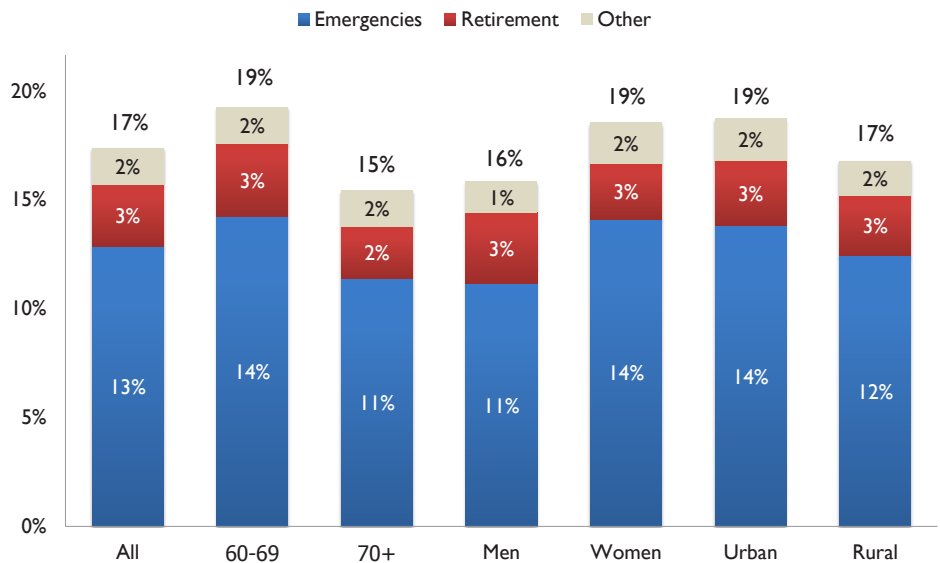
နှစ်များတွင်းသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ထို့ထက်ပိုကြီး သော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက်၊ အမျိုးသမီးသက်ကြီး ရွယ်အိုများသည်အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည်ကျေးလက်နေသက် ကြီးရွယ်အိုများထက် စုဆောင်းမှုပိုမိုများပြားပါသည်။ အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စုဆောင်းထားရှိမှု ပိုမိုများပြားခြင်းသည် အမျိုးသမီးများ၏ စုဆောင်းမှု ဟု ထည့်သွင်း စဉ်းစားနိုင်သော ရွှေလက်ဝတ်ရတနာ

များသည် အမျိုးသားများ ထက်ပိုမိုများပြားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ စုဆောင်းထားမှုရှိ သောသူများအနက် အများစု က ထိုစုဆောင်းမှုသည်အရေး ပေါ် အခြေအနေ၌ အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု ဖြေကြား ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်မရွေး၊ ကျား/မ မရွေးနှင့် နေထိုင်ရာဒေသ မရွေးပင်ဖြစ်ပါသည်။ အနည်း ငယ်သော သက်ကြီးရွယ်အို များက ၎င်းတို့၏ စုဆောင်းမှု များသည် ၎င်းတို့ အနားယူ သွားသောအခါ အသုံးပြုရန် ဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်အ ရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာ ဒေသကိုလိုက်၍ ကွဲပြားခြား နားမှုရှိကြပါသည်။

ကြွေးမီရှိ သူသည် စုဆောင်းမှုရှိသူထက်(၂)ဆမ က ပိုမိုပါသည်။ ပုံ(၄.၇)တွင် ဖော်ပြထားချက်အရ (၃)ပုံ(၂) ပုံနီးပါးဖြစ်သော ရာခိုင်နှုန်း အားဖြင့်(၃၈%)သော သက်ကြီး ရွယ်အိုများက ၎င်းတို့၌ အ ကြွေးရှိကြောင်း ဖြေဆိုကြပါ သည်။ ထိုအချက်သည် အ သက်(၆၀)နှစ်များ အတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများ၌ ထို ထက်ပိုကြီးသော သက်ကြီး

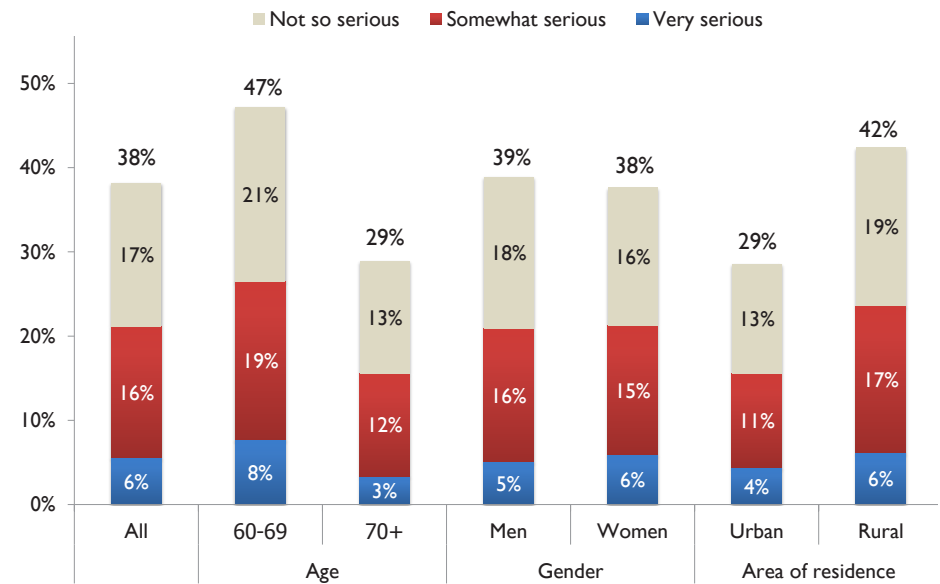
ရွယ်အိုများထက်ပိုမိုတွေ့ရှိရပြီး မြို့နေ သက်ကြီးရွယ် အိုများထက် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အ ကြားတွင် ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အသက်အရွယ် အုပ်စု (၂)အကြားထိုအချက် နှင့်ပတ်သက်သော ခြားနားမှု သည် အသက်(၆၀)နှစ်အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ သည် ဝင်ငွေရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖလှယ်ကိုင်ဆံ ဖြစ်ပြီး ထိုလုပ်ငန်းများနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ငွေချေးရန်လို အပ်သည့်အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ သို့ သော် အမျိုးသား သက်ကြီးရွယ်များနှင့် အမျိုးသမီး

Figure 4.6 Percentage that have savings (money or gold) and purpose for savings, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Figure 4.7 Percentage with debt and seriousness of debt, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင် အကြွေးရှိမှုရာခိုင် နှုန်းသည် အနည်းငယ်သာ ခြားနားပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မြို့ပြနေသက် ကြီးရွယ်အိုများထက် အကြွေးရှိမှု ပိုမိုများပြားပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အကြွေးရှိသူရာခိုင်နှုန်း သည်အရေအတွက် များပြားသော်လည်း အနည်းငယ် သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၆%) ကသာ ၎င်းတို့ အကြွေးသည်အရေးတကြီး အကြောင်း အရာတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားကြပါသည်။ အနည်း

ငယ်အရေးကြီးသော အကြောင်းအရာဟု ဖြေဆိုသူ နှင့် အရေးကြီးအကြောင်းအရာ မဟုတ်ဟု ဖြေဆိုသူ ရာခိုင်နှုန်းသည် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက် သည် ပုံ၌ ပြသထားသည့်အတိုင်း အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက် ကွဲပြားခြားနားမှု

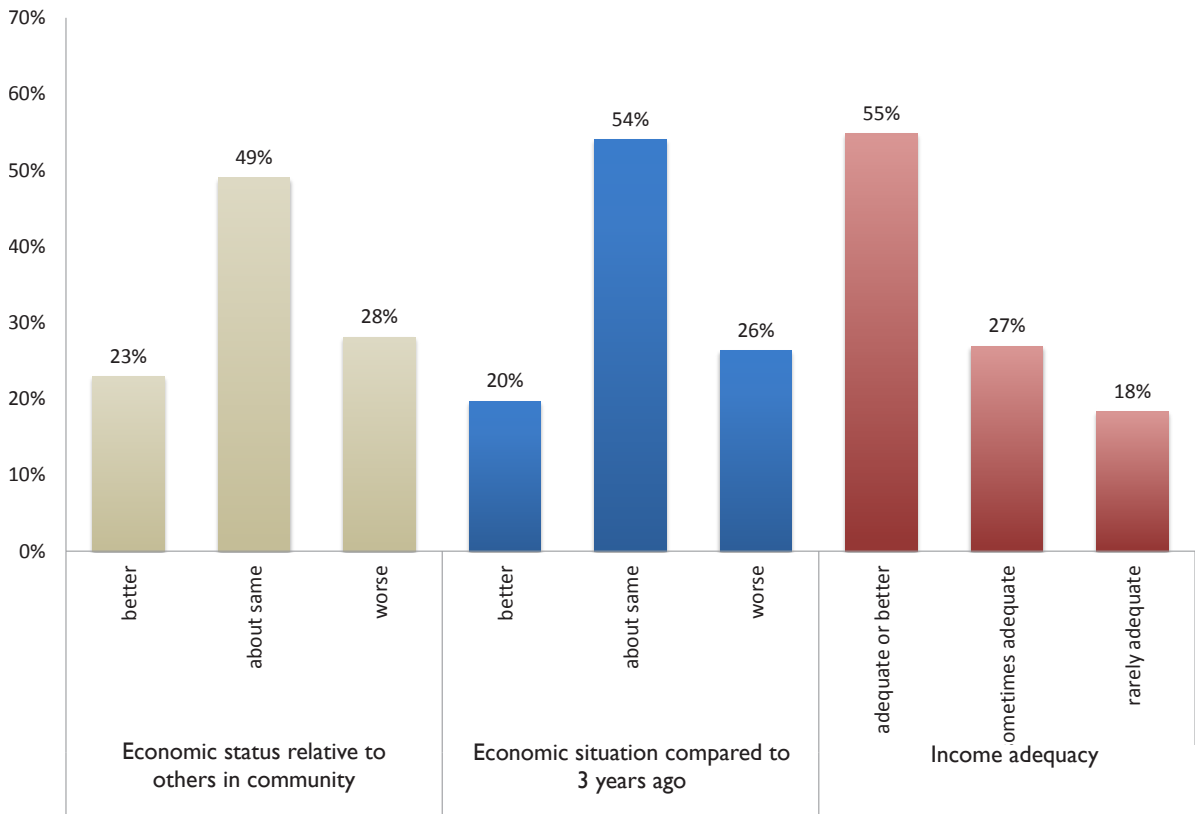
အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကြွေးမှီတင်ရှိမှု ရှိနေသော်လည်း ထိုအချက်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက် ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဘဝတွင် ဆိုးဆိုးရွားရွား လက္ခဏာ တစ်ခုအနေဖြင့်ဟန်မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ပျမ်းမျှစီးပွားရေးအဆင့်အတန်း

စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းအား ဖြစ်ပေါ်စေသည့် များစွာ သော အသွင်အပြင်အချက်အလက်များကြောင့် လူ တစ်ဦး၏ပျမ်းမျှစီးပွားရေးအဆင့်အတန်းအား အနှစ်ချုပ် ပြောဆိုနိုင်သည့် အတိုင်းအတာ တစ်ခုရရှိရန် အ ထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ တူညီသော ချဉ်းကပ်မှု တစ်ခုအနေနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား၎င်းတို့ရပ်ရွာ အတွင်းရှိ အခြားသူများနှင့်နှိုင်းယှဉ်၍ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်အခြေအနေအား အကဲဖြတ်ခိုင်းခြင်းနှင့် ၎င်း တို့၏ တစ်နေ့တာဝင်ငွေသည် ၎င်းတို့နေစဉ် ကုန်ကျ စရိတ်အား မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ လုံလောက်မှု ရှိသနည်းဟူသော မေးခွန်းတို့အား မေးမြန်းခဲ့ပါ သည်။ အခြား စိတ်ဝင်စားစရာမှာ ၎င်းတို့၏ အခြေ အနေသည် မကြာသေးမီနှစ်များကထက် ပြောင်းလဲလာ

မှုရှိခဲ့သလားဆိုသည့် အကြောင်းအရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပုံ(၄.၈)သည် စစ်တမ်းအတွင်းဖြေဆို သူများဖြေဆိုခဲ့ သည့် အဆိုပါ မေးခွန်းများ၏ အဖြေများအား အနှစ် ချုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဖြေဆို သူသက်ကြီးရွယ်အို များ၏ ထက်ဝက်ခန့်က ၎င်းတို့၏ အခြေအနေသည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အခြားသူများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ် ပါ သည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ကျန်ရှိသူသက်ကြီးရွယ်အို များအနက် အနည်းငယ်ပိုသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့၏အခြေအနေသည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အခြားသူ များထက် ပိုမိုဆိုးရွားကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့်(၃)နှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက လက်ရှိ အခြေအနေ မည်သို့ရှိသနည်းဟူသော မေးခွန်းအားဖြေကြားရာတွင် လည်း အလားတူရလဒ်မျိုးထွက် ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ထက်

Figure 4.8 Self-assessed economic status and income adequacy, persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ဝက်အနည်းငယ်ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက အခြေအနေသည် အတူတူလောက်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပြီး ကျန်းရုံသူများအနက် ပိုမိုတိုးတက်လာခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုသူ ထက်ပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုသူများက အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပိုမိုများပြားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့၏ နေ့စဉ်ဝင်ငွေသည် ၎င်းတို့ အ

သုံးစရိတ်အတွက် လုံလောက်မှုရှိပါ သလားဟူသော မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လုံလောက်သည် ထက်ပိုသည်ဟု ဖြေဆိုသူအနည်းငယ် အပါအဝင်(၅၅%)သော ဖြေဆိုသူများက လုံလောက်ပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ကျန်းရုံသူများအနက် (၂၇%)က တစ်ခါတစ်ရံ လုံလောက်သည်ဟုဖြေဆိုကြပြီး (၁၈%)က လုံလောက်

Table 4.7 Self-assessed economic status and income adequacy, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Relative economic status</i>							
better	22.9	22.6	23.2	23.4	22.5	25.3	21.9
about same	49.0	49.4	48.6	50.0	48.3	48.8	49.1
worse	28.1	28.1	28.1	26.6	29.2	25.9	29.0
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Economic situation vs. 3 yrs ago</i>							
better	19.7	21.9	17.3	21.6	18.2	23.1	18.2
about same	54.0	52.5	55.6	52.3	55.2	53.0	54.4
worse	26.3	25.6	27.1	26.1	26.6	23.9	27.4
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Income adequacy</i>							
adequate or better	54.8	54.5	55.0	55.2	54.5	55.8	54.3
sometimes adequate	26.9	26.3	27.5	26.7	27.0	24.9	27.8
rarely adequate	18.3	19.1	17.5	18.1	18.5	19.3	17.9
total	100	100	100	100	100	100	100

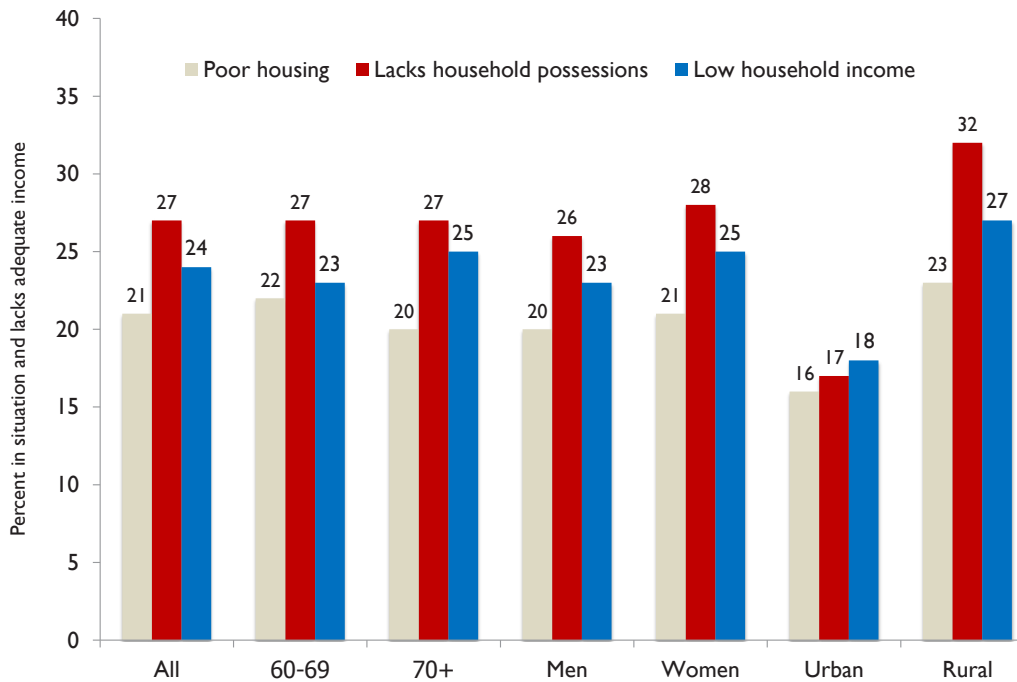
ခဲ့သည်ဟုဖြေဆိုကြပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့်နေထိုင်ရာဒေသများအလိုက်ထိုတူညီသောအတိုင်းအတာအား ဇယား(၄.၇)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုပုံစံများ၌ ထိုအတိုင်းအတာများသည် ကွဲပြားခြားနားမှုကြီးကြီးမားမားမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသည့် အချက်မှာ ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် တိုင်းတာမှုအတော်များများတွင် ပို၍အခြေအနေဆိုးသော်လည်း မိမိကိုယ်တိုင် မိမိ၏အခြေအနေအား အကဲဖြတ်ရာတွင် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများလောက် အနုတ်လက္ခဏာဆန်သည့် အခြေမျိုးမပေးခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မေးခွန်း၌ ထိုကဲ့သို့တိုင်းတာရမည်ဟု တိတိကျကျ ဖော်ပြထားခဲ့ခြင်းမရှိသည့်တိုင် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ

သည်အခြားသော ကျေးလက်နေများကိုသာ ၎င်းတို့အတွက် နှိုင်းယှဉ်ရန် ရည်ညွှန်းအုပ်စုအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ရုပ်ဝတ္ထုဆင်းရဲသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအချိုးအစားအား သိရှိနိုင်ရန်နှင့်ချို့တဲ့မှုအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်ရန်ညွှန်းကိန်း(၃)ခုအားတွက်ချက်ထားပြီး ဇယား(၄.၉)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမညွှန်းကိန်းသည် လုံလောက်ဝင်ငွေမရှိဘဲ ညံ့ဖျင်းသော အိုးအိမ်အခြေအနေတွင်နေထိုင်ရသော သက်ကြီးရွယ်အို ရာခိုင်နှုန်းအားဖော်ပြပါသည်။ ဒုတိယ ညွှန်းကိန်းသည်လုံလောက်သော ဝင်ငွေမရှိဘဲ ဇယား(၄.၃) တွင် ဖော်ပြထားသော ပစ္စည်း(၁၇)မျိုးအနက် တစ်ခုထက်ပို၍မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ရည်ညွှန်းပါသည်။ တတိယညွှန်းကိန်းသည် လုံလောက်သော

Figure 4.9 Percent lacking adequate income in combination with other indicators of poor material well-being (poor housing, lack of household possessions, low household income), by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Notes: Insufficient income includes those who never, rarely or only sometimes have adequate income to meet daily needs.

Poor housing is defined as a hut or shack or a one-story wood or bamboo house made of primarily of natural material.

Lack of household possessions is defined as residing in a household with none or only one of 17 possessions shown in Table 4.4.

Low household income is defined 50,000 kyat per month (about US\$ 2 a day). A small share of respondents who were unable or unwilling to answer is excluded.

ဝင်ငွေမရှိဘဲ အိမ်ထောင်စု လစဉ်ဝင်ငွေသည် တစ်လ (၅၀၀၀၀)ထက်မပိုသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ရည်ညွှန်းပါသည် (တစ်ရက်လျှင် ၂ဒေါ်လာအောက်)။

ဖြေဆိုသူအသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံးအနက် ဖော်ပြပါညွှန်းကိန်း (၃)ခု အရ (၂၀%)မကသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ဆိုးရွားလှသောချို့တဲ့မှုတွင်ရှိနေကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှုများအရ ဝင်ငွေမလုံလောက်ဘဲ ညံ့ဖျင်းသောအိုးအိမ်များတွင် နေထိုင်သူ သက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ(၂၁%)ဖြစ်ပြီး ဝင်ငွေမလုံလောက်မှုမရှိဘဲ ဖော်ပြပြီးသော ပစ္စည်း(၁၇)မျိုးအနက် (၁)ခုထက်ပို၍မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုမှာ (၂၇%)ဖြစ်ပါသည်။ ငယ်ရွယ် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်

အိုများအကြား၊ သက်ကြီးအမျိုးသားများနှင့် သက်ကြီးအမျိုးသမီးများအကြား ထိုအခြေအနေခြားနားမှုသည် အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုညွှန်းကိန်း(၃)ခုလုံးအရ ကျေးလက်ဒေသရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေသည် မြို့ပြဒေသရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ဆိုးရွားကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုံလောက်သောဝင်ငွေမရှိဘဲ ဖော်ပြပြီးသော ပိုင်ဆိုင်မှု(၁၇)မျိုးအနက် (၁)မျိုးထက်ပို၍ မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို အချိုးအစားသည် ကျေးလက်ဒေသတွင်မြို့ပြဒေသထက် (၂)ဆနီးပါးပို၍ များပြားပါသည်။ ထိုတွေ့ရှိချက်အပါအဝင် ယခုအခန်းတွင် ဖော်ပြပြီးသော ရလဒ်များက တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုကို ထောက်ပြထားပါသည်။

အခန်း - ၅ -
နေထိုင်မှု အစီအစဉ်

အခန်း(၅)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ပျမ်းမျှအိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်သည် (၄.၆)ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၇%)သာလျှင် တစ်ဦးတည်းနေထိုင်ကြပြီး (၁၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်ထောင်စုဝင် (၈)ယောက်ထက်ပို၍များ ပြားပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အများစုဖြစ်သော (၇၈%)သည် အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ဦးနှင့် အတူနေကြပြီး(၁၇%)က တစ်ဦးတည်းသို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ဖက်နှင့်သာနေထိုင်ကြပါသည်။
- အိမ်ထောင်ကျပြီးသော သားသမီးတစ်ဦးနှင့်အတူနေထိုင်သည့် ထက်ဝက်ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အများစုမှာ သမီးနှင့်ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးသော သားသမီးတစ်ဦးထက်မက အတူနေထိုင်ခြင်းနည်းပါးပါသည်။
- သားသမီးများနှင့် မဟုတ်ဘဲ အခြားဆွေမျိုးများနှင့်သာ အတူနေထိုင်ခြင်းသည် အတော်ပင် အတွေ့ရနည်းပါးပြီး အိမ်ထောင်စုအတွင်းဆွေမျိုးမတော်စပ်သူများရှိနေခြင်းသည် မရှိသလောက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။
- ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၈၆%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မျိုးဆက်ပေါင်းစုံအိမ်ထောင်စုများတွင် နေထိုင်ကြပြီး (၄၆%)က မျိုးဆက်(၃)ခုနှင့်အတူနေထိုင်ကြပါသည်။ (၄၀%)က မျိုးဆက်(၂)ခုဖြင့် အတူနေထိုင်ကြပါသည်။
- အဘိုးအဘွားနှင့် မြေးများသာရှိပြီး မြေးများ၏မိဘများမရှိသော မျိုးဆက်ကျော် အိမ်ထောင်စုများအား အလွန်ပင် အတွေ့ရနည်းပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အပေါ် အခြေခံ၍ မျိုးဆက်ကျော် အိမ်ထောင်စုများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများ၏ (၂%)မှ (၁၀%)အထိ ရှိပါသည်။
- သားသမီးများနှင့်ဝေးကွာလွန်းသော အရပ်ဒေသများ၌ နေထိုင်ကြရသော သက်ကြီးရွယ်အိုများလည်း အလွန်နည်းပါးပါသည်။ (၉၅%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အနည်းဆုံး သားသမီးတစ်ဦးနှင့် အတူသော်လည်းကောင်း အိမ်နီးချင်းအနေဖြင့်သော်လည်းကောင်း သို့မဟုတ် တစ်ရပ်တည်းတစ်ရွာတည်း သော်လည်းကောင်း နေထိုင်ကြပါသည်။ (၃%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့၏သားသမီးများအားလုံး ၎င်းတို့ရပ်ရွာ၏အပြင်ဘက်၌ နေထိုင်ကြကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများအနက်(၂၀%)သည်သာ ၎င်းတို့မိဘများ၏ မြို့နယ်အပြင်ဘက်တွင်နေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းသည်နည်းပါးသော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှု ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ၎င်းတို့၏သား သမီးများအပြင် ၎င်းတို့နှင့် အဆက်အဆံ မကြာခဏ ရှိသော ရင်းနှီးသည့် တစ်ရပ်တည်းနေ ဆွေမျိုးများရှိတတ်ကြပါသည်။ ထိုအချက်က သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့်လူမှုရေးပေါင်းစည်းမှုရှိခြင်းအား သက်သေခံသည့် အချက်ဖြစ်ပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများ ကဲ့သို့ပင် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်းသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာအား ဆုံးဖြတ်ရာ၌ မိသားစုအတွင်း အချင်းချင်း ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ရုပ်ဝတ္ထု အထောက်အပံ့များနှင့် လူမှုရေးအထိ အတွေ့များအား ဖလှယ်သည့်စနစ်သည် အလွန်အရေးကြီးသော နေရာမှ ပါဝင်နေပါသည်။(ကမ္ဘာ့ဘဏ် ၁၉၉၄)။ ထိုဖလှယ်မှုများ၏ သဘောသဘာဝနှင့် အတိုင်းအတာအား လာမည့်အခန်းတွင် အသေးစိတ်ဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ထိုအချက်သည် ယခုအခန်း၏ ခေါင်းစဉ်ဖြစ်သော နေထိုင်မှုအစီအစဉ်နှင့်လည်း ခွဲ၍မရအောင်ပင် နီးကပ်မှုရှိပါသည်။

ဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၌ပြုလုပ်ခဲ့သော သုတေသနက သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် သားသမီးများနှင့်

အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ

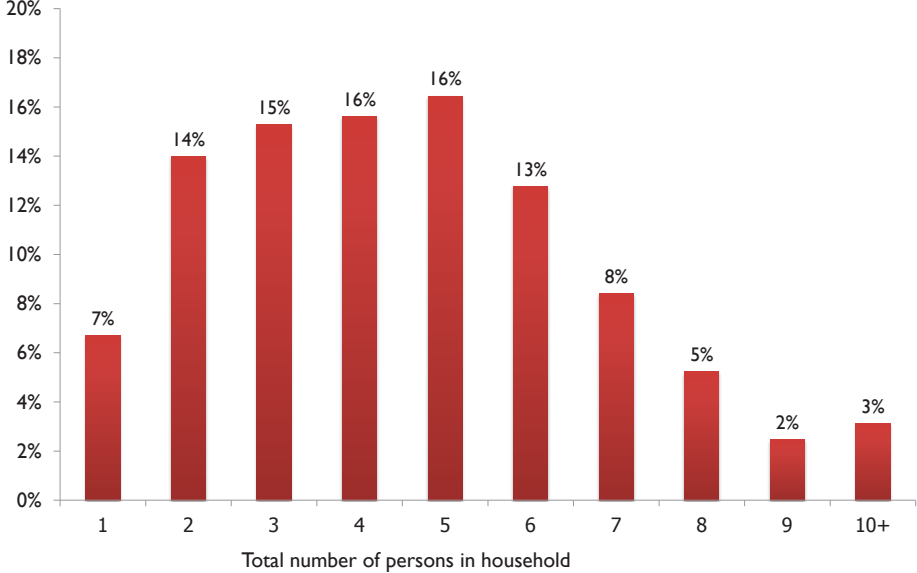
မြန်မာနိုင်ငံရှိ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် လူအများရှိသော အိမ်ထောင်စုများ၌ နေထိုင်ကြပါသည်။ ပုံ(၅.၁/က)အရ(၈၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် လူ(၃)ဦး သို့မဟုတ် (၃)ဦးထက် များသော အိမ်ထောင်စုများ၌ နေထိုင်ကြပြီး (၇%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် တစ်ဦးတည်းနေထိုင် ကြပါသည်။ (၁၄%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် (၂)ဦးတည်းနေထိုင်ကြပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိသားစုဝင်များပြားလွန်းသော အိမ်ထောင်စုများ သည် သိပ်များများစားစားတွေ့ရခြင်းမရှိပေ။ (၁၀%)

အတူနေထိုင်ခြင်း၏ အရေးပါမှုအား လျော့တွက်ကြပါ သည်(Asis et al 1995) အိမ်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံသည် နေထိုင်မှုပုံစံ၏ အရေးကြီးသော အသွင်အပြင်တစ်ခုဖြစ် ပါသည်။ သို့သော်ထိုအချက်သည် ဆက်စပ်သည့်အခြေ အနေ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသာဖြစ်ပါသည်။ အနီး အနား၌ နေထိုင်ကြသော မိသားစုဝင်များနှင့် ရပ်ရွာသူ ရပ်ရွာသားများသည် တစ်အိမ်တည်းအတူနေသူများ လုပ်ဆောင်ကဲ့သို့ပင် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ကြပါသည်။ ထို့အပြင် အဝေးရှိ အရွယ်ရောက်ပြီးသော သားသမီး များသည်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာအတွက် ကြီးမားစွာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါ သည် (Knodel& Saengtienachai 1999)။ သားသမီး အထောက်အပံ့၏ အဓိကအချက်အရ သားသမီးများ နှင့်အတူနေထိုင်ခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်စုအတွင်းမရှိကြ သော နေရာဒေသအပေါ်တွင် အထူးအာရုံစိုက်ပါသည်။

သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် အိမ်ထောင်စုဝင် (၈)ဦးသို့မဟုတ် ထို့ထက်များပြားသောအိမ်ထောင်စု များ၌ နေထိုင်ကြပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ အိမ်ထောင်စုဝင်အရေအတွက်သည် (၄.၆)ယောက်ဖြစ်ပါသည်။ပုံ(၅.၁/ခ)အရ အိမ်ထောင်စု ဝင်အရေအတွက်သည် ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများ နှင့်ပိုမိုအသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ် အိုများအကြား၊ ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ် အိုများနှင့် မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အနည်းငယ်ခြားနားမှုရှိ ပါသည်။ သို့သော်လည်း အမျိုးသားများသည် အမျိုး

Figure 5.1 Household size of persons 60 and older, Myanmar 2012

A. Percent distribution of numbers of household members including respondent

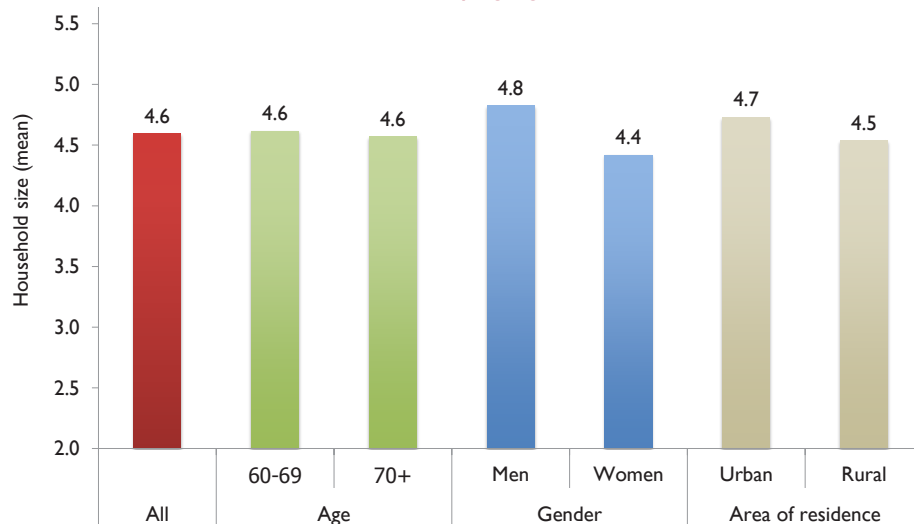
သမီးများထက် ပိုမိုကြီးမား သော အိမ်ထောင်စုများ တွင်နေထိုင် ကြပါသည်။ ထိုအချက်က အမျိုးသား များသည် အမျိုးသမီးများ နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အတူနေ အိမ်ထောင်ဖက်ရှိ မှုနှုန်း များပြားသည့် အချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ် နေပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် မုဆိုး မများဖြစ်လေ့ရှိပြီး အတူ နေ အိမ်ထောင်ဖက်မရှိ ကြပါ။

မျိုးဆက် (၂) ခု

အကြား အပြန်အလှန် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုများ ဖလှယ်နိုင်ခြင်းမှ အကျိုးကျေးဇူးရရှိနိုင်သည့်အတွက် အတူနေထိုင်ခြင်းသည် နေထိုင်မှု အစီအစဉ်၏ အာရုံစိုက်စရာ အသွင်အပြင်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော အဓိက စိုးရိမ်စရာ တစ်ခုမှာ တစ်ဦးတည်းနေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အို ပမာဏဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဦးတည်းနေထိုင်ခြင်းသည် မကြာခင် ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှုနည်းပါးခြင်း၊

ကျန်းမာရေးပြဿနာနှင့် မတော်မဆဖြစ်မှုများ ဖြစ်သောအခါ အကူအညီ အရေးတကြီးလိုအပ်ပါကအခြားသူများနှင့်အတူ နေထိုင်ခြင်းလောက် အလျင်အမြန် သတိထားမိနိုင်မည် မဟုတ်သဖြင့် ဆိုးကျိုးများရှိပါသည်။ သားသမီးများ သို့မဟုတ် အခြားသောမိသားစုဝင်များမရှိဘဲ အိမ်ထောင်ဘက်နှင့် (၂)ဦးတည်းအတူ နေထိုင်ခြင်းကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါသည်။ အိမ်ထောင်ဘက်သည် မိမိနေထိုင်မကောင်းသောအခါ

B. Mean number of household members by age, gender and area of residence

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးရာ၊ ရုပ်ဝတ္ထုအထောက်အပံ့ပေးရာ အရင်းအမြစ် တစ်ခုဖြစ်သည့်အတွက် တစ်ဦးတည်းနေထိုင်ခြင်းထက် ပြဿနာနည်းနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆနိုင်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်းအတာအား ဘာသာပြန်ဆိုရာ၌ အတူနေထိုင်ခြင်းဆိုသည့် စကားလုံး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောပေါက်ဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများနှင့် ၎င်းတို့၏သားသမီးများသည် တစ်အိမ်စီနေထိုင်

Table 5.1 Selected measures of living arrangements, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	% co-resident with a child	% live alone	% live only with spouse	% live alone or with spouse only
Total	77.5	6.7	6.0	12.7
Age				
60-64	75.3	5.5	8.1	13.6
65-69	77.4	5.6	7.3	13.0
70-74	80.0	6.8	5.4	12.2
75-79	79.1	7.0	3.7	10.8
80+	77.4	10.1	2.9	13.0
Gender				
men	80.0	3.7	9.3	13.0
women	75.7	8.9	3.4	12.4
Area of residence				
Yangon & Mandalay cities	81.1	4.0	5.4	9.4
other urban	77.1	5.6	5.2	10.8
rural	77.0	7.5	6.3	13.7

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ကြသော်လည်း အလွန်နီးကပ်စွာနေထိုင်ကြသည့် အခြေအနေမျိုးရှိပါသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုးအား မတူနေမဟုတ်ဟု မထည့်သွင်းမိသည်လည်း ရှိတတ်ပါသည်။ ထိုအခြေအနေမျိုး၌ အတူနေသားသမီးများမှ ဖြည့်ဆည်းပေး သကဲ့သို့ အလွန်နီးကပ်စွာသီးခြားနေထိုင်ကြသည့် သားသမီးများကလည်း သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ လိုအပ်ချက်များစွာကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ပါသည်။ ယခုအခန်း၏ နောက်ပိုင်းတွင် ထိုအချက်အား ဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၅.၁)သည် အနည်းဆုံးသား သမီးတစ်ဦးနှင့် အတူနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့်သာ(၂)ဦးတည်းနေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် တစ်ဦးတည်းနေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ရာခိုင်နှုန်းများအား ပြသထားပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အသက်(၆၀) နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄)ပုံ(၃)ပုံကျော်သည် အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ဦးနှင့် အတူနေထိုင်ကြပါသည်။ (၆%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သက်ရှိထင်ရှားသားသမီးများ မရှိဆိုသည့် အချက်အားထည့်သွင်းစဉ်းစားပါက (၄)ပုံ (၃)ပုံကျော်သည့် ပမာဏသည် အတော်ပင် မြင့်မားပါသည်။ အနည်းဆုံးသား သမီးတစ်ဦးနှင့် အတူနေထိုင်ခြင်းသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသကိုလိုက်၍ အနည်းငယ်မျှကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ အသက်(၆၀)နှင့် (၆၄)နှစ်အကြား သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးတစ်ဦးဦးနှင့်အတူနေထိုင်မှုသည် ထို့ထက် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးတစ်ဦးနှင့် အတူနေထိုင်မှုနှုန်းထက် ပိုမိုနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အသက်(၆၀)နှင့် (၆၄)နှစ်အကြား သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစားသည် ထို့ထက်အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အိမ်ထောင်စုအရွယ်အစားထက် ပို၍သေးငယ်သောကြောင့်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်ကပြီးခဲ့သည့် အခန်း(၁)နှင့် (၂)တို့တွင် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များမှစ၍ ကလေးမွေးဖွားနှုန်း ကျဆင်းလာသည့်အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ သက်ကြီးအမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက သားသမီးနှင့် အတူနေမှုနှုန်းနည်းပါးပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံးမြို့(၂)ခုဖြစ်သော ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးတို့တွင် နေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အခြားဒေသများတွင်နေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် သားသမီးများနှင့်အတူ နေထိုင်သည့် နှုန်းမြင့်မားပါသည်။ ထိုအချက်က မြို့ပြဒေသတွင် သီးခြားစီခွဲနေထိုင်ခြင်း၏ စရိတ်ကြီးမားမှုအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြပြီးသည့်အတိုင်း အနည်းငယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် တစ်ဦးတည်းနေထိုင်ကြပါသည်။ တစ်ဦးတည်း နေထိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်းသည် အသက်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ ပိုမိုမြင့်မားလာပါသည်။ ထိုအချက်အသက်ကြီးလာလေ အိမ်ထောင်ဖက် သေဆုံးမှုအရ မဆိုးမ/ဖို ဖြစ်ရန်အခြေအနေမြင့်မားမှုကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ သက်ကြီးအမျိုးသမီးများအကြားမဆိုးမဖြစ်မှုနှုန်းမြင့်မားခြင်းမှာ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အိမ်ထောင်ဖက် သေဆုံးပြီးနောက် နောက်အိမ်ထောင်ပြုရန် အခွင့်အလမ်းမှာ အမျိုးသားများထက်နည်းပါးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ သက်ကြီးအမျိုးသမီးများအကြား တစ်ဦးတည်းနေထိုင်မှုမြင့်မားခြင်းသည် အံ့ဩစရာတစ်ခုတော့မဟုတ်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အိမ်ထောင်ဖက်နှင့်သာ (၂)ဦးတည်းနေထိုင်သည့် ဖြစ်ရပ်မှာလည်း အတော်ပင်နည်းပါးပါသည်။ အသက်ကြီးလာသည့်အမျှ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် (၂)ဦးတည်းသာနေထိုင်သည့် ဖြစ်တန်စွမ်းလျော့ကျ သွားပါသည်။ ထိုအချက်ကလည်း အသက်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ အိမ်ထောင်ဖက်သေဆုံးနှုန်း မြင့်မားလာသည့်အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အိမ်ထောင်ဖက်နေအတူနေထိုင်သည့်နှုန်းမြင့်မားပါသည်။ ထိုအချက်ကလည်း အိမ်ထောင်သေဆုံးမှုနှုန်းတွင် ကျား/မအကြားရှိ ခြားနားချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

အားလုံးကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ကြည့်ပါက အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁၄%)သာလျှင် တစ်ဦးတည်းဖြစ်စေ၊ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့်သာဖြစ်စေ သီးခြားရပ်တည် နေထိုင်ကြပါသည်။

⁷ The main reason for the difference is that the children of male respondents are on average 5.3 years younger than those of female respondents and thus less likely to have left their parental home. This in turn is due to the fact that some wives of male respondents are under age 60 and thus younger on average than the female respondents, all of whom are aged 60 or older.

ထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မအလိုက် ကွဲပြားခြားနားမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သီးခြားရပ် တည်မှုသည် ကျေးလက်ဒေသများတွင်အတွေ့ရများ ဆုံးဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေးမြို့ကြီး(၂)မြို့တွင် အတွေ့ရအနည်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်ကလည်း သီးခြားနေထိုင်ခြင်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် သီးခြား နေထိုင်ရန် မြေယာရရှိမှုအပေါ် ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါ

သည်။ ထိုမြို့ကြီးများရှိ အတူနေထိုင်ခြင်းအခြေအနေက အရွယ်ရောက်ပြီးသား သားသမီးများ၏ သီးခြားရပ် တည်နိုင်မှုအား အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။ ထို ချက်ပေါ် မြို့ပြနှင့် ကျေးလက်အကြား ခြားနားမှုအား မြို့ပြဒေသရှိ အိမ်ထောင်ပြုရမည့်အသက်အရွယ်ရှိသူ များ၏ အိမ်ထောင်ပြု နောက်ကျခြင်းကလည်း ထပ် ပေါင်းထည့်သကဲ့သို့ဖြစ်နေပါသည် (ပြည်သူ့အင်အား

Table 5.2 Selected measures of household composition, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Among all persons 60 and older, % living with any</i>							
grandchild, any age	49.9	43.3	56.7	45.5	53.2	51.8	49.0
grandchild, age 10 or less	32.8	33.3	32.3	31.5	33.8	32.3	33.1
child-in-law	34.1	29.4	38.9	30.6	36.7	33.5	34.3
niece or nephew	4.1	4.8	3.4	3.3	4.8	5.2	3.6
sibling	5.1	6.9	3.3	3.7	6.1	6.2	4.6
other relative	3.4	4.2	2.5	3.4	3.4	4.2	3.0
non-relative	0.4	0.3	0.4	0.2	0.5	0.6	0.2
<i>Among persons 60 and older who have children, % living with any</i>							
child	82.9	82.8	82.9	83.9	82.1	84.7	82.1
child age 18+	81.5	80.4	82.5	81.0	81.8	83.9	80.4
single child	49.7	58.1	41.2	55.5	45.1	53.0	48.2
single son	29.0	37.6	20.4	34.2	25.0	29.2	28.9
single daughter	35.0	39.2	30.9	39.5	31.5	38.1	33.7
married child	50.5	44.2	56.8	45.7	54.3	51.7	50.0
married son	22.0	20.7	23.3	21.7	22.2	22.1	21.9
married daughter	31.3	26.7	35.9	26.4	35.2	34.1	30.1
<i>Ratio of % living with</i>							
single daughter/single son	1.21	1.04	1.51	1.16	1.26	1.30	1.16
married daughter/married son	1.43	1.29	1.55	1.22	1.59	1.54	1.38
<i>Among persons 60 and older who have married children, % living with</i>							
any married child	53.3	47.6	58.7	49.2	56.4	55.3	52.4
more than one married child	6.3	7.5	5.1	5.8	6.6	9.7	4.8

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Note: Single children refers to those who never married, while married children refers to those who had ever married and includes those currently married as well as those widowed, divorced or separated.

⁸ Note that the children of persons aged 70 and above are older than those of persons in their 60s. As a result, the children of persons aged 70 and above will be more likely to have married and to have had children of their own. This likely is the reason why older elders are more likely to have a child-in-law or a grandchild in their household.

ဦးစီးဌာန ၂၀၀၉။

အိမ်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ပတ်သက်သော ပိုမို အသေးစိတ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအား ဇယား(၅.၂)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဇယားအပေါ်ပုံ တွင်ပြထားသည့်အတိုင်းအသက် (၆၀)နှစ်နှင့်အထက် စုစုပေါင်းသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅၀%)သည် အနည်း ဆုံးမြေးတစ်ဦးနှင့်ရှိသည့် အိမ်ထောင်စုတွင်နေထိုင် ကြပါသည်။ ထိုအထဲတွင် (၃)ပုံ(၁)ပုံသည် အသက်(၁၀) နှစ် အောက်မြေးများနှင့်အတူနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ အပြင် သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများ၏ (၃) ပုံ(၁) ပုံတွင် မြေးသားမက်/မြေးချွေးမများနှင့် အတူနေများ ဖြစ်ကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအနေဖြင့် အခြား သောဆွေးမျိုးများဖြစ်သော တူ၊တူမနှင့် မောင်နှမများ နှင့် အတူနေခြင်းသည် အတွေ့ရသိပ်မများပေ။ ထို့ အပြင်ဆွေးမျိုးမဟုတ်သည့် အခြားသူများနှင့်နေထိုင် သည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အလွန်ပင်ရှားပါးပါ သည်။ ထိုအကြောင်းအချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ မြို့ပြ နေနှင့် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ခြားနားမှုအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အသက်(၇၀)နှစ် နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၆၀) နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မြေးသားမက်/မြေးချွေးမသို့မဟုတ် မြေးများနှင့်အတူ နေမှုပိုများပြားပါသည်။ သို့သော် ထိုအသက်အရွယ် အုပ်စု(၂)ခု၏ ငယ်ရွယ်သော မြေးများနှင့်အတူ နေမှု ရာခိုင်နှုန်းသည် အတူတူနီးပါးဖြစ်ပါသည်။ ကျား/မ ခြားနားမှုအတိုင်းအတာအရ သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ သည် အမျိုးသားများအထက် မြေးများနှင့်အတူနေ ထိုင်မှုဖြစ်တန်စွမ်း ပိုမိုများပြားပါသည်။ ထိုအချက် သည်ယေဘုယျအားဖြင့် အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများထက် အသက်ပိုရှည်ကြသောကြောင့်ဖြစ် ပါသည်။

ဇယား(၅.၂)၏ ဒုတိယမြောက်ပုံသည် အနည်း ဆုံးသားသမီးတစ်ယောက်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို များအား ရည်ညွှန်းပြီး သားသမီးများနှင့် နေထိုင်မှုပုံစံ အမျိုးမျိုးအား အထူးအလေးပြုဖော်ပြထားပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအနက်(၈၀%)ကျော်သည် အနည်း ဆုံးသား သမီးတစ်ဦးနှင့် နေထိုင်ကြပြီး ထိုဖြစ်ရပ်များ၌

အနည်းဆုံးသား သမီးတစ်ယောက်သည် အသက်(၁၈) နှစ်အထက် ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်မရှိသော သား သမီးတစ်ဦး သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ရှိသော သားသမီး တစ်ဦးနှင့်နေထိုင်ရန်ဖြစ်တန်စွမ်းသည် (၅၀%)စီဖြစ်ပါ သည်။ထိုဖြစ်ရပ်(၂)ခုစလုံးတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ သည် သားဆိုသည်ထက် သမီးနှင့်အတူနေထိုင်မှုပိုမိုများ ပြားပါသည်။ သားနှင့်သမီး အချိုးအစားအားရောင်ပြန် ဟပ်သည့်အနေဖြင့် ထိုမညီမျှမှုသည် အိမ်ထောင်မရှိ သောသားသမီးများထက်အိမ်ထောင်ရှိသော သားသမီး များတွင် ပို၍ကြီးမားပါသည်။ ထိုအကြောင်းအရာ အသီးသီး၌ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသများအလိုက်ခြားနားမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သို့သော် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက် (၆၀)နှစ် များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အမျိုးသမီးများ သည် အမျိုးသားများထက် အိမ်ထောင်မရှိသော သား သမီးများနှင့်အတူနေထိုင်မှုနည်းပါးပြီး အိမ်ထောင်ရှိ သော သားသမီးများနှင့်အတူ နေထိုင်မှုနှုန်းပိုမိုမြင့်မား ပါသည်။ ထိုအချက်သည် မိဘများ၏ အသက်အရွယ် အရအချိန်နှင့်အမျှ ပြောင်းလဲလာသော သားသမီးများ ၏ဘဝတစ်လျှောက်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ဆက်စပ်နေပါ သည်။ထို့အပြင်အိမ်ထောင်ရှိသောသမီးများနှင့်မိဘများ အတူနေထိုင်မှုမြင့်မားခြင်းသည် အသက်အရွယ်တိုင်း၊ ကျား/မတိုင်းနှင့်နေထိုင်ရာဒေသတိုင်းတွင် အတွေ့ရ များပါသည်။

ဇယား(၅.၂)၏ အောက်ဆုံးပုံသည် အနည်းဆုံး အိမ်ထောင်စုရှိသည့် သားသမီးတစ်ဦးရှိသည့်သက်ကြီး ရွယ်အိုများကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင် ထက်ဝက်ကျော်ဖြစ်သော (၅၃%)သည် အနည်းဆုံး အိမ်ထောင်ရှိသည့် သားသမီးတစ်ဦးရှိပြီး (၆%)သည် တစ်ဦးထက်မက ရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်ရှိ သော သားသမီးတစ်ဦးနှင့်အတူ နေခြင်းသည် အတွေ့ရများပြီး အိမ်ထောင်ကျပြီးသော သားသမီးများ နှင့်အတူနေထိုင်မှာ အဖြစ်များသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခု မဟုတ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုအချက်က မြန်မာ နိုင်ငံရှိ ပင်မမိသားစုစနစ်၏ ရှိမှုပမာဏအား ဆန်းစစ် ထားပါသည်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးသော သားယောက်ျား လေးနှင့်ထက် အိမ်ထောင်ကျပြီးသော သမီးမိန်းကလေး နှင့်ပိုမိုနေထိုင်ရခြင်းသည် သမီး၏နေထိုင်ရာ၌ နေထိုင်

⁹ Although some respondents may have had great-grandchildren in the household, they are not distinguishable from grandchildren in the survey data.

ရန် ပိုမိုနှစ်သက်သည့် အချက်အားရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ထိုအချက်က သဘောထားဆိုင်ရာမေးခွန်းဖြစ်သော သားယောက်ျားလေးနှင့် နေထိုင်ခြင်း၊ သမီးမိန်းကလေးနှင့် နေထိုင်ခြင်းမည်သည့် အချက်သည် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသနည်းဟူသော မေးခွန်းအားဖြေကြားသည့် အဖြေများဖြင့် အတည်ပြုချက်ယူ ထားပါသည်။ (၄၀%)နီးပါးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက မည်သည့်

ကိုမှ ပို၍နှစ်သက်သည်ဟုဖြေ ကြားခြင်းမရှိခဲ့သော်လည်း ကျန်ရှိသူများတွင် သမီးနှင့်အတူနေထိုင်ခြင်းအား ပို၍နှစ်သက်သည် ဟုဖြေဆိုသူများသည် သားနှင့်အတူ နေထိုင်ခြင်းအားပို၍နှစ်သက်ပါသည်ဆိုသူများထက် (၄)ဆမျှပို၍များပြားပါသည်။ ထိုအချက်(၂)ခုစလုံးသည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများဖြစ်သော ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံများနှင့် ဆင်တူပါသည်။

မျိုးဆက်ပေါင်းစုံအိမ်ထောင်စုများနှင့် မျိုးဆက်ကျော်အိမ်ထောင်စုများ

မျိုးဆက်များဆိုင်ရာ အိမ်ထောင်စုများဖွဲ့စည်းပုံအား ပုံ(၅.၂)တွင်ပြသထားပါသည်။ ဖြစ်ရပ် အများစု၌ မေးခွန်းဖြေကြားသူများသည် ၎င်းတို့၏အိမ်ထောင်စုများ၌အကြီးဆုံးသောမျိုးဆက်များဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့၏သားသမီးများ၊ သားမက်/ချွေးမများ၊ တူနှင့်တူမများသည်ဒုတိယမျိုးဆက်များဖြစ်ကြပါသည်။ မြေးများသည် တတိယမျိုးဆက်များဖြစ်ပါသည်။ မွေးချင်းများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်တစ်မျိုးဆက်တည်းဖြင့် သတ်

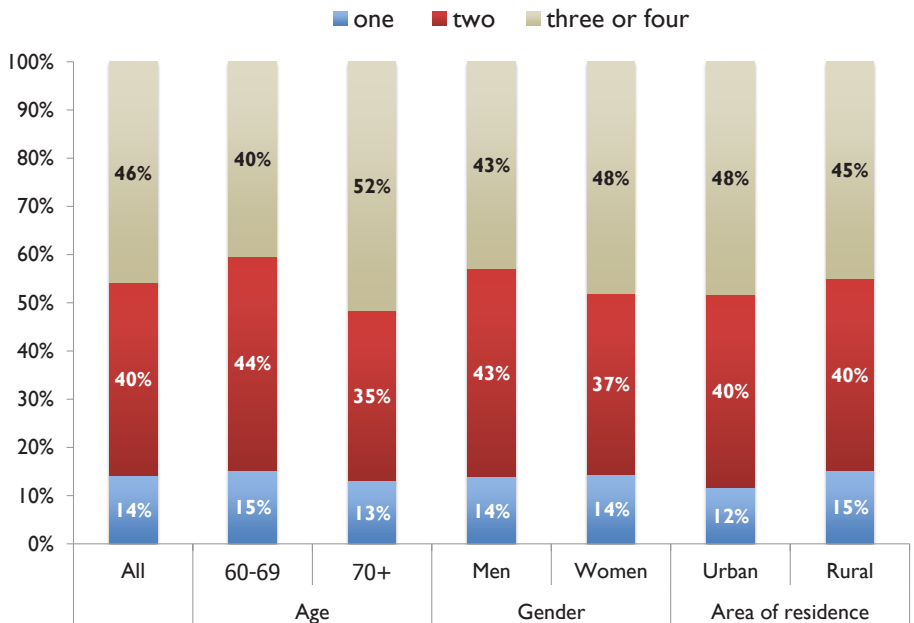
မှတ်ကြပါသည်။ ဖြစ်ရပ်အနည်းငယ်တွင် မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မိဘများနှင့် ယောက္ခမများရှိသည်ကိုတွေ့ရပြီး အကြီးဆုံးမျိုးဆက်ကိုကိုယ်စားပြုပါသည်။ ထိုမျိုးဆက်သည် အနည်းငယ်သော (၄)ဆက်ပါ မျိုးဆက်များဖြစ်ပါသည်။ ထို(၄)ဆက်ပါသော မျိုးဆက်အနည်းငယ်အားသုတေသနတင်ပြချက်တွင် (၃)ဆက်ပါသော မျိုးဆက်များတွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မျိုးဆက်(၂)ခုပါသော အိမ်ထောင်စုများထက် အနည်းငယ်သာများသော်လည်း မျိုးဆက်(၃)ခုပါသော အိမ်ထောင်စုများသည် အတွေ့ရအများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခုတည်းသောမျိုးဆက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အိမ်ထောင်စုများသည် အတော်ပင်နည်းပါးပြီး ထိုကဲ့သို့သော အိမ်ထောင်စုများသည် တစ်ဦးတည်း နေထိုင်သော သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ဖက်နှင့်သာ (၂)ဦးတည်း နေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ဆက်စပ်ပါသည်။ ကျေးလက်နေ နှင့်မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အို များအကြားတွင် အိမ်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းပုံခြင်း

အလွန် ပင်ဆင်တူပါသည်။ သို့သော် မျိုးဆက်(၃)ခု သို့မဟုတ် ထိုထက်များသော မျိုးဆက်များပါသော အိမ်ထောင်စုများသည် အသက် (၆၀)နှစ်များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက အသက်(၇၀)

နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ပိုမိုများပြားပါသည်။ အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင်ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။

Figure 5.2 Number of generations living in the household of persons aged 60 and above, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Household members who are not relatives are not counted. Also, a small number of two generation households consist of the respondent and an older generation member; a small number of three generation households consist of the respondent, an older generation member plus a second generation member.

အထက်တွင် ဖော်ပြထားခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်း မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အသက်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့၏သား သမီးများသည်လည်း အသက်ကြီးလာကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများသည် အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်းရှိ ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများထက် အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်မှုနှုန်း ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ မျိုးဆက်(၃)ခုပါသော အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများတွင် အသက်(၆၀)နှစ်အတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများထက် ထိုရလဒ်ပိုမိုထွက်ရှိပါသည်။ အလားတူပင် ကျား/မခြားနားချက်အရ ပျမ်းမျှအားဖြင့် အမျိုးသမီး သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများသည် အမျိုးသား သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများထက် ပိုမိုအသက်ကြီးကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်(၄၀.၆နှစ် နှင့် ၃၅.၃နှစ်)။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများ၌ မြေးများ ပိုမိုရှိကြပါသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြပြီးသည့်အတိုင်း သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများ၏(၅၀%)သည် မြေးများရှိကြပြီး ထိုမြေးများ၏(၃)ပုံ(၁)ပုံသည်အသက်(၁၀)နှစ်အောက် ငယ်ရွယ်သောမြေးများဖြစ်ကြပါသည်။ အဘိုးအဘွားများအဖြစ် မြေးများအားပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးသော အခန်းကဏ္ဍအား လာမည့်အခန်းတွင် အသေးစိတ်ဖော်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ နေထိုင်မှုအစီအစဉ်၊ အိမ်ထောင်စုပုံစံများနှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသည့် အချက်မှာ မျိုးဆက်ကျော် အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပါသည်။ ထိုစကားလုံးသည် အဘိုးအဘွားများနှင့်မိခင်မြေးများပါဝင် အိမ်ထောင်စု

အခြေအနေကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် မိခင်မြေးများအား ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးမည့် အလယ်မျိုးဆက်ဖြစ်သော သားသမီးများမပါဝင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအခြေအနေသည် သားသမီးများမှအလုပ်အကိုင်ရည်ရွယ်ချက်အတွက်၎င်းတို့၏ကလေးများအားအဘိုးအဘွားများ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထားခဲ့ပြီး အခြားအရပ်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားသောအခါ၌ ပေါ်ပေါက်ပါသည်။ ထိုမျိုးဆက်ကျော် အိမ်ထောင်စုများသည် သားသမီးများသေဆုံးပြီး ၎င်းတို့၏ ကလေးများအဘိုးအဘွားနှင့်ကျန်ရှိခဲ့သည့်အခါတွင်လည်းဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။သို့သော်ထိုအခြေအနေသည် ဖြစ်ခဲပါသည်။

မျိုးဆက်ကျော် အိမ်ထောင်စုအား တိတိကျကျ သတ်မှတ်ရန်အတွက် စံထားနိုင်သော သတ်မှတ်ချက် မရှိပါ။ အရွယ်ရောက်ပြီးသောမြေးများသည် ငယ်ရွယ်သော မြေးများလောက် ဂရုတစိုက် ပြုစုမှုမလိုအပ်ဘဲ အဘိုးအဘွားများအား အကူအညီပံ့ပိုးပေးနိုင် ပေးနိုင်ပါသေးသည်။ ယခု တင်ပြချက်တွင် ထည့်သွင်းတင်ပြနိုင်ရေးအတွက် ပြောင်းလဲအသုံးပြု၍ရသော တိုင်းတာမှုပုံစံ(၄)မျိုးအား အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ထိုတိုင်းတာမှုပုံစံများသည် မြေးများအားလုံးအားထည့်သွင်းစဉ်းစားမည်လော သို့မဟုတ် ငယ်ရွယ်သော မြေးများကိုသာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည်လောဆိုသည့်အချက်နှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးသော သားသမီးများသို့မဟုတ် သားမက်/ချွေးမများထက် အခြားသော အိမ်ထောင်စုဝင်များပါ ရှိသလားဆိုသည့် အချက်များကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားမှုအပေါ်အခြေခံ၍ ကွဲပြားသွားနိုင်ပါသည်။

Table 5.3 Percent of older persons in skip generation households, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Percent of older persons in households with	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
Only grandchildren and at least one is aged 10 or younger	1.9	1.9	1.9	1.6	2.2	2.6	1.7
Only grandchildren of any age	4.1	3.6	4.7	3.3	4.8	4.1	4.2
With at least one grandchild aged 10 or younger and no married children or children-in-law	4.6	5.3	3.9	4.3	4.8	5.5	4.3
With grandchildren of any age and no married children or children-in-law	9.9	9.6	10.2	9.2	10.5	10.7	9.6

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

မျိုးဆက်ကျော်အိမ်ထောင်စုအား တင်းကျပ်စွာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမည်ဆိုပါက သက်ကြီးရွယ်အိုအဘိုးအဘွားများနှင့်မြေးများသာရှိသော အိမ်ထောင်စုများကိုဆိုလိုပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုတွင် အနည်းဆုံးမြေးတစ်ဦးသည် အသက်(၁၀)နှစ်အောက် ဖြစ်ရပါမည်။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အားအခြေခံ၍ ဇယား(၅.၃)တွင် ပြသထားသည့်အတိုင်း (၂%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုမိသားစုများကိုသာ မျိုးဆက်ကျော်အိမ်ထောင်စုများဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည် သိပ်မတင်းကျပ်ဘဲ (၁၀)နှစ်နှင့်အထက် မြေးများပါထည့်သွင်းတွက်ချက်ပါက သက်ကြီးရွယ်အိုအိမ်ထောင်စုများ၏ (၄%)အား မျိုးဆက်ကျော်အိမ်ထောင်စုများဟု ခေါ်ဆိုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ထက်ပို၍ ပျော့ပြောင်းသော

အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အဖြစ်အခြားသော အိမ်ထောင်စုဝင်များပါ ပါဝင်ခွင့်ပြုမည်ဆိုပါက (အိမ်ထောင်ပြုပြီးသော သားသမီးများနှင့်သားမက်/ချွေးမများမပါ) (၅%) နီးပါးအထိအားမျိုးဆက်ကျော်အိမ်ထောင်စုများ အဖြင့် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် မြေးများ၏ အသက်ကိုထည့်သွင်းမစဉ်းစားပါက(၁၀%)အထိပင်ရှိပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းများသည် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် နိုင်းယုတ်ပါကနည်းပါးပါသည်(Knodel and Chayovan 2008)။ ထိုအချက်က ထိုင်နိုင်ငံရှိသားသမီးများ၏ ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေထိုင်မှုသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများ၏ အခြေချရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုထက်ပို၍များပြားသည့် အချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်(အောက်တွင်ဆွေးနွေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်)။

သားသမီးများ တည်နေရာ

သားသမီးများမှ မိဘများဆီသို့ ပေးသောဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ပုံစံအမျိုးမျိုးသော ထောက်ပံ့မှုများသည် သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏သား သမီးများနှင့် မည်မျှနီးနီးကပ်ကပ် နေသည်ဆိုသည့်အချက်အပေါ် မူတည်နေပါသည်(LitwakandKulis 1987)။ သားသမီးများမှ မိဘများအပေါ်ထောက်ပံ့မှုသည် ထိရောက်သော အကူအညီများဖြစ်စေရန် လွှမ်းမိုးသည့် အချက်များမှာ သားသမီးနှင့် မိဘမျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့ဆုံနိုင်မှု အတိုင်းအတာနှင့်ထိတွေ့မှု အကြိမ်ရေတို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ နာမကျန်းဖြစ်နေသော မိဘများအားပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းကဲ့သို့သော ကာလကြာရှည်စွာသားသမီးနှင့် မိဘအထိအတွေ့အပေါ်မူတည်သည့် ဝန်ဆောင်မှုများအနေဖြင့် နေထိုင်မှုနေနီးကပ်မှုလိုအပ်ပါသည်။ ထိုအခြေအနေတွင် သားသမီးများနှင့် ခွဲခွာနေထိုင်ခြင်းသည် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းပေးမှုအား နိုင်ငံရပ်ခြားအပါအဝင် မည်သည့်နေရာတွင် နေထိုင်သည်ဖြစ်စေ ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီး လူမှုရေးအဆက်အဆံနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့အားမျက်နှာချင်းဆိုင်မတွေ့ရနိုင်သည့်အခြေအနေတွင်ပင် တယ်လီဖုန်း သို့မဟုတ် စာရေးသားခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ လက်ရှိအနေအထားတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထိုကဲ့သို့သော အဆင့်မြင့်ဆက်သွယ်ရေးနည်းလမ်းများသည် အသုံးပြုနိုင်ကာစအဆင့်တွင်ပင်ရှိပါသေးသည်။ သို့သော် ဒေသတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများ၏ အထောက်အထားများအရ အနာဂါတ်တွင် အပြောင်းအလဲများသည် အလျင်အမြန်ပင် ဖြစ်ပွားနိုင်ပါသည်။ တစ်ချို့သော ဝန်ဆောင်မှုများသည် လူကိုယ်တိုင်

ရှိနေရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် နေထိုင်မကောင်းသောအခါပြုစုစောင့်ရှောက်မှုများ ဖြစ်ပါသည်။ အလုပ်ခွင်မှ ခွင့်ယူ၍လာစောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ဝေးကွာသောအရပ်ဒေသမှ လာရောက်၍ ခေတ္တလည်ပတ်စောင့်ရှောက်ခြင်းများလည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ခေတ်မီသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်းများကြောင့် ပိုမိုလျင်မြန်နိုင်ပါသည်။

ပုံ(၅.၃/က)သည် အနည်းဆုံး သားသမီးတစ်ဦး

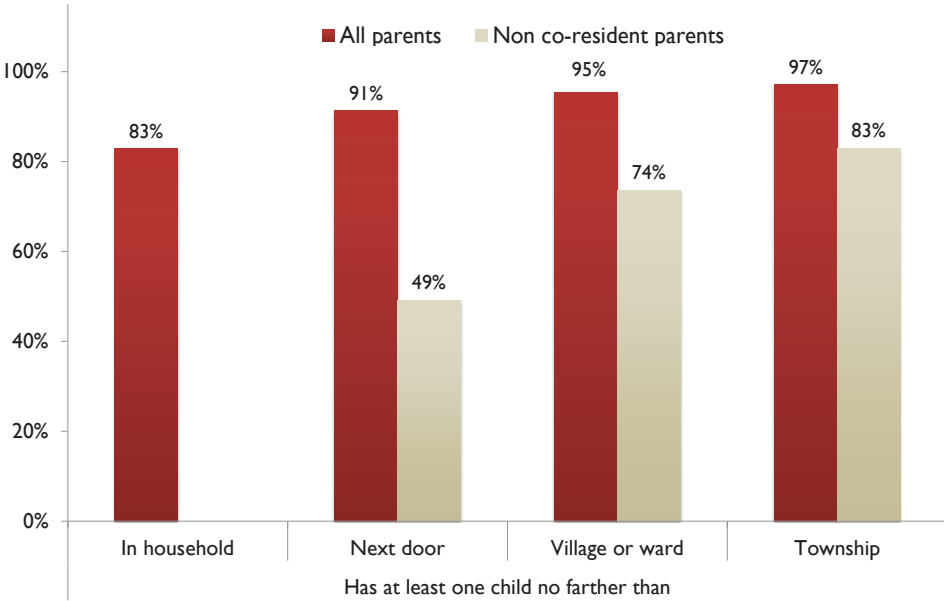
အနီးတွင်ရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ရာခိုင်နှုန်းအားပြသထားပါသည်။ ရလဒ်များ အနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အို အားလုံးအတွက်နှင့် သားသမီးတစ်ဦးမှ အတူနေထိုင်ခြင်း မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို (၂)မျိုးစလုံးအား ပြသထားပါသည်။ အစောပိုင်းတွင် ဖော်ပြပြီးသည့် အတိုင်း (၈၃%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အနည်းဆုံးသား သမီးတစ်ဦး တို့၏ အိမ်ထောင်စုတွင်ရှိနေကြပြီး၊ (၉၁%) သည် အနည်းဆုံးသား သမီးတစ်ဦး တစ်အိမ်ထောင်တည်းတွင်၎င်း အိမ်နီးချင်းအနေနှင့်သော်လည်းကောင်း ရှိနေကြပါသည်။ (၉၅%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ အနေဖြင့်မူ အနည်းဆုံး၎င်းတို့၏ သားသမီးများသည် တစ်ရပ်တည်း တစ်ရွာတည်းတွင်ရှိ နေပါသည် (တစ်ရပ်ကွက်တည်း သို့မဟုတ် တစ်ရွာတည်း)။ (၉၇%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ အတွက်မူ အနည်းဆုံး ၎င်းတို့၏ သားသမီးတစ်ဦးသည် တစ်မြို့နယ်တည်းတွင် အတူနေထိုင်ကြပါသည်။ အစောပိုင်းတွင် ဖော်ပြပြီး သည့်

အတိုင်း ထိုရလဒ်များအရ အိမ်ထောင်စု တစ်ခုတည်း၌ သားသမီးများနှင့်အတူရှိနေခြင်းသည် အနီးအနား၌ သား သမီးများမရှိဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၍ မရကြောင်း ရှင်းလင်းစွာသိနိုင်ပါသည်။ အတူမနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ ထက်ဝက်၌ အိမ်နီးချင်းသားသမီးများ ရှိနေကြပါသည်။ (၄)ပုံ(၃)ပုံသည် တစ်ရွာတည်း တစ်

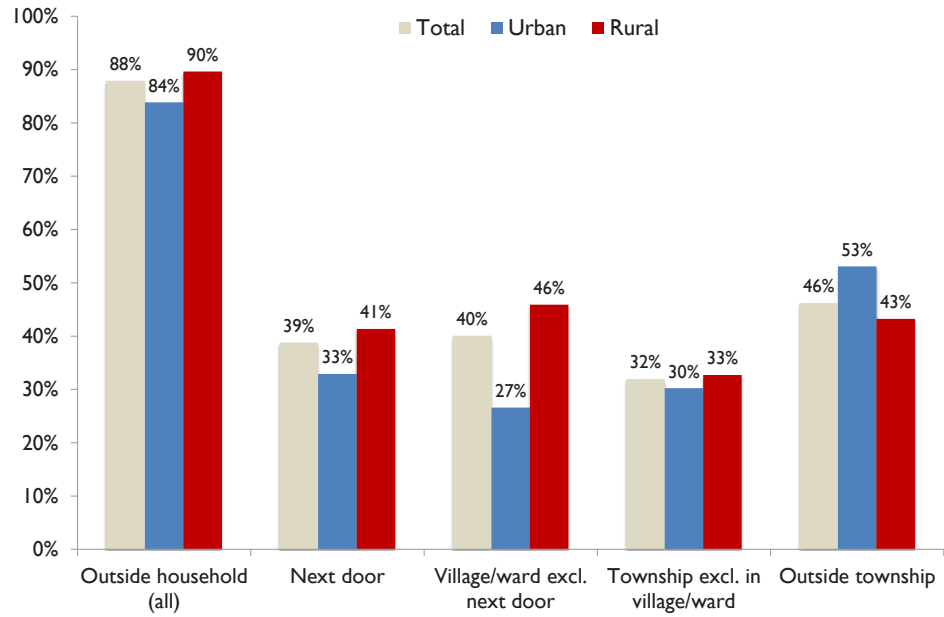
ရပ်ကွက်အတွင်းတွင် ရှိနေကြပြီး (၈၃%) သည်မူ တစ်မြို့နယ်တည်းတွင် သားသမီးများနှင့်အတူ ရှိနေကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ မတူမနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများတွင်မူ အရေးပေါ်အကူအညီ လိုအပ်သော အခြေအနေ၌ ခေါ်ယူအကူအညီတောင်းနိုင်သည့် အကွာအဝေးတွင် သားသမီးများ ရှိနေကြပါသည်။

Figure 5.3 Location of children among persons 60 and older who have at least one child, Myanmar 2012

A. Percent with a child living no farther away than the specified location

B. Percent who have at least one child in specified locations, by area of parents' residence

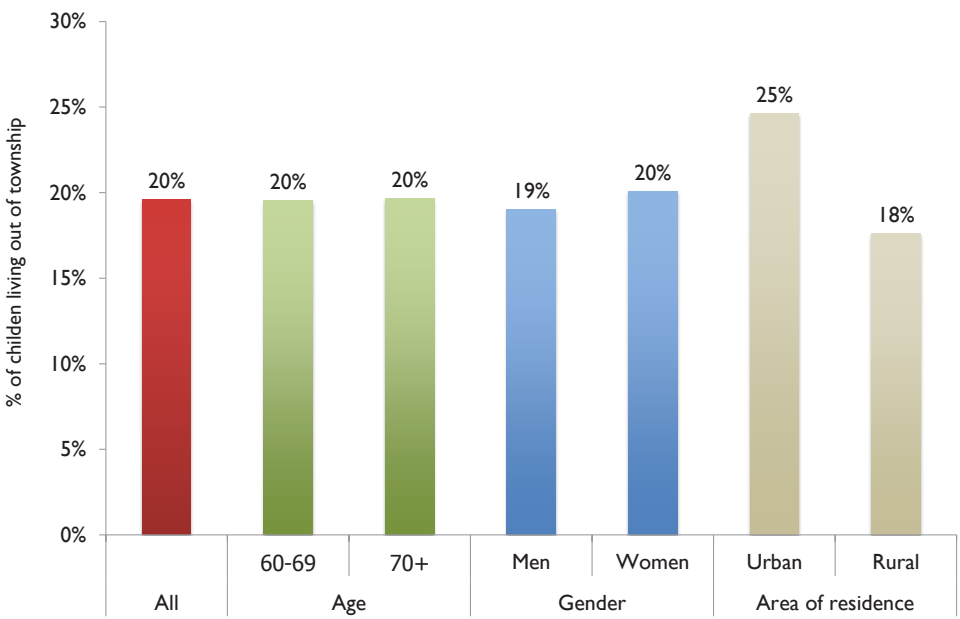
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ထို့အပြင် ပုံတွင် မဖော်ပြထားသော်လည်း တစ်ဦးတည်း နေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ (၅၆%) သည် အနီးအပါးတွင် သားသမီးတစ်ဦးရှိနေပြီး အနည်းဆုံး သက်ရှိထင် ရှားသားသမီးတစ်ဦးရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများတွင်မူ အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ဦး သည် တစ်ရပ်ကွက်တည်း သို့မဟုတ် တစ်ရွာတည်းတွင် ရှိနေပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ တစ်ဦးတည်းနေထိုင်ခြင်းကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သားသမီးများနှင့် ဝေးကွာပြီး အထီးကျန်နေပါသည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆို၍ မရနိုင်ပါ။

ပုံ(၅.၃/ခ)သည် တစ်နေရာဆီ၌ ရှိနေသော အနည်းဆုံး သားသမီးတစ်ဦးရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများ၏ ရာခိုင်နှုန်းအားဖော်ပြထားပါသည်။ အများစုက ၎င်းတို့၏သား သမီးများအနက် အနည်းဆုံးတစ်ဦး သည် အိမ်ထောင်စုအပြင်ဘက်တွင်ရှိနေကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် ကျေးလက်တွင် မြို့ပြထက် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ပိုမိုများပြားပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများ၏ (၄၀%) နီးပါးသည် အနည်းဆုံးသား သမီးတစ်ဦးသည် အိမ်နီးချင်း အဖြစ်ရှိနေပါသည်။ ထိုအချက်သည်လည်း ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက်ပိုမိုတွေ့ရများပါသည်။ ထိုအချက်က မြို့ပြတွင်ခွဲနေခြင်း၏ ကုန်ကျစရိတ်များပြားမှုနှင့် မိဘများ

အနီးအနားတွင် သီးခြားအိမ်ဆောက်၍ နေထိုင်ရန် မြေယာ ရှားပါးမှုများကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ အလားတူပင် (၄၀%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၌ တစ်ရပ်ကွက်တည်း သို့မဟုတ် တစ်ရွာတည်းနေ သားသမီးအနည်းဆုံးတစ်ဦးရှိကြပြီး ၎င်းတို့အားအတူနေ သို့မဟုတ် အိမ်နီးခြင်းနေသားသမီးများဟု ထည့်သွင်း သတ်မှတ်ခြင်း မရှိပေ။ ထိုအချက်သည်လည်း ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌ မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် (၃)ပုံ(၁)ပုံသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီး အနည်းဆုံးတစ်ဦးသည် တစ်ရပ်ကွက်တည်း သို့မဟုတ် တစ်ရွာတည်းမဟုတ်ဘဲ တစ်မြို့နယ်တည်းတွင် အတူနေထိုင်ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် မြို့ပြနေနှင့် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြား အနည်းငယ်သာ ကွာခြားပါသည်။ နောက်ဆုံး၌ မြို့နယ်အပြင်ဘက်တွင် သားသမီးများ နေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘ ကြိမ်နှုန်းသည် (၅၀%)အထိ ချဉ်းကပ်လာပါသည်။ ထိုအခြေအနေသည် မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌ ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်က အောက်တွင် ဆွေးနွေးထားသည့်အတိုင်း မြို့ပြနေ အရွယ်ရောက်ပြီးသား သမီးများအတွက် အဝေးတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် အချက်အားရောင် ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

Figure 5.4 Percent of children of parents 60 and older who live outside the township of the parents, by age, gender and place of residence, Myanmar 2012

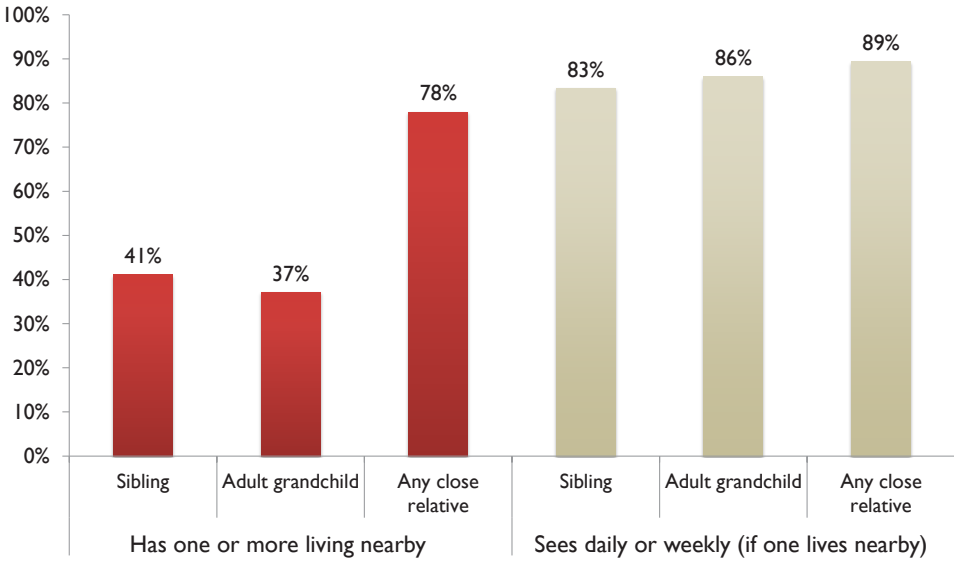

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ပုံ(၅.၄)သည် သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများနေထိုင်ရာ မြို့နယ်အပြင် ဘက်၌ နေထိုင်ကြသော သားသမီးများအား ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဆန်းစစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို သားသမီးများအနက်မှ အများစုသည် မိဘများနှင့် ဝေးကွာသည့် နေရာတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ အခြေချသွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၂၀%) မျှသော သားသမီးများသာ သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများ နေထိုင်ရာ မြို့နယ်၏ အပြင်ဘက်တွင် နေထိုင်ကြပါသည်။

ထိုအချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မ ခြားနားချက်အရ အနည်းငယ်ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ သို့သော် ထိုအချက်သည် မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင် ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပိုမိုများပြားပါသည်။ ယခုစစ်တမ်း၌ သားသမီးများ ပြောင်းရွှေ့အခြေချ နေထိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းအားမသိရှိရ သော်လည်း ဖြစ်ရပ် များစွာ၌ ထိုအကြောင်းအရင်းသည် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းကြောင့် ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။

Figure 5.5 Percent with nearby close relatives and frequent contact with them, among persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ပြောင်းရွှေ့အခြေချနေထိုင်ခြင်းသည် ပြောင်းရွှေ့ အခြေချနေထိုင်သူများ၏ ပညာရေး အဆင့်အတန်းနှင့် ဆက်စပ်မှုရှိမည်ဟု ယူဆလျက် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများ၏ ပညာရေး အဆင့်အတန်းထက် ပိုမိုမြင့်မားပါသည်။ ထိုအချက်သည် ယခုစစ်တမ်းတွင်တွေ့ရသော ခြားနားချက်၏ အကြောင်းအရင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများ၏ (၇၀%)နီးပါးသည် အခြေခံပညာအဆင့် ကျော်လွန်ကြပြီး ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများတွင်မူ (၃၀%) ကျော်ကျော်သာလျှင် အခြေခံပညာရေးအဆင့်အား ကျော်လွန်ကျပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည်ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက သားသမီးများ၏ မိဘများမှ ဝေးကွာသည် နေရာများတွင်နေထိုင်ခြင်းသည် နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာ အားဖြင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်၌ ပြုလုပ်ခဲ့သော စစ်တမ်းအရ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ သားသမီးများအနက် (၃၆%)သည် မိဘများနေထိုင်ရာ ပြည်နယ်၏ အပြင်ဘက်တွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ ပို၍စောသော (၁၉၉၅) ခုနှစ်တွင်ပင် (၂၈%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများသည် မိဘများ

နေထိုင်ရာ ပြည်နယ်၏ အပြင်ဘက်၌နေထိုင်ကြပါသည် (Knodel and Chayovan 2008)။ ထိုင်းနိုင်ငံရှိ သားသမီးများ မိဘများနေထိုင်ရာ ပြည်နယ်၏ အပြင်ဘက်၌ နေထိုင်ခြင်း အကွာအဝေးသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ သားသမီးများ မိဘများနေထိုင်ရာ မြို့နယ်အပြင်ဘက်၌ နေထိုင်ခြင်းအကွာအဝေးထက် ပို၍ဝေးကွာသောကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ကွာခြားချက်သည် ပို၍မြင့်မားပါသည်။ ထို့အပြင် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ သားသမီးများ၏ မိဘများ နေထိုင်ရာ ပြည်နယ် အပြင်ဘက်၌ နေထိုင်သော ရာခိုင်နှုန်းသည် ကျေးလက်ထက် မြို့ပြတွင်ပို၍များပြားပါသည်။ ထိုအချက်သည် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုခြားနားချက်များသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ မြန်မာနိုင်ငံထက် စီးပွားရေး ရှေ့တန်းရောက်နေမှု အချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ထင်ရှားသည့်အချက်အနေဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံအားမြန်မာနိုင်ငံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ထိုင်းနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၏ အခန်းကဏ္ဍကျဆင်းလာပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မသက်ဆိုင်သော လုပ်ငန်းများ၏ အခန်းကဏ္ဍသည်မြို့ပြ၏ အဆင့်အသီးသီးတိုင်းတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများအား ပိုမိုမြင့်မားလာစေပါသည်။

သားသမီးများ၏ နေထိုင်ရာသည် သက်ကြီး

ရွယ်အိုမိဘများအတွက် အနေကြီးသည့် အကြောင်း အရာဖြစ်သလို အခြားသော အိမ်ထောင်စုဝင်များ၏ နေထိုင်ရာဒေသသည်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ ၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အထူးသဖြင့် အရာအားလုံး အတွက် မဟုတ်သည့်တိုင် လူမှုရေးအထောက်အပံ့များ အတွက် အရေးပါပါသည်။ ပုံ(၅.၅)သည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အနီးအနားတွင် ဆွေမျိုးရှိမှု အတိုင်းအတာနှင့် ၎င်းဆွေမျိုးများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှု ကြိမ်နှုန်းအား အနှစ်ချုပ်ထားပါသည်။ (၄၀%) ကျော် သောသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အနီးအနား၌ နေထိုင် သော မွေးချင်းများ ရှိပြီးများစွာသော သက်ကြီးရွယ် အိုများတွင်မူ အနီးအနား၌နေထိုင်သော အရွယ်ရောက် ပြီးသည့်မြေးများ ရှိပါသည်။ အခြား ရင်းချာသော ဆွေမျိုးများပါ ထည့်သွင်းတွက်ချက်ပါ (၅)ပုံ(၄)ပုံ နီး ပါးသော ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့်(၇၈%)သည် အနီးအနား၌ ရင်းချာသော ဆွေမျိုးသားခြင်း တစ်ဦးရှိပါသည်။ ထို့ အပြင် ပုံ(၅.၅)သည် အနီးအနားတွင် ဆွေမျိုးရှိပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ထိုဆွေမျိုးများ၏ ပုံမှန်ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှုဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ထိုဆန်းစစ်ချက်အရ (၉၀%)နီးပါးသောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အနည်း ဆုံးအပတ်စဉ် ဆွေမျိုးများနှင့် အထိအတွေ့ရှိပါသည်။

ထိုဆန်းစစ်ချက်များ၏ ရလဒ်များအရ အားလုံး နီးပါးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မိသားစုဝင်များ

နှင့်အထီးကျန် ဝေးကွာခြင်းမရှိကြောင်း ထင်ရှားပါ သည်။ထို့အပြင် ထိုဆန်းစစ်ချက်များအရ အနည်းငယ် သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင် အနီးအနား၌ နေထိုင်သော သားသမီးတစ်ဦးမရှိသည်ကို တွေ့ရပါ သည်။ ပုံ(၅.၅)တွင်မဖော်ပြထားသော်လည်း သားသမီး လုံးဝမရခဲ့သောသက်ကြီးရွယ်အိုများအပါအဝင်တစ်မြို့ တည်းနေသားသမီးမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၈၀%)နီးပါးသည် အနီးအနား၌ ရင်းချာသော ဆွေမျိုး တစ်ဦးရှိကြပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော သက်ကြီးရွယ်အို များ၏ (၇၅%)သည် ၎င်းဆွေမျိုးများနှင့် နေ့စဉ်တွေ့ဆုံ ကြပြီး (၉၀%)နီးပါးသည် အပတ်စဉ်တွေ့ဆုံကြပါသည်။ ထို့အပြင် အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် (၂)ဦးတည်းနေထိုင်ကြ သောနှင့်တစ်မြို့တည်းနေသားသမီးမရှိသောသက်ကြီး ရွယ်အိုများတွင်လည်း ရလဒ်များသည် အလားတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၈၀%) သည် ဆွေမျိုးများနှင့် အနည်းဆုံး နေ့စဉ် တွေ့ဆုံ ကြပြီး (၉၀%)နီးပါးသည် အနည်းဆုံး အပတ်စဉ် ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုရလဒ်များက မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အို များသည် အနီးအနား၌ သားသမီးမရှိသည်ဖြစ်စေ တစ်ဦးတည်းနေထိုင်သည်ဖြစ်စေ ၎င်းတို့၏မိသားစုများ နှင့် လူမှုရေးအရ ပေါင်းစည်းမှုရှိသည်ကို သက်သေခံ နေပါသည်။

အခန်း - ၆ -

မိသားစု အထောက်အပံ့နှင့်
မျိုးဆက်များအကြား အပြန်အလှန်ဖလှယ်နိုင်မှု

အခန်း(၆)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီးများအကြား ရုပ်ဝတ္ထုအထောက်အပံ့နှင့် အရေးကြီးသည့်ဝန်ဆောင်မှုများ အပြန်အလှန်ဖလှယ်ခြင်းသည် ကြီးမားလှပါသည်။
- သားသမီးများ၏နေထိုင်ရာဒေသကိုလိုက်၍ထောက်ပံ့သည့်ပမာဏကွဲပြားသော်လည်းပြီးခဲ့သည့်နှစ် အတွင်းအရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီး(၃)ပုံ(၂)ပုံသည်မိဘများအားရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတစ်ချို့ထောက်ပံ့နိုင်ခဲ့သည်။
- မိဘများသာသီးသန့်အသုံးပြုရန်ထက် မိသားစုအလုံးသုံးများဖြစ်သော်လည်း မိဘများနှင့်အတူနေသော အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများသည်မိဘများအားရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအထောက်အပံ့အပြုနိုင်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။
- မိဘများနှင့်အတူမနေသည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ မြို့ပြများနှင့်နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် မိဘများအား ထိရောက်သော ပမာဏတစ်ခုအထိ အထောက်အပံ့ပြုနိုင်ကြပါသည်။
- ဝင်ငွေရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြဆဲ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄)ပုံ (၃)ပုံသည် အဓိကအားဖြင့် အတူနေသားသမီးများထံမှ အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ အကူအညီရရှိကြပါသည်။
- အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများအထူးသဖြင့် သမီးများသည်နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့် နေထိုင် မကောင်းစဉ်ပြုစောင့်ရှောက်မှုပေးရာ၌အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- အိမ်ထောင်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများအတွက်အဓိက ပြုစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများဖြစ်ကြပါသည်။အမျိုးသားများသည် အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ အမျိုးသမီး များအပေါ်ပြုစောင့်ရှောက်မှုပေးသော်လည်း အမျိုးသားများသည်အမျိုးသမီးများအတွက် အဓိကပြုစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများ ဖြစ်ဟန်မရှိပါ။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား သားသမီးများထံမှငွေကြေးအထောက်အပံ့နှင့် ပြုစောင့်ရှောက်မှု မျှော်လင့်ခြင်းသည် များစွာတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်သည်အသက်အရွယ်မရွေး၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ဒေသ မရွေးဖြစ်ပါသည်။
- အနီးအနားတွင်နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် မကြာခဏ မိဘများထံလာရောက် လည်ပတ်ခြင်းဖြင့် မိဘများအား လူမှုရေးအထောက်အပံ့ပေးပါသည်။ အလှမ်းဝေးသော ဒေသများ၌ နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် မိဘများအား ဖုန်းဖြင့် အဆက်အသွယ်ပြုကြပါသည်။ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးစနစ် မလွှမ်းခြုံနိုင်ခြင်းသည် သားသမီးနှင့် မိဘအကြားဆက်ဆံရေးအား နည်းပါးသွားစေပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ၎င်းတို့နှင့် အတူမနေသောသားသမီးများအား ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တစ်ခါ တစ်ရံသာပြုလုပ်ပါသည်။ သို့သော်သားသမီးများနှင့်အတူနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မိသားစု အတွင်းတွင် ထည့်ဝင်ထောက်ပံ့မှုပြုကြပါသည်။
- သားသမီးများနှင့်အတူနေထိုင်ကြသောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အိမ်ထောင်မှုထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အိမ်မှု ကိစ္စများတွင် သားသမီးများအား ထိထိရောက်ရောက်အကူအညီပေးနိုင်ကြပါသည်။
- အဘိုးအဘွား ထက်ဝက်ကျော်သည် မြေးများအား စောင့်ရှောက်မှုပေးကြပြီး ထိုသို့ပြုလုပ်သူများ၏ (၁၅%) သည် မြေးများ၏ မိဘများမရှိကြပါ။
- မြေးများအားပြုစောင့်ရှောက်ကြသည့် ဖြစ်ရပ်အများစု၌ မြေးများအတွက် ကုန်ကျစရိတ် ကျခံပေးခြင်း သို့မဟုတ် အဓိက တာဝန်ယူခြင်းတို့သည် ပုံမှန်ကိစ္စ မဟုတ်သော်လည်း အဘိုးအဘွားများသည် မြေးများအတွက်ကုန်ကျစရိတ်အား အဓိကထည့်ဝင်ကြပါသည်။
- မြေးများအား ပြုစောင့်ရှောက်မှုပေးကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄)ပုံ (၃)ပုံသည် ထိုသို့စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းအားပျော်စရာအတွေ့အကြုံဟု သဘောထားကြပြီးကျန်ရှိသည့်သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကမူပျော်စရာနှင့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးပေါင်းစပ်ထားသည့်အရာဟု စဉ်းစားကြပါသည်။ အလွန်နည်းပါးသော အရေအတွက်ကသာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဟု သတ်မှတ်ကြပါသည်။

ယခု အခန်းသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် မိသားစုမှ အထောက်အပံ့ပြုသည့်စနစ်၏ သဘော သဘာဝနှင့် အတိုင်းအတာ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မျိုးဆက်သစ်များအပေါ် ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင် မှုများအား လေ့လာဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ယခု ၂၀၁၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုအခြေအနေလေ့လာ ဆန်းစစ်မှု စာတမ်းမှရလဒ်များသည် အထက်ပါ အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်သောသတင်းအချက် အလက်များပေးနိုင်သည့် စာတမ်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလေ့ လာဆန်းစစ်ချက်စာတမ်းသည် သက်ကြီးရွယ် အိုများနှင့် ၎င်းတို့၏သားသမီးများအကြား ရုပ်ဝတ္ထု ဆိုင်ရာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား အပြန်အလှန်ဖလှယ်မှု အားလေ့လာထားပြီး ထိုသို့သော ဖလှယ်မှုများသည် အပြန်အလှန်သဘောရှိသည်ကို သိရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခန်းအား အဓိကအားဖြင့် (၂)ပိုင်းခွဲ

သားသမီးများမှ မိဘများသို့ ထောက်ပံ့မှုပေးခြင်း

ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

အရွယ်ရောက်ပြီးသော သားသမီးများသည် ငွေကြေး၊အစားအစာနှင့်ပစ္စည်းများ အထောက်အပံ့ ပေးခြင်းဖြင့် မိဘများအတွက် အထောက်အပံ့ပြုရာ အရေးကြီးသည့် အရင်းအမြစ်များ ဖြစ်ပါသည်။ အခန်း(၃)တွင် ဖော်ပြထားပြီးသည့်အတိုင်းမြန်မာနိုင်ငံ ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုအများစုက ၎င်းတို့၏ သားသမီးများ သည်၎င်းတို့အတွက် ငွေကြေးနှင့် ရုပ်ဝတ္ထု အထောက် အပံ့ပေးရာ အဓိက အရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြကြပါသည်။ (၆၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက သားသမီးများအား ၎င်းတို့အတွက် အထောက်အပံ့ရရှိ ရာအရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်ဟု ဖြေဆိုကြပြီး အသက် (၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ (၇၀%) က ထိုသို့ဖြေဆိုကြပါသည်။

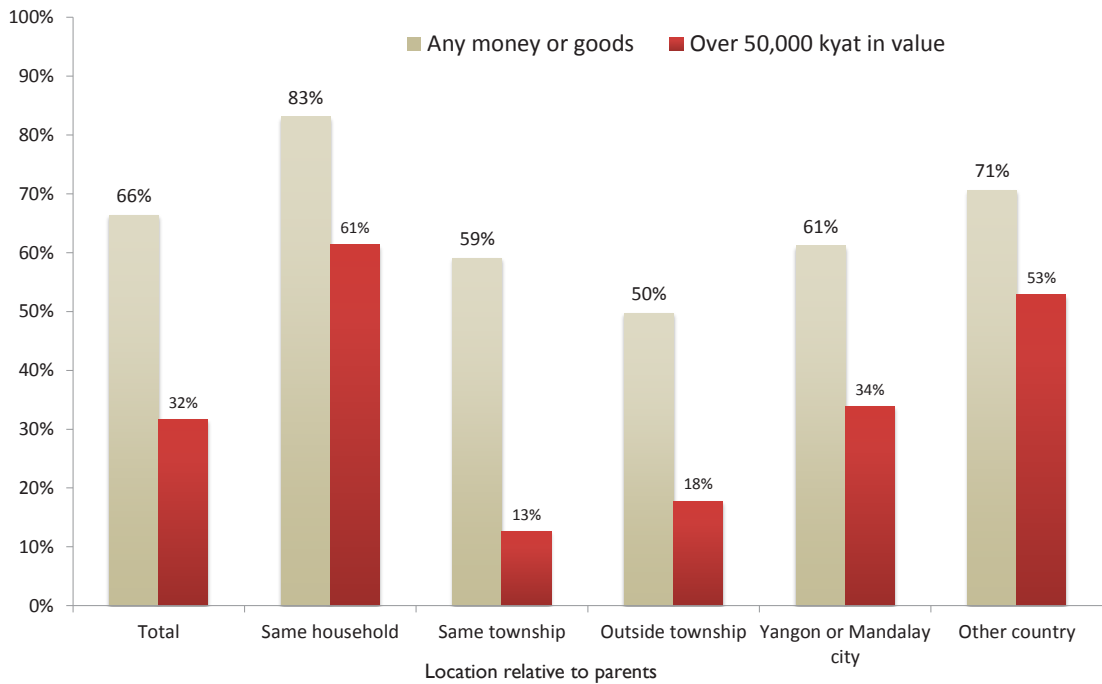
ပုံ(၆.၁) အသက်(၁၆)နှစ်နှင့်အထက် အရွယ် ရောက်ပြီးသော သားသမီးများက ငွေကြေးဖြစ်စေ၊ ရုပ်ဝတ္ထုဖြစ်စေ မိဘများသို့အထောက်အပံ့ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော ယခုစစ်တမ်း၌ ရရှိထားသော အချက် အလက်များအား အခြေခံထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုပုံ သည် သားသမီးများ၏ နေထိုင်ရာဒေသအလိုက် ပြီး ခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း မိဘများသို့အထောက်အပံ့ပြုခဲ့သော သားသမီးများ၏ ရာခိုင်နှုန်းအားဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ပုံ(၆.၁)သည် ရုပ်ဝတ္ထုထောက်ပံ့သော သား သမီးများ၏ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် လုံလောက်သော ပမာဏရှိ

ခြားထားပြီး ပထမအပိုင်းမှာ သားသမီးများမှ မိဘများ အားထောက်ပံ့မှုအားဖော်ပြ ထားပြီး ဒုတိယအပိုင်းမှာ မိဘများမှသားသမီးများအားထောက်ပံ့သည့်အပိုင်းဖြစ် ပါသည်။ ပထမအပိုင်းတွင် သားသမီးများမှ မိဘများသို့ ငွေကြေးနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုအထောက်အပံ့ပြုခြင်း၊ မိဘ၏ အလုပ်အကိုင်များတွင် အကူအညီပေးခြင်း၊ မိဘများ နေထိုင်မကောင်းသည့်အခါသို့မဟုတ် နေ့စဉ်ဆောင် ရွက်မှုများအားဆောင်ရွက်ရန်အခက်အခဲရှိသော အခါ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် အတူမနေသောမိဘနှင့် သားသမီးများအကြား လူမှုရေးအရအဆက်အသွယ်မှု တို့ပါဝင်ပါသည်။ ဒုတိယအပိုင်းသည် မိဘများမှ သား သမီးများအား ရုပ်ဝတ္ထုအထောက်အပံ့ပြုခြင်း၊ အိမ်မှု ကိစ္စများနှင့် အိမ်ထောင်မှုထိန်းသိမ်းခြင်းတို့အား မိဘ များမှ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် မြေးများအား စောင့်ရှောက်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

သည့်ငွေကြေးထောက်ပံ့သော သားသမီးများ၏ ရာခိုင် နှုန်း(၂)ခု စလုံးအားဖော်ပြထားပါသည်။ လုံလောက် သော ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုသည့် အချက်အား ငွေကျပ်(၅၀၀၀၀)နှင့် အထက်အားဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် (၃)ပုံ(၂)ပုံမျှသော သားသမီးများသည် မိဘများအား ငွေကြေးအချို့နှင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း အချို့ထောက်ပံ့ကြပြီး ကျန်(၁)ပုံ သောသားသမီးများက မိဘများအားငွေကျပ် (၅၀၀၀၀) နှင့် အထက်ထောက်ပံ့မှုပြုကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါ သည်။ ထိုပမာဏ(၂)ခုကွာခြားချက်သည် အချို့သော သားသမီးများက မိဘများအားထောက်ပံ့မှု ပြုသည် ဟူသောရုပ်ပြလောက်သာ ထောက်ပံ့ခြင်းနှင့်တစ်ချို့ ကမူများများစားစားထောက်ပံ့မှုပြုရန်အတွက် ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်းစသည့် အချက်(၂)ချက်ကို အရောင် ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

Figure 6.1 Percent of children aged 16 and older who gave material support to parents in the past year, by location of children relative to parents, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Material support consists of money or material goods

တစ်အိမ်တည်းနေသားသမီးများ၏ (၈၀%)ကျော်သည် မိဘများအား တစ်ချို့သော ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများထောက်ပံ့ကြပြီး (၆၀%)ခန့်မျှကသာ ကျပ်ငွေ(၅၀၀၀၀)နှင့် အထက်ထောက်ပံ့ကြသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ထိုအချက်အား အတူမနေသည့် သားသမီးများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက အတူနေသားသမီးများသည် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းပိုမိုထောက်ပံ့ကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် လုံလောက်သော ပမာဏဖြစ်သော ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကွာခြားချက်အား ဘာသာပြန်ဆိုရပါက အတူနေသားသမီးများထောက်ပံ့မှုဆိုသည့်အဓိပ္ပါယ်နှင့် အဝေးနေသားသမီးများ၏ ထောက်ပံ့မှုဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ကွားခြားချက်အားထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများစွာတွင် အိမ်အသုံးစရိတ်အား စုပေါင်းထည့်ဝင်ကျသည့်အတွက် အတူနေ သားသမီးများမှ မိဘများအားထောက်ပံ့ခြင်းသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် အပါအဝင် မိသားစုဝင်အားလုံးအား အကျိုးရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ထောက်ပံ့ငွေအား မိသားစုဝင်အားလုံးစားသုံးနိုင်ရန် အစားအစာဝယ်ယူရာတွင် အသုံးပြုကောင်းပြုမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်အတူမနေသည့် သားသမီးများ၏မိဘများအားထောက်ပံ့မှုသည် မိဘများအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုသက်သက်သာဖြစ်တတ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုကဲ့သို့သောဖြစ်ရပ်အချို့တွင်ပင် အတူမနေသော သားသမီး

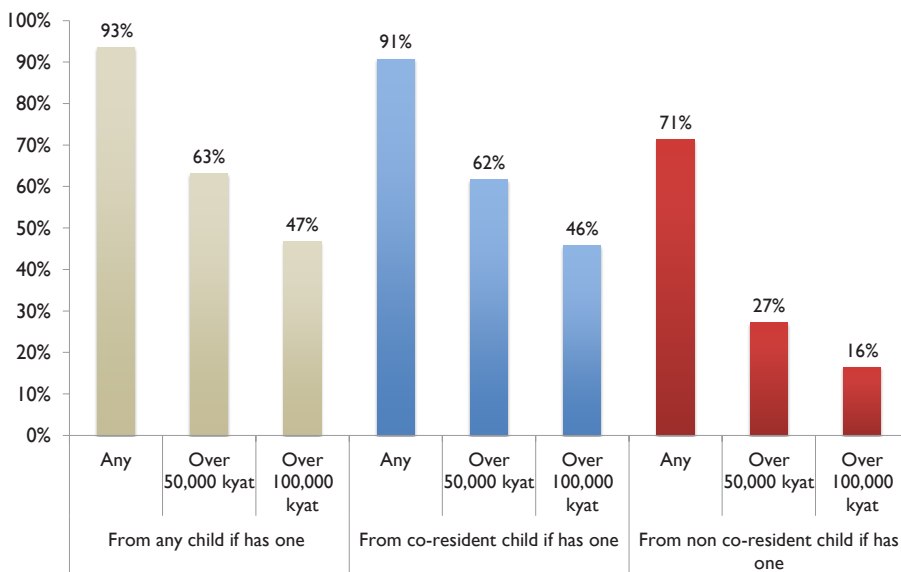
များ၏ထောက်ပံ့မှုများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ စောင့်ရှောက်မှုအောက်တွင်ရှိနေသော ၎င်းတို့၏ သားသမီးများအတွက်ရည်ရွယ်တတ်ပါသည် (ယခုအခန်း၏ နောက်ပိုင်းဆွေးနွေးမှုများတွက်ကြည့်ပါ)။

အတူမနေသော သားသမီးများ၏ ထောက်ပံ့မှုသည် ၎င်းသားသမီးများ နေထိုင်သည့် နေရာဒေသပေါ်အခြေခံ၍ကွဲပြားမှုရှိပါသည်။ မြို့ကြီးများသို့မဟုတ် နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်မဟုတ်ဘဲ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မြို့နယ် အပြင်ဘက်တွင် နေထိုင်သော သားသမီးများသည် များများစားစား ထောက်ပံ့နိုင်ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အတူမနေသော သားသမီးများ၏ နေထိုင်ရာ ဒေသနှင့် သားသမီးများ ထောက်ပံ့သော ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း ပမာဏရာခိုင်နှုန်းအကြား ဆက်သွယ်မှုသည် အင်မတန် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းလှပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများအား တစ်မြို့နယ်တည်းနေ သားသမီးများက ကျပ်(၅၀၀၀၀)နှင့် အထက် ထောက်ပံ့နိုင်သောသားသမီးအရေအတွက် ရာခိုင်နှုန်းသည် (၁၃%)သာရှိပြီး နိုင်ငံရပ်ခြားနှင့် ရန်ကုန်၊မန္တလေးမြို့များကဲ့သို့မြို့ကြီးများ မဟုတ်ဘဲ အခြားသော မြို့နယ်များတွင် နေထိုင်ကြသော သားသမီးများ၏ ကျပ်(၅၀၀၀၀)နှင့်အထက်ထောက်ပံ့နိုင်မှုသည် (၁၈%) ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါ မြို့ကြီး(၂)မြို့တွင်

နေထိုင်ကြသော သားသမီးများ၏ (၃)ပုံ(၁)ပုံနှင့်နိုင်ငံ ရပ်ခြားတွင်နေထိုင်ကြသောသားသမီးများ၏ထက်ဝက် ကျော်ဖြစ်သော (၅၃%)သည် ထိုပမာဏမျှထောက်ပံ့နိုင် သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိုပါ အုပ်စု(၂)စုတွင်ပါဝင် သော သားသမီးများ၏ ထိုကဲ့သို့ များများစားစားထောက် ပံ့နိုင်ခြင်းသည် ၎င်းအုပ်စုဝင် သားသမီးများ၏ နေရပ် များ၌ ဝင်ငွေကောင်းသော အလုပ်များရရှိ နိုင်မှုအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများသည်အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ချို့၏ ဝေးကွာ နေထိုင်ခြင်းမှ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကျိုးဖြစ်ထွန်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြို့ပြဒေသများနှင့် နိုင်ငံ ရပ်ခြားဒေသများသို့ သားသမီးများရွှေ့ပြောင်းသွားလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

သားသမီးများအား လေ့လာသုံးသပ်စရာများ အဖြင့် အခြေခံထားသည့် ပုံ(၆.၁)နှင့် မတူညီသည်မှာ ပုံ(၆.၂)သည် မိဘများအား လေ့လာသုံးသပ်စရာအဖြစ် အခြေခံထားပါသည်။ ထိုပုံသည် ပြီးခဲ့သည့် နှစ်အတွင်း အနည်းဆုံး သားသမီးတစ်ဦးထံမှ မတူညီသော ရုပ်ဝတ္ထုအထောက်အပံ့ ပမာဏအား ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော် ပြထားပါသည်။ထို့အပြင် အထောက်အပံ့ တစ်စုံတစ်ရာ ရှိသော ရာခိုင်နှုန်း၊ ကျပ်(၅၀၀၀၀)နှင့် အထက်ရရှိ သော ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ကျပ်(၁၀၀၀၀၀)နှင့် အထက် ရရှိသော ရာခိုင်နှုန်းများအားလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

Figure 6.2 Percent of parents 60 or older who received material support in the past year from at least one child, by co-residence status of child and value of support, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
Note: Material support consists of money or material goods

သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအကြား၌ (၉၀%)ကျော်သည် အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ဦးထံမှ အထောက်အပံ့တစ် ချို့ရရှိနေကြပါသည်။ ထို့အပြင် (၆၀%) ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အနည်းဆုံးသားသမီးတစ်ဦး ထံမှ ကျပ်(၅၀၀၀၀)နှင့် အထက်ရရှိကြပြီး ထက်ဝက် နည်းပါးကမူ ကျပ်(၁၀၀၀၀၀)နှင့်အထက်ရရှိကြပါသည်။

ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၉၃%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ သည် သားသမီးတစ်ဦးထံမှ အနည်းဆုံး ရုပ်ဝတ္ထု အထောက်အပံ့တစ်ချို့ ရရှိနေကြပြီး (၇၁%)ခန့်မျှသာ မရရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် သက် ကြီးရွယ်အို မိဘအများစုသည်အနည်းဆုံး မနည်းလွန်း မများလွန်းသော ပမာဏရှိသည့် အထောက်အပံ့ကိုရ ရှိကြပါသည်။(၆၀%)ကျော်သောသက်ကြီးရွယ်အို မိဘ များသည်ကျပ် (၅၀၀၀၀)ကျော်ရရှိနေကြပြီး ထက်ဝက် နည်းပါးကမူ ကျပ်(၁၀၀၀၀၀)ကျော်ရရှိနေကြပါသည်။ ထိုပမာဏ(၃)မျိုးဖြင့် သားသမီးတစ်ဦးဦးနှင့် အတူနေ သားသမီးတစ်ဦးထံမှ အထောက်အပံ့ရရှိ နေကြသော သက်ကြီးရွယ် အိုမိဘများ၏ ရာခိုင်နှုန်းသည် အတော် ပင်ဆင်တူပါသည်။ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် အတူမနေ သောသားသမီးအနည်းဆုံးတစ်ဦးရှိသောမိဘများသည် ထိုအတူမနေသော သားသမီးထံမှ ဖော်ပြပါပမာဏ(၃) မျိုးထံမှ တစ်မျိုးမျိုးရရှိနေပါသည်ဟု ဖြေဆိုခြင်းနည်းပါး ပါသည်။ ထိုအချက်က သက်ကြီးရွယ်အို မိဘ အများစုသည် သားသမီး တစ်ဦးဦးနှင့် အတူနေထိုင် ကြပြီး ထိုအတူနေသား သမီးက အတူမနေသော သားသမီးထက် ငွေကြေး ပိုမိုထောက်ပံ့မှုပြုနိုင်သည့် အချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ် နေပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ် စေကာမူ(၇၀%)ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများ သည် အတူမနေသော သားသမီးတစ်ဦးထံမှ ရုပ် ဝတ္ထု အထောက်အပံ့ တစ်ချို့ရရှိ နေကြပါသည်။ (၄)ပုံ(၁)ပုံကျော်သည် ကျပ် (၅၀၀၀၀) ကျော်ရရှိ နေ ကြပြီး (၁၆%)က ကျပ်

(၁၀၀၀၀၀) ကျော် ရရှိနေကြပါသည်။ ဖော်ပြပြီးသော ပုံများအတိုင်းပင်ပုံပါရလဒ်များအား ဘာသာပြန်ရာတွင် အတူနေသားသမီးတစ်ဦးထံမှ ငွေကြေးလက်ခံရရှိခြင်း နှင့်အတူမနေသော သားသမီးတစ်ဦးထံမှ ငွေကြေး လက်ခံရရှိခြင်းတို့၏ အဓိပ္ပါယ်သည် မတူညီနိုင်ဆို သည့် အချက်အားထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အရေးကြီးပါ သည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အတူနေ သားသမီးများ သာမက မိဘများနှင့်အတူ မနေသော သားသမီးများ အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများ သည် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအတွက် ရုပ်ဝတ္ထု အထောက်အပံ့ဆိုင်ရာ အရေးကြီးသည့် အရင်းအမြစ် တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ဇယား(၆.၁)သည် သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးအစား များအလိုက် သားသမီးများထံမှရရှိသော ရုပ်ဝတ္ထု အထောက်အပံ့ အတိုင်းအတာများအား ရှာဖွေထားပါ သည်။ ထောက်ပံ့မှုအဆင့်နောက် တစ်ခုအားလည်း ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ထိုအဆင့်မှာ ကျပ်(၁၀၀၀၀) (ခန့်မှန်းခြေ ၁၂ ဒေါ်လာ) အထက်ရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုအနိမ့်ဆုံးအချက်အားထည့်သွင်းခြင်းမှာ ထိုပမာဏ ထက်နည်းသော အထောက်အပံ့အား ရရှိကြသော မိဘများသည် ဆင်းရဲလွန်းလျှင်ပင် ထိုအထောက်အပံ့မှ အကျိုးအမြတ် များများစားစား မရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

Table 6.1 Material support (money or material items) received from children in the past year among persons with at least one child aged 16 or older, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>% that received material support from at least one child valued at:</i>							
any amount	93.4	92.1	94.7	91.9	94.6	93.2	93.5
over 10,000 kyat	80.4	78.3	82.4	79.5	81.1	76.5	82.0
over 50,000 kyat	63.2	60.0	66.4	63.6	62.9	61.3	64.1
over 100,000 kyat	46.7	43.8	49.5	47.3	46.2	45.9	47.0
<i>Mean number of children providing material support valued at:</i>							
any amount	2.8	2.6	2.9	2.8	2.8	2.6	2.9
over 10,000 kyat	1.8	1.8	1.9	1.9	1.8	1.7	1.9
over 50,000 kyat	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1
over 100,000 kyat	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.7

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Material support consists of money or material goods

ယေဘုယျအားဖြင့် ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသော ထောက်ပံ့မှုပမာဏအားလုံး၌ အသက်အရွယ်အရ၊ ကျား/မသို့မဟုတ် နေထိုင်ရာဒေသအရ ကွာခြားချက် များသည် အတော်ပင်သေးငယ်ပါသည်။ ရုပ်ဝတ္ထု အထောက်အပံ့တစ်ခုရရှိနေကြသော သက်ကြီးရွယ်အို ရာခိုင်နှုန်းသည် သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးအစားအားလုံး၌ (၉၀%)ကျော်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အတူပင် ကျပ် (၁၀၀၀၀)နှင့် အထက်ရရှိသူများသည် သက်ကြီး ရွယ်အို အမျိုးအစားအားလုံးအတွက် (၈၀%) အကျော် တွင်ရှိနေပြီး ကျပ်(၅၀၀၀၀)ကျော်သည် (၆၀%)နီးနီးနှင့် ကျပ်(၁၀၀၀၀၀)နှင့်အထက် ရရှိသူသက်ကြီးရွယ်

အိုများသည် (၅၀%)အောက် အနည်းငယ်တွင်ရှိပါသည်။ မှတ်သားထားရန် စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသည်များမှာ (၇%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မည်သည့်သား သမီးထံမှ မည်သည့် အထောက်အပံ့မှ မရရှိကြဘဲ (၁၇%)သောသက်ကြီးရွယ်အိုများသည်သားသမီး တစ် ဦးဦးထံမှ ကျပ်(၁၀၀၀၀)ထက်မများသော အထောက် အပံ့သာရရှိကြပါသည်။ ထိုဇယားသည်သားသမီးများ ထံမှ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အဓိပ္ပါယ်ရှိသော နည်းလမ်း ဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်လောက်အောင် အထောက်အပံ့ လုံလုံလောက်လောက် မရရှိကြသော မိဘများ၏ အတိုင်းအတာအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

¹⁰ i.e. the difference between the percentages that received any material support (93.4%) and that received material support valued over 10,000 kyat (80.4%).

ဇယား(၆.၁)သည် ပမာဏအသီးသီးဖြင့် မိဘများအား အထောက်အပံ့ပြုကြသည့် သားသမီး၏ အလယ်မှတ်ကိန်းအားဖော်ပြပါသည်။ မိဘအားလုံးများအကြား ပျမ်းမျှသားသမီး (၃) ယောက်က အနည်းဆုံး ရုပ်ဝတ္ထုတစ်ချို့ထောက်ပံ့ပြီး (၂)ယောက်နီးနီးက ကျပ်ငွေ(၁၀၀၀၀)နှင့်အထက် အထောက်အပံ့ပြုကြပါသည်။ ပျမ်းမျှသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို တစ်ဦးဦးသက်ရှိ ထင်ရှားကလေး (၄.၅) ယောက်ရှိသည့် အချက်အရ ထိုပမာဏသည် အတော်များပြားသော

အလုပ်ဖြင့် အကူအညီပေးခြင်း

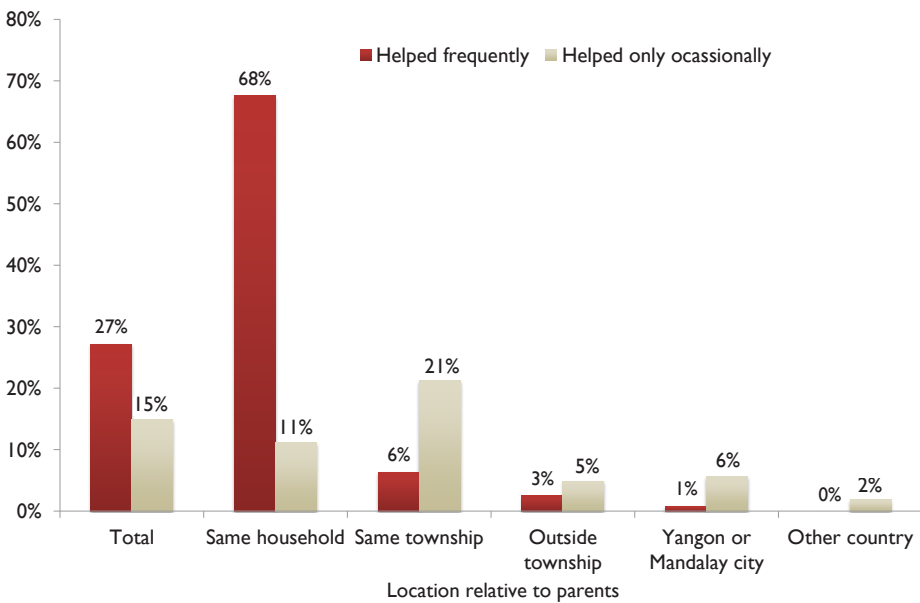
ငွေကြေးနှင့် ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ထောက်ပံ့မှုပေးခြင်းများအပြင် မိဘများသည် ဝင်ငွေရ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေကြဆဲဖြစ်ပါက သားသမီးများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများအား ၎င်းတို့၏လုပ်ငန်းများ၌ အကူအညီပေးခြင်းဖြင့် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုအကူအညီပေးမှုသည် ပုံမှန်သော်လည်းကောင်း ရံဖန်ရံခါသော်လည်းကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ဥပမာအား ဖြင့် စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် ရိတ်သိမ်းခြင်းများကဲ့သို့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအဆင့်များ၏ အဆင့်တစ်ခုခုတွင် ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးခြင်းများ။ သားသမီးတစ်ဦးချင်းစီ၏ အချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံထားသော ပုံ(၆.၃) သည် သားသမီးများ၏ နေထိုင်ရာဒေသအရ အသက်(၁၆) နှစ်နှင့်အထက် သားသမီးများက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နေကြဆဲဖြစ်သော မိဘများအား ၎င်းတို့

အတိုင်းအတာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ပျမ်းမျှကလေးအရေအတွက်ပိုမိုနည်းလေလေထောက်ပံ့မှုပမာဏ ပိုများလေလေ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ယောက်ထက် အနည်းငယ်ပိုသော သားသမီးများသည် ကျပ်(၅၀၀၀၀)နှင့်အထက်ထောက်ပံ့၍ (၁)ယောက် အောက်နည်းသော သားသမီးများသည် ကျပ် (၁၀၀၀၀၀)နှင့် အထက်ထောက်ပံ့ကြပါသည်။ ထိုပမာဏများသည်ဇယားတွင် ပြထားသည့် မိဘအမျိုးအစားများအလိုက် အနည်းငယ်သာ ကွာခြားမှုရှိပါသည်။

၏ လုပ်ငန်းများ၌ မကြာခဏသော်လည်းကောင်း ရံဖန်ရံခါ သော်လည်းကောင်း အကူအညီပေးမှုအား ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ စုစုပေါင်း(၄)ပုံ(၁) ပုံကျော် (၂၇%)သော သားသမီးများသည် မကြာခဏကူညီ၍ နောက်(၁၅%)သည် ရံဖန်ရံခါမှသာ ကူညီကြပါသည်။ (၂)ပုံပေါင်းပါက (၄၀%) ကျော်သော သားသမီးများသည် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နေကြသော သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများအား ၎င်းတို့၏ အလုပ်များ၌ ကူညီကြပါသည်။

အံ့ဩစရာ မကောင်းသည့်အချက်မှာ ထိုကဲ့သို့သော ကူညီမှုများသည် သားသမီးများ၏ နေထိုင်ရာဒေသနှင့် ဆက်စပ်နေပါသည်။ မကြာခဏ ကူညီမှုသည် အတူနေသော သားသမီးများ သို့မဟုတ် အနီး

Figure 6.3 Percent of children aged 16 and older that assisted economically active parents with their work, by location of children relative to parents, Myanmar 2012

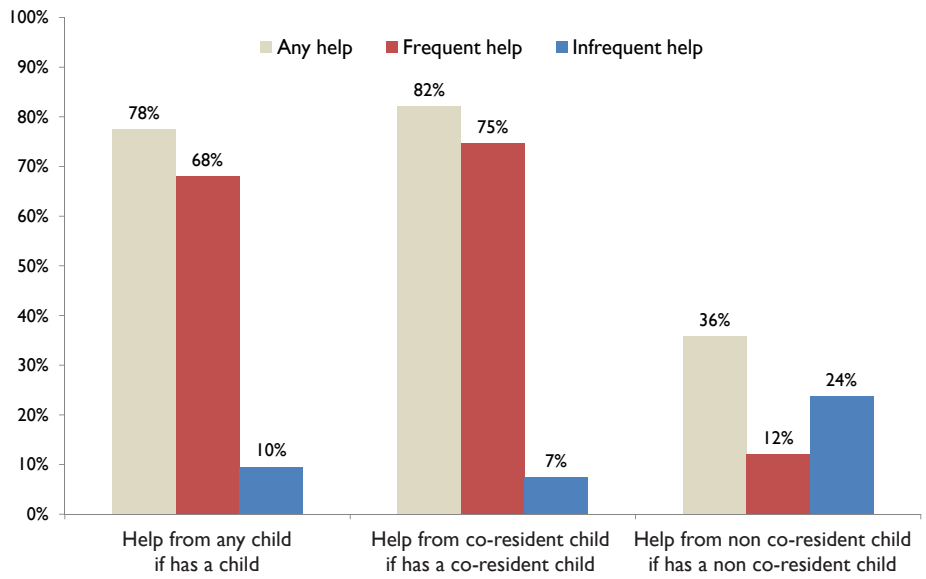
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အနားတွင် နေထိုင်သော သားသမီးများ အတွက် သာဖြစ်နိုင်စွမ်း ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြဆဲ ဖြစ်သောမိဘများနှင့် အတူနေသော သားသမီးများ၏ (၃)ပုံ (၂)ပုံ ကျော်ကျော် (၆၈%)သည် မကြာခဏကူညီကြပါသည်။ တစ်မြို့တည်း အခြားနေရာနေ သားသမီးများ၏ (၆%)သာ ထိုသို့ကူညီနိုင်ပြီး ပိုမိုဝေးသောနေရာများတွင် နေထိုင်ကြသော သားသမီးများအနက်အနည်းအကျဉ်းကသာ ထိုသို့ကူညီနိုင်ကြ

ပါသည်။အတူမနေသော သား သမီးများအကြားတွင်မူ ရံဖန်ရံခါမှသာကူညီနိုင်မှုသည်အတွေ့ရများပါသည်။တစ်မြို့တည်းအတူနေများတွင်ပင် (၂၁%)သော သားသမီးများသည်သာ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေကြဆဲ မိဘများအား ရံဖန်ရံခါကူညီနိုင်ကြပါသည်။ ပိုမိုကွာဝေးသွား လေလေ ကူညီနိုင်မှု ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုနည်းသွား လေလေ ဖြစ်ပါသည်။

သားသမီးများအား လေ့လာဆန်းစစ်စရာ အဖြစ်အခြေခံသော ပုံ(၆.၃) နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ် ပုံ(၆.၄) သည်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေကြသော မိဘများအားအခြေခံထားပါသည်။ထို ပုံသည် အတူနေအသက်(၁၆)နှစ်နှင့်အထက် သားသမီးများထံမှ ၎င်းတို့လုပ်ငန်းများအတွက် အကူအညီရရှိမှုအား ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ် ကိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ (၈၀%)နီးပါးသည် အနည်းဆုံးတော့ အကူအညီတစ်ချို့ ရရှိကြပါသည်။ (၈၀%)၏ အများစုသည် မကြာခဏ အကူအညီရရှိခဲ့ကြပါသည်။ အသက်(၁၆)နှစ်နှင့် အထက် သားသမီးတစ်ဦးဦးနှင့် အတူနေသော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ (၈၂%)သည် သားသမီး

Figure 6.4 Percent of economically active parents aged 60 and older who received help in their work from children aged 16 and older in the past year, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

တစ်ဦးဦးထံမှ အနည်းဆုံးအကူအညီတစ်ချို့ရရှိကြပါသည်။ ၎င်းတို့အထဲမှ (၇၅%)သည် မကြာခဏ အကူအညီရရှိကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မတူမနေသော သားသမီးအနည်းဆုံးတစ်ဦးရှိသော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများတွင် (၃)ပုံ(၁)ပုံခန့်သောမိဘများသာ ထိုအတူမနေသော သားသမီးတစ်ဦးထံမှ အလုပ်နှင့် ပတ်သက်သော အကူအညီရရှိကြပါသည်။ သို့သော် မကြာခဏအကူအညီရရန်ထက် တစ်ခါတစ်ရံမှသာ အကူအညီရရှိရန်ဖြစ်တန်စွမ်း(၂)ဆ ရှိပါသည်။

ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းဖြင့် အကူအညီပေးခြင်း

အရွယ်ရောက်ပြီးသော သားသမီးများနှင့် အခြားမိသားစုဝင်များက သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုများတွင် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းသည် အရေးအကြီးဆုံး ဝန်ဆောင်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သော အမှုကိစ္စများ၌ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်သောအခါ၌ အကူအညီပေးခြင်း (၂)ထက် တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ၎င်းတို့သည် ထိုကဲ့သို့

သော အခြေအနေများ၌ အကူအညီရရှိခဲ့ဘူးပါသလား ဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူသည် အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်ပါက အိမ်ထောင်ဖက်သည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှာရှိနေသည်ကို အသိအမှတ်ပြု၍ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအခန်းကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်သော စံထားမျှော်လင့်ချက်များသည် ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ ရလဒ်များအား အိမ်ထောင်ရှိ/မရှိနှင့် ကျား/မ ပေါ်အခြေခံ၍ ခွဲခြားထားပါသည်။

¹¹ The question mentioned dressing and bathing specifically as well as daily activities in general.

နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုက ၎င်းအနေဖြင့် အကူအညီမရရှိခဲ့ပါဟု ဖြေဆိုလျှင် ထိုသက်ကြီးရွယ်အိုအား ထိုအကူအညီများ လိုအပ်ခြင်းရှိ/မရှိဆိုသောမေးခွန်းကို ထပ်၍မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့အကူအညီရရှိခဲ့ပါသည်

ဟုဖြေဆိုခဲ့လျှင် မည်သူသည် အများဆုံးကူညီမှုပြုသူ ဖြစ်သနည်း၊ အခြားသူများထံကပါ အကူအညီရရှိခဲ့ပါသလားနှင့် ထိုအကူအညီများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုအတွက် လုံလောက်မှုရှိခဲ့ပါသလားဟူသော မေးခွန်းများအားဆက်၍မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဇယား (၆.၂)သည် ဖြေဆိုချက်များအား အနှစ်ချုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Table 6.2 Assistance with activities of daily living among persons 60 and older, Myanmar 2012

	Total	Currently married		Not currently married	
		Men	Women	Men	Women
Among all respondents, % who do not need assistance	29.1	31.1	30.9	29.5	27.0
Among respondents who need or received assistance, amount of assistance received (% distribution)					
sufficient	82.5	85.6	80.0	81.8	81.5
some but not enough	8.6	8.2	8.9	10.3	8.4
none	8.8	6.2	11.1	7.9	10.1
total	100	100	100	100	100
Among respondents who received assistance, who helped the most (% distribution) ^(a)					
spouse	21.7	63.3	23.4	--	--
son	9.2	5.6	8.5	13.4	10.5
daughter	48.9	26.8	53.8	60.6	58.8
son-in-law	0.1	0.0	0.0	0.3	0.1
daughter-in-law	5.6	1.3	7.3	9.4	6.9
grandchild	8.3	2.8	4.3	7.1	13.4
other relative	4.9	0.3	1.5	8.6	7.8
friend or neighbour	1.4	0.0	1.2	0.6	2.6
total	100	100	100	100	100
Among respondents who received assistance, % who received some but not main assistance from the following:					
spouse	10.4	21.1	33.2	--	--
son	33.1	39.6	34.7	31.7	28.8
daughter	28.8	44.8	27.4	22.1	20.6
son-in-law	8.2	5.2	5.3	11.4	10.0
daughter-in-law	10.5	9.4	7.8	13.0	11.4
grandchild	30.0	16.8	25.3	37.9	37.8
other relative	4.4	1.2	1.8	7.2	6.5
friend or neighbour	8.2	5.6	7.8	5.5	10.9
any of the above	83.2	86.4	85.2	81.3	81.0

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

(a) 4 cases in which a house helper provided main assistance were included with friend or neighbour; 1 case in which the main provider for non-married woman was coded as spouse was recoded as other relative.

ဖြေဆိုသူအားလုံးအနက် (၃၀%) က ၎င်းတို့အနေဖြင့် နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များတွင် အကူအညီမလိုအပ်ခဲ့ပါကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိအိမ်ထောင် မရှိကြသော အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များ၌ အကူအညီမလိုအပ်ပါဟု ဖြေဆိုမှုနည်းသော်လည်း အကူအညီမလိုအပ်ဟု ဖြေဆိုမှုရာခိုင်နှုန်းသည် အိမ်ထောင်ရှိ/မရှိနှင့်ကျား/မအရကွာခြားချက်အနည်းငယ် ရှိပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်ငယ်ရွယ်ပြီးလက်ရှိအိမ်ထောင်ရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် လက်ရှိအိမ်ထောင်မရှိသူများအကြားတွင် ကွဲပြားချက်သည် ထင်ရှားပါသည် (အိမ်ထောင်မရှိသူ အများစုသည် အိမ်ထောင်ဖက်သေဆုံးသွားသည့် အမျိုးသမီးများဖြစ်ကြပါသည်)။

အကူအညီရရှိခဲ့ကြပါသည် သို့မဟုတ်အကူအညီ လိုအပ်ခဲ့ကြပါသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၈၀%)က ၎င်းတို့သည် အကူအညီလုံလုံလောက်လောက်ရရှိခဲ့ကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည်လည်း အိမ်ထောင်ရှိ/မရှိနှင့် ကျား/မအလိုက် အနည်းငယ်မျှ သာကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်ရှိသော အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အိမ်ထောင်ရှိ အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အကူအညီလုံလုံလောက်လောက် ရရှိခဲ့ကြပါသည်ဟု ဖြေဆိုမှုနည်းပါသည်။ နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များဆောင်ရွက်ရန်အကူအညီတစ်စုံတစ်ရာ မရရှိခဲ့ပါဟုဖြေဆိုသူများနှင့် အကူအညီရရှိခဲ့သော်လည်း မလိုလောက်ခဲ့ပါဟု ဖြေဆိုသူများ အညီအမျှရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်ရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသမီးများရော အိမ်ထောင်မရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသမီးများပါ အမျိုးသားများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက အကူအညီမရရှိပါဟု ဖြေဆိုမှုပိုမိုများပြားပါသည်။

နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာ၌မည်သူကအကူအညီအများဆုံးပေး သနည်းဆိုသည့် မေးခွန်းနှင့်ပတ်သက်၍ သမီးများသည် အကူအညီအများဆုံးပေးသူများဖြစ်ပြီး အကူအညီ အဓိကပေးသူများ၏ ထက်ဝက်နီးပါးသည် သမီးများဖြစ်ကြပါသည်။ ဒုတိယအများဆုံး အကူအညီပေးသူများမှာ အိမ်ထောင်ဖက်များဖြစ်ကြပြီး ၎င်းတို့သည် အကူအညီပေးသူများ၏ (၂၀%)ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော ဆွေမျိုးများဖြစ်ကြသည့် မြေးများနှင့် ချွေးမများကျန်ရှိသော အကူအညီပေးသူများအနက် အများဆုံးဖော်ပြခံရ

သူများဖြစ်ကြပါသည်။ ဆွေမျိုးမဟုတ်သည် မိတ်ဆွေများနှင့် အိမ်နီးနားခြင်းများသည် အကူအညီပေးခြင်း၏ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ရာခိုင်နှုန်းအနည်းငယ် ပါဝင်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျား/မနှင့် အိမ်ထောင်ရေး အခြေအနေ ခြားနားချက်များက ထိုအချက်ကို ဆက်လက်လျော့ပါးစေပါသည်။ အိမ်ထောင်ရှိသော သက်ကြီး အမျိုးသားများ၏ (၆၀%) ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်ဘက်များသည် ၎င်းတို့အား အဓိကကူညီသူများဖြစ်ကြပြီး ဆန့်ကျင်ဘက်အနေဖြင့် အိမ်ထောင်ရှိသူ သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ၏ (၂၃%) ကသာ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်ဖက်သည်၎င်းတို့အား အဓိကကူညီသူများဖြစ်ကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် လက်ရှိအိမ်ထောင်ရှိသည်ဖြစ်စေ အိမ်ထောင်ဖက် သေဆုံးသွားခဲ့ပြီးသည်ဖြစ်စေသမီးသို့မဟုတ်ချွေးမများသည် သားသို့မဟုတ် သားမက်များထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စရပ်များအား ဆောင်ရွက်ရာ၌ အဓိက ကူညီသူများဖြစ်ကြပါသည်။

လက်ရှိအိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌ အိမ်ထောင်ဖက်သည် အကူအညီပေးနိုင်သဖြင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသော သားသမီး၏ အကူအညီလိုအပ်ချက်သည် အတန်အသင့်လျော့နည်းပါသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အချက်သည် အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီးအမျိုးသားများအကြား၌ ပို၍ရှင်းလင်းပါသည်။ သို့သော် အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ အတွက်မူ သမီးများ၏ အကူအညီကြောင့် ခင်ပွန်း၏ အကူအညီအနည်းငယ်သာ လိုအပ်မှုကို ဖြစ်စေပါသည်။ အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသောနှင့် အိမ်ထောင်ဖက်မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ စသည့်ဖြစ်ရပ် (၂)ခု စလုံးတွင် သမီးများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များအား ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရာတွင် အဓိကကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အို (၂) မျိုးစလုံးအတွက် (၆၀%)ဝန်းကျင်ဖြစ်ပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက်နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များအား ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမှုသည် တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်းဆီမှ ရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ဇယား(၆.၂)၏ အောက် ဇယားတွင် ပြသထားသည့်အတိုင်း နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စ

ရပ်များအား အဓိကကူညီဆောင်ရွက် ပေးသူအပြင် အခြားသော တစ်ဦးတစ်ယောက်ဆီမှလည်း ရရှိကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။ သားသို့မဟုတ်သားမက်များသည် အဓိကအကူအညီပေးသူများအဖြစ် ကိန်းဂဏန်းထင်ထင်ရှားရှား မရှိသော်လည်း များစွာသော သားသို့မဟုတ် သားမက်များသည် အရှင်းမကူညီသူများတွေ့မဟုတ်သည်ကိုလည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ (၃)ပုံ (၁)ပုံသော ဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများက သားတစ်ယောက်ထံမှ အကူအညီ တစ်စုံတစ်ရာရရှိကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့

ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျား/မနှင့် အိမ်ထောင်ဖက် ရှိမရှိအပေါ်လိုက်၍ ကွာခြားမှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ သားမက်များသည် ပင်ရံဖန်ရံခါ ကူညီကြသည်ဟု ဖော်ပြကြပါသည်။ မြေးများအားလည်း အခြား ကူညီစရာများအား အတော်အသင့်မကြာခဏ ကူညီကြသူများအဖြစ်ဖော်ပြကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် အိမ်ထောင်ဖက်မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြေဆိုသူ (၄၀%)နီးနီးရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော

Table 6.3 Care during illness or inMury among older persons who were ill or inMured during the past 12 months

	Total	Currently married		Not currently married	
		Men	Women	Men	Women
Among all respondents, % who were ill or inMured during past 12 months	34.6	31.0	30.6	31.8	39.1
Among respondents who were ill or inMured during past 12 months, % who received care ^(a)	98.9	99.7	99.4	97.8	98.7
Among respondents who received care, who was the main caregiver (% distribution)					
spouse	20.5	67.4	20.9	--	--
son	11.4	5.6	8.6	16.7	13.9
daughter	50.9	23.3	57.7	64.9	60.8
son-in-law	0.3	0.3	0.6	0.0	0.3
daughter-in-law	4.3	0.8	8.0	5.4	5.1
grandchild	5.8	2.1	1.8	4.8	9.0
other relative	4.9	0.5	1.8	7.1	7.5
friend or neighbour	1.9	0.0	0.6	1.2	3.5
total	100	100	100	100	100
Among respondents who received care, % who received some care but not main care from the following:					
spouse	8.8	17.6	35.1	0.0	0.0
son	36.0	43.7	34.3	36.1	32.2
daughter	25.7	47.9	20.4	15.6	17.4
son-in-law	8.6	5.8	3.6	9.8	11.1
daughter-in-law	12.3	11.1	9.2	10.0	14.3
grandchild	26.1	16.1	19.8	26.8	32.8
other relative	5.4	1.4	3.8	7.1	7.5
friend or neighbour	8.8	7.3	4.3	7.7	10.9
any of the above	80.8	85.8	80.5	77.3	79.0

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
(a) Among the 15 respondents who did not receive care, 2 indicated that they did not need any care.

သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသမီးများ၏ (၃၃)(၁)ပုံက
၎င်းတို့၏ခင်ပွန်းများအား အခြားကူညီစရာကိစ္စရပ်များ
တွင်ကူညီသူများအဖြစ်ဖြေဆိုကြပါသည်။ ခင်ပွန်းသည်
မှ အဓိကကူညီသူဖြစ်ခြင်းနှင့် သာမန်ကူညီသူဖြစ်ခြင်း
ဖြစ်ရပ်(၂)ခု စလုံးအား ပေါင်းကြည့်မည်ဆိုပါက နေ့စဉ်
ဆောင်ရွက်စရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် အကူအညီရရှိ
သော အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီးအမျိုးသမီးများ
၏(၅၆%)သည် ၎င်းတို့၏ ခင်ပွန်းထံမှ အနည်းဆုံးအကူ
အညီတစ်စုံတစ်ရာရရှိကြပါသည်။

ဇယား(၆.၃)သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ နေထိုင်
မကောင်းစဉ် သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်စဉ် ရရှိသော
ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအား ရှင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။
ယခုလေ့လာဆန်းစစ်ချက် စာတမ်းတွင်ပါဝင်သော
သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ၎င်းတို့သည် ပြီးခဲ့သည့်
(၁၂)လအတွင်း သာမန်နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများအား မလုပ်
နိုင်လောက်အောင် နေထိုင်မကောင်းခဲ့ခြင်း သို့မဟုတ်
အနာတရ ရခြင်းများအား တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ခြင်းရှိ/မရှိ
မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရပါသည်ဟု ဖြေ
ဆိုသည့်သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ထိုသို့ နေထိုင်မ
ကောင်းသို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်စဉ် ပြုစုစောင့်ရှောက်
ပေးမှုရရှိခဲ့ပါသလား၊ မည်သူကအဓိကစောင့်ရှောက်သူ
ဖြစ်ပြီး အခြားမည်သူများက စောင့်ရှောက်မှုပေးသေး
သနည်းဆိုသော မေးခွန်းများအား ဆက်လက်မေးမြန်း
ခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆို သူများအားလုံးအနက် (၃)ပုံ(၁)
ပုံသောသက်ကြီးရွယ်အိုများက၎င်းတို့ပြီးခဲ့သည့်(၁၂)လ
အတွင်း နေထိုင်မကောင်းခြင်း သို့မဟုတ် အနာတရ
ရခဲ့ခြင်းမျိုးဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ထိုသို့ဖြစ်ပွားသူအားလုံးသည်
လည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုရ
ရှိခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။

နေထိုင်မကောင်းစဉ် မည်သူကအဓိကကူညီသူ
ဖြစ်သည်၊မည်သူက အခြားကူညီသူဖြစ်သည်ဆို
သည့်ရလဒ်သည် နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်စရာကိစ္စရပ်
များအား ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ရပ်နှင့် ရလဒ်
ခြင်းနီးနီးကပ်ဆက်တိုက်ပါသည်။ နေထိုင်မကောင်း
စဉ် သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်စဉ် အဓိကစောင့်ရှောက်
သူများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည် သမီးများဖြစ်ပြီး
အိမ်ထောင်ဖက်သည်(၂၀%)ကျော်ဖြစ်ပါသည်။ အခြား
ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများမှာသား သို့မဟုတ် မြေးများ
ဖြစ်ကြပြီး (၁၀%) နီးပါးစီရှိကြပါသည်။ လက်ရှိအိမ်

ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီးအမျိုးသားများနေထိုင်မ
ကောင်းဖြစ်ခဲ့သောအခါ ၎င်းတို့၏ အိမ်ထောင်ဖက်သည်
၎င်းတို့အတွက်အဓိကပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ ဖြစ်ကြ
ပါသည်။သို့သော် အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီး
အမျိုးသမီးများနေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခဲ့သောအခါ သမီး
များကသာ အဓိကပြုစုစောင့်ရှောက်သူများဖြစ်ပြီး
ခင်ပွန်းသည်များသည်(၂၀%)ကျော်ကျော်လေးသာ
အကျိုးဝင်ပါသည်။ သို့သော် ဇယား(၆.၃)အောက်ပုံ
တွင် ပြသထားသည့်အတိုင်း (၃)ပုံ(၁)ပုံသော ခင်ပွန်း
သည်များသည် အခြား ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပေးသူများ
ဖြစ်ကြ၍ ဖြစ်ရပ်(၂)ခု စလုံးအား ပေါင်းကြည့်
မည်ဆိုပါက လက်ရှိ အိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်
ကြီး အမျိုးသမီးများ နေထိုင်မကောင်း သို့မဟုတ်
အနာတရဖြစ်ခဲ့သောအခါများ၌ ခင်ပွန်းသည်ဆီမှ
ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိခဲ့ကြပါသည်။
လက်ရှိ အိမ်ထောင်ဖက်မရှိသူ သက်ကြီးရွယ်အို
(အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး ၂ မျိုးစလုံး) နေထိုင်
မကောင်းဖြစ်ခဲ့ကြသောအခါ သမီးများသည် အဓိက
ပြုစုစောင့်ရှောက်ပေးကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။အဓိက
ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများ၏ (၆၀%) သည် သမီးများ
ဖြစ်ကြပါသည်။ လက်ရှိအိမ်ထောင်ဖက်မရှိသော
သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ပြုစု စောင့်ရှောက်ရာ၌ မြေးများ
သည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှရှိနေကြပါသည်။
အထူးသဖြင့် အဓိကပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအား
အားဖြည့်ပေးသည့် နေရာတွင်ရှိနေကြပါသည်။

နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများ
အားအကူအညီပေးခြင်းနှင့် နေထိုင်မကောင်းစဉ်
ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း(၂)မျိုးစလုံးအတွက် ရလဒ်
များတွင် သမီးများသည်သားများ၊ ချွေးမများ၊
မြေးများနှင့်အတူ လက်ရှိအိမ်ထောင်မရှိသော သက်ကြီး
ရွယ်အိုများအား အကူအညီ အများဆုံးပေးကြပါသည်။
လက်ရှိအိမ်ထောင်ဖက်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏
ဖြစ်ရပ်တွင်လည်း အိမ်ထောင်ဖက်ပြုစုစောင့်ရှောက်
မှုသည် အခန်းကဏ္ဍသည် ကြီးမားသော်လည်း မျိုး
ဆက်သစ်များ၏ အကူအညီပေးမှုအခန်းကဏ္ဍသည်
လည်း အရေးပါပါသည်။ ထို့ကြောင့် နေ့စဉ်ဆောင်
ရွက်စရာလုပ်ငန်းများအား ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်
နေထိုင်မကောင်းစဉ် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှစ်
မျိုးစလုံးသည် မျိုးဆက်များအကြားအပြန်အလှန်
အကြောင်းအရာ တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ထည့်သွင်းရေးသား

သင့်ပါသည်။ ထိုအထဲတွင် မိသားစုဝင်မျိုးဆက်သစ်များ အထူးသဖြင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများ အဓိက

သမီးများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား အကူအညီ ပေးရာ၌ အလွန်ပင်အရေးပါလှပါသည်။

လူမှုရေးအထောက်အပံ့

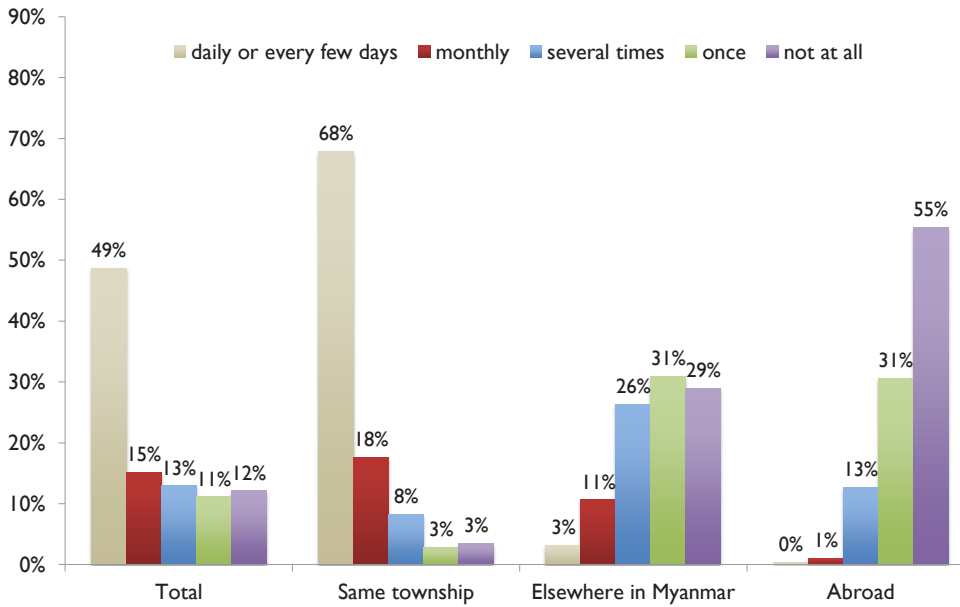
သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများသည် မိသားစုမှ ခွဲထွက်သွားသော သားသမီးများနှင့် အဆက်အသွယ် မပျက်တောက်ဘဲရှိနေရေးသည် ထိုသက်ကြီးရွယ်အို မိဘများ၏ လူမှုရေးနှင့် စိတ်ခံစားမှု ပိုင်းဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာအတွက် အလွန်ပင် အရေးကြီးပါသည်။ သားသမီးများ ရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်ကြခြင်းသည် မိဘများနှင့် သားသမီးများအကြား မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆက်ဆံနိုင်မှု အခွင့်အရေးအား နည်းပါးသွားစေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အဆက်အသွယ်အား မထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပါက အပြန်အလှန်လူမှုရေး အထောက်အပံ့ပေးနိုင်မှု အား လျော့ပါးသွားစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ အခြား နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မြန်မာနိုင်ငံ၌ အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီးများခွဲခွာနေထိုင်ခြင်းသည် လျော့နည်းပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘအများစုသည် သားသမီးများနှင့် အတူသော်လည်းကောင်း အနီးအနားတွင် သော်လည်းကောင်းနေထိုင်ကြပါသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ယင်းပြဿနာသည် ဒေသတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများထက် လျော့နည်းပါသည်။မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ အချို့သော

သားသမီးများသည် မိဘများနှင့် အဝေးတွင်နေထိုင်ကြပြီးထိုကဲ့သို့သောဖြစ်ရပ်များစွာ၌မိဘများသည် ထိုသားသမီးများနှင့် အဆက်အသွယ်မပျက်ရှိနေရန် ဆန္ဒရှိကြပါသည်။

အရှေ့တောင်အာရှဒေသ အတွင်းရှိ နေရာအတော်များများတွင် လက်ရှိ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေး လက်လှမ်းမီတိုးတက်လာခြင်း အထူးသဖြင့် လက်ကိုင်ဖုန်းများ ပေါများလာမှုကြောင့် အဝေးတွင်ရှိနေသော သားသမီးများ၏ မိဘများနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်နိုင်မှုအား ချဲ့ထွင်ပေး နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသည်ပိုမိုကောင်းမွန်လာ၍ လည်ပတ်သွားလာရေးအား ပိုမိုလွယ်ကူလာစေပါသည်။ အခန်း(၄)တွင်ဖော်ပြပြီးသည့်အတိုင်း တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာနိုင်ငံသည် ခြွင်းချက်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုရှိသော မိသားစုများ၏ (၉%)သည်သာ တယ်လီဖုန်း တစ်လုံးရှိကြပါသည် (ဇယား၄.၃ တွင်ကြည့်နိုင်ပါသည်)။ သို့သော် အိမ်၌ တယ်လီဖုန်းမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုက

Figure 6.5 Visits and phone contact with parents 60 and older in the past year, by child's location relative to parents

A. Visits by non co-resident children

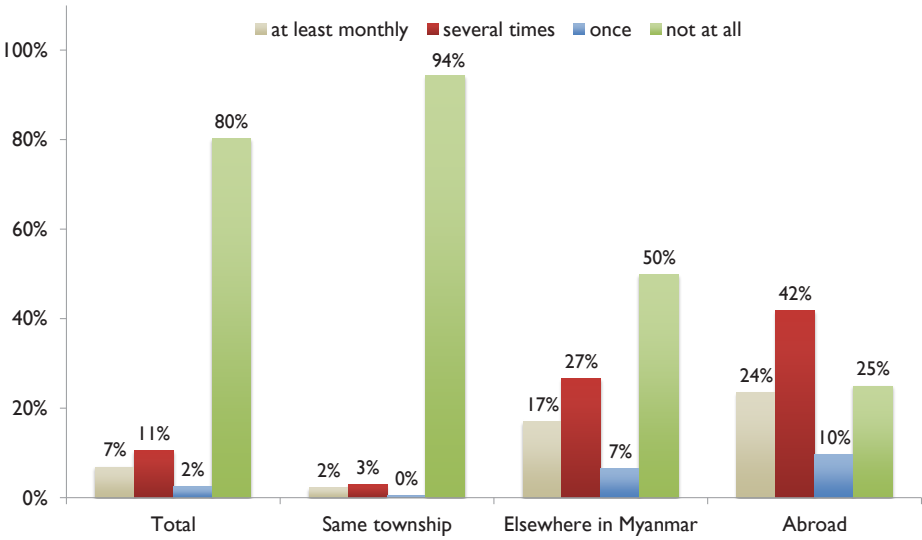

၎င်း တို့အိမ်အနီးရှိ တယ်လီဖုန်းအား အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း ဖြေကြားကြပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ရာခိုင်နှုန်း အသင့်အတင့်သည် ထိုအနီးအနားရှိ တယ်လီဖုန်းအား အသုံးပြုနေကြပါသည်။

ပုံ(၆.၅)သည် အတူ မနေသော သားသမီးတစ်ဦးချင်းစီအတွက် ၎င်းတို့၏ သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများမှဖြေကြားသော အချက်များအပေါ်အခြေခံ၍ အဝေးရှိ

သားသမီးများ၏ လာရောက်လည်ပတ်မှုနှင့် တယ်လီဖုန်း အဆက်အသွယ်တို့အား ဆန်းစစ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အပိုင်း(က)သည် အတူမနေသော သားသမီးများ၏ မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများအား တွေ့ဆုံရန်လာ ရောက်လည်ပတ်ခြင်းနှင့် အပိုင်း(ခ)သည် တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်အကြိမ်ရေအား ရည်ညွှန်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပုံ(၆.၅)(က)အရ အတူမနေသော သမီးများ၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် နေ့စဉ်သို့မဟုတ် နေ့အနည်းငယ်တိုင်းလာရောက် လည်ပတ်ကြကြောင်း သိရှိရပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် (၁၂%)သော အတူမနေသော သမီးများသည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း မိဘများထံလာရောက် လည်ပတ်ကြခြင်းမရှိ၍ (၁၁%)ကတော့ တစ်ကြိမ်သာလာရောက်လည်ပတ်နိုင်သည်ကို လည်းတွေ့ရှိရပါသည်။ အံ့ဩစရာမကောင်းသည်မှာ လာရောက်လည်ပတ်နိုင်မှုအကြိမ်ရေသည် အတူမနေသော သမီးများ၏ နေထိုင်ရာဒေသပေါ်တွင် မှုတည်ပါသည်။ တစ်မြို့နယ်တည်းနေ သားသမီးများ၏ (၃) ပုံ (၂)ပုံကျော်ကျော်လေးသည် နေ့စဉ် သို့မဟုတ်နေ့စဉ်နီးပါး လာရောက်လည်ပတ်နိုင်ကြသော်လည်း နိုင်ငံအတွင်းရှိ အခြားမြို့နယ်များတွင်နေထိုင်ကြသော သားသမီးများတွင်မူ (၃%)သာ လာရောက်လည်ပတ်နိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်ရောက်နေကြသော သားသမီးများတွင်မူ တစ်ယောက်မှ လာရောက်လည်ပတ်နိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိဘများနှင့် တစ်မြို့နယ်တည်းနေ သားသမီးများ၏

B. Phone contact with non co-resident children

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

(၃%)သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း မိဘများနှင့်တွေ့ ရှိခဲ့ခြင်းမရှိဘဲအခြား(၃%)သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း မိဘများအား တစ်ကြိမ်သာလျှင် တွေ့ခဲ့ကြပါသည်။ နိုင်ငံအတွင်းအခြားသော မြို့ရွာများ၌ နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် မိဘများထံ လည်ပတ်နိုင်မှုပိုမိုနည်းပါးပါသည်။ အဆိုပါ သားသမီးများထဲမှ (၂၉%)သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း မိဘများထံသွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ခြင်းမရှိကြပြီး (၃၁%)သာလျှင် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွက် တစ်ကြိမ်လည်ပတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံရပ်ခြားရောက်နေသော သားသမီးအနည်းငယ်၏ ထက်ဝက်ကျော်သည်လည်း ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း လာရောက် လည်ပတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းမရှိပေ။ သို့သော် (၃၁%)သည် တစ်ကြိမ်လည်ပတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

အတူမနေသော သားသမီးများနှင့် မိဘများအကြား တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်သည် အတော်ပင်နည်းပါးပါသည်။ အတူမနေသော သားသမီးများ၏ (၈၀%)သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း မိဘများနှင့် တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်မရှိခဲ့ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ (၇%)ကသာ လစဉ်တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်ရှိကြပါသည်။ သို့သော် လာရောက်လည် ပတ်ခြင်းနှင့် မတူညီသည်မှာ ကွဲကွာနေထိုင်သည် အကွာအဝေးများလေလေတယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်များလေလေဖြစ်ပါသည်။ တစ်မြို့နယ်တည်းနေ သားသမီးအနည်းငယ်သည်သာ မိဘများနှင့် တယ်လီဖုန်း အဆက်အသွယ်ရှိကြပြီး (၅%)သာလျှင် တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်ထက်ပို

¹² Two children who lived abroad were reported as visiting daily or almost daily; presumably these represent errors in the data.

သော တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်ရှိ ကြပါသည်။ အခြားတစ်ဖက်တွင်လည်း နိုင်ငံအတွင်းအခြားမြို့ရွာများ တွင်နေထိုင်ကြသော သားသမီးများသည် မိဘများနှင့် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ် အနည်းငယ်ရှိကြ၍ ၎င်းတို့အနက်(၁၇%)သည် လစဉ် တယ်လီဖုန်း အဆက်အသွယ်ရှိကြပါသည်။ တယ်လီဖုန်းအဆက် အသွယ်သည် နိုင်ငံရပ်ခြားတွင်နေထိုင်ကြ သောသားသမီးများတွင်ပို၍အတွေ့ရများပါသည်။ နိုင်ငံ ရပ်ခြားရောက်နေသော သားသမီးများ၏(၇၅%)သည်

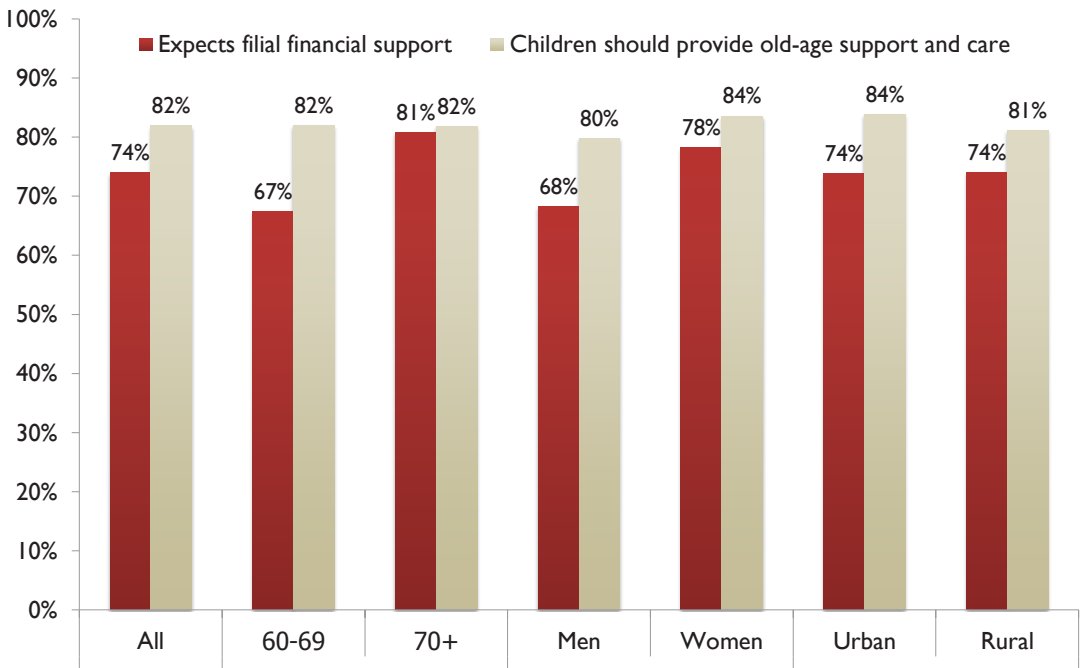
မိဘများနှင့် တယ်လီဖုန်းအဆက်အသွယ်ရှိကြပြီး ၎င်း တို့အနက် အနည်းဆုံး (၄)ပုံ (၁)ပုံသည် လစဉ်ပုံမှန် အဆက်အသွယ်ရှိကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်၌ တယ်လီဖုန်းရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုအရေအတွက် သည် အလွန်နည်းပါး သော်လည်း အဝေးရောက်နေ သော သားသမီးများအထူးအဖြင့် နိုင်ငံရပ်ခြားရောက် နေကြသောသားသမီးများက မကြာခဏ တယ်လီဖုန်း အဆက်အသွယ်ရရှိစေရန် စီမံကြပါသည်။

သားသမီးများ၏ ထောက်ပံ့မှုနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုအပေါ် ယေဘုယျအမြင်

ယခုစစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သော သက်ကြီးရွယ်အို များအား ၎င်းတို့သည် သားသမီးများ၏ ငွေကြေး အ ထောက်အပံ့အပေါ်မှီခိုရန် အစီအစဉ်ရှိ/မရှိနှင့် သား သမီးများသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေပြီဖြစ်သော မိဘများအား ထောက်ပံ့မှုနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပြုသင့် သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်းရှိ/မရှိဟူသော မေးခွန်းများအား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုမေးခွန်း(၂)ခုစလုံး၏ အဖြေရလဒ် များအား ပုံ(၆.၆)တွင်ဖော်ပြထားပြီး ထိုရလဒ်များသည်

သားသမီးများထံမှငွေကြေးအထောက်အပံ့ မျှော်လင့် ချက်နှင့် သားသမီးများသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်နေ ပြီဖြစ်သော မိဘများအား ထောက်ပံ့ပြုစုသင့်ကြောင့် ယုံကြည်မှုတို့ကိုကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုအချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အပြုအမူ အပေါ်လေ့လာစောင့်ကြည့်ထားမှုနှင့် ကိုက်ညီနေပါ သည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ် အိုများ၏ (၄)ပုံ (၃)ပုံနီးပါးသည် သားသမီးများထံမှ

Figure 6.6 Percent that expect filial financial support and percent that believe children should provide support and care in old age for parents, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Results exclude respondents who were unsure or who had not thought about the issue.

ငွေကြေးအထောက်အပံ့မျှော်လင့်ထားကြပြီး (၈၀%) ကျော်ကသားသမီးများအနေဖြင့်သက်ကြီးရွယ်အို မိဘ များအားထောက်ပံ့ပြုစုမှုပြုသင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားကြ ပါသည်။

ထိုမျှော်လင့်ချက်နှင့် သဘောထားများသည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသများ အလိုက်ကွာခြားချက်ကြီးမားပါသည်။ အသက်(၆၀)နှစ် များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများသည် အသက်

ပိုမိုကြီးမားသော သက်ကြီးရွယ်အိုများလောက်သား သမီးများထံမှ ငွေကြေး မျှော်လင့်ချက် အများကြီးမထား သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက် အသက်(၆၀)နှစ် များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအရေအတွက် အတော် အသင့်သည် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေကြဆဲဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ ကိုယ်ကို ထောက်ပံ့မှုပြုနိုင်ကြဆဲဆိုသည့် အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ အလားတူပင် အမျိုးသား သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ် အိုများလောက် သားသမီးများ၏ ငွေကြေးအထောက် အပံ့အပေါ်မှီခိုရန် ဆန္ဒမရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ထိုအချက်သည်လည်း ယခုစစ်တမ်းပြုလုပ်နေသည့် အချိန်၌ အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများသည်

အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အလုပ်လုပ်နေ ကြဆဲဖြစ်ပြီး အထောက်အပံ့လိုအပ်မှု အမျိုးသမီးများ ထက်ပို၍နည်းသည့်အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါ သည်။ သားသမီးများသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့် နေပြီဖြစ်သော ၎င်းတို့၏မိဘများအား ပြုစုစောင့်ရှောက် ထောက်ပံ့မှုပြုသင့်သည်ဆိုသော အချက်အပေါ် ယေဘုယျသဘောထားနှင့်ပတ်သက်၍ သက်ကြီးရွယ် အိုများ၏ အမြင်သည် အသက်အရွယ် အားလုံး၊ ကျား/မအရွေး၊ နေရာဒေသအားလုံးတွင် အတော်ပင် တူညီနေသည်ကိုတွေ့ ရှိရပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးအစားတိုင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အို များ၏ (၅)ပုံ(၄)ပုံကျော်သည် ထိုတာဝန်ရှိမှု အချက် အပေါ်သဘောတူကြပါသည်။

မိဘများမှ သားသမီးများသို့ထောက်ပံ့ခြင်း

ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့

ယေဘုယျအားဖြင့် အခြားသော အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော သုတေသနများ အရအရွယ်ရောက်ပြီးသော သားသမီးများက မိဘများ သို့အထောက်အပံ့ပြုခြင်းသည် ၎င်း ၏ဆန့်ကျင်ဘက် အချက်ထက်ပို၍ အတွေ့ရများပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ တွင်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ယေး(၆.၄)တွင်ပြထားသည့်အတိုင်းအတူနေသားသမီး များရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ (၂၀%)သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း သားသမီးများအား ငွေကြေး အထောက်အပံ့ပြုခဲ့ပါသည် (ငွေချေးခြင်းပါဝင်ပါသည်)။ သို့သော် အတူနေသားသမီးမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို

မိဘများ၏ (၆%)ကသာ သားသမီးတစ်ဦးဦးအား ထိုသို့ အထောက်အပံ့ပြုကြပါသည်။ အသက်(၆၀)နှစ် များအတွင်းရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အမျိုးသားသက်ကြီး ရွယ်အိုများနှင့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြ သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၇၀)နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုး သမီးများနှင့်မြို့ပြဒေသတွင်နေထိုင်ကြသော သက်ကြီး ရွယ်အိုများထက် သားသမီးများအား ပိုမိုငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုပြုကြပါသည်။ သားသမီးများက မိဘများ သို့ထောက်ပံ့သည့်ဖြစ်ရပ်ကဲ့သို့ပင် အတူနေသားသမီး များသို့ မိဘများ၏ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု အဓိပ္ပါယ်

Table 6.4 Material support from parents to children in the past year, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Among parents with a co-resident child, % that gave financial support to a co-resident	Among parents with a non co-resident child, % that gave financial support to a non co-resident child	Among parents with a child not in locality, % that gave food or produce to a non-local child
All	20.0	6.4	6.7
60-69	26.0	8.5	8.7
70+	14.0	4.4	4.8
Men	27.5	8.9	9.0
Women	14.0	4.6	4.9
Urban	14.6	4.1	5.2
Rural	22.4	7.4	7.3

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Financial support includes cases in which the support was in the form of a loan.

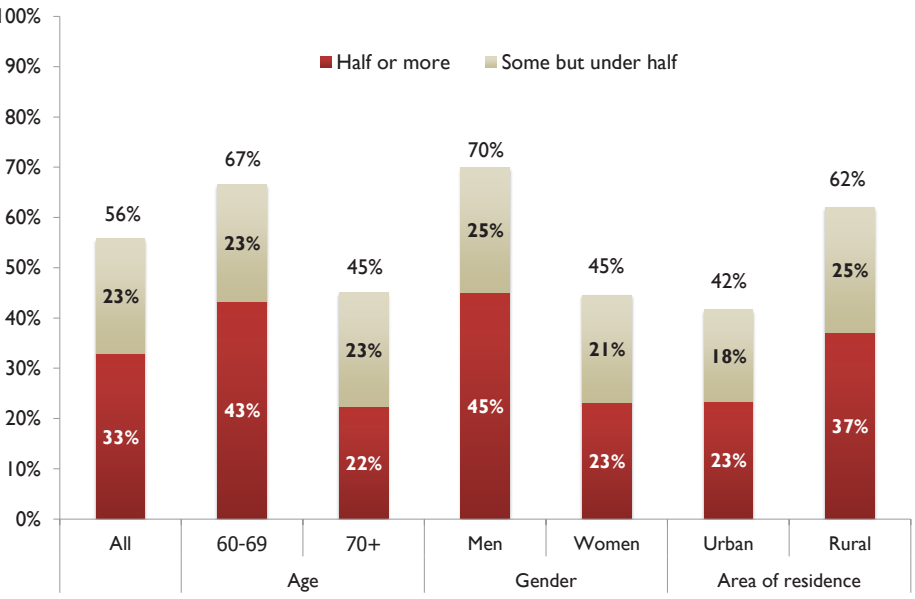
သည် အတူမနေသော သားသမီးများအားထောက်ပံ့မှုအဓိပ္ပါယ်ထက် ပိုမိုကြီးမားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အတူနေသော သားသမီးများနှင့် အတူမနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများသည် အိမ်ထောင်စု အသုံးစရိတ်အားလည်း မျှဝေကျခံနေရသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

အတူ မနေသော သားသမီးများအား ငွေကြေး ထောက်ပံ့မှုအပြင် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများသည် အစားအသောက်နှင့် လယ်ယာထွက်ကုန်များ

အားလည်းထောက်ပံ့ပေးကမ်းလေ့ရှိပါသည်။ ထိုအချက်သည် သားသမီးများက မြို့ပြများသို့ပြောင်းရွှေ့သွားပြီး မိဘများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်း ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ကြဆဲအခြေအနေများ၌ ပိုမိုဖြေကြားကြပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်လည်း ကျေးလက်နေ မိဘများက ပြောင်းရွှေ့သွားသော သားသမီးများအား ထိုကဲ့သို့ ထောက်ပံ့မှုမျိုးတွေ့ရှိရပါသည် (Knodel et al. 2007)။ သို့သော် ဇယား(၆.၄)တွင် ဖော်ပြထားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုအချက်သည် တွေ့ရှိရမှုသိပ်မများလှပါ။ မိမိတို့နေထိုင်ရာ အရပ်ဒေသ၏ အပြင်ဘက် အခြားမြို့ရွာများ၌ နေထိုင်ကြ သော သားသမီးများရှိကြသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၇၀%) သာလျှင် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အဆိုပါ သားသမီးများအနက် တစ်ဦးဦးအား အစားအစာနှင့် ထွက်ကုန်များပေးနိုင်ခဲ့ကြသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ အသက်(၆၀)နှစ် များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အမျိုးသားများနှင့် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် မြို့ပြနေသက်ကြီး ရွယ်အိုများထက် သားသမီးများအား ပိုမိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် သားသမီးများနှင့် အတူမနေထိုင်မှုမြင့်မားသည့် အချက်ကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အို အတော်များများသည်

Figure 6.7 Contributions of parents to economic support of households in which they co-reside with one or more of their children, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: The amount of the contribution includes both by respondent and spouse if married.

အိမ်ထောင်စုစီးပွားရေးအား ထောက်ပံ့ခြင်းမှ တဆင့် သားသမီးများအား ရုပ်ဝတ္ထုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ပြုနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ၎င်းတို့သည် မည်သည့်အတိုင်းအတာအထိ အိမ်ထောင်စု စီးပွားရေးအား အထောက်အပံ့ပြုပါသနည်းဟူသော မေးခွန်းအား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ပုံ(၆.၇)တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သား သမီးအနည်းဆုံးတစ်ယောက်ရှိသော အတူနေသော သားသမီးများနှင့် အတူမနေသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၅၆%) က ၎င်းတို့သည် အိမ်ထောင်စု စီးပွားရေးအား အတိုင်အတာတစ်ခုအထိ ထောက်ပံ့ထည့်ဝင်မှုပြုကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထို့အပြင် ဖြစ်ရပ်များ၏ (၃)ပုံ(၁)ပုံတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ ထောက်ပံ့မှုသည် မိသားစုတစ်ခုစလုံးအထောက်အပံ့၏ ထက်ဝက် သို့မဟုတ် ထိုထက်မက ရှိပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ အိမ်ထောင်စုစီးပွားရေးသို့ ထည့်ဝင်ထောက်ပံ့မှုသည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသများအလိုက် ကွာခြားချက် ရှိပါသည်။ အတူနေသော သားသမီးများ၏ အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်းရှိ ကျေးလက်ဒေသနေသက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသားများသည် အသက်(၇၀)နှစ်များ အတွင်းရှိ မြို့ပြ နေအမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အို အတူမနေမိဘများထက် ပို၍ ထောက်ပံ့ကြပါသည်။ ထို့အပြင် ထိုအချက်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများ၏ ထောက်ပံ့မှုသည်

မိသားစု တစ်ခုစလုံးအထက်အပုံ၏ ထက်ဝက် သို့မဟုတ် ထိုထက်မကရှိသော အခြေအနေများတွင် ပို၍မှန်ကန်ပါသည်။ ထိုကွာခြားချက်များသည် အသက် (၆၀)နှစ်များအတွင်းရှိ ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသားများအကြား ဝင်ငွေရစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကြံနေခြင်းအား အတွေ့ရများသည် ဆိုသော

အိမ်အလုပ်နှင့် အိမ်ထောင်မှုထိန်းသိမ်းခြင်း

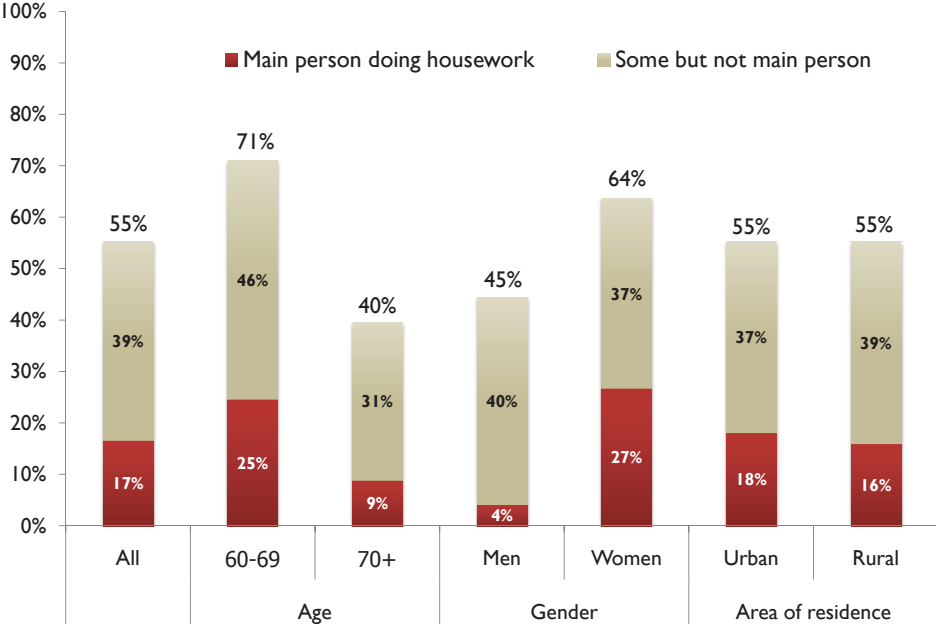
ငွေကြေးဆိုင်ရာအထောက်အပံ့အပြင် သား သမီးများနှင့် အတူနေသော သက်ကြီးရွယ်အို မိဘ များသည် စားသောက်ဖွယ်ရာများ ကူညီချက်ပြုပေး ခြင်း၊ အိမ်စောင့်ကြည့်ပေးခြင်းနှင့် အိမ်မှု ကိစ္စများအား

အချက်အားရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ထိုအုပ်စုဝင် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပို၍အသက် ကြီးသော မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသမီးများထက် အိမ်ထောင်စု၏ စီးပွားရေးအားအထောက်အပံ့ပြုနိုင် သည့် အနေအထားတွင်ရှိနေကြပါသည် (ဇယား(၃.၂) တွင်ကြည့်ပါ)။

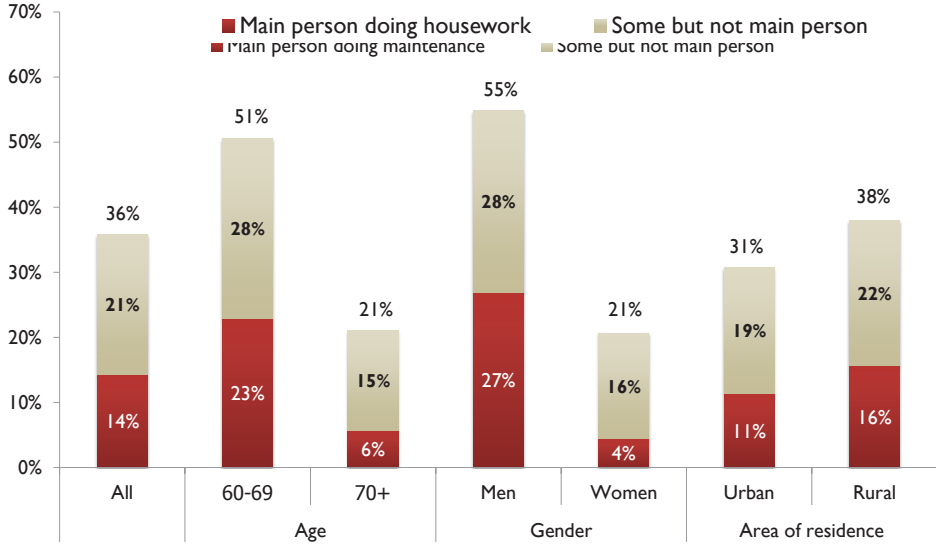
ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့်အတူနေသားသမီးများ သက်သာရာသက်သာကြောင်းကြီးမားစွာ အကူအညီ ပေးနိုင်ပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော သက်ကြီး ရွယ်အိုများအား မိသားစုအတွင်း အိမ်အလုပ်များ၊

Figure 6.8 Contributions of parents aged 60 and older to housework and house maintenance in households in which they co-reside with one or more of their children, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

A. Role of parent in housework

B. Role of parent in house maintenance

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အိမ်ထောင်ထိန်းသိမ်းခြင်း များနှင့် ပတ်သက်သော ၎င်းတို့၏ အခန်းကဏ္ဍ မည်သို့ရှိကြောင်း မေးမြန်း ခဲ့ပါသည်။ ပုံ(၆.၈)သည် သားသမီးများနှင့် အတူနေ သော သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘ များ၏ မိသားစုအပေါ် ကူ ညီမှုပြုသည့် ပုံစံ(၂)ခုအား ပြသထားပါသည်။ ပုံ(၆.၈) (က)သည် အိမ်အလုပ်များ အားလုပ်ဆောင်ပြီးထို အ လုပ်များအား၎င်းမှ အဓိက လုပ်ကိုင်ကြောင်း ဖြေကြား ခဲ့သည့် သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများအား ရာခိုင်နှုန်း ဖြင့် ပြသထားခြင်းဖြစ် ပါ သည်။ (၂၀%)အောက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ က သာ ၎င်းတို့သည် အိမ် အလုပ်များအား အဓိက တာဝန်ရှိသူအဖြစ်လုပ်ကိုင် သူများဖြစ်ကြောင်း ဖြေ ကြားကြသော်လည်း သက် ကြီးရွယ်အို မိဘများ၏ ထက်ဝက်ကျော်သည်အတူ နေသားသမီးများအား အ တိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ အိမ်အလုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြင့် ကူညီကြပါသည်။ ထိုအချက်သည်ကျေးလက်

ဒေသနေနှင့် မြို့ပြဒေသနေအပေါ် အခြေခံ၍ အနည်းငယ်သာ ကွာခြားကြသော်လည်း အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မ အပေါ်အခြေခံ၍ ကွာခြားချက်ကြီးမားပါသည်။ အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသမီးများသည် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသားများထက် အိမ်အလုပ်များအား အနည်းငယ်ပို၍ ကူညီလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ပို၍ အသက်ကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အိမ်အလုပ် ကူညီလုပ်ကိုင်မှုနှုန်း နိမ့်ပါးခြင်းအကြောင်းအရင်းသည် ပို၍ အသက်ကြီးလာသောအခါ၌ အိမ်အလုပ်ဆောင်ရွက်ရန် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားအင်များ လျော့ကျလာကြသည့်အချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ကျား/မ အရကွာခြားချက်သည် အမျိုးသားများနှင့် အမျိုးသမီးများအပေါ်ထားရှိသော မျှော်လင့်ချက်စံနှုန်းဆိုင်ရာ ကွာခြားချက်များကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

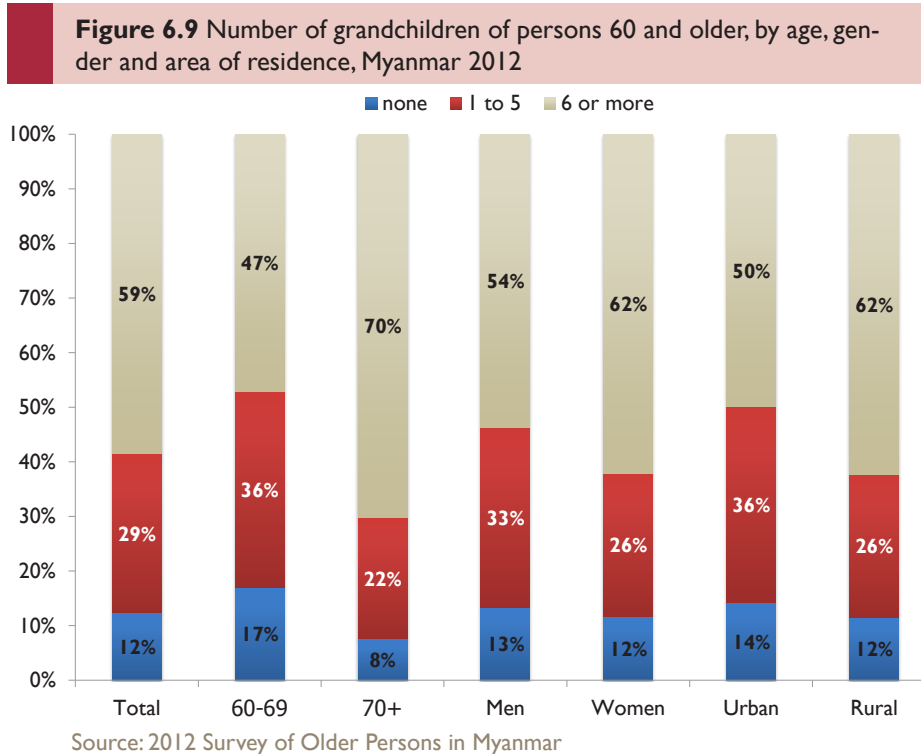
ပုံ(၆.၈)(ခ)သည်နေအိမ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းတွင် ပါဝင်ကူညီသောအတူနေသက်ကြီးရွယ်အို ရာခိုင်နှုန်းအားဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့်(၃)ပုံ(၁)ပုံ ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ထိုနည်းဖြင့် အတူနေသားသမီးများအား ကူညီကြပြီး (၁၄%)

မြေးများအား ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

အတူနေသားသမီးများနှင့်အတူမနေသော သားသမီးများ(၂)မျိုးစလုံးအတွက် သက်ကြီးရွယ်အိုမိဘများမှပေးနိုင်သော ဝန်ဆောင်မှုများအနက် မြေးများ

ကသာလျှင် ထိုကိစ္စရပ်အတွက် ၎င်းတို့သည် အဓိက တာဝန်ရှိသူများဖြစ်သည်ဟုဖြေဆိုကြပါသည်။ အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မ အပေါ် အခြေခံ၍ ကွာခြားချက်ကြီးမားပါသည်။ အတူနေ သက်ကြီးရွယ်အို မိဘများအနက် ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုအမျိုးသားများသည် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသမီးများထက်ထိုကဲ့သို့သော အိမ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း အလုပ်ဖြင့် သားသမီးများအား ပို၍ကူညီကြသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အိမ်အလုပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အသက်ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ခြားနားချက်သည် ထိုအလုပ်များအား လုပ်ကိုင်ရန် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအပေါ်ရောင်ပြန်ဟပ်နေပြီး ကျား/မအကြား ခြားနားမှုတွင်မူ အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားများ အပေါ်ထားရှိသော မတူညီသည့် မျှော်လင့်ချက်စံနှုန်းများအပေါ်ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ရလဒ်များအရ အိမ်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်းသည် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် ပို၍ အတွေ့ရများပါသည်။ ထိုအချက်သည် အဆောက်အအုံပုံစံနှင့် ၎င်းတို့အား ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် ခက်ခဲမှုများအပေါ်တွင် မူတည်နိုင်ပါသည်။

အား စောင့်ရှောက်ရာ၌ အကူအညီပေးခြင်းသည် အရေးပါသော လုပ်ငန်းတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမှုသည် ထိုမြေးများ၏ မိဘများအား အိမ်အပြင်ဘက်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အား ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကြီးမားစွာ အထောက်အကူပြုပါသည်။ထိုကဲ့သို့သော အကူအညီထဲတွင် အတူနေသို့မဟုတ် အနီးအနားနေအရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများ၏ ကလေးများအား နေ့တစ်ပိုင်းစောင့်ရှောက်ပေးခြင်းနှင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားသော အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများ၏ကလေးများအားအချိန် ပြည့်စောင့်ရှောက်ခြင်း (၂)မျိုးစလုံးပါဝင်ပါသည်။

ပုံ(၆.၉)အရ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အနက်(၁၂%)မှအပကျန်သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် မြေး များရှိကြပါသည်။ ယင်းတို့အနက် (၆၀%)နီးပါးမှာ (၆) ယောက်နှင့်အထက်ရှိကြပါသည်။ မြေးမရှိသည့် သက် ကြီးရွယ်အိုအနည်းစုသော ရာခိုင်နှုန်းသည် သက်ကြီး ရွယ်အို၏ အသက်အရွယ်အကြောင်း အဖြစ်များပြီး ကျား/မနှင့်နေရာဒေသခြားနားချက်ကြောင့် အနည်း ငယ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၆၀) နှစ်များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မြေး(၆) ယောက်နှင့် အထက်ရှိမှုနှုန်း ပိုမိုများပြားပါသည်။ ထို အသက်အရွယ်အုပ်စု(၂)ခုအကြား ခြားနားချက်ရှိခြင်း သည် ၎င်းတို့သား သမီးများ၏ ဘဝစက်ဝိုင်းအတွင်း ရောက်ရှိနေသည့် နေရာနှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သားသမီးများသည် အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏သားသမီးများထက် အိမ်ထောင် ပြုပြီးမှုနှင့် အိမ်ထောင်တည်ဆောက်မှုတွင် ပို၍ရှေ့ ရောက် နေကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြေး(၆)ယောက်နှင့် အထက်ရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်သောအချက်သည် အ သက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် မြို့ပြ၊ ကျေးလက်ပေါ်မူတည်၍ ခြားနားချက် အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မြို့ပြ နေသက်ကြီး ရွယ်အိုများတွင် မြေးအရေအတွက် ပို၍နည်းပါသည် အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်၎င်းတို့သား သမီးပိုနည်းသော ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်(ပုံ ၂.၂တွင် ကြည့်ပါ)။

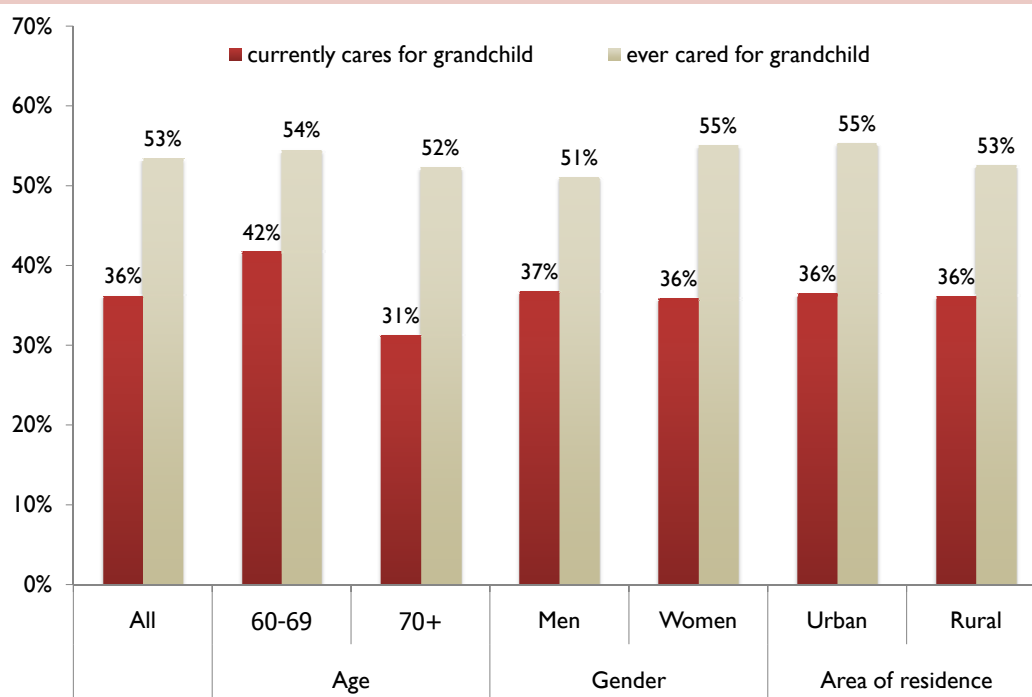
ပုံ(၆.၁၀)အရမြန်မာနိုင်ငံရှိမြေးရှိသော သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ (၅၇%)သည် အနည်းဆုံး လပေါင်းများစွာ မြေးတစ်ဦးဦးအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခဲ့ကြရပြီး (၃) ပုံ(၁)ပုံထက်ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ ရာခိုင် နှုန်းအားဖြင့် (၃၆%)သည် လက်ရှိတွင်လည်း မြေးတစ် ဦးဦးအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်နေကြရပါသည်။ မြေး တစ်ဦးဦးအားကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခဲ့ရသူများ ရာခိုင်နှုန်း သည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသများ အရအနည်းငယ်ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ သို့သော် သက် ကြီးရွယ်အို အမျိုးအစားအားလုံးတွင် ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ (၅၀%)အနည်းငယ်စီ ကျော်လွန်ကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်တွင်ကျား/မနှင့် မြို့ပြကျေး လက်အပေါ် အခြေခံ၍ ကွာခြားချက် မရှိခြင်းသည် မှတ်သားစရာကောင်းပါသည်။ သို့သော် မြေးများအား လက်ရှိ ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုတွင် အသက်(၆၀)နှစ်များ အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက

အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အတွေ့ရနည်းပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်ပိုကြီး သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မြေးများသည် အရွယ် ရောက် နေကြပြီး ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု မလိုအပ်တော့ ခြင်းကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မြေးစောင့် ရှောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုပြည့်စုံသော အချက် အလက်များအား ဇယား(၆.၅)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄%) သာ လျှင်အခြားအရပ်ရှိမြေးများအား တစ်လသို့မဟုတ် ထို့ ထက်ပို၍သွားရောက် စောင့်ရှောက်ကြပါသည်။ ထို ကဲ့သို့သော ဖြစ်ရပ်များတွင် အခြားအရပ်သို့ရွှေ့ပြောင်း သွားသောသားသမီးများကလေးမီးဖွားပြီးကာလ အကူ အညီ လိုအပ်မှု အခြေအနေများပါဝင်ပါသည်။ ထိုပုံစံ မြေးများများကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်မှုသည် သက်ကြီးရွယ် အိုများ၏ အသက်အရွယ်နှင့်နေထိုင်ရာဒေသအပေါ်မူ တည်၍ အနည်းငယ်ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ ထိုပုံစံပြု စုစောင့်ရှောက်မှုသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများ ထက် အမျိုးသမီး သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် ပိုမိုတွေ့ ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်သည် မြေးများအားပြုစုစောင့် ရှောက်မှုဆိုင် မျှော်လင့်ချက်စံနှုန်းများအား ရောင်ပြန် ဟပ်နေပါသည်။

Figure 6.10 Grandchild care by grandparents aged 60 and older, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Note: Excludes persons with no grandchildren. Those who have ever cared for grandchildren did so for at least several months.

Table 6.5 Selected aspects of grandchild care among grandparents aged 60 and older, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
% who ever went to help with grandchild care outside their locality for at least a month	4.0	3.6	4.4	2.9	4.8	4.3	3.9
% who ever cared for a grandchild of absent parents for at least several months	14.5	14.6	14.3	13.3	15.3	14.5	14.4
<i>Who paid mostly for the support of the grandchildren of absent parents (% distribution)</i>							
grandchild's parents ^(a)	50.0	45.4	54.3	38.9	57.0	56.5	47.2
grandparents	32.0	36.3	27.9	39.4	27.1	28.6	33.1
grandchild's parents and grandparents shared equally	18.0	18.3	17.7	21.7	15.9	14.9	19.6
total	100	100	100	100	100	100	100
<i>Who pays for the support of grandchildren currently under grandparent care (all cases regardless of parents' presence)</i>							
grandchild's parents ^(a)	63.6	56.9	71.9	54.3	70.7	69.4	61.2
grandparents	18.3	22.5	13.1	23.5	14.2	18.9	17.9
grandchild's parents and grandparents shared equally	18.1	20.6	15.0	22.2	15.0	11.7	20.9
total	100	100	100	100	100	100	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Note: Absent parent refers to parents who were living away for several months.

(a) includes a small number of cases in which other relatives paid.

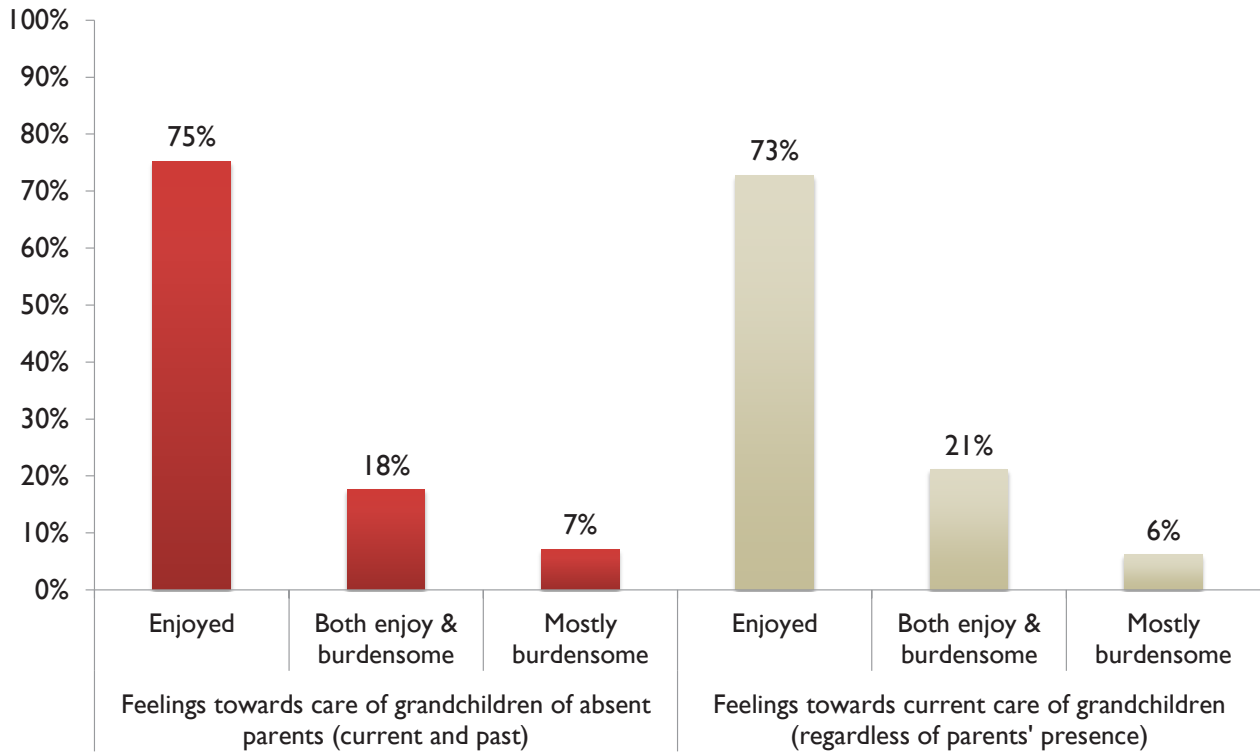
သားသမီးများမရှိခိုက် ၎င်းတို့၏ သားသမီးများအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရသည့်အခြေအနေသည် တအား မများသော်လည်း အတော်လေးတွေ့ရ တတ်ပါသည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ပျမ်းမျှ (၁၅%)သော အဘိုးအဘွား များသည် ထိုကဲ့သို့ပြုလုပ်ခဲ့ကြဘူးပြီး ထိုအချက်သည် သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသကိုလိုက်၍ အနည်းငယ် ကွဲပြားခြားနား မှုရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သားသမီးများမရှိခိုက် ၎င်းတို့၏ သား သမီးများအား ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပြုကြသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ထိုမြေးများအတွက် မည်သူ က စရိတ်ကျခံသနည်းဟူသော မေးခွန်းအား ဆက် လက် မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဇယား(၆.၅)တွင်ပြသထား သည့် ရလဒ်များအရဖြစ်ရပ်များ၏ထက်ဝက်၌ ကလေး ၏ မိဘများက ထိုကလေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို အဓိကကျခံကြပါသည်။ ကျန်ရှိသည့် ဖြစ်ရပ်များတွင် ကလေး၏မိဘနှင့်အဘိုးအဘွားတို့အကြား အညီအမျှ ကျခံကြသည် ဆိုသည်ထက် အများစုမှာ သက်ကြီးရွယ် အို အဘိုးအဘွားအတွက် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများ ဖြစ် နေကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ခြုံငုံကြည့်မည်ဆိုပါက ကလေးမိဘများမရှိခိုက် ကလေးအား စောင့်ရှောက်မှု ပေးရသော သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားများ၏ (၁၅%)ခန့်သည် ကလေးအတွက် စရိတ်စကများအား သူတို့ဘာသာသူတို့ကျခံရလေ့ရှိကြပါသည်။ ထက်ဝက် ကတော့ ကလေးမိဘများမှ အဓိကကျခံသည် သို့မ ဟုတ် ကလေးမိဘနှင့်သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွား များအကြား အညီအမျှကျခံကြပါသည်။ ထိုတွေ့ရှိချက် များသည် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ အခြေအနေနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သော စစ်တမ်း အများအပြားအရကလေး၏ မိဘများမရှိခိုက် ကလေး အား အဘိုးအဘွားများမှ ပြုစုစောင့်ရှောက်ရာတွင် ကလေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို မိဘများကသာ အဓိကကျခံကြပါသည် (Knodel et al.2007)။ ထို အချက်မှာ ထိုင်နိုင်ငံရှိနိုင်ငံအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင် ကြသူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်း များသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြသူများ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများထက် ပိုမို ကောင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မေးခွန်းဖြေဆိုသူများအား ၎င်းတို့၏ သားသမီး များရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ ၎င်းတို့ လက်ရှိပြု စုစောင့်ရှောက်မှုအောက်တွင်ရှိကြသော မြေးများ အတွက်မည်သူက ထောက်ပံ့သနည်းဟူသော မေးခွန်း

အား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ရလဒ်များအား ဇယား(၆.၅)၏ နောက်ဆုံးဇယားတွင်ပြသထားပါသည်။ထိုအခြေအနေ အားလုံးအရ မြေးများ၏ မိဘအရင်းမှကသာ မြေးများ အား အဓိက ထောက်ပံ့တာဝန်ယူကြသူများဖြစ်ကြပါ သည်။ အရေအတွက်အားဖြင့် (၃)ပုံ (၂)ပုံနီးပါးရှိပါ သည်။ ကျန်းရှိသည့် အရေအတွက်အား (၂)ပိုင်း ပိုင်း ခြားနိုင်ပါသည်။ (၁)ပိုင်းမှာ ကလေးအတွက် သက်ကြီး ရွယ်အို အဘိုးအဘွားများမှ အဓိကကျခံခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန်(၁)ပိုင်းမှာ ကလေး၏ မိဘနှင့် သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားများမှ ညီတူမျှတူ ကျခံကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လက်ရှိကလေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့်ပတ်သက် ပါက သက်ကြီးရွယ်အိုအဘိုးအဘွားများမှ ကုန်ကျ စရိတ်ကျခံ ရခြင်းသည် (၂၀%)အောက်တွင်ရှိပါသည်။ ထိုအပြင် ကလေးကိုစောင့်ရှောက်သော အဘိုးအဘွား များသည် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက်ကြီးသူ၊ အမျိုး သမီးနှင့် မြို့ပြတွင်နေထိုင်သူများဖြစ်ပါက အသက်(၆၀) နှစ်များအတွင်းရှိသူ အမျိုးသား ကျေးလက်နေများထက် မိဘများက ပို၍ထောက်ပံ့ကြရသည့် အခြေအနေတွင်ရှိ ပါသည်။

မြေးများအား စောင့်ရှောက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက် သော အရေးကြီးသည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုမှာ ကလေးကိုစောင့်ရှောက်ခြင်းအတွက် အဘိုးအဘွားတွင် မည်သို့သက်ရောက်မှုရှိ သနည်းဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ မြေးများအား စောင့်ရှောက်ရသည့်အတွက် အဘိုးအဘွားများတွင် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးဖြစ်ပါသလား သို့မဟုတ် ထိုအရာသည် ကောင်ချီတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသလား ဆိုသည့် အကြောင်းအရာပင်ဖြစ်ပါသည်။ မြေးများ ငယ်လွန်းသည့်အချိန်များ၌ ထိုမြေးများသည်လုံးဝမရှိ သူ များဖြစ်ကြပြီး အရွယ်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ အဘိုး အဘွားများအတွက် ကူဖော်လောင်ဖက်ရလာပြီး လူမှု ရေးအရလည်း အဖော်ပြု၍အလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြေးများအားပြုစုစောင့်ရှောက်ကြသော သက်ကြီးရွယ် အိုမိဘများအားထိုသို့စောင့်ရှောက်ခြင်းအတွေ့အကြုံ အတွက်မည်သို့ခံစားရပါသနည်းဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ တိတိကျကျပြောရမည်ဆိုပါက မေးခွန်းဖြေဆို သူများ အား ထိုအတွေ့အကြုံအားနှစ်သက်ပျော်ရွှင်ပါသလား၊ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးအဖြစ်ခံစားရပါသလားသို့မဟုတ် (၂)မျိုး စလုံး ခံစားရပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်း အား ဖြေဆိုသူ(၂)ပိုင်းခွဲ၍ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ပထမ တစ်မျိုးမှာ မိဘများမရှိခိုက် ကလေးများအား စောင့် ရှောက်ရသော သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားများဖြစ်

Figure 6.11 Feelings of grandparents about grandchild care they provided, among grandparents aged 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Note: Absent parent refers to parents who were living away for several months

ပြီး ဒုတိယတစ်မျိုးမှာ မိဘရှိရှိ/မရှိရှိ မြေးများအားစောင့်ရှောက်ရသော သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအဘွားများဖြစ်ကြပါသည်။ရလဒ်များအားပုံ(၆.၁၁)တွင် အနှစ်ချုပ်ထားပါသည်။

မိဘများရှိသည်ဖြစ်စေ မရှိသည်ဖြစ်စေ မြေးများကိုပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ၎င်းတို့အတွက်ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးအချို့ဖြစ်စေသည်ဟု ဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ (၄)ပုံ(၃)ပုံသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့သည် မြေးများအားပြုစုစောင့်ရှောက်ရသည့်အတွက် ပျော်ရွှင်ပါကြောင်းဖြေကြားပြီး ကျန်(၁)ပုံက ပျော်ရွှင်စရာရော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးပါ(၂)မျိုးစလုံးရောထွေးနေသည်ဟု ဖြေကြားကြပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အနည်းငယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ထိုအချက်အား အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ပုံ(၆.၁၁)တွင်

မဖော်ပြထားသော်လည်း နောက်ထက်ပြုလုပ်ထားသော သုံးသပ်ချက်အရဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဟုခံယူထားသော အဘိုးအဘွားများသည်ပျော်ရွှင်စရာဟုခံယူထားသော အဘိုးအဘွားများလောက် စီးပွားရေးမကောင်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ထို့အပြင် မိဘများမရှိခိုက်ကလေးအားပြုစုစောင့်ရှောက်ရပြီး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဟု ခံယူထားသော အဘိုးအဘွားများသည် ထိုမြေးများ၏ ကုန်ကျစရိတ်အား၎င်းတို့မှ အဓိကကျခံကြရသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုအချက်များအားလုံးအားထည့်သွင်း စဉ်းစားကြည့်မည်ဆိုပါက မြေးများအား စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ၎င်းတို့အတွက်ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ဖြစ်စေရာတွင် အဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ စီးပွားရေး အခက်အခဲကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း - ၇ -
ကျန်းမာရေး

အခန်း(၇)ပါ အထူးပြုအချက်များ

- မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃၃%)ကသာ ၎င်းတို့၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေသည် ကောင်းပါသည်(သို့မဟုတ်)အလွန်ကောင်းပါသည်ဟုဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းသည်အိမ်နီးချင်း ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အတော်ပင်နိမ့်ကျပါသည်။ အသက်ပိုမိုကြီး လာသည်နှင့်အမျှ ကျန်းမာရေး မကောင်းဟုဖြေဆိုသူ ရာခိုင်နှုန်းပိုမိုများပြားလာပါသည်။ အသက်(၆၀)နှစ်မှ (၆၄)နှစ်အကြား သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်(၁၇%)သည်ကျန်းမာရေးမကောင်းဟုဖြေဆိုကြပြီး အသက် (၈၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်(၃၂%)က ကျန်းမာရေးမကောင်းဟုဖြေဆိုကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၁၈%)သည်မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ဟုဖြေဆိုပါသည်။ထိုသို့ဖြေဆိုသူများသည် အသက် (၆၀)နှစ်မှ(၆၄)နှစ်အကြားတွင် (၁၄%)ရှိပြီးအသက်(၈၀)နှစ်နှင့်အထက်တွင် (၂၆%)ရှိပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုက ပြီးခဲ့သည့်လအတွင်း ကျန်းမာရေးမကောင်းသည့်လကွဏာတစ်မျိုး (သို့မဟုတ်)တစ်မျိုးထက်မကတွေ့ကြုံရသည်ဟုဖြေဆိုကြပါသည်။အဖြစ်အများဆုံးလကွဏာများမှာ အဆစ်အမြစ်များကိုက်ခဲခြင်းနှင့် မူးဝေခြင်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။
- (၃၅%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက၎င်းတို့သည် ပြီးခဲ့သည့်(၁၂)လအတွင်း ၎င်းတို့၏ပုံမှန် သွားလာ လှုပ်ရှားမှုများအားထိခိုက်စေသော နေထိုင်မကောင်းဖြစ်မှု သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာအနာတရ ရရှိမှုများဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။
- (၁၅%)သောသက်ကြီးရွယ်အိုများက နားမကောင်းဟုဖြေဆိုကြပြီး(၂၉%)က မျက်စိမကောင်းဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ မျက်မှန်မတပ်သူများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက မျက်မှန်တပ်သူများက ၎င်းတို့မျက်စိကြည့်ရှုရသည်မှာ ပိုမိုကောင်းမွန်ကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၅၂%)က ၎င်းတို့သည်အခြေခံလှုပ်ရှားမှုပုံစံ(၅)မျိုးအနက် အနည်းဆုံး(၁)မျိုး၌ အခက်အခဲရှိကြောင်းဖြေဆိုပြီး(၂၉%)က၎င်းတို့သည်အခြေခံမိမိကိုယ်မိမိပြုစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ (၅)မျိုးအနက်(၁)မျိုး၌ အခက်အခဲရှိကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်းအသီးသီးသည် ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက နိမ့်သော်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက မြင့်မားနေသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။
- ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာအသီးသီး၌ အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများက အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပြဿနာပိုမိုများပြားကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။
- သက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံးနီးပါးက၎င်းတို့သည်တစ်ရက်လျှင် အနည်းဆုံး(၃)ကြိမ်သို့မဟုတ်ထိုထက် ပို၍ စားသုံးသည်ဟုဖြေဆိုကြသော်လည်း(၅၀%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာလျှင် ၎င်းတို့၌စားစရာ အလုံအလောက်ရှိကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။
- လက်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အရက်သေစာသောက်စားမှုနှုန်းသည် အတော်ပင် နည်းပါးပါသည်။ အရက်သေစာသောက်စားသူအားလုံးနည်းပါးသည်လည်း အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများသာဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော်အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီးတစ်ချို့သည်ဆေးလိပ်နှင့်ကွမ်းယားသုံးစွဲကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။
- ပြီးခဲ့သည်နှစ်က နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ကြသော သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာအနာတရရရှိကြသော သက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံးနည်းပါးသည် ၎င်းတို့အနေဖြင့် ကုသမှုခံယူရရှိခဲ့ကြကြောင်း ဖြေဆိုခဲ့ကြသော်လည်း ၎င်းတို့အနက်မှ(၂၇%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများကမူ ၎င်းတို့အနေဖြင့်လိုအပ်သောကုသမှုများ လုံလုံလောက်လောက် ရရှိခြင်းမရှိကြကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။
- (၁၂%)မျှသောသက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ၎င်းတို့အနေဖြင့်ပြီးခဲ့သည့်(၃)နှစ်အတွင်းပုံမှန်ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးမှုခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။
- အနည်းငယ်မျှသောသက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ၎င်းတို့ကို မိသားစုမှစောင့်ရှောက်သည့်ပုံစံသက် ရောက်သည့် ပြုမူဆက်ဆံမှုများပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်းဖြေကြားကြပြီး ထိုကဲ့သို့သောပြုမူဆက်ဆံမှုများသည် များသောအားဖြင့်ကိုယ်ထိလက်ရောက်အပြုအမူများထက်နှုတ်အားဖြင့်ပြောဆိုကြခြင်းဖြစ်ကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။

ကောင်းကျိုးချမ်းသာဟူသော စကားလုံး၏ သဘောတရား၌ အကြောင်းအရာမျိုးစုံ ပါဝင်ပါသည်။ ထိုအကြောင်းအရာမျိုးစုံ၌ ကျန်းမာရေးသည် ထိုအချက်နှင့်အသက်ဆိုင်ဆုံးပင်ဖြစ်ပါသည်။ လူတိုင်း၌ဖီဝကံမဆိုင်ရာဖြစ်စဉ်များကအသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှသေဆုံးခြင်း၊ မလုပ်မရှားနိုင်ခြင်း၊ နာတာရှည်ဝေဒနာဖြစ်ခြင်းတို့၏ အန္တရာယ်များရှိနေပါသည်။ ထိုအချက်များက ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းကျိုးချမ်းသာဟူသော အကြောင်းအရာနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအရာများဖြစ်ကြပါသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့်သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေများပြားလာခြင်းက မိသားစုအဆင့်၊ ရပ်ရွာအဆင့်များ၌အထွေထွေပြုစုစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်းနှင့် ပုံမှန်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုစနစ်အတွင်း ဆေးဝါးကုသမှုနှင့် ဆက်စပ်ဝန်ဆောင်မှုများအား ပိုမိုဆောင်ရွက်ရန် အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်လာစေရန်တောင်းဆိုလာပါသည်။ တစ်ချိန်

တည်းမှာပင် နေရာဒေသနှင့် အချိန်အခါအလိုက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ သေဆုံးမှု၊ နာမကျန်းဖြစ်မှုနှင့် အခြားကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၌ ကွာခြားချက်များအတော်ပင်ရှိပါသည်။ ယခုအခန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများအား အထူးပြုဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများတွင် ယေဘုယျ ကျန်းမာရေးအခြေအနေအား မိမိကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်ခြင်း၊ မှတ်ဉာဏ်၊ နာမကျန်းဖြစ်မှုနှင့် ဆက်စပ်သော မကြာသေးမီက ကြုံတွေ့ရသည့် လက္ခဏာများ၊ အမြင်အာရုံနှင့် အကြားအာရုံ ဆိုင်ရာပြဿနာများ၊ လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာအခက်အခဲများ၊ အာဟာရဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများ၊ အန္တရာယ်ရှိသော အပြုအမူများ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအား အသုံးပြုမှုများ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းကျိုးချမ်းသာဖြစ်မှုနှင့်သက်ကြီးရွယ်အို အလွဲသုံးမှုများ အားလုံးပါဝင်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးနှင့် မှတ်ဉာဏ်များအား ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ် အကဲဖြတ်ခြင်း

ကြီးမားသော လေ့လာဆန်းစစ်မှုစစ်တမ်းများ၌ တိကျမှန်ကန်သောကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအခြေအနေအား ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၌ အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။ အခြားရွေးချယ်မှုတစ်ရပ်အနေဖြင့် မေးခွန်းဖြေဆိုသူများအား မကြာသေးမီ ကာလအတွင်း ၎င်းတို့၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေအား ၎င်းတို့ဘာသာ အကဲဖြတ်ရန် မေးခွန်းများမေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ မိမိဘာသာ အကဲဖြတ်မှုသည် ယေဘုယျကျန်းမာရေးအတွက် အတော်လေးပင် အကျိုးဝင်သော ညွှန်းကိန်းတစ်ခုဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ထိုအချက်သည် တိကျမှန်ကန်သော

တိုင်းတာမှုနှင့်သာ ဆက်စပ်သည်မဟုတ်ဘဲ သေဆုံးမှုအား ကြိုတင်ခန့်မှန်းရာ၌ အတော်ပင်ထိရောက်သော အချက်ဖြစ်ပါသည်။(BOPP 2012)။ ထို့အပြင်သိမှု စွမ်းရည်ဆိုင်ရာယိုယွင်းလာမှုသည် သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့်ဆိုင်သောအဓိက ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိမှတ်ဉာဏ်နှင့် လက်ရှိမှတ်ဉာဏ်ဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကိုယ်တိုင်အကဲဖြတ်ခြင်းသည် အတော်ပင်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအသက်ကြီးရွယ်အိုစစ်တမ်းတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား မိမိတို့၏ ယေဘုယျ

ကျန်းမာရေး အခြေအနေနှင့် လက်ရှိမှတ်ဉာဏ်အား မိမိကိုယ်တိုင်အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်ရန်မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့ အလွန်ကောင်းမှ စတင်၍ အလွန်ဆိုးအထိ ရွေးချယ်စရာ(၅)မျိုးပေးထားခဲ့ပါသည်။ ဇယား (၇.၁)

သည်နာတာရှည်ရောဂါနှင့် ပတ်သက်သောရလဒ်များ နှင့် ရာခိုင်နှုန်းများ၊ ပြီးခဲ့သည့်တစ်နှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက လက်ရှိမှတ်ဉာဏ်ယိုယွင်းလာမှုများနှင့်ပတ်သက်သော ရလဒ်များနှင့် ရာခိုင်နှုန်းများဖြစ်ပါသည်။

Table 7.1 Self-reported health and self-reported memory by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Self-assessed health (% distribution)</i>							
very good	5.6	8.3	2.9	8.9	3.2	5.9	5.5
good	27.6	32.1	23.1	30.2	25.7	24.9	28.9
fair	44.5	42.7	46.4	41.6	46.7	44.6	44.5
poor	20.6	15.8	25.5	17.5	22.9	22.5	19.7
very poor	1.6	1.1	2.2	1.8	1.5	2.1	1.4
<i>Self-assessed memory (% distribution)</i>							
very good	5.0	6.9	3.1	7.3	3.3	6.4	4.4
good	32.5	37.1	27.7	37.0	29.1	31.4	33.0
moderate	44.4	41.5	47.5	40.7	47.2	43.3	45.0
poor	17.1	13.8	20.5	14.3	19.2	18.1	16.7
very poor	1.0	0.7	1.2	0.7	1.2	0.8	1.0
% that say their memory is worse than a year ago	30.6	25.4	35.9	26.3	33.8	33.2	29.5
% that say they have one or more chronic illnesses	8.6	7.0	10.2	8.7	8.5	12.0	7.0

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

မေးခွန်းဖြေဆိုသူများ၏ (၄၀%)အကျော်က ၎င်းတို့၏ ယေဘုယျကျန်းမာရေးအတော် အသင့် ကောင်းမွန်ကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျန်းမာရေးမကောင်း သို့မဟုတ် အလွန်မကောင်းဆိုသည်ထက် ကောင်းပါ သည် သို့မဟုတ်အလွန်ကောင်းပါသည်ဟု ဖြေဆိုလို ကြပါသည်။ အသက်အရွယ်အလိုက် ကျား/မ အလိုက် ကွားခြားချက်များအား အထင်အရှားတွေ့ရပါသည်။ အသက်(၆၀)အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ယေဘုယျကျန်းမာရေးနှင့် မှတ်ဉာဏ် နှစ်ခုစလုံးတွင် အတော်လေးပင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အဖြေများပေးကြပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် အမျိုးသား သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အို များထက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အဖြေများ ပေးကြပါ သည်။ ကျေးလက်နေ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်

မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ယေဘုယျကျန်းမာ ရေးနှင့် မှတ်ဉာဏ်နှစ်ခုစလုံးတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်ကြ သော်လည်း ကျေးလက်နေ၊ မြို့ပြနေဆိုသည့် အချက် အပေါ်အခြေခံ၍ ကွာဟချက်သည် ကြီးမားခြင်းမရှိသည် ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ပါသည် သို့မဟုတ် အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြ သော သက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်းသည် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အတော်ပင်နိမ့်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့်(၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ပြုလုပ်ခဲ့ သော သက်ကြီးရွယ် အိုဆိုင်ရာစစ်တမ်းအရ (၄၇%) သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့၏ ကျန်းမာရေး သည် ကောင်းပါသည် သို့မဟုတ် အလွန်ကောင်းပါသည် ဟု ဖြေဆိုကြပြီး (၂၀၁၂)ခုနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြု လုပ်ခဲ့သောစစ်တမ်းတွင်မူ(၃၃%)ကသာ ထိုသို့ဖြေ

ဆိုကြပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၌ မိမိကိုယ်တိုင် အကဲဖြတ် ကျန်းမာရေးသည်တိုးတက်မှုရှိနေပြီး (၁၉၉၄)ခုနှစ်က တည်းက(၃၈%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့၏ ကျန်းမာရေးသည် ကောင်းမွန်ပါသည် သို့မဟုတ် အလွန် ကောင်းမွန်ပါသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့ကြပါသည် (Knodel and Chayovan 2008)။

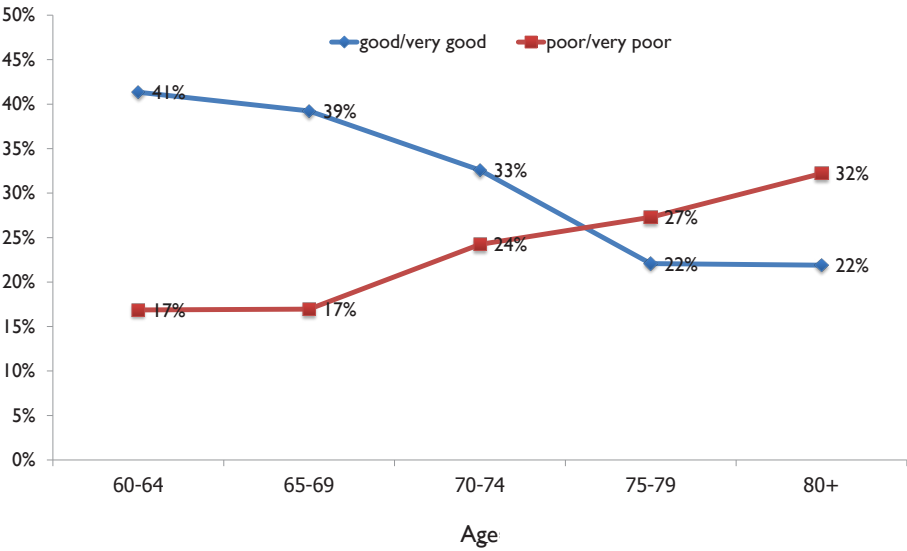
မှတ်ဉာဏ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဖြေဆိုသူများ၏ အခြေအနေသည် ယေဘုယျကျန်းမာရေးတွင် ဖြေဆိုမှုနှင့် ဆင်တူပါသည်။ မှတ်ဉာဏ်နှင့်ပတ်သက်၍ အဖြေအများဆုံးမှာ ၎င်းတို့၏ မှတ်ဉာဏ်သည် အသင့်အတင့်တွင်ရှိပါသည် ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြေဆိုသူမှာ (၄၄%)ဖြစ်ပါသည်။ ကျန်ရှိ သူများအနက် မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ပါ (သို့မဟုတ်) အလွန်မကောင်းတော့ပါဟု ဖြေဆိုသူများ ထက်မှတ်ဉာဏ်ကောင်းပါသည် (သို့မဟုတ်) အလွန်ကောင်းပါသည်ဟု ဖြေဆိုသူက ပို၍များပြားပါသည်။ အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၆၀)မှ (၆၉)နှစ်အတွင်း ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ကြောင်းပိုမိုဖြေဆိုကြပါသည်။ အလားတူပင် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ကြောင်း ပိုမိုဖြေဆိုကြပါသည်။ ကျေးလက်နေနှင့်မြို့ပြနေအပေါ် အခြေခံ၍ ကွာခြားချက်မှာ မကြီးမားလှသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃)ပုံ (၁)ပုံနီးပါး(၃၁%)သော သက်

ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့သည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်ကလောက် မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပိုမိုအသက်ကြီးရင့်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၊ အမျိုးသားများထက်အမျိုးသမီးများတွင် ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကိုယ်တိုင်က ၎င်းတို့ မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ပါဆိုသည့် အချက်သည် ပြင်းထန်သော သိမှုဆိုင်ရာချို့ယွင်းချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အချို့သော မှတ်ဉာဏ်ချို့ယွင်းလာမှုအတော်များများသည် သက်ကြီးရွယ်အိုဘဝ၌ ပုံမှန်ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပါသည်။ မှတ်ဉာဏ်ချို့ယွင်းမှုသည် ဘယ်လောက်အရေးကြီးသည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ခုဟုတ်/မဟုတ်ဆိုသည်ကို ယခု ဆန်းစစ်ချက်စာတမ်းက ဆုံးဖြတ်သည်ထက် ပို၍စနစ်ကျသော စစ်ဆေးမှုတစ်ခုလိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မှတ်ဉာဏ်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ဖြေဆိုသူများ၏ (၁၀%)အောက်ကသာ ၎င်းတို့၌ နာတာရှည်ရောဂါတစ်ခု သို့မဟုတ် တစ်ခုထက်ပို၍ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ လေဖြတ်ခြင်းသည် အဖြစ်များ၍ နာတာရှည်ရောဂါရှိသည်ဟုဖြေဆိုသူများ၏ (၄၀%)က လေဖြတ်ဘူးကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည် (ထိုအချက်အား ဇယားတွင် မဖော်ပြထားပါ)။ နာတာရှည်ရောဂါရှိသည်ဟု ဖြေဆိုသူများတွင် ငယ်ရွယ်သက်ကြီး ရွယ်အိုများထက် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ပိုမိုများပြားပြီး ကျေးလက်နေထက် မြို့ပြနေက ပို၍များပြားပါသည်။ သို့သော် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးအကြား ကွာခြားချက်သည် အနည်းငယ်မျှ သာရှိပါသည်။ ဖြေဆိုသူများ၏ ဖြေဆိုမှုအား ယေဘုယျ ဘာသာပြန် ဆိုရာတွင်၎င်း၊ ခြားနားချက်အရ ဖြေဆိုသူအမျိုးအစား အလိုက် ဘာသာပြန် ဆိုရာတွင် လည်းကောင်း နာတာရှည်ဟူသော စကားလုံးအပေါ် ဖြေဆိုသူ၏ နားလည်မှုသည် များသောအားဖြင့် ရောဂါရှာဖွေတွေ့ရှိမှုနှင့်

Figure 7.1 Self-reported health and memory by age, Myanmar 2012

A. Self-reported health

သက်ဆိုင်ပါသည်။ များစွာသော အခြေအနေများတွင် ဆိုးရွားသော ကျန်းမာရေးပြဿနာများ (လေဖြတ်ခြင်း နှင့်နှလုံးရောဂါ) ဖြစ်ပွားမီသိသာထင်ရှားသည့် ချို့ယွင်းချက်များ (တမူထူးခြားစွာ အမောဖောက်ခြင်း) မဖြစ်ပွားမီအထိထင်ရှားသောရောဂါလက္ခဏာများမပြ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ဥပမာ သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ယခုဆန်းစစ် ချက်စာတမ်းတွင် သက်ကြီး ရွယ် အိုများကိုယ်တိုင်ဖြေဆိုထားမှုသည် အမှန်တကယ် နာတာရှည် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်းထက် နိမ့်ကျနိုင်ပါ သည်။ ထို့အပြင်မြို့ပြဒေသတွင်နေထိုင်သောသက်ကြီး ရွယ်အိုများ၏ နာတာရှည်ရောဂါရှိပါသည်ဟု ပိုမိုဖြေ ဆိုမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏မြို့ပြဒေသများ၌ ဆန်းပြား ခေတ်မီသော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကျန်းမာ ရေးစစ်ဆေးမှုများအား ကျေးလက်ဒေသထက်ပိုမိုလက် လှမ်းမီနိုင်သည်ဟူသောအချက်အား ရောင်ပြန်ဟပ်နေ ပါသည်။

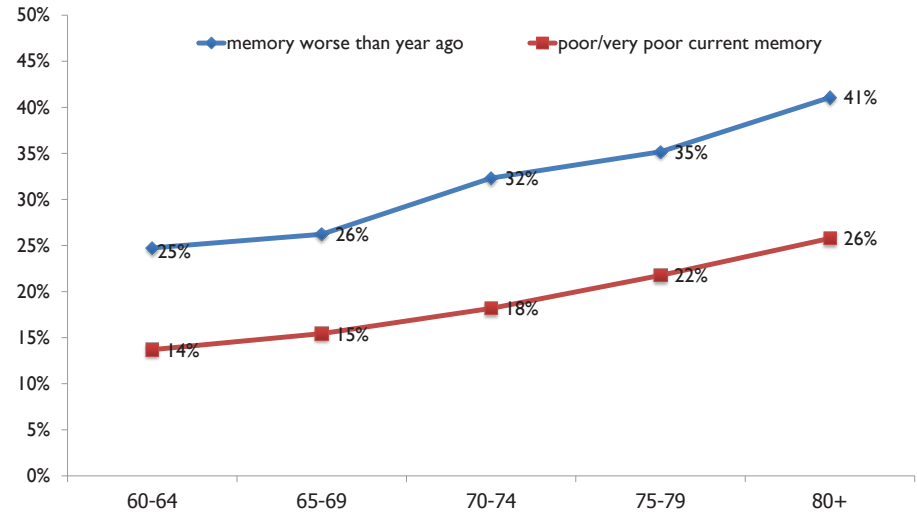
သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျန်းမာရေးနှင့် မှတ်ဉာဏ်နှင့်ပတ်သက်၍ အသက်အရွယ်နှင့် မတူညီ

ပုံ(၇.၁)၏ အောက်ပုံသည် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာ သည်နှင့်အမျှ ၎င်းတို့၏ မှတ်ဉာဏ်သည် ချို့ယွင်း လာသည်နှင့် ၎င်းတို့၏ မှတ်ဉာဏ်သည် မနှစ်က ထက် ပိုမိုချို့ယွင်းလာသည် ဟုဖြေ ဆိုသူများ၏ ရာခိုင် နှုန်းများအား ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိ ရပါသည်။ အသက် (၆၀) နှင့် (၆၄)နှစ် အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏

(၁၄%) ကသာ ၎င်းတို့ မှတ်ဉာဏ်သည် မကောင်း ပါ သို့မဟုတ် အလွန်မကောင်းပါဟု ဖြေဆိုကြသော် လည်း အသက်(၈၀)နှစ်နှင့်အထက်တွင်မူ (၂၆%) အထိရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အလားတူပင် မနှစ်

သောအဆင့်များအကြား ဖြေဆိုသည့်အချက်များအား ပုံ(၇.၁)တွင် ပို၍တိကျစွာတွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ ပုံရှိ အ ပေါ်ပုံသည် ကျန်းမာရေးကောင်းပါသည် သို့မဟုတ် အလွန်ကောင်းပါသည်ဟု ဖြေဆိုသူများ၏ ရာခိုင်နှုန်း နှင့် မကောင်းပါသို့မဟုတ် အလွန်မကောင်းပါဟု ဖြေ ဆိုသူများ၏ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ မျှော်လင့်ထား သည့်အတိုင်း အသက်အရွယ်ပိုမိုကြီး ရင့်လာသည် နှင့်အမျှ ကျန်းမာရေးကောင်းပါသည်ဟု ဖြေဆိုသူ ရာခိုင်နှုန်းကျဆင်းသွားပြီး ကျန်းမာရေးမကောင်းပါဟု ဖြေ ဆိုသူ ရာခိုင်နှုန်းများလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အသက်(၆၀)နှင့်(၆၄)အကြားရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ တွင် ကျန်းမာရေးကောင်းပါသည် သို့မဟုတ် အလွန် ကောင်းပါသည်ဟု ဖြေဆိုသူ (၄၀%) ကျော်ရှိပြီး အသက်(၇၅)တန်းတွင်မူ ထိုသို့ဖြေဆိုသူ ရာခိုင်နှုန်း ထက်ဝက်မျှ ကျဆင်းသွားပါသည်။ ထို့အတူပင် ကျန်း မာရေး မကောင်းပါသို့မဟုတ် အလွန်မကောင်းပါ ဟု ဖြေဆိုသူအသက် (၈၀) နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ် များသည်အသက်(၆၀)နှင့် (၆၄)နှစ်အတွင်းရှိ သက်ကြီး ရွယ်အိုများထက် (၂)ဆ နီးပါးများပြားပါသည်။

B. Self-reported memory

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar Age

က ထက်စာလျှင် မှတ်ဉာဏ်မကောင်းတော့ဟု ဖြေ ဆိုသူများတွင် အသက်(၆၀)နှင့် (၆၄)အကြားတွင် (၂၅%)ရှိ၍ အသက် (၈၀)နှစ်နှင့် အထက်တွင် (၄၀%) အထိရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

လက်ရှိရောဂါလက္ခဏာများ

ယခု လေ့လာဆန်းစစ်ချက် စာတမ်းတွင် နာတာ ရှည်ရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍တိကျသော အချက်အလက် ရရှိရေးအတွက် အခက်အခဲရှိသော်လည်း သက်ကြီး

ရွယ်အိုများသည်၎င်းတို့၌ နာမကျန်းဖြစ်မှုနှင့် ဆက်စပ် သော ရောဂါလက္ခဏာများ ခံစားရခြင်း ရှိ/မရှိ သိကြပါသည်။ ယခု လေ့လာဆန်းစစ်ချက်စာတမ်းတွင်

ပါဝင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ပြီးခဲ့သည့်လ အတွင်း ရောဂါလက္ခဏာ (၁၈)မျိုးအနက်မှ မည်သည့် လက္ခဏာ ခံစားရခဲ့ခြင်းရှိ/မရှိ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ရလဒ်များအား ဇယား(၇.၂)တွင် ပြသထားပါသည်။

အဖြစ်အပျက်ဆုံး ရောဂါလက္ခဏာ(၂)မျိုးမှာ အကြောအဆစ်များ နာကျင်မှုကိုခံခြင်းနှင့်မူးဝေခြင်း တို့ဖြစ်သည်ကို ရှင်းလင်းစွာတွေ့ မြင်ရပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်များ၏ အနည်းဆုံး(၅)ပုံ (၂)ပုံက အဆိုပါ(၂)မျိုးအနက် (၁)မျိုးအား ခံစားရပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ အခြားအတော်အသင့် အဖြစ်များသော ရောဂါလက္ခဏာများမှာ အားနည်းခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ ကျောနှင့် တင်ပါးဆုံနာကျင်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။ (၁၉%)နှင့် (၂၉%) အကြားရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့သည်

ပြီးခဲ့သည့်လက အဆိုပါ ရောဂါလက္ခဏာများအား ခံစားခဲ့ကြပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ အခြားသော ရောဂါလက္ခဏာများအနက် ဆီးနှင့်ဝမ်း မထိမ်းနိုင်ခြင်းသည် အဖြစ်နည်းသည်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ်တွေ့ရှိရပါသည်။ ငယ်ရွယ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်စာလျှင် အသက်ပိုကြီးသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်လည်းကောင်း အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်စာလျှင် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများ၌လည်းကောင်း ပို၍ ရောဂါလက္ခဏာများများခံစားရကြောင်း ဖြေဆိုသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် ကျေးလက်နေနှင့်မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား အနည်းငယ်ကွာခြားချက်ရှိသည်မှာလည်း ထင်သာမြင် သာရှိပါသည်။

ဇယား(၇.၂)တွင် ဖြေဆိုသော ရောဂါလက္ခဏာ အရေအတွက်၏ အလယ်မှတ်များဖြစ်ကြပါသည်။

Table 7.2 Self-reported symptoms experienced during past month, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
% experiencing the following symptoms during past month							
Joint pain	44	42	46	39	48	44	44
Dizziness	40	39	41	31	46	41	39
Feeling weak	29	24	33	25	32	27	29
Coughing	26	24	28	28	24	25	27
Headache	22	23	22	17	26	21	23
Back or hip pain	19	17	21	18	20	17	20
Problems breathing	15	14	16	14	15	16	14
Fever	14	13	15	13	15	13	14
Constipation	13	10	16	12	14	15	12
Chest pain	10	10	10	9	11	11	10
Stomach ache	8	8	9	8	9	8	9
Shoulder pain	8	8	8	7	9	8	8
Loss of bladder control	5	4	7	5	6	7	5
Trembling hands	5	3	7	5	5	5	5
Diarrhea	5	4	6	4	5	5	5
Vomiting	3	3	3	2	4	3	3
Loss of bowel control	3	1	4	2	3	3	3
Skin problems	2	2	3	3	2	2	3
Mean number of symptoms experienced during past month	2.72	2.48	2.96	2.43	2.93	2.70	2.73

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

ယေဘုယျအားဖြင့် ဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့သည် ပြီးခဲ့သည့်လအတွင်း ရောဂါလက္ခဏာ (၁၈)မျိုးအနက် (၃)မျိုးနီးပါးခံစားခဲ့ကြရပါသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ အလယ်မှတ်ကိန်းသည် အသက် (၆၀) နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက်

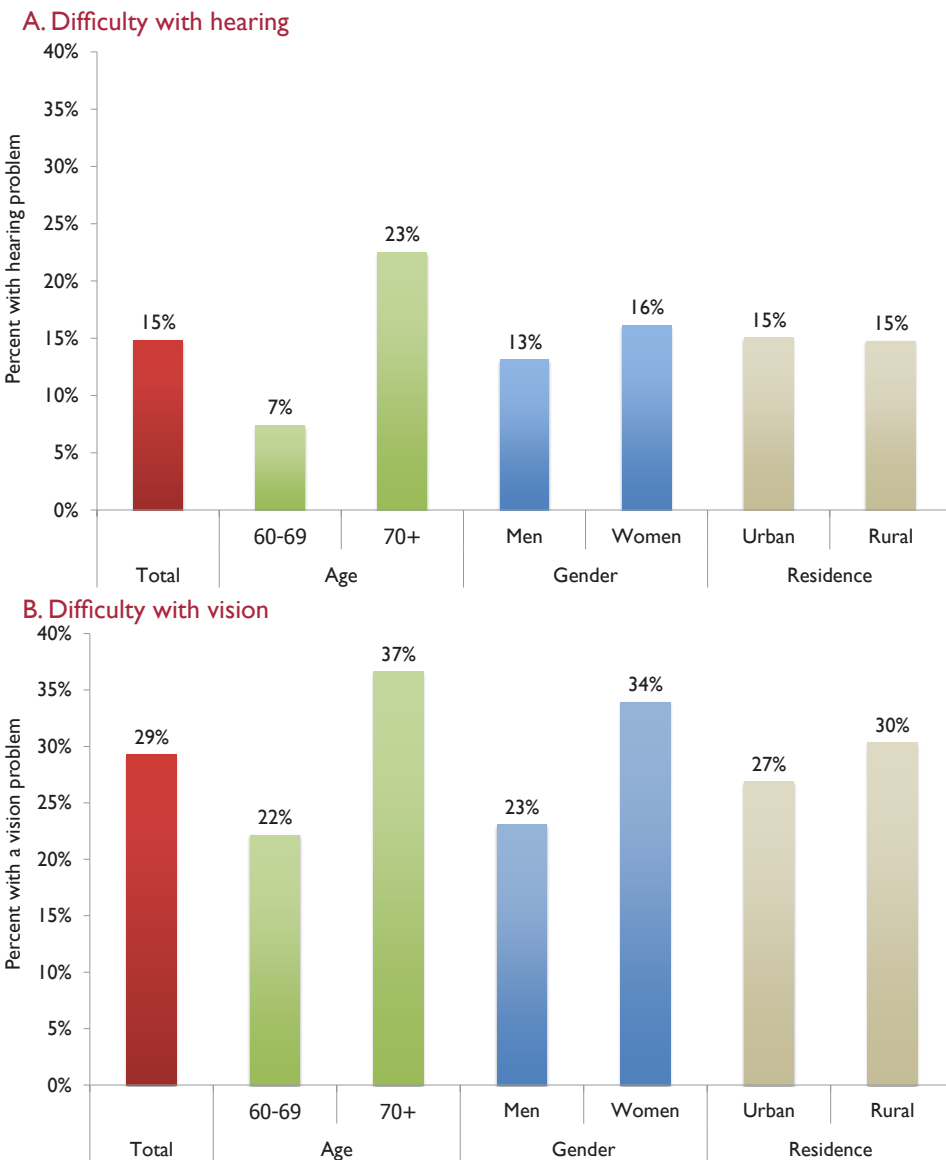
အသက်(၇၀)နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား တွင်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများ ထက် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင် လည်းကောင်း ပိုမိုမြင့်မားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ သို့သော် ကျေးလက်နေနှင့် မြို့ပြနေအကြားတွင် မူ ခြားနားချက်မှာ အနည်းငယ်မျှသာရှိပါသည်။

အမြင်အာရုံနှင့်အကြားအာရုံ

အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှအဖြစ် များ သော အပြောင်းအလဲ(၂)ခုဖြစ်သော အမြင်အာရုံနှင့် အကြားအာရုံတို့သည် ပိုမိုဆိုး ရွားလာပါသည်။ ယခုဆန်းစစ်ချက်စစ်တမ်းတွင်ပါ ဝင်သော သက်ကြီး ရွယ်အိုများအား ၎င်းတို့သည် နားအကူကိရိယာနှင့်

မျက်မှန် (၂)ခုအနက် (၂)ခုစလုံး သို့မဟုတ် (၁)ခုကို အသုံးပြုပါသလားဟူသော မေးခွန်းအားမေးမြန်းခဲ့ပါ သည်။ ဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁%)ကသာ နားအကူကိရိယာသုံးစွဲသည်ဟု ဖြေဆိုကြသော်လည်း (၂၆%) ကမူ မျက်မှန်တပ်ရသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါ

Figure 7.2 Percent with hearing and vision difficulties, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Only a small fraction of those with difficulty hearing or seeing reported they could not hear or could not see all.

သည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူ များအား ၎င်းတို့ဘယ် လောက် ကောင်းကောင်း မြင်ရသည် ကြားရသည်ကို မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဖြေဆို သူများအားအလွန်ကောင်း ပါသည်၊ ကောင်းပါသည်၊ သိပ်မကောင်းပါနှင့် လုံးဝ မမြင်ရ/မကြားရပါဟူ၍ ရွေးချယ်ရန် (၄)မျိုး ပေး ထားပါသည်။ ဖြေဆိုသူ များ၏ (၁%)အောက်က သာ လုံးဝမကြားရဟု ဖြေ ဆိုကြပြီး၊ (၁%)ထက် အနည်းငယ်ကျော်သော ဖြေဆိုသူများကမူ လုံးဝ မမြင်ရပါဟု ဖြေဆိုကြပါ သည်။

ပုံ(၇.၂)သည် အမြင် အာရုံနှင့် အကြားအာရုံ အခက်အခဲရှိမှုပမာဏကို အနှစ်ချုပ်ထားခြင်း ဖြစ် ပါသည်။ အမြင်အာရုံနှင့် အကြားအာရုံ ဖြစ်ရပ်(၂)ခု စလုံးတွင် အခက်အခဲဆို သည့် စကားလုံး အား ဖြေဆိုကြသည့် အတိုင်း သိပ်မကောင်းပါနှင့် လုံးဝ

မမြင်ရ/မကြားရဟူသော (၂)ခုအနက် (၁) ခုအရ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုပါသည်။ ပုံ(၇.၂)၏ အပေါ်ပုံအရ အသက်(၆၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁၅%)သည် အကြားအာရုံနှင့် ပတ်သက်၍ အခက်အခဲ ရှိကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် ပိုမိုမြင့်မား ပါသည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၂၅%)နီးပါးဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသားသက် ကြီး ရွယ်အိုများထက် အကြားအာရုံဆိုင်ရာပြဿနာ အနည်းငယ်ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြအကြားတွင် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။

ပုံ(၇.၂)၏ အောက်ပုံအရ အမြင်အာရုံဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည်အကြားအာရုံဆိုင်ရာ ပြဿနာထက် ပိုမို အဖြစ်များပါသည်။ ဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃၀%)နီးပါးသည် ၎င်းတို့ ကောင်းကောင်းမမြင်ရကြောင်း သို့မဟုတ် လုံးဝမမြင်ရကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ အကြားအာရုံပြဿနာအတိုင်းပင် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက်သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်အသက်(၆၀)နှစ်များ အတွင်းရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အမြင်အာရုံဆိုင် ရာပြဿနာ ပိုမိုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အမျိုးသမီးသက် ကြီးရွယ်အိုများအကြား ခြားနားချက်သည်ကြီးမားပါ သည်။ ခြားနားချက်သည် အတော်အသင့်သေးငယ်သော် လည်း ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အမြင်အာရုံဆိုင်ရာ အခက်အခဲ ပိုမိုရှိကြပါသည်။

ပုံ(၇.၃)သည်အသက်အရွယ်နှင့် အမြင်အာရုံ အကြား ဆက်စပ်မှုအား ဆန်းစစ်ထားပါသည်။ ထို့ အပြင် မျက်မှန်တပ်သူများသည် မျက်မှန်မတပ်သူများ လောက်ကောင်းစွာမြင်ရသည်သို့မဟုတ်မျက်မှန်မတပ် သူများထက် ပိုမိုမြင်ရသည်ကိုလည်း ဆန်းစစ်ထားပါ သည်။ အစောပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၂၆%)သည် မျက်မှန်တပ် ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ထို ရာခိုင်နှုန်းသည် အသက် အရွယ်အလိုက်ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ အသက်(၆၀) နှင့် (၆၄)နှစ်အကြား ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပို၍ မျက်မှန်တပ်ကြပါသည်။ အမြင်အာရုံ အခက်အခဲ သည် အသက်အရွယ်ပိုမို ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှ ပိုမိုဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ အသက်(၈၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အမြင်အာရုံအခက်အခဲရှိ မှုသည် အသက်(၆၀)နှစ် များအတွင်းရှိသော ငယ် ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများ ထက်(၂)ဆနီးပါးရှိပါသည်။ အမြင်အာရုံချို့ယွင်းမှုနှင့်အသက်အရွယ်အကြား ဆက် စပ်မှုသည် မျက်မှန်တပ်သူရော မျက်မှန်မတပ်သူများ အကြားတွင်ပါရှိပါသည်။

မှတ်သားစရာကောင်းသည့်အချက်မှာ မျက်မှန် တပ်သူများ၏ အမြင်အာရုံဆိုင်ရာ အခက်အခဲရှိမှုသည် မျက်မှန်မတပ်သူများ၏ အမြင်အာရုံအခက်အခဲရှိမှုနှုန်း အောက်နည်းပါးသည့် အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ခြွင်း ချက်အနေဖြင့် အသက်(၈၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီး ရွယ်အိုများမှအပ အခြားသော အသက်အပိုင်းအခြားတွင် ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် မျက်မှန်မတပ်သူ

များသည် မျက်မှန်တပ်သူ များထက် အမြင်အာရုံဆိုင် ရာအခက်အခဲ(၂)ဆပိုရှိပါ သည်။ ထိုအချက် အား တိကျစွာအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရန် မဖြစ်နိုင်ပါ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် မျက်မှန်တပ်သူ များသည်မျက်မှန်မပါလျှင် တောင် မျက်မှန်မတပ်သူ များထက် အမြင်အာရုံပိုမို ကောင်းမွန် သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ် စေကာမူ ထိုအချက်သည်

Table 7.3 Percent that wear eyeglasses and percent with poor vision by age, Myanmar 2012

	% that wear glasses	% with poor vision	
		All	Wears glasses / Wears no glasses
All ages	25.9	29.3	18.5 / 33.0
Age group			
60-64	29.0	21.2	12.2 / 24.8
65-69	25.0	23.3	13.5 / 26.6
70-74	25.8	34.2	19.0 / 39.4
75-79	22.9	34.4	25.5 / 37.0
80+	24.9	41.8	32.5 / 44.9

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

¹³ A similar comparison with respect to hearing between those who do and do not use a hearing aid is not presented, given the very small number that use a hearing aid.

ဖြစ်ဟန်မရှိပါ။ အမှန်တကယ်တော့ အမြင်အာရုံ ဆိုင်ရာ ပြဿနာအားလုံးအားမျက်မှန်တပ်ခြင်းဖြင့် ကောင်းမွန်လာအောင်ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းမရှိပါ။ အထူးသဖြင့် ရေတိမ်ရှိသောသူများတွင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မျက်

မှန်တပ်ခြင်းအားဖြင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် မျက်မှန်မတပ်သူများစွာ၏ အမြင်အာရုံဆိုင်ရာပြဿနာများအား လျော့ပါးစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

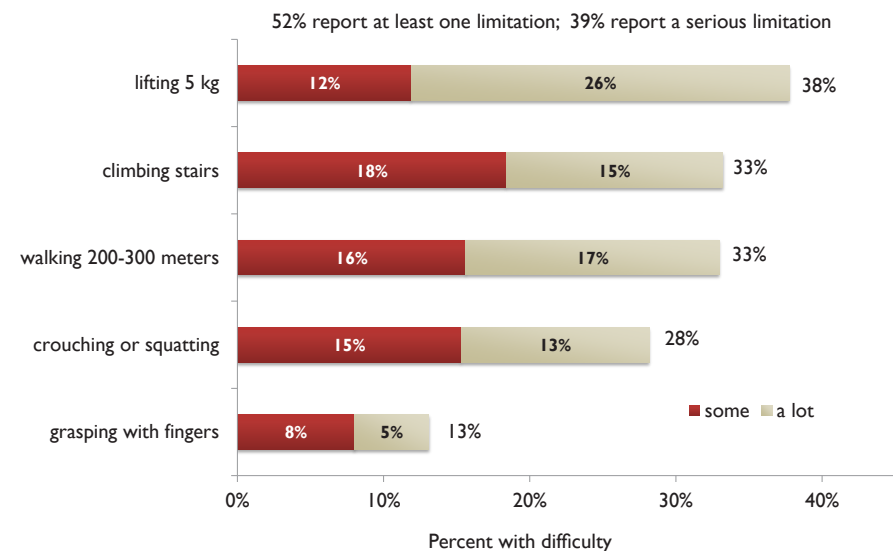
လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာကျန်းမာရေး

ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းလာခြင်းနှင့် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာမှုနှင့်ဆက်စပ်သော နာမကျန်း ဖြစ်မှုတို့၏ ဆိုးရွားလှသော နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက်သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုအခက်အခဲများဖြစ်ပါသည်။ ထိုရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုအခက်အခဲသည် အခြားသူ၏ အကူအညီမပါဘဲ မိမိဘာသာ ဆောင်ရွက်ရသည့် နေ့စဉ် လှုပ်ရှားမှုများ ဖြစ်သည့် အခြေခံ မိမိကိုယ်မိမိ စောင့်ရှောက်ရာတွင်ပြုလုပ်သည့် တာဝန်များအား ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကန့်အသတ်ဖြစ်ခြင်းကိုရည်ညွှန်းပါသည်။ လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အကန့်အသတ်များနှင့် နေ့စဉ်ဆောင်ရွက်စရာများအား ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲများကြောင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်သူထံမှ အကူအညီပိုမိုလိုအပ်လာပါသည်။

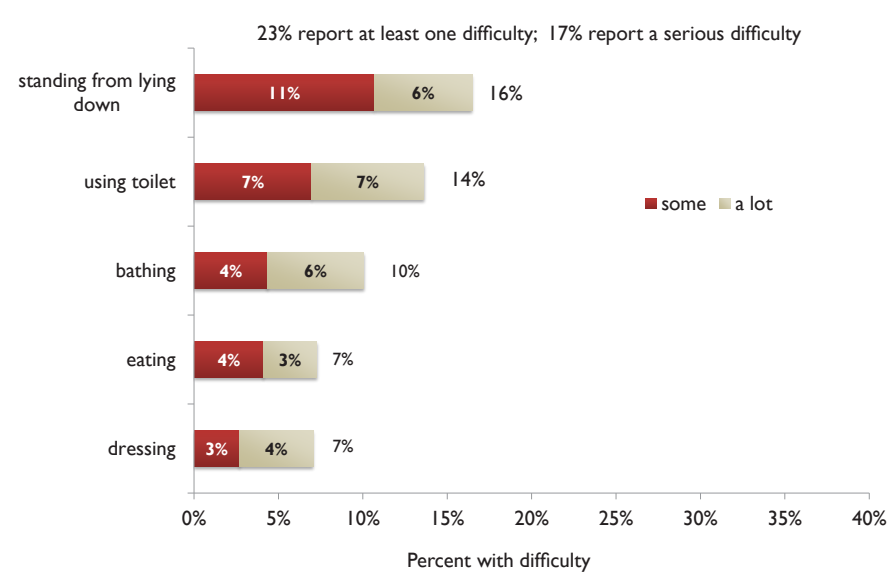
ကိုဆက်လက်မေးမြန်းပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ရွေးချယ်ရန် အခြေအနေ(၃)မျိုးပေးထားပါသည်။ ၎င်း အခြေအနေ(၃)မျိုးမှာ အနည်းငယ်၊ တော်တော်လေးနှင့် လုံးဝမလှုပ်ရှား/မ

Figure 7.3 Functional limitations and difficulty with activities of daily living (ADLs), persons aged 60 and older, Myanmar 2012

A. Functional limitations: Percent that have some difficulty and that have a lot of difficulty doing basic functions on own

B. Difficulties with ADLs: Percent that have some difficulty and that have a lot of difficulty doing the following activities on own

ပုံ(၇.၃)သည် လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အကန့်အသတ်(၅)မျိုးနှင့် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာ (၅)မျိုးအား ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများအား တိုင်းတာထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်ခုချင်းစီအတွက် ဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများအား ပထမဦးစွာ ၎င်းတို့၌ အခက်အခဲရှိ/မရှိမေးမြန်းပါသည်။ ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုပါက ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာအထိ အခက်အခဲရှိသည်ဟူသော မေးခွန်း

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: A lot includes both a lot of difficulty and cannot do the activity at all.

ဆောင်ရွက်နိုင်တို့ဖြစ်ပါသည်။ပုံ(၇.၃)သည်အနည်းငယ် အခက်အခဲ ရှိသည်ဟုဖြေဆိုသူ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် တအား အခက်အခဲရှိသည် (အကူအညီမပါပါက လုံးဝဆောင် ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိ အပါအဝင်) ဟုဖြေဆိုသူများ၏ ရာခိုင်နှုန်းအား ပြသထားပါသည်။ ထိုရာခိုင်နှုန်း များသည်လှုပ်ရှားမှုအခက်အခဲနှင့်နေ့စဉ်အခြေခံလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခက်အခဲများ၏ အကြောင်းအရာ တစ်ခုချင်းစီအတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ဖြေ

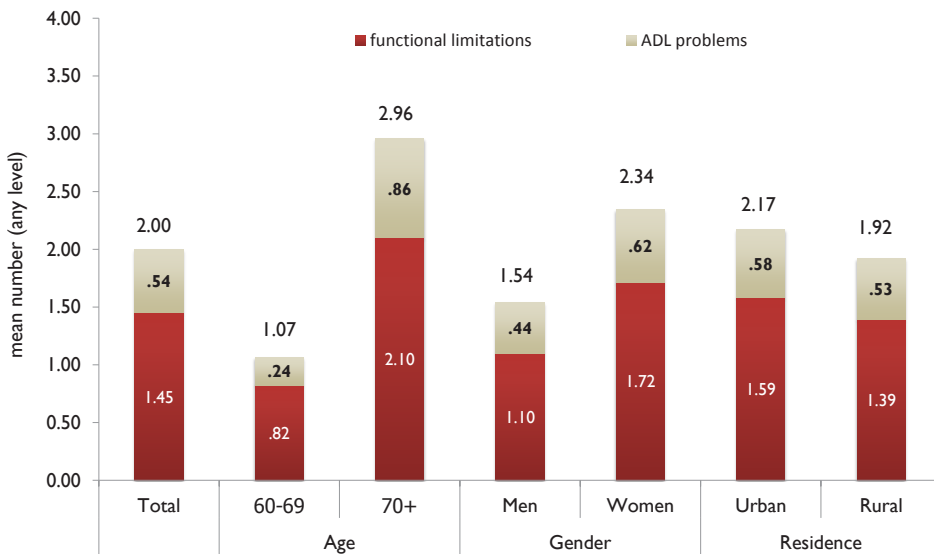
ဆိုသူများ၏ (၅၂%)သည် လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာ(၅)ချက်အနက် အနည်းဆုံး(၁)တွင် အခက်အခဲရှိပြီး(၂၃%)သည် နေ့စဉ်အခြေခံ လုပ်ငန်း ဆောင်တာ(၅)ခု အနက် အနည်းဆုံး(၁)ခုတွင် အခက် အခဲရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါ သည်။

ပုံ (၇.၃)၏ အပေါ်ပုံအရ လှုပ်ရှားမှု(၅)မျိုး အနက် အခက်အခဲအဖြစ်အများဆုံး အကြောင်း

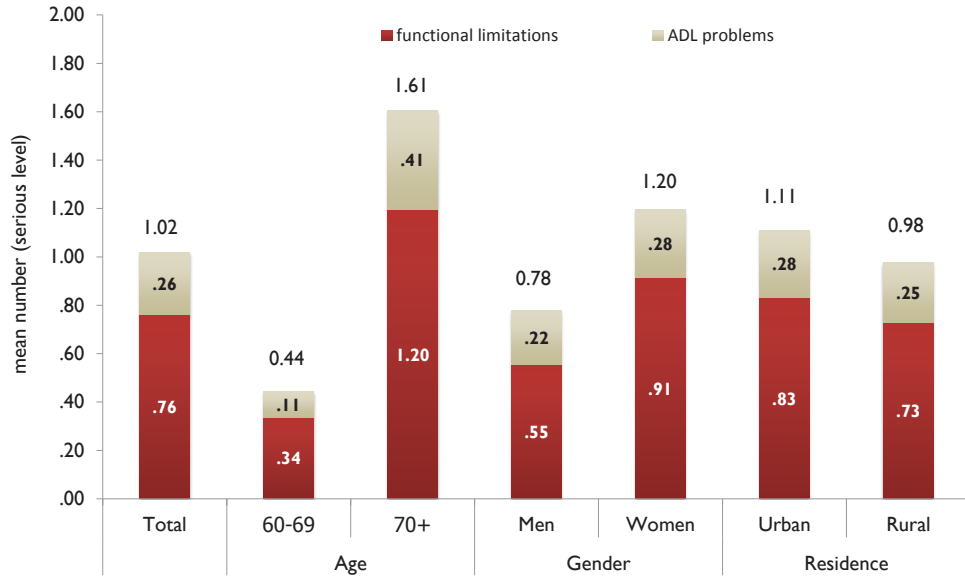
အရာမှာ (၅) ကီလိုဂရမ် အလေးချိန်အားမခြင်း ပင် ဖြစ်ပါသည်။ (၄၀%)နီးပါး သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ ကုသရေးတို့သည်ထိုသို့မခြင်း အတွက်အခက်အခဲ အနည်း ငယ်ရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါ သည်။ လေ့ကား ထစ်များ တက်ခြင်းနှင့်မိတာရာပေါင်း များစွာ လမ်းလျှောက်ခြင်း သည် နောက်ထက်အဖြစ် များသော အခက်အခဲများ ဖြစ်ကြပါသည်။ (၃)ပုံ(၁)ပုံ သောသက်ကြီးရွယ်အိုများ ကုသရေးတို့သည် ထိုလှုပ်ရှား မှု(၂)ခုပြုလုပ်ရာတွင် အခက် အခဲရှိသည်ဟု ဖြေဆိုကြပါ သည်။ ၎င်းနောက်သိမ် မကွာသော အခက်အခဲမှာ ခန္ဓာကိုယ် ကုန်းကွခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အတော်အသင့် အဖြစ်နည်းသော အခက် အခဲမှာလက်ချောင်းများ ဖြင့် အရာဝတ္ထုများအား လက် ဖြင့်ဆုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။ (၅) ကီလိုဂရမ် အလေးချိန်ရှိသော အရာ ဝတ္ထုအား မခြင်းကိစ္စရပ်တွင် မေးခွန်းဖြေဆိုသူများက ၎င်းတို့အနေဖြင့် သာမန် ဆိုသည်ထက် ပိုမိုသော အခက်အခဲရှိသည်ဟု ဖြေ ဆိုကြပါသည်။ အခြားသော လှုပ်ရှားမှုများ၌ အခက်အခဲ

Figure 7.4 Mean number of 5 functional limitations and 5 difficulties with activities of daily living (ADLs), by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

A. Mean number of limitations or difficulties at any level

B. Mean number of limitations or difficulties at a serious level

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Notes: Any level refers to the number of the 5 functional limitations and 5 activities of daily living that the respondent acknowledged before being asked their severity. The mean number of limitations or difficulties at a serious level refers to the number of functions/activities that respondents said they could do only with a lot of difficulty or could not do at all.

အနည်းငယ်ရှိခြင်းနှင့် အခက်အခဲများများစားစားရှိခြင်းသည် အနည်းနှင့်အများ ဆိုသလို တူညီကြပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲ အဆင့်သည် ထိုင်းနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မြင့်မားသော်လည်း ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် နိမ့်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ Knodel and Chayovan 2008 နှင့် Kondel et al. 2005 စစ်တမ်းများအရ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲသည် မြင့်မားလွန်းပါသည်။

ပုံ (၇.၄)၏ အောက်ပုံသည် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာ(၅)မျိုးနှင့် ပတ်သက်သော ရလဒ်များအား ပြသထားပါသည်။နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်သော အခက်အခဲသည် ပြီးခဲ့သည့် အပိုဒ်တွင် သုံးသပ်ခဲ့သည့် လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ လောက်အဖြစ်များမှု မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ အကူအညီမပါဘဲ လဲလျောင်းသည့်အနေအထားမှ

မတ်တပ်ရပ်သည့် အနေအထားသို့ ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားမှုသည်အဖြစ် အများဆုံးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ဆောင်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ (၁၆%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ အခက်အခဲရှိသည်ဟု ဖြေကြားကြသော်လည်း ထို့ထက်များသော သက်ကြီးရွယ်အိုများက မူအခက်အခဲအများကြီးရှိသည် ဆိုသည်ထက် အနည်းငယ်အခက်အခဲရှိကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။ ၎င်းနောက်အဖြစ်များသော အခက်အခဲမှာ ရေအိမ်အသုံးပြုခြင်း (၁၄%)ဖြစ်ပြီး ၎င်းနောက်တွင် မိမိဘာသာ ရေချိုးခြင်း (၁၀%)ဖြစ်ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေကြားသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏(၇%)သာလျှင် အကူအညီမပါဘဲ အစာစားခြင်းနှင့် အဝတ်အစားဝတ်ဆင်ခြင်းတို့၌ အခက်အခဲရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အကန့်အသတ်များကဲ့သို့ပင် နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်မှုများဆိုင်ရာ အကန့်အသတ်များတွင်လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏အခက်အခဲပမာဏသည် ထိုင်းနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုထက်မြင့်မားပြီး ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ လောက်ရှိပါသည်။

Table 7.4 Difficulties with instrumental activities of daily living (IADLs), among respondents who indicated the task was applicable for them, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
<i>Using transport</i>							
% having any difficulty	31.0	17.5	45.4	22.9	37.3	35.2	29.1
% w serious difficulty	17.0	7.9	26.7	11.8	21.0	18.1	16.5
<i>Counting money</i>							
% having any difficulty	6.6	2.6	11.2	5.7	7.4	7.2	6.4
% w serious difficulty	3.3	1.2	5.8	2.8	3.7	3.8	3.1
<i>Taking medications</i>							
% having any difficulty	10.1	5.2	15.0	7.9	11.6	10.1	10.1
% w serious difficulty	5.1	2.3	8.0	3.9	6.0	5.7	4.9
<i>Doing household chores</i>							
% having any difficulty	18.9	9.7	31.2	15.2	21.5	19.3	18.7
% w serious difficulty	7.9	3.1	14.2	6.5	8.9	7.2	8.2
<i>Making phone calls</i>							
% having any difficulty	13.0	8.5	19.9	10.6	15.4	12.3	13.5
% w serious difficulty	7.6	4.5	12.3	5.9	9.3	6.6	8.3

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

Notes: The percent of respondents who said that the tasks were inapplicable and are thus excluded from the results are as follows: using transport - 5.5%; counting money - 7.4%; taking medications - 18.4%; doing household chores - 19.8%; making phone calls - 51.1%.

Serious difficulty includes both those that say they have a lot of difficulty and those that cannot do the activity at all.

လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲများ၏ အလယ်မှတ်အား (၂)ခုပေါင်းပုံစံဖြင့် တွေ့မြင်နိုင်ပြီးပုံ(၇.၄)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၇.၄)၏အောက်ပုံသည် အခြားအဆင့်အခက်အခဲများ၏ အလယ်မှတ်ဖြစ်ပြီး အောက်ပုံသည် ပြင်းထန်သည့် အခက်အခဲအဆင့်၏ အလယ်မှတ်ဖြစ်ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် မေးခွန်းဖြေဆိုသူများသည် စုစုပေါင်းလုပ်ဆောင်ချက်(၁၀)ခုတွင် အနည်းဆုံးအခက်အခဲအနည်းငယ်ရှိသည်ဟုဖြေဆိုကြပြီး အများစုသည် လှုပ်ရှားမှုဆိုင်ရာ အခက်အခဲတွင် ဖြစ်ပါသည်။ အခက်အခဲရှိသည့်အကြောင်းအရာ အရေအတွက်သည် အသက် (၆၀)နှစ်များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အသက်(၇၀)နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် (၃)ဆပိုမိုများပြားပါသည်။ ထို့အပြင် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် သိသိသာသာ အခက်အခဲရှိမှုပိုမိုမြင့်မားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နေရာဒေသအပေါ်လိုက်၍ အခက်အခဲရှိမှုကွာခြားချက်သည် အနည်းငယ်မျှသာရှိပြီး ကျေးလက်ဒေသနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် အခက်အခဲ အနည်းငယ်ပိုမိုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

နောက်ထပ်တိုင်းတာမှုတစ်ခုကတော့ မသန်စွမ်းမှုဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်သည် နေ့စဉ်ဘဝပစ္စည်းကိရိယာအသုံးပြုမှုကို ရည်ညွှန်းပြီးဘဝတွင် အမှီအခိုကင်းစွာ လုပ်ဆောင်မှုများအား ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကို ရည်ညွှန်းပါသည်။ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့် မတူညီသည့်အချက်မှာ ပစ္စည်းကိရိယာအသုံးပြုနိုင်မှုသည် အခြားတစ်ရောက်အား တာဝန်ပေးအပ်၍ရနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ၏ လုပ်ဆောင်မှုပုံစံသည်တူညီနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့အပြင် အချို့သော ပစ္စည်းကိရိယာအသုံးပြုနိုင်မှုသည် မိမိအိမ်

အာဟာရ

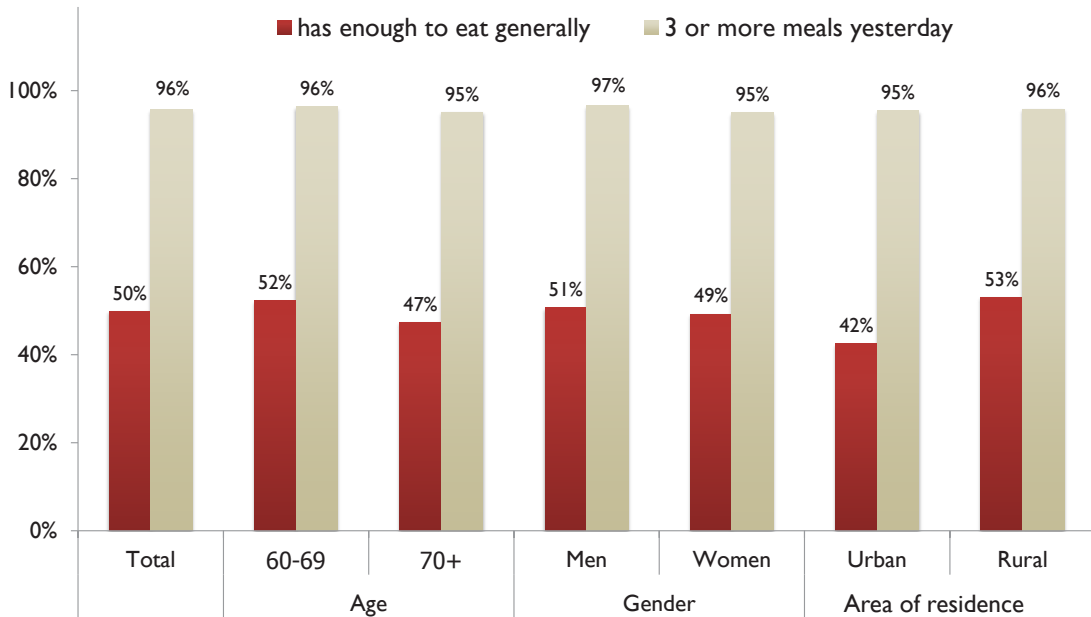
ယခု လေ့လာဆန်းစစ်မှုစစ်တမ်းတွင် အာဟာရနှင့် ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်မျှထည့်သွင်း ထားခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများအားမနေ့ကအစားအကြိမ်မည်မျှစားခဲ့သနည်း၊ ၎င်းတို့၌ စားစရာ အလုံအလောက်ရှိ/မရှိနှင့် ပြီးခဲ့သည့်အပတ်အတွင်း အမျိုးမျိုးသော အစားအစာများအားအကြိမ်မည်မျှစားသနည်း စသည့် မေးခွန်းများအားမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ပုံ(၇.၅)တွင် ဖော်ပြ

အတွင်း၌သာ ဆောင်ရွက်ရသည်ထက် ရပ်ရွာအတွင်း ဆောင်ရွက်ရသည်လည်းရှိပါသည်။ ယခုစစ်တမ်းတွင် ပစ္စည်းကိရိယာအသုံးပြုနိုင်မှု အခက်အခဲနှင့် ပတ်သက်သောမေးခွန်းများအား ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အိမ်မှုကိစ္စပြုလုပ်ခြင်း၊ ပိုက်ဆံရေတွက်ခြင်း၊ ဆေးသောက်ခြင်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်အသုံးပြုနိုင်ခြင်းနှင့် တယ်လီဖုန်းခေါ်ဆိုနိုင်ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များအားဆောင်ရွက်ကြသော မေးခွန်းဖြေဆိုသူများအနက် အခက်အခဲအနည်းငယ်ရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်းသည် ငွေရေတွက်မှု(၇%)မှ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်အသုံးပြုမှု (၃)ပုံ (၁)ပုံနီးပါးအထိရှိပါသည်။ အဆိုပါ လုပ်ဆောင်ချက်(၅)မျိုးစလုံးအတွက် အခက်အခဲရှိသည်ဟုဖြေဆိုသူအားလုံးအနက် ထက်ဝက်ခန့်သည် ပြင်းပြင်းထန်ထန် အခက်အခဲရှိကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်း ရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အခက်အခဲရှိကြောင်း ပိုမိုဖြေကြားကြပါသည်။ အိမ်မှုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်ရှားသည့်အချက်မှာ အသက်(၇၀)နှစ်နှင့် အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့၌ အိမ်မှုကိစ္စအလုပ်များမရှိကြောင်းဖြေဆိုကြခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ အသက်အရွယ်နှင့် အိမ်မှုကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အင်အားများကျဆင်းခြင်းသည် ထိုရှောင်လွှဲ၍ မရသော မတူညီမှုများကြောင့် ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းတာဝန်များ ဆောင်ရွက်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင်လည်း အမျိုးသားများထက် အမျိုးသမီးများက ပို၍ အခက်အခဲရှိကြောင်းဖြေဆိုကြပါသည်။ ကျေးလက်နေနှင့် မြို့ပြနေအကြားတွင်မူ ကွာခြားချက်သည် မထင်ရှားပါ။

ထားသည့်အတိုင်းအသက်အရွယ်၊ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသမရွေး မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ် အိုအများစုသည် ပြီးခဲ့သည့်နေ့က တစ်နေ့လျှင် အစားအစာ (၃)ကြိမ်သို့မဟုတ်ထို့ထက်ပို၍စားသုံးကြပါသည်။သို့သော် (၅၀%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ ၎င်းတို့၌ ယေဘုယျအားဖြင့် အစားအစာ လုံလုံလောက်လောက်ရှိကြောင်းဖြေကြားကြပါသည်။ထိုအချက်သည်

Figure 7.5 Percent that had 3 or more meals during previous day and percent that generally has enough to eat, by age, gender and area, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အသက်အရွယ်နှင့် ကျား/မကွားခြားချက်အရ အနည်းငယ်ကွားခြားချက်ရှိပါသည်။ သို့သော် ကျေးလက်နေနှင့် မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားခြားနားချက်မှာ မြင့်မားပါသည်။ ထိုအချက်က အိမ်ထောင်စုစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ ကျေးလက်နေအိမ်ထောင်စုများရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းအား ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

ပုံ(၇.၅)သည် ပြီးခဲ့သည့်အပတ်အတွင်း မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ စားခဲ့သည့် အစားအစာအမျိုးအစားများနှင့် ပတ်သက်၍ အနှစ်ချုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အစားအစားဆုံး အစားအစာများမှာ ကာဗွန်ဟိုက်ဒရိတ်ဓါတ်ပါဝင်သော အစားအစာများဖြစ်ပြီး အမည်အားဖြင့် ဆန်၊ ခေါက်ဆွဲ၊ ပေါင်မုန့်နှင့်ပြောင်းတို့ဖြစ်ကြပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများ၏ (၉၀%) ကျော်က ၎င်းတို့သည် အဆိုပါ အစားအစာများအား နေ့စဉ် သို့မဟုတ် နေ့စဉ်နီးပါးစားသုံးကြကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စားသုံးမှုသည် ကာဗွန်ဟိုက်ဒရိတ်ဓါတ်ပါဝင်သော အစားအစာ

စားသုံးမှု၏ ထက်ဝက်ဖြင့် နေ့စဉ် စားသုံးမှုရှိသော်လည်း ၎င်းသည် ဒုတိယနေရာတွင်သာ ရှိနေပါသည်။ (၂၀%) ထက်နည်းသော ဖြေဆိုသူများကသာ ၎င်းတို့သည် အခြား အစားအစာများအား နေ့စဉ်စားသုံးကြပါသည် ဟု ဖြေဆိုကြပါသည်။ ထိုအခြားသော အစားအစာများဆိုသည်မှာ အသားဓာတ်အဓိကရရှိရာ အရင်းအမြစ်ဖြစ်နေတတ်သောကြောင့် ၎င်းအစားအစာများပြည့်ပြည့်ဝဝမရရှိခြင်းသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် နေ့စဉ်လိုအပ်သော အသားဓာတ် ချို့တဲ့ခြင်းဖြစ် စေပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အတော်နည်းသော အစားအစာများအား အနည်းဆုံးတော့ မကြာခဏစားသုံးကြရသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ခြွင်းချက်အနေနှင့် နို့နှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းများပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထက်ဝက်မကသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ပြီးခဲ့သည့်ရက်သတ္တပတ်အတွင်း အဆိုပါ အစားအစာများ မစားသုံးခဲ့သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် (၄၀%) ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အစေ့နှင့်တို့ဖူးတို့ကို စားသုံးခဲ့ကြခြင်းမရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

Table 7.5 Frequency that various types of food were eaten by persons aged 60 and older during prior week, Myanmar 2012

	Frequency food was eaten in past week			Total
	Daily/ almost daily	Some days	Not at all	
Rice, noodles, bread, corn or grains	92%	7%	1%	100
Vegetables	46%	52%	2%	100
Sweets, jaggery or soft drinks	19%	60%	21%	100
Beans, pulses, dhal	17%	68%	16%	100
Fruit	11%	72%	17%	100
Fish or crabs	9%	81%	10%	100
Milk or milk products	9%	35%	56%	100
Nuts or tofu	5%	51%	44%	100
Meat	4%	77%	19%	100
Eggs	2%	77%	21%	100
Roots, tubers, potatoes, taro, arrowroot	1%	72%	27%	100

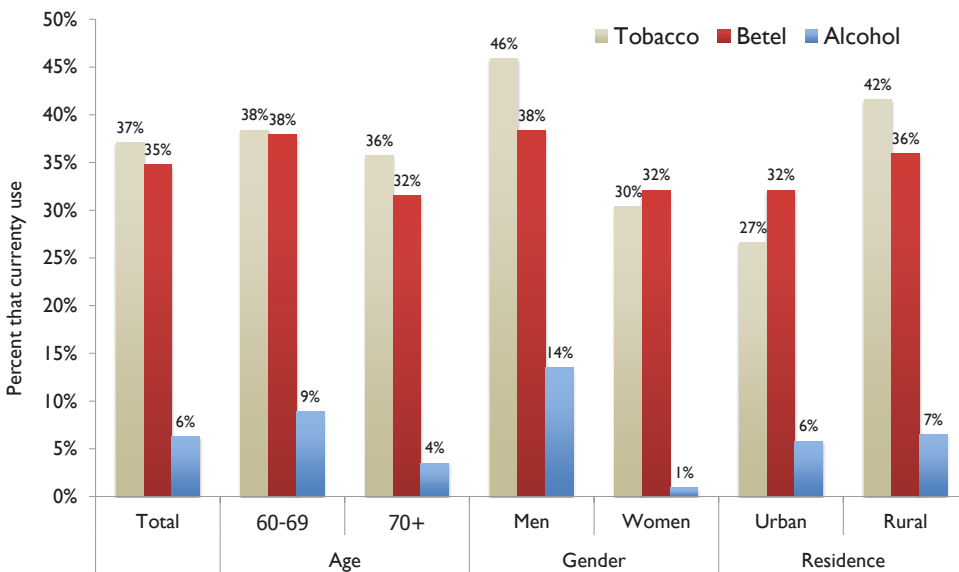
Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အန္တရာယ်ရှိသော အပြုအမူများ

ဆေးလိပ် သောက်သုံးခြင်းသည် ဆိုးရွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများဖြစ်ပွားစေသည် ဆိုသည့် အချက်မှာ အခိုင်အမာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဆေးရွက်ကြီးငုံခြင်းသည် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းလောက်

ကျန်းမာရေးအားဆိုးဆိုးရွားရွားထိခိုက်ခြင်းမရှိဟုဆိုသော်လည်း ဆေးရွက်ကြီးငုံခြင်းသည် ကင်ဆာရောဂါဖြစ်စေသော အရာပေါင်းမြောက်များစွာပါဝင်သည့် အတွက်ကြောင့် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ အရက်သေစာ

Figure 7.6 Current tobacco, betel and alcohol use, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

အလွန်အကျွံသောက်သုံးခြင်းသည်လည်း ကျန်းမာရေးအပေါ်ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေပါသည်။ သို့သော်အရက်သေစာသောက်သုံးခြင်းအကြောင်းအရာများသည် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းထက်များစွာ ရှုပ်ထွေးပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိသာ သောက်သုံးခြင်းသည် နှလုံးရောဂါဖြစ်ခြင်းမှ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ပြီး အခြားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးကျေးဇူးများ ရနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကွမ်းယာစားခြင်းသည်လည်း ခံတွင်းနှင့် လည်ချောင်း ကင်ဆာတို့နှင့်ဆက်စပ်သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများဖြစ်ပွားစေနိုင်ပါသည်(Reichart 1995)။ ဆေးလိပ်၊အရက်နှင့်ကွမ်းယာစသော အကြောင်းအရာများနှင့် ဆက်စပ်သော မေးခွန်းများအား ယခုစစ်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းမေးမြန်းထားပါသည်။ ဆေးရွက်ကြီးနှင့် သက်ဆိုင်သောအကြောင်းအရာတွင် ဆေးလိပ်သောက်ခြင်းရှိ/မရှိနှင့် ဆေးရွက်ကြီး ငုံခြင်းရှိ/မရှိကို ရည်ညွှန်းသော မေးခွန်းများအားမေးမြန်းပါသည်။ ပုံ(၇)သည် အဆိုပါအရာများ လက်ရှိသုံးစွဲမှုရာခိုင်နှုန်းအား အနှစ်ချုပ်ဖော်ပြထားပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား၌ ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲမှုနှင့် ကွမ်းယာစားသုံးမှုအား အရက်သေစာသောက်သုံးမှုထက်ပိုမိုအတွေ့ရများပါသည်။ လက်ရှိ (၃)ပုံ (၁)ပုံထက်ကျော်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ဆေးရွက်ကြီးသို့မဟုတ်ကွမ်းယာစားသုံးကြပြီး လက်ရှိ အရက် သေစာသောက်စားမှုနှုန်းသည် (၆%)မျှသာဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ (၃)မျိုးစလုံးအသုံး ပြုမှုနှုန်းသည် အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် အသက်(၇၀)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြား ထက်ပိုမိုအတွေ့ရများပါသည်။ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသများအရ သုံးစွဲမှုကွာခြားချက်ကြီးကြီးမားမားရှိပါသည်။ ထိုအရာ(၃)ခု၏တစ်ခုခြင်းစီတွင် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် သုံးစွဲမှုပိုမိုများပြားပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူ အမျိုးသမီး သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၁%)မျှသာ လက်ရှိငင်းတို့အရက်သေစာသောက်သုံးကြကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။ဆေးရွက်ကြီးသုံးစွဲမှုကို မြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများ အကြားတွင်ပိုမိုတွေ့ရှိရပြီး ကွမ်းယာနှင့် အရက်သောက်သုံးမှုသည် နေထိုင်ရာဒေသအပေါ် လိုက်၍ အနည်းငယ်မျှကွာခြားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုများ၌ ကွမ်းယာစားသုံးမှုသည် အမျိုးသမီး သက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် ပိုမိုတွေ့ရှိရပြီး ထိုအချက်သည် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းနိုင်ငံများ၌ အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများက အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများ ထက်ပို၍ ကွမ်းယာစားသုံးကြပါသည်။

ဇယား(၇)သည် အတိတ်က သုံးစွဲခဲ့သည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ဆေးရွက်ကြီး၊ ကွမ်းနှင့် အရက်သေစာသုံးစွဲမှုများနှင့်ပတ်သက်သောပိုမိုပြည့်စုံသည့် အချက်များအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုဇယားသည် လက်ရှိသုံးစွဲသူများ၏ သုံးစွဲမှုအကြိမ်အရေအတွက်နှင့် သုံးစွဲမှု၏ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများအား စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖော်ပြထားပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ လက်ရှိဆေး ရွက်ကြီးသုံးစွဲခြင်းမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အတိုင်းအတာတစ်ခုသည်အတိတ်ကတော့ သုံးစွဲခဲ့ကြဘူးပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၂၀%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ယခင်ကသုံးစွဲခဲ့ကြပြီး ယခုအခါ မပြုလုပ်တော့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ စုစုပေါင်းအားဖြင့် (၄၃%)မျှသာ သက်ကြီးရွယ်အိုများသာလျှင်ဆေးရွက်ကြီးအား နေ့စဉ်ပုံမှန်အနေဖြင့် သုံးစွဲခြင်း မပြုကြကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ အများစုသည် လွန်ခဲ့သည့် (၅)နှစ်မတိုင်မီကတည်းက ဖြတ်ခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ (၇%)သော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် လွန်ခဲ့သည့်(၅)နှစ်အတွင်းက ဖြတ်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး မကြာသေးခင်ကသုံးစွဲခဲ့ကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့်

နေထိုင်ရာဒေသများအရ ယခင်သုံးစွဲခဲ့သူများနှင့် ယခုသုံးစွဲကြသူများပုံစံသည် အတူတူပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမြဲတမ်းသုံးစွဲမှုအနေဖြင့် အမျိုးသား သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင် အမျိုးသမီးသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် ပိုမိုတွေ့ရှိရပြီး မြို့ပြနေများထက် ကျေးလက်နေများတွင်ပိုမိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆေးရွက်ကြီး လက်ရှိသုံးစွဲနေသူများနှင့်ပတ်သက်၍ အများစု

သည်နေ့စဉ်သုံးစွဲနေကြသူ များဖြစ်ပြီးထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့်နေထိုင်ရာဒေသအလိုက် ကွာခြားကြပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၄)ပုံ(၃)ပုံကျော်က ၎င်းတို့သည်အရက်သေစာအား ပုံမှန်သောက် သုံးခြင်း မပြုလုပ်ကြကြောင်း ဖြေကြားခဲ့သော်လည်း အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကတော့ ယခင်ကသောက် သုံးခဲ့ကြပါသည်။

Table 7.6 Tobacco, alcohol and betel use, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

	Total	Age		Gender		Area of residence	
		60-69	70+	Men	Women	Urban	Rural
Tobacco use (smoke or chew)							
Current status (% distribution)							
currently	37.1	38.4	35.7	45.9	30.4	26.6	41.6
quit within last 5 years	7.1	6.9	7.3	9.0	5.6	5.2	7.8
quit over 5 years ago	12.9	10.3	15.5	18.1	9.0	16.0	11.5
never	43.0	44.5	41.5	27.0	55.0	52.3	39.0
total	100	100	100	100	100	100	100
Among current tobacco users, % that use daily	88.7	90.8	86.4	90.1	87.1	86.1	89.4
Alcohol use							
Current status (% distribution)							
currently	6.3	8.9	3.5	13.5	0.9	5.8	6.5
quit within last 5 years	3.1	4.0	2.3	7.0	0.2	2.2	3.5
quit over 5 years ago	13.5	13.1	13.8	30.9	0.4	11.6	14.3
never	77.1	73.9	80.4	48.6	98.5	80.4	75.7
total	100	100	100	100	100	100	100
Among current alcohol users, % that drink daily or every few days	65.6	62.9	71.7	64.4	75.8	69.2	64.4
Betel use							
Current status (% distribution)							
currently	34.8	37.9	31.5	38.3	32.1	32.1	35.9
quit within last 5 years	2.7	2.8	2.6	3.9	1.9	2.6	2.8
quit over 5 years ago	4.4	2.7	6.3	6.5	2.9	6.5	3.6
never	58.1	56.6	59.6	51.4	63.1	58.9	57.7
total	100	100	100	100	100	100	100
Among current betel users, % that chew daily	75.5	76.3	74.4	78.3	72.9	73.3	76.3

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

သို့သော် လက်ရှိသောက်သုံးနေသူများထက်များသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အရက်သေစာသောက်သုံးခြင်းမှ ရပ်နားခဲ့ကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျား/မခြားနားချက်အရ အရက်သေစာသောက်သုံးမှု ကွာခြားချက်သည် ကြီးမားပါသည်။ သောက်သုံးသူအားလုံးနီးပါးသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ လက်ရှိအရက်သေစာသောက်သုံးနေသူများ အကြားတွင် အများစုသည် နေ့စဉ်နီးပါးသောက်သုံးကြပါသည်။

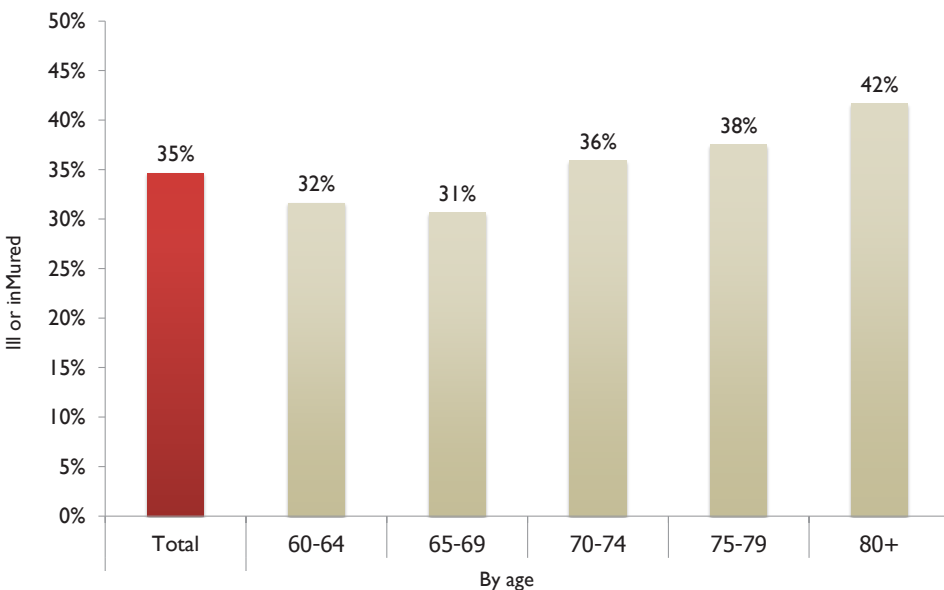
ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအား အသုံးပြုခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများအား အသုံးပြုခြင်းကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများအား ၎င်းတို့အနေဖြင့် ပြီးခဲ့သည့် (၁၂)လအတွင်း ပုံမှန်လုပ်ဆောင်မှုများအားအတားအဆီးဖြစ်စေသော နေထိုင်မကောင်းဖြစ်မှုသို့မဟုတ် ဒဏ်ရာအနာတရ ရရှိမှုများဖြစ်ခဲ့ဘူးပါသလားဟု မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်ခဲ့ဘူးပါသည်ဟု ဖြေဆိုပါက ၎င်းတို့သည် ကုသမှုလက်ခံရရှိခဲ့ပါလားနှင့် မည်သည့်အရင်းအမြစ်ထံမှ ကုသမှုလက်ခံရရှိခဲ့ပါသနည်းဟုမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၃)ပုံ(၁)ပုံကျော်ကျော်မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ ပြီးခဲ့သည့် (၁၂)လ အတွင်း ၎င်းတို့သည် နေထိုင်မကောင်းခြင်းနှင့်အနာတရဖြစ်ခြင်းများ ဖြစ်ဘူးကြောင်း ဖြေကြားကြပါသည်။ ထိုသူများ၏ ထက်ဝက်အောက်

ယခင်ကကွမ်းယာစားသုံးကြသူ သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုသည် ယခုလည်း စားသုံးနေကြသူများဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက်ကွာခြားချက် အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ကွမ်းယာစားသုံးသောသက်ကြီးရွယ်အို(၄)ပုံ(၃)ပုံသည် နေ့စဉ်ကွမ်းစားသုံးကြပါသည်။ ထိုအချက်သည်လည်း အသက်အရွယ်၊ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက် အနည်းငယ်သာ ကွာခြားပါသည်။

အနည်းငယ်လျော့နည်းသော သူများက ထိုနေထိုင်မကောင်းဖြစ်မှု၏ ရလဒ်အနေဖြင့် ၎င်းတို့သည် တစ်နှစ်တာအတွင်း (၁၀)ရက်ခန့်မျှ ပုံမှန်လုပ်ဆောင်မှုများအား လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ပုံ(၇.၇)သည် အသက်အရွယ်အလိုက် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ဘူးသည် သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်ဘူးသည်ဟု ဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများအား ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယေဘုယျရာခိုင်နှုန်းသည် အသက်ကြီးလာ သည်နှင့် အမျှမြင့်တက်လာပါသည်။ အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်း သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင် နေထိုင်မကောင်းဖြစ်ခဲ့သူ သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်ခဲ့သူ (၃)ပုံ(၁)ပုံအောက် လျော့နည်းပြီး အသက်(၈၀)နှစ်နှင့် အထက်တွင် (၄၀%)ကျော် ရှိပါသည်။သို့သော်အသက် အရွယ်အုပ်စု တစ်ခုချင်းစီ

Figure 7.7 Percent who were ill or inMured during the past 12 months preventing normal activities, by age, Myanmar 2012

အလိုက် ထက်ဝက်အောက် အနည်းငယ် လျော့နည်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်ထိုနေထိုင် မကောင်းဖြစ်ခြင်းနှင့် အနာတရခြင်းတို့၏ အကျိုးဆက်အဖြင့် (၁၀)မက ပုံမှန်လုပ်ငန်းဆောင်တာများအားဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်းဖြေကြား ခဲ့ကြပါသည်(ပုံတွင်ပြမထားပါ)။

နေထိုင်မကောင်း သို့မဟုတ် အနာတရဖြစ်ခဲ့ကြသူ အများစုသည် ကုသမှုတစ်ချို့လက်ခံ ရရှိ

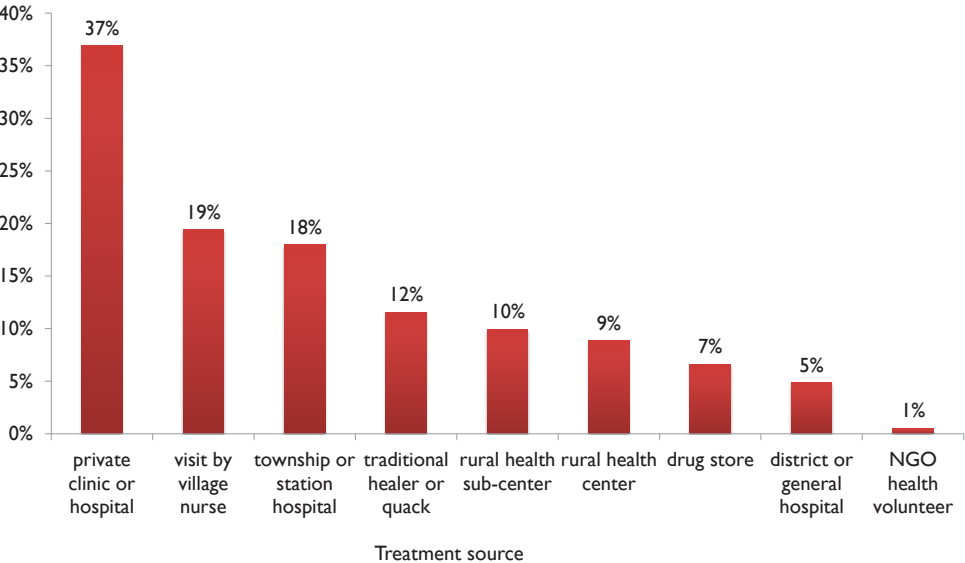
¹⁴ Of those who reported that they were ill or inMured during the past year, 14% overall and 17% of those who said they were incapacitated for over 10 days also reported that they were chronically ill, thus contributing to the length of the period of incapacitation.

ခဲ့ကြပါသည်။ နေထိုင် မကောင်းသို့မဟုတ် အနာ တရ ဖြစ်ခဲ့ကြသူများ၏ (၉၅%)က ၎င်းတို့ကုသမှုရ ရှိခဲ့ကြကြောင်းဖြေကြား ခဲ့ကြပါသည်။ (၁%)ထက် အနည်းငယ်မျှများသော သူများက ၎င်းတို့ ကုသမှု မလိုအပ်ခဲ့ကြောင်း ဖြေ ကြားခဲ့ပါသည်။ ကျန်ရှိ သော (၃%)ကျော်ကျော် သက်ကြီးရွယ်အိုများကမူ ၎င်းတို့အနေနှင့် ကုသမှုလို အပ်ခဲ့သော်လည်း မရရှိခဲ့ ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ပါ သည်။

ပုံ(၇.၈)သည် ကုသ မှု ရရှိရာ အရင်းအမြစ်အား ဖော်ပြ ထားပါသည်။ တစ် ချို့သော ဖြေဆိုသူများ သည် တစ်ခုထက်မက သော အရင်းအမြစ်များ အားဖော်ပြကြပါသည်။ သို့ သော် (၈၅%)သော ဖြေဆို သူများသည် တစ်ခုတည်း သောကုသမှုရရှိရာအရင်း အမြစ်အားဖြေကြားကြပါ သည်။

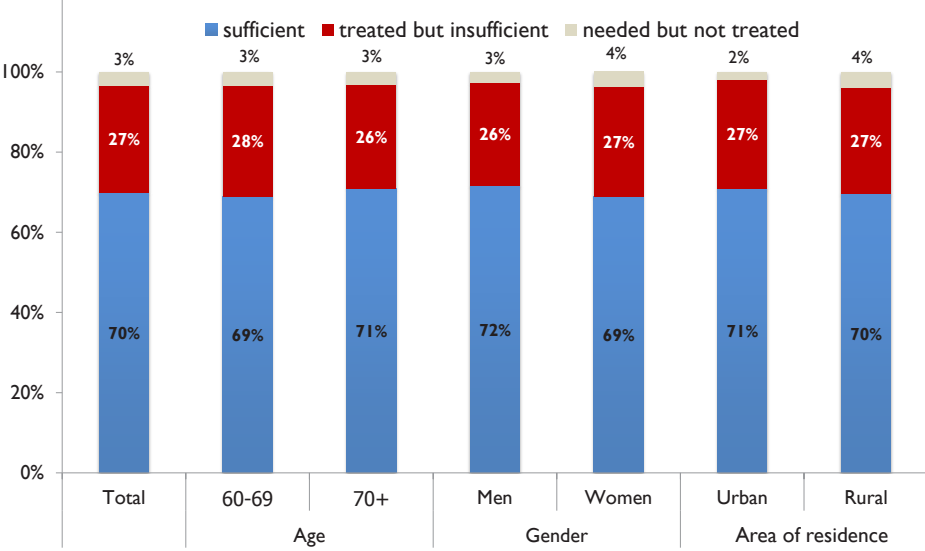
ဖြေဆိုမှုအများဆုံး အရင်းအမြစ်အဖြစ် ဖြေဆို သူသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃၇%)သည် ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းနှင့် ဆေးရုံ များအား ဖော်ပြကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အခြားအရင်းအမြစ် (၂) ခုဖြစ်သော ကျေးရွာသူနာပြုမှ အိမ်တိုင်ရာရောက်လာရောက်ကုသ ပေးခြင်း(၁၉%)နှင့်မြို့နယ် သို့မဟုတ် မြို့နယ်ခွဲဆေးရုံ များမှ သူနာပြုများအိမ်တိုင်ရာရောက်လာရောက်ကုသ ပေးခြင်း(၁၈%) တစ်ခုစီ၏ (၂)ဆနီးနီးရှိကြပါသည်။ အဓိကအားဖြင့် စနစ်တကျတတ်မြောက်ထားသူများ

Figure 7.8 Sources of treatment for illness or inMury during past 12 months, persons aged 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
Note: Total percent adds to over 100 because some persons were treated by multiple sources.

Figure 7.9 Sufficiency of treatment for illness or inMury during past 12 months among those who received or needed treatment, by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

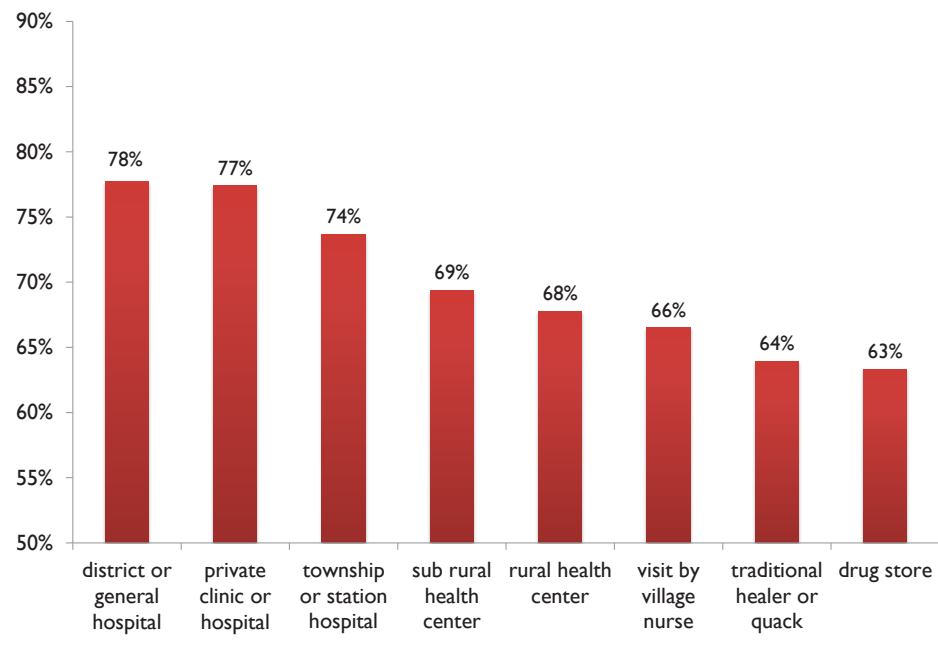
မဟုတ်သော မိရိုးဖလာကုသမှုပေးသူများမှ ကုသပေးမှု သည် (၁၂%) ဖြစ်ပါသည်။ အနည်းဆုံး အရင်းအမြစ် မှာဆေးဆိုင်များမှ ဝယ်ယူ သုံးစွဲမှု(၇%) ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၏ ကုသပေးမှုသည် အလွန်နည်းပါးပြီး ဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အလွန်နည်းပါးသော

အရေအတွက်ကသာ ထိုအရင်းအမြစ်အား ထည့်သွင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။

ကုသမှုလက်ခံရရှိသော သက်ကြီးရွယ်အိုများအားလုံးအား၎င်းတို့အနေနှင့် မတတ်နိုင်သော်လည်း ထက်မံကုသမှုလိုအပ်ခြင်းရှိ/မရှိဟူသောမေးခွန်းအားမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက် အပေါ်ဖြေဆိုချက်သည် ကုသမှုသည် လုံလောက်ခြင်း မရှိဟုယူဆသော ညွှန်းကိန်းအားရရှိနိုင်ပါသည်။ ပုံ(၇.၉)သည် ကုသမှုလိုအပ်ပြီးကုသမှုမရရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ရာခိုင်နှုန်းအပါအဝင် ရလဒ်များအားဖော်ပြပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့သူ ထိုခိုက်အနာတရ ရရှိခဲ့သူများအနက် (၇၀%)က ၎င်းတို့သည် အပိုကုသမှုခံယူရန်မလိုအပ်ခဲ့ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့ရရှိခဲ့သော ကုသမှုသည်လုံလောက်မှုရှိခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက်ကွာခြားမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင်(၂၇%)က ၎င်းတို့အနေနှင့်အပိုကုသမှုလိုအပ်ခဲ့ကြောင်း သို့သော်ထိုသို့ပြုလုပ် ရန်မတတ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မနှင့် နေထိုင်ရာဒေသအလိုက်ကွာခြားမှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင်ထိုအချက်က မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားမဖြည့်ဆည်းရသေးသောလိုအပ်ချက်များအားဖော်ညွှန်းနေပါသည်။

ပုံ(၇.၁၀)သည် ကုသမှုရရှိရာ အရင်းအမြစ်ကွာခြားချက်များအရကုသမှု၏ လုံလောက်မှုအတိုင်းအတာအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ကြီးမားသော အစိုးရဆေးရုံများ(ခရိုင်နှင့် အထွေထွေ ဆေးရုံကြီးများ)၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းများနှင့် ဆေးရုံများမှ ကုသမှုရရှိခဲ့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများတွင်မူ နောက်ထပ်ကုသမှုထပ်မံမလိုကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နောက်တစ်ဆင့်အနေဖြင့် အစိုးရဆေးရုံများဖြစ်သော သေးငယ်သည့် ကျန်းမာရေးဌာနများ (ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနများ၊ ကျေး

Figure 7.10 Percent that received sufficient treatment for illness or injury during past 12 months by source of treatment, persons 60 and older, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: Sufficiency of treatment from NGO health volunteers is omitted because only a very small number of cases cited this as a source of treatment.

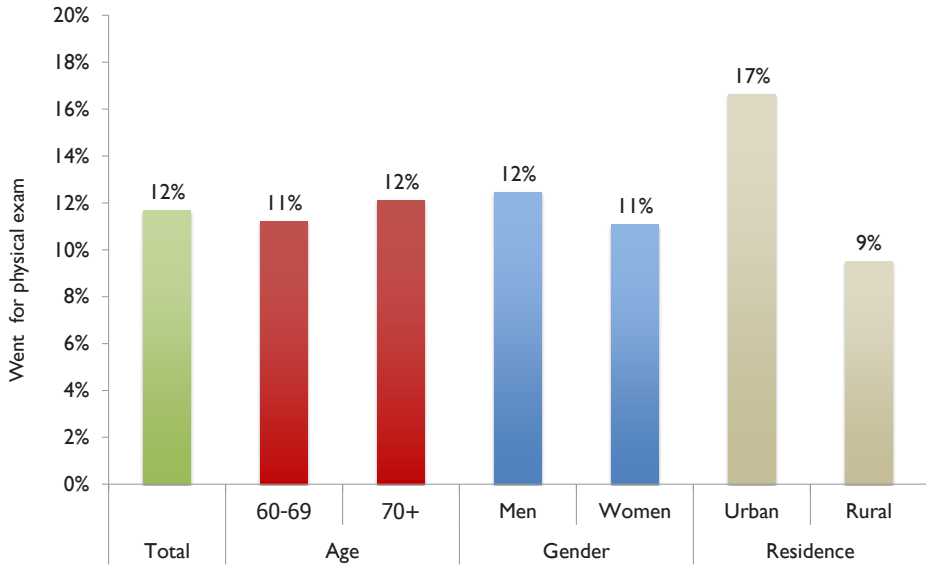
လက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများနှင့် ကျေးရွာသူနာပြုများမှ ကွင်းဆင်းမှုများ)အား အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိ ကျန်းမာရေးဌာနများဖြစ်သော မြို့နယ်အဆင့်ဆေးရုံများ လောက်ကျေနပ်မှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အခြားသော ကုသမှုသည် လုံလောက်ပါသည်ဟု အနည်းဆုံးဖော်ပြသော ရာခိုင်နှုန်းသည် စနစ်တကျတတ်မြောက်ထားခြင်းမရှိသော မိရိုးဖလာဆေးဆရာများနှင့် ဆေးဆိုင်များဖြစ်ပါသည်။

ပြီးခဲ့သည့် နှစ်အတွင်း နာမကျန်းဖြစ်ခဲ့သူ သို့မဟုတ်အနာတရရခဲ့သူများ၏ကုသမှုရရှိခဲ့သည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား ကုသမှုနှင့်ဆိုင်သောမေးခွန်းများအပြင် စစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုအားလုံးအား ပြီးခဲ့သည့် (၃)နှစ်အတွင်း အထွေထွေကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုရှိခဲ့ခြင်း ရှိ/မရှိမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ အထွေထွေကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုဆိုရာတွင် နေထိုင်မကောင်းစဉ်ပြုလုပ်ခဲ့သော ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုမပါဝင်ပါ။ ထိုကဲ့သို့သော ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုသည် ဆိုးရွားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများဖြစ်ပွားမှုမှ ကာကွယ်မှုပြုနိုင်သော အရေးကြီးသည့် လမ်းညွှန်မှု ပြုနိုင်ပါသည်။ ပုံ (၇.၁၁)အရ ထိုကဲ့သို့သော ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုများသည်မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ၌ ပုံမှန်ပြုလုပ်လေ့ရှိသော အကြောင်းအရာတစ်ခုမဟုတ်ပေ။ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်

သောသက်ကြီးရွယ်အိုရာခိုင်နှုန်းသည်အသက် အရွယ်နှင့် ကျား/မ အလိုက် အနည်းငယ်ကွားခြားပြီးမြို့ပြနေသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျေးလက်နေသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် စစ်ဆေးမှု ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုများပြားပါ

သည်။ ထိုအချက်က မြို့ပြနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေးကုသမှုများအား ပိုမိုလက်လှမ်းမီကြောင်း ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။

Figure 7.11 Percent that went for a general physical exam during past 3 years (not counting when ill or sick), by age, gender and area of residence, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
 Note: The 9% of respondents who indicated that they did not understand what was meant by a physical exam was assumed not to receive one.

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းကျိုးချမ်းသာ

ယခုလေ့လာဆန်းစစ်မှု စာတမ်းတွင် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားတိုင်းတာရန် မေးခွန်း(၉)ခု

အား ထည့်သွင်းထားခဲ့ပါသည်။ ထိုမေးခွန်းအားလုံးသည် ပြီးခဲ့သည်လအတွင်း တွေ့ကြုံခံစားခဲ့ရသည်များကို

Table 7.7 Frequency of positive and negative feelings during the past month, persons aged 60 and older, Myanmar 2012

	Frequency			Total
	Often	Some of the time	Not at all	
<i>Positive feelings</i>				
enjoyed life	37.3	49.9	12.9	100
calm and peaceful	36.9	52.3	10.8	100
happy	22.9	54.3	22.8	100
<i>Negative feelings or experiences</i>				
difficulty sleeping	23.8	48.9	27.3	100
tired and lacked energy	18.8	48.6	32.6	100
poor appetite	17.3	47.6	35.1	100
upset and moody	14.2	52.7	33.1	100
sad or depressed	13.3	43.4	43.4	100
lonely	5.7	26.6	67.8	100

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar

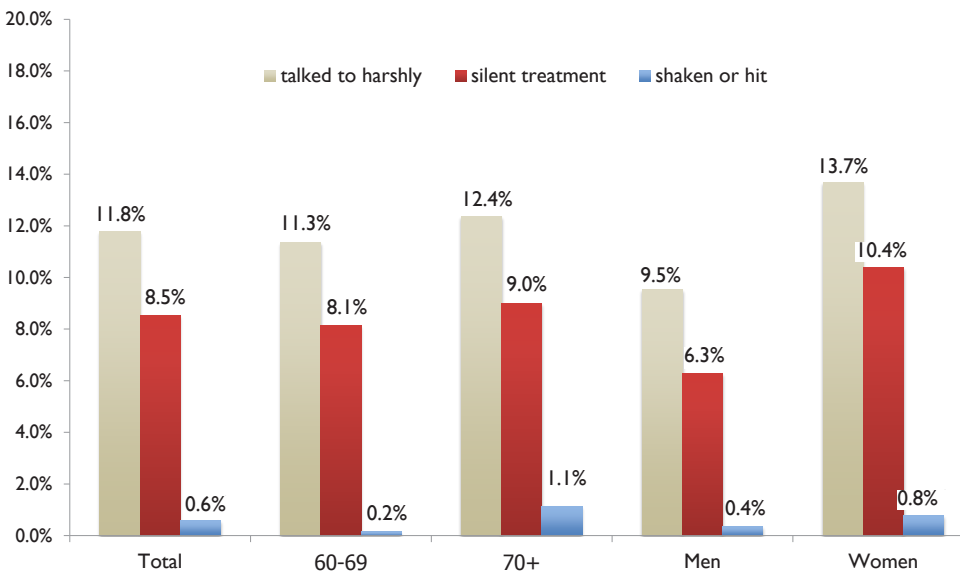
ရည်ညွှန်းပါသည်။ ထိုမေးခွန်းများအနက်မေးခွန်း(၃)ခုသည် အကောင်း ဘက်ကိုရည်ညွှန်းသော မေးခွန်းများ (ဘဝအပေါ်ကျေနပ်နှစ်သက်မှု၊ တည်ငြိမ်ငြိမ်းချမ်းမှု၊ ပျော်ရွှင်မှု) ဖြစ်ပါသည်။ အခြားသော မေးခွန်းများသည် အဆိုးကိုရည်ညွှန်းသော စိတ်ခံစားမှုဆိုင်ရာ မေးခွန်းများ (အထီးကျန်မှုခံစားခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း သို့မဟုတ် စိတ်ကျခြင်းနှင့် စိတ်ကသိက အောင့်ဖြစ်ခြင်းများ) သို့မဟုတ် အားအင်ကုန်ဆုံးခြင်း၊ အိပ်မပျော်ခြင်းနှင့် ခံတွင်းပျက်ခြင်းကဲ့သို့သော မကျန်းမာသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာလက္ခဏာများနှင့် သက်ဆိုင်သော မေးခွန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မေးခွန်းဖြေဆိုသူများအား ၎င်းတို့သည် ထိုလက္ခဏာများအနက်မည်သည့်တစ်ခုကို တွေ့ကြုံခံစားရ သနည်းဟူသော မေးခွန်းအားမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ယေး(၇.၇)တွင် ရလဒ်များအား အနှစ်ချုပ်ထားပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် မေးခွန်းဖြေဆိုသူသက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့သည် မေးခွန်းမှရည် ညွှန်းသော ခံစားမှုများအားတစ်ခါတစ်ရံတွေ့ကြုံခံစားဘူးကြောင်း ဖြေဆိုကြပါသည်။ ခြွင်းချက် တစ်ခုမှာ အထီးကျန်မှုခံစားခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သောမေးခွန်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ (၃)ပုံ (၂)ပုံသောသက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့သည် တစ်ခါမျှအထီးကျန်မှုခံစားဘူးကြောင်းဖြေကြားကြပြီး (၄)ပုံ (၁)ပုံခန့်မျှကသာတစ်ခါတစ်ရံထိုကဲ့သို့ခံစားဘူးကြောင်း

ဖြေကြားကြပါသည်။ အထီးကျန်မှုနည်း ပါးခြင်းအချက်သည် အနည်းငယ်သောသက်ကြီးရွယ်အိုများသာ တစ်ဦးတည်းနေထိုင်သည်ဟူသောအချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် နေ့စဉ်အခြားသော အိမ်ထောင်စုဝင်များနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများရှိနေပါသည်။ ထို့အပြင် သက်ကြီးရွယ်အို အများစုတွင် အနီးအနား၌ ထိတွေ့ဆက်ဆံရန် ဆွေမျိုးသားချင်းများရှိနေကြပါသည်။ မကောင်းသော စိတ်ခံစားမှုများအား မကြာခဏခံစားရဘူးသည်ဟု ဖြေဆိုခဲ့သော သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ပတ်သက်၍ သက်ကြီးရွယ်အိုများမှ ရာခိုင်နှုန်းအနည်းဆုံးဖြင့် အထီး ကျန်ခြင်း(၆%)၊ ရာခိုင်နှုန်း အများဆုံးဖြင့် အိပ်မပျော်ခြင်း(၂၄%)တို့ကိုဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသည်မှာ ကောင်းသော စိတ်ခံစားမှုများအားခံစားရပါသည်ဟူသော ရာခိုင်နှုန်းသည် မကောင်းသော စိတ်ခံစားမှုကိုခံစားရဘူးသည် ဆိုသည်ထက် ပိုမိုမြင့်မားနေပါသည်။ ထို့အပြင် အနည်းငယ်မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာလျှင် ၎င်းတို့သည် ဘဝအပေါ်လုံးဝမပျော်မရွှင်ဖြစ်ရပါကြောင်း သို့မဟုတ် ပြီးခဲ့သည်လအတွင်း ဘဝသည်မတည်မငြိမ်ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိခဲ့ပါကြောင်းဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းကျိုးချမ်းသာအား ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်စေသော အတွေ့အကြုံတစ်မျိုးမှာ မိသားစုဝင်များမှ အလွဲသုံးသော ပြုမူဆက်ဆံမှု များပင်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအားအလွဲသုံးခြင်း နှင့်ပတ်သက်သော မေးခွန်းအနည်းငယ်များ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ လျှို့ဝှက်အပ်သော အချက်အလက်များမပေါက် ကြားစေရန်အတွက် အခြားသူများနားထောင်နေခြင်းမရှိမှသာထိုမေးခွန်းများအားမေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများအစား အခြားသူတစ်ဦးဦးမှ ဖြေကြားပေးနေလျှင်လည်း အဆိုပါ မေးခွန်း

Figure 7.12 Experience with elder abuse from a family member during past 12 months, persons aged 60 and older, by age and gender, Myanmar 2012

Source: 2012 Survey of Older Persons in Myanmar
Notes: Silent treatment refers to a family member refusing to talk to respondent because of being displeased with the respondent.

များအား မမေးဘဲချန်လှုပ်ထားခဲ့ပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ယခု စစ်တမ်းတွင်ပါဝင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ (၃၀%)အောက်ကိုသာ အဆိုပါမေးခွန်းများ မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းများတွင် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်အတွင်း အလွဲသုံးခံရမှုပုံစံ(၃)မျိုးအား မေးမြန်းခဲ့ပါသည်။ ပထမအမျိုးအစားမှာ မေးခွန်းဖြေဆိုသူ သက်ကြီးရွယ်အိုအား မိသားစုဝင်များမှ ပြင်းထန်သည့် စကားလုံးများဖြင့် ပြောဆိုဆက်ဆံခဲ့ဘူးပါသလား၊ ဒုတိယအမျိုးအစားမှာ မိသားစုဝင်များမှ သက်ကြီးရွယ်အိုအား မနှစ်မျိုသောကြောင့် စကားလက်ခံပြောဆိုရန် ငြင်းပယ်ခဲ့ဘူးပါသလားနှင့် တတိယအမျိုးအစားမှာ မိသားစုဝင်တစ်ဦးဦးမှ သက်ကြီးရွယ်အိုအား ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်ခဲ့ဘူးပါသလား ဟူသော မေးခွန်းများဖြစ်ကြပါသည်။မေးခွန်း၏အကဲဆက်သော သဘောသဘာဝအရ သက်ကြီးရွယ်အိုအနည်းငယ်ကိုသာ အဆိုပါ မေးခွန်းများ မေးမြန်းခဲ့ပြီး ရလဒ်များအား ပုံ(၇.၁၂)တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုရလဒ်များအား သတိထား၍ ဘာသာပြန်ဆိုရန်လိုအပ်မည်

ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါမေးခွန်းများ အမေးခံခဲ့ရသော သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုက ၎င်းတို့အနေဖြင့် ပြီးခဲ့ သည့်နှစ်အတွင်း ထိုကဲ့သို့သောအလွဲသုံးခံရမှုများ မရှိခဲ့ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ အဆိုပါ အတွေ့အကြုံ(၃)မျိုးအနက် အဖြစ်အများဆုံးမှာ မိသားစုဝင်များမှ ပြင်းထန်ထန်ပြောဆိုဆက်ဆံခြင်းဖြစ်ပြီး ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ပျမ်းမျှ(၁၂%)ဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုဝင်များ၏ စကားမပြောဘဲနေ ခြင်းခံရမှုသည် အတော်အဖြစ်နည်းပြီး (၁%)အောက်နည်းသော သက်ကြီးရွယ်အိုများကသာ ၎င်းတို့သည် ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကျူးလွန်ခံခဲ့ရဘူးကြောင်းဖြေကြားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအချက်သည် အသက်(၆၀)နှစ်များအတွင်းရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အသက်(၇၀)နှစ်များအတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများအကြားတွင်ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။သို့သော်အမျိုးသမီး သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အမျိုးသားသက်ကြီးရွယ်အိုများထက် အဆိုပါ အလွဲသုံးခံရမှုများပိုမိုခံခဲ့ရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အခန်း - ၈ -

နိဂုံးနှင့် အနာဂတ်အတွက် ရွေးချယ်စရာများ

မြန်မာနိုင်ငံရှိသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ပြောင်းလဲလာသော အခြေအနေ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အို အများအပြားသည် အမှီအခိုကင်း၍ တက်ကြွသော ဘဝများ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည့်အပြင်အိမ်အလုပ်နှင့် မြေးများအားစောင့်ရှောက်ပေးနိုင်သည့်အတွက် ၎င်းတို့၏ အရွယ်ရောက်ပြီးသား သမီးများသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ပိုမိုထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် အခြားသော သက်ကြီးရွယ်အို အမြောက်အမြားသည် အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိ၍ အကူအညီ လိုအပ်နေကြပါသည်။ အထူးအဖြင့် အသက်အရွယ်ကြီး ရင့်လာကြသဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။ အတိတ်ကာလတွင်ရော ယခုမျက်မှောက်အခြေအနေတွင်ပါ မိသားစုသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ အတွက် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ကူညီအထောက်အပံ့ရရှိရာ အခြေခံနေရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ မိသားစုဆိုသည်မှာ အိမ်ထောင်ဖက်နှင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသားသမီးများကို ဆိုလိုပါသည်။ အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သော အခြေအနေတွင်ရှိသည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဝင်ငွေလုံခြုံရေးနှင့် နေ့စဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုရရှိရေးသည် မိသားစု၏ အခြေအနေနှင့် တာဝန်သိတတ်မှုပေါ်တွင် မူတည်နေပါသည်။ အသက်အရွယ်ပိုမိုကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှသားသမီးများ၏ ငွေရေးကြေးရေးအရေးပါမှုသည်ပိုမိုအရေးကြီးလာပြီး အလုပ်၏အရေးပါမှုသည်လျင်မြန်စွာပင်လျော့ပါးလာပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၌ မိသားစုအနှောင်အဖွဲ့သည် မြို့လှပါသည်။ (၉၅%)မျှသော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အရွယ်ရောက်ပြီး သားသမီး အနည်းဆုံးတစ်ယောက်သည် တစ်ရပ်ကွက်တည်း သို့မဟုတ် တစ်ရွာတည်းတွင် နေထိုင်ကြပါသည်။ အရှေ့တောင်အာရှအတွင်း ဒေသတစ်ခုအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိမိရိုးဖလာ မိသားစုပုံစံနီးကပ်မှုသည် ခြွင်းချက်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ထိုအရေးပါသည့်အချက်က မေးခွန်းဖြေဆိုသူ (၃)ပုံ(၂)ပုံ၏ ၎င်းတို့အထီးကျန်သည်ဟု ခံစားရခြင်းမရှိပါဟုဖြေဆိုသော အချက်ကို ရောင်ပြန်ဟပ်နေပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော မိသားစုပုံစံအထောက်အပံ့သည် လွန်စွာမှ အရေးကြီးပြီး ထိလည်းထိရောက်မှုရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် မိဘများအပေါ်ထားရှိသော လေးစားမှုယဉ်ကျေးမှု

အစဉ်အလာအား ရောင်ပြန်ဟပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အနာဂတ်အတွက် ပြင်ဆင်ရာ၌ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကောင်းမွန်သည့် အခြေအနေထဲမှအားနည်းချက်ရှိသည့် အချက်(၂)ချက်ကို သတိပြုမိဖို့ လိုမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအားနည်းချက်မှာ မိရိုးဖလာမိသားစုကို အခြေခံသော စောင့်ရှောက်မှုစနစ်တွင် လိုအပ်ချက်တစ်ချို့ရှိပါသည်။ တစ်ချို့ဖြစ်ရပ်များ၌ ထိုအားနည်းချက်သည် လစ်လျူရှုမှုကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုအချက်က ၎င်းတို့၏ အခက်အခဲများကြောင့် မိဘများအားထောက်ပံ့မှုမပြုနိုင်သော မိသားစုများတွင် ဖြစ်တတ်ပါသည်။ တစ်ချို့သော ဖြစ်ရပ်များ၌ သက်ကြီးရွယ်အိုများက ၎င်းတို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏သားသမီးများ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်မည်ကို မလိုလားသောကြောင့် အကူအညီမတောင်းခံခြင်းမျိုးလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒုတိယအားနည်းချက်မှာ ထိုလိုအပ်ချက်များသည် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ပြောင်းလဲလာ မှုများကြောင့်လာမည့်နှစ်များတွင် ပိုမိုကြီးထွားလာမည် ဖြစ်ကြောင်း မျှော်လင့်ရပါသည်။ မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများအား မိသားစုမှ အလုံးစုံစောင့်ရှောက်သည်ဟူသော တွေးဆချက်သည် ထိုအချိန်၌ ဟောင်းနွမ်းသွားသော တွေးဆချက်တစ်ခုဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပြီး ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာသက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှုများ ပိုမိုတွေ့ရကောင်း တွေ့ရနိုင်ပါသည်။

များစွာသော အပြောင်းအလဲများသည်တိုင်းပြည်၏ ရှောင်လွှဲ၍ မရနိုင်သော လူဦးရေ အချိုးအစား အပြောင်းအလဲများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားပြီးသည့် အတိုင်းသက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေနှင့် စုစုပေါင်းလူဦးရေတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုပါဝင်မှုအချိုးအစားသည် လျင်မြန်စွာပင်ကြီးထွားလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ (၁၉၈၃) နောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံ၌ သန်းခေါင်စာရင်းကောက်ခံထားခြင်းမရှိသည့် အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေအတိအကျနှင့် အသက်အရွယ်အလိုက် လူဦးရေ အချိုးအစားဖွဲ့စည်းမှုအား အသေအချာမသိနိုင်ပါ။ သို့သော်လည်း အရှေ့တောင်အာရှဒေသနှင့် ကမ္ဘာ့ဒေသအတော်များများတွင် ဖြစ်နေသည့်အတိုင်း မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေဆိုင်ရာအချက်

¹⁵ The upcoming national census in 2014 will be crucial to understand population trends and their social and economic implications.

အလက်များတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အရေးကြီးသည့်အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်လာပါသည်။ ကုလသမဂ္ဂခန့်မှန်းချက်များအရ (၂၀၅၀)ပြည့်နှစ်အရောက်၌ သက်ကြီးရွယ်အိုဦးရေသည် မြန်မာလူဦးရေစုစုပေါင်း၏ (၄)ပုံ (၁)ပုံ ရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ မနက်ဖြန်တွင် သက်ကြီး ရွယ်အိုဖြစ်လာမည့်သူများသည် ယနေ့မွေးဖွားပြီး ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အိုမင်းမှုဆီသို့ တဖြည်းဖြည်းခြင်း ချဉ်းကပ်လာမည်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း အနာဂတ်သက်ကြီး ရွယ်အိုအရေအတွက်အား အတော်အသင့်ခန့်မှန်းနိုင်ပါသည်။

အနာဂတ်အတွက် ရွေးချယ်စရာများ

နောက်ကြောင်း ပြန်မလှည့်နိုင်သော လူဦးရေအချိုးအစားပြောင်းလဲမှုများ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားနေသည့်အချိန်တွင် ထိုသက်ကြီးရွယ်အို အခြေအနေအတွက်မူဝါဒ ပိုင်းဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများမည် သို့ ရှိပါသနည်း။ ယခုလေ့လာဆန်းစစ်ချက်စာတမ်းသည် အဆိုပါ မေးခွန်းအား အဖြေထုတ်ရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သည်တော့မဟုတ်ပါ။ ယခုလေ့လာဆန်းစစ်ချက်မှ ရရှိသော အချက်အလက်များအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံသက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ၁၀ အခြေအနေကို ဖော်ထုတ်ပြလိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ယခုကောက်ယူထားသော အချက်အလက်များအား နောက်ထက်သုံးသပ်ဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် အနာဂတ်တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဝင်ငွေဖူလုံ လုံခြုံမှုရှိရေး ၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် လူမှုရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် တို့နှင့်ပတ်သက်သော မူဝါဒများချမှတ်ရာ၌ အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များအပြင် မိမိတို့နိုင်ငံနှင့် အခြေအနေနှင့် ဆင်တူသော အခြားနိုင်ငံများ၏ အတွေ့အကြုံများအားလည်း လေ့လာအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ယခုလေ့လာဆန်းစစ်ချက်စာတမ်းသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ လျင်မြန်စွာဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော လူမှုစီးပွားပြောင်းလဲမှုများအကြားတွင် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရမည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်မှုများအား ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြကွားခြားချက်အရလူနေမှုဘဝအခြေအနေနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်မှု ကွာခြားချက်သည် အထင်အရှားပြင်ဖြစ်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကျယ်ပြောခြင်းသည်ကလည်း အထွေထွေ အန္တရာယ်ကျ

ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း ကလေးမွေးဖွားနှုန်း ကျဆင်းမှုနှင့် အိမ်ထောင်ပြုမှုနှုန်းကျဆင်းလာမှုများကြောင့် ယနေ့သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက အနာဂတ်တွင်ဖြစ်လာမည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် အားကိုးအား ထားပြုရမည့် သားသမီးအရေအတွက် ပိုမိုနည်းပါးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ချဲ့ထွင်ရေးအတွက် သားသမီးများသည် ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်မှုများ ပိုမိုဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်က ကောင်းကျိုးရော ဆိုးကျိုးပါသယ်ဆောင်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရောက်နိုင်မှုကို ဖြစ်ပွားစေပါသည်။

သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသော ပြဿနာအများစုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ အရေးတကြီးဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များထဲက တစ်ချက်ဖြစ်သော ကျယ်ပြန့်သည့် လူမှုရေးကာကွယ် စောင့်ရှောက်မှုမူဝါဒများ လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း ဖော်ပြနေပါသည်။ ပိုမိုတိကျသောမူဝါဒများနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ အားစောင့်ဆိုင်းနေသည့် အချိန်တွင် ယခုလေ့လာဆန်းစစ်ချက်နှင့် လက်တွေ့နယ်ပယ်မှ အတွေ့အကြုံများမှ မြန်မာနိုင်ငံကြိုတွေ့နေရသည့် ရွေးချယ်စရာများသည် ပိုမိုရှင်းလင်းလာပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေအားတုံ့ပြန် ရန်အတွက်အောက်ဖော်ပြပါအချက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့်အရပ်ဘက်လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် စဉ်စားဆွေးနွေးစရာများပင်ဖြစ်ပါသည်။

- မိရိုးဖလာ မိသားစုအခြေခံ လူမှုရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှု စနစ်သည် ပြောင်းလဲလာသော လူဦးရေအချိုးအစားပုံစံကြောင့်မလွဲမသွေ အားနည်းလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက် အပေါ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့် အနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက်ပါအကျိုးဝင်သည့် လူမှုရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုစနစ် တစ်ရပ် တဖြည်းဖြည်းခြင်း တည်ဆောက်ရန် အခွင့်အရေးရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ထိုလူမှုရေးကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုစနစ်တွင် မိသားစုပုံစံပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော လိုအပ်ချက်ချက်များအား ကူညီဖြည့်ဆည်းရန်အစိုးရနှင့် ရပ်ရွာကပါ ဆောင်ရွက်ရမည့် ဆန်းသစ်ထားသော အချက်များ ပါဝင်

သင့်ပါသည်။

● သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မြန်မာနိုင်ငံစုစုပေါင်း လူဦးရေတွင် ပါဝင်မှုပိုမိုကြီးမားလာမှုနှင့် အတူ (၂၀၁၄)ခုနှစ်တွင်ကောက်ယူမည့်သန်းခေါင်စာရင်းသည် အနာဂတ်မူဝါဒချမှတ်မှုကို လမ်းညွှန်မှုပြုနိုင်မည့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သော အသက်အရွယ်အလိုက်ပိုင်းခြားပြုစုထားသော သတင်းအချက်အလက်များပေးနိုင်မည့် ရွှေ့ရောင် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကောက်ယူမည့် သန်းခေါင်စာရင်းပုံစံတွင် အစောပိုင်းကပင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အထူးပြုမဖော်ပြထားနိုင်ပါက သက်ကြီးရွယ်အိုပြဿနာအား လစ်လျူရှုခံရမှုဖြစ်သွားနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ UNFPAနှင့် ဒေသအတွင်းရှိအစိုးရများသည် ထိုသန်းခေါင်စာရင်းအားပုံစံပြုနိုင်ရန် အတွေ့အကြုံနှင့် နည်းပညာများအားမျှဝေနိုင်ပါသည်။

● ယခုအခါ၌ ဤအမျိုးသားအဆင့်လေ့လာဆန်းစစ်မှုစာတမ်းမှ တဆင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ပတ်သက်သော အခြေခံကိန်းကဏန်း အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်ပြီဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပထမအဆင့်အနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းစဉ် အားအပြီးသတ်ရေးဆွဲ၍ပြဋ္ဌာန်းဆောင်ရွက်သင့်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအမျိုးသားအဆင့် လုပ်ငန်းစဉ်သည် ကာလလတ်အတွင်းဆောင်ရွက်သင့်သည့်မူဝါဒနှင့် လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရမည့်အရေးကြီးသည့်အချက်များအား လမ်းညွှန်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

● အခြားသော အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများတွင်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ကူညီလမ်းညွှန်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် နည်းတူ မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် ကော်မတီတစ်ရပ်အား ဖွဲ့စည်းသွားသင့်ပါသည်။ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်များမှ အထောက်အကူဖြင့်အဆိုပါကော်မတီသည် သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ မူဝါဒများအဆိုပြုခြင်းနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုတို့၏အခြေအနေအား လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

● မကြာသေးမီ နှစ်များအတွင်းက မြန်မာ့အိမ်နီး

ချင်းနိုင်ငံများစွာမှာ ထည့်ဝင်ရသော ပင်စင်စနစ်၏ လွှမ်းခြုံနိုင်မှုဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြပါတယ်။ ထိုစနစ်က သက်ကြီးရွယ်အိုအများစုကို ဝင်ငွေဖူလုံမှုမရှိမှုကို ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။ ထိုအခြေအနေကြောင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဝင်ငွေဖူလုံခြုံမှုရှိစေရေး အမျိုးသားစနစ်တွေကို စတင်ခဲ့ (သို့မဟုတ်) ချဲ့ထွင်ခဲ့ကြပါတယ်။ ထိုစနစ်တွေမှာထည့်ဝင်ရမလိုသော ပင်စင်စနစ် (လူမှုရေးပင်စင်)နှင့် လူမှုရေးကူညီမှုယန္တရားများကို ထည့်သွင်းခဲ့ပါသည်။ ပထမအဆင့် အနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံသည် အနာဂတ်လူမှုရေးကူညီမှု အစီအစဉ်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ် အနေဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော စနစ်များစတင်ရန်သင့်မသင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်ရေးအတွက်ရန်ပုံငွေဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများအား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရွေးချယ်စရာများအားသိ ရှိနိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာအကူအညီများတောင်းခံနိုင်ပါသည်။

● သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် မိသားစုစီးပွားရေး၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည့် အတွက် အိမ်ထောင်စုဝင်တိုးတက်လာခြင်းသည် ထိုအိမ်ထောင်စုအတွင်းနေထိုင်သော သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ကောင်းကျိုးအား ဦးတည်စေနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်ရှိကျေးလက် ဒေသစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကဏ္ဍ၌ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုသည် လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရာ အခြေအနေတွင်ရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရပ်ရွာရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများပါ ပါဝင်သင့်ပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများစွာသည် စီးပွားရေးအရတက်ကြွမှုရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ဒေသစီးပွားရေးကိုလည်း အထောက်အကူပြုနိုင်ပါကြောင်း အသိအမှတ်ပြုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

● မျက်ကွယ်ပြုထားမည့်အစား ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုက်ဖျက်ရေးကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ၌ သက်ကြီးရွယ်အိုများအား အရေးကြီးသော ဦးတည်အုပ်စုတစ်ခုအနေဖြင့် အသိအမှတ်ပြု သင့်ပါသည်။ ထိုအပြင်အခြားသော အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သောအခြေအနေတွင်ရှိသည့် ကလေးသူငယ်များနှင့် မသန်စွမ်းသူများအားလည်း ထိုဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုတိုက်ဖျက်ရေးကြိုးပမ်းအားထုတ်မှုများ၌ဦးစားပေးထည့်သွင်းသွားသင့်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေးလက်ဒေသနေ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်

သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် မသင့်တော်သည့် အခြေအနေတွင်ရှိနေကြပြီး ၎င်းတို့၏ ရုပ်ပိုင်း ဆိုင်ရာကျဆင်းမှုများကြောင့် လည်းကောင်း၊ သားသမီးများအပေါ် မှီခိုနေရမှုမြင့်မားလွန်းခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုအန္တရာယ် နှင့်နီးကပ်နေပါသည်။

● အစိုးရအား အမျိုးသားအဆင့် ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ် ဆောင်ရွက်ရန်တိုက်တွန်းလိုပြီး သက်ကြီးရွယ်အို များ၏သားသမီးများအပေါ်စီးပွားရေးအရ မှီခိုနေ ရမှုအကြောင်းအရာများအား သုံးသပ်ရန်လိုအပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။ သားသမီးများ၏ အထောက်အပံ့ သည်လုံလောက်ချင်မှ လုံလောက်ပါလိမ့်မည်။ ထိုအထောက်အပံ့သည် ရွေးချယ်မှုတစ်ခုမဟုတ် ဘဲ အခြားရွေးချယ်စရာ မရှိခြင်းကြောင့် ရွေးချယ် ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် သုတေသန များပြုလုပ်၍ ထိုမှီခိုမှုများအား သက်ကြီးရွယ်အို ရှုထောင့်မှကြည့်၍ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ဂုဏ် သိက္ခာအပေါ်သက်ရောက်မှုနှင့် ၎င်းတို့၏မိသားစု များအပေါ် သက်ရောက်မှုများအား စဉ်းစားသုံး သပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

● အလားတူပင် ကျား/မတန်းတူညီမျှရေး မြှင့်တင် ပေးသော မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်များသည် အမျိုး သမီးငယ်များနှင့် မျိုးဆက်ပွားနိုင်သော အရွယ် အမျိုးသမီးများကိုသာ အာရုံစိုက်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသမီးများ၏ အထူးလိုအပ် ချက်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်မှု များအားလည်း ထည့်သွင်းအားရုံစိုက်ရမည်ဖြစ်ပါ သည်။ သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသမီးအများစုသည် အိမ်ထောင်ဘက်သေဆုံးပြီးသူများဖြစ်ကြပါသည်။

● အခြေခံ လိုအပ်ချက်များ ပြည့်မီပြီးနောက် ကျန်းမာရေးသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ပုပန်စရာ အကြောင်းအရာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သက် ကြီးရွယ်အိုများအားမကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ ဖြစ်သည့် ဆီးချိုရောဂါနှင့် နှလုံးရောဂါတို့မှ ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံကျန်းမာရေး စနစ်အား အားကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်သွား နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကုသရေး ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် အကန့်အသတ်ရှိသော အရင်းအမြစ်များအား ခွဲဝေရာ၌ ဦးစားပေးတစ်ရပ် အနေဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်အခြား သော

အန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်သော အခြေအနေတွင်ရှိ သည့် သူများ၏ အခြေခံကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာလက် လှမ်းမီမှုအားမြှင့်တင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

● ကျန်းမာရေးသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ အ သက်ရှည်မှုနှင့် ဘဝအရည်အသွေးအတွက် သာမ က သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ၎င်းတို့ မိသားစုဝင်ငွေ ဖူလုံမှုနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အတွက်ပါ အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေ ဖြင့် နောက်ထက် သက်ကြီးရွယ်အို အထူးအာရုံ စိုက်ကျန်းမာရေးစနစ်သည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ အား ပို၍ ကြာရှည်စွာ စီးပွားရေးတွင် တက်ကြွမှုရှိ နေအောင်ပြုလုပ်နိုင်မည်ကို ဆန်းစစ်သင့်ပါသည်။

● သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မိမိကိုယ်မိမိ စောင့် ရှောက်မှုအား တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းသည် ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်းမြင့်မား လာစေရေးအတွက် ကြီးမားသော အင်အားတစ်ရပ် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာ အတွေ့အကြုံများ က ကျန်းမာသော သက်ကြီးရွယ်အို ဘဝမြှင့် တင်ခြင်းအားပိုမိုပြည့်ဝသော အာဟာရရရှိစေခြင်း၊ ရောဂါဘယ ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် တက်ကြွသော ဘဝပုံစံများမှ တဆင့်ရရှိစေနိုင်အောင် အလေ့ အကျင့်ကောင်းများအား ပြသပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို အချက်အလက်များအား အစိုးရသို့မဟုတ် အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ အထောက်အပံ့ ဖြင့် သက်ကြီးသူချင်းကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (OPSHG) များ ကဲ့သို့သော ရပ်ရွာယန္တရားများမှ တဆင့်ချဲ့ထွင်သွားနိုင်ပါသည်။

● အမြင်အာရုံချို့ယွင်းခြင်းသည် ထုတ်လုပ်မှုကို ကျဆင်းစေပါသည်။ မှီခိုမှုအားမြှင့်တက်စေပြီး ဘဝအရည်အသွေးကိုလည်း ကျဆင်းစေပါသည်။ ယခုလေ့လာဆန်းစစ်ချက်ပါ တွေ့ရှိချက်များအရ သက်ကြီးရွယ်အိုများတတ်နိုင်သည့် ဈေးနှုန်းဖြင့် မျက်မှန်များဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ခြင်းဖြင့် သက်ကြီးရွယ် အိုမြောက်များစွာ၏ အမြင်စွမ်းအားများတိုးတက် လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်အား တိမ်ဖယ် ထုတ်ပေးခြင်းကဲ့သို့သော အခြားပုံစံများဖြင့်လည်း အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုအချက်မှာ ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးပြီး ထိရောက်သော နည်း လမ်းတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

- ရပ်ရွာ အစုအဖွဲ့များသည် မိသားစု အစားထိုး အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လူမှုရေး အထိန်းကျန်မှုအား လျော့ချနိုင်ပါသည်။ ထိုရပ်ရွာအစုအဖွဲ့များသည် ကျန်းမာရေးလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုများအား အထောက်အပံ့ပြုခြင်းများဖြင့် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများအား လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် နိုင်ငံအတွင်းရှိ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ သက်ကြီးသူချင်းကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့များအား တိုးချဲ့ပေးခြင်း၊ အားကောင်းလာအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် လက်ရှိအခြေအနေပေါ်အခြေခံပြီး ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားသင့်ပါသည်။

- အလားတူပင် ကျန်းမာရေးမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ပြန်လည် ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ စိတ်လူမှု အထောက်အပံ့ပေးခြင်းနှင့် အခြားအကူအညီရနိုင်မည့် အရင်းအမြစ်များ၏ သတင်းအချက်အလက်များအား မျှဝေပေးခြင်းတို့ဖြင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ လိုအပ်ချက်များအား ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ဘုရားကျောင်း၊ ဝတ်ပြုကျောင်းများနှင့်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများကဲ့သို့သော် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများအား အထောက်အပံ့ပြုနိုင်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုဖြစ်သော ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သက်ကြီးသူချင်းကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘာသာရေးအစဉ်အလာ ခိုင်မာအားကောင်းမှုပေါ်အခြေခံ၍နီးနီးကပ်ကပ်အလုပ်လုပ်သွားနိုင်ပါသည်။

- အသက်(၆၀)အတွင်းတွင်ရှိသော ငယ်ရွယ်သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်များသောအားဖြင့် အမှီအခိုကင်းမဲ့ဆဲဖြစ်ပြီး တက်ကြွဆဲဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်ကိုဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသွားနိုင်ရန် အကူအညီပေးသင့်ပါသည်။ အသက်(၈၀)နှင့် (၉၀)အတွင်းရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများ သည်မူ မိသားစု၏ အလုံးစုံပြုစုစောင့်ရှောက်မှု အောက်တွင် ရှိနေပါသည်။ အသက်(၇၀) အတွင်းရှိ သက်လတ်သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်မူ အမှီအခိုကင်းသည့်ဘဝမှ အမှီခိုခံဘဝသို့တဖြည်းဖြည်းခြင်း ရွှေ့ပြောင်းလာသည့်အတွက် အပြုစု အစောင့်ရှောက် ခံယူရမည့် အန္တရာယ်တွင် ရှိနေပါသည်။ များသောအားဖြင့်

၎င်းတို့အားကြည့်ရှုရန် အိမ်ထောင်ဖက်များ မရှိကြပါ။

- ဖြစ်တန်စွမ်းရှိသော လျင်မြန်သည့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အပြောင်းအလဲများကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးသည် ထပ်မံချဲ့ထွင်မှုများ မြင်တွေ့လာရမည်ဖြစ်ပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်လိုက်ဖက်သော ဝန်းကျင်များတည်းဆောက်ရေးအား တက်တက်ကြွကြွအား ပေးမြှင့်တင်ခြင်းဖြင့်၎င်း အသိပညာပေးရေး လုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေးစာမျက်နှာသစ်၏ အစအစဉ်၌ မြန်မာနိုင်ငံသည် အခြားသောအာရှနိုင်ငံများ၏ အောင်မြင်မှုများ၊ အမှားများမှ အကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည့်အနေအထားတွင်ရှိပါသည်။

- အနာဂါတ်တွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ အတွက် နေထိုင်မကောင်းသည့်အချိန်၊ အနာတရဖြစ်သည့် အချိန်နှင့် မသန်စွမ်းဖြစ်သည့်အချိန်များတွင် ပြုစုစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်မည့် သားသမီးအရေအတွက်နည်းပါးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ အထောက်အပံ့ပြုထားသော လက်ရှိရပ်ရွာအခြေပြု အိမ်တိုင်ရာရောက် သက်ကြီးရွယ်အို စောင့်ရှောက်ရေးပုံစံသည် သက်ကြီးရွယ်အိုဘဝအား အားပေးမြှင့်တင်ရန် ကောင်းမွန်သည့် အခြေခံတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရအနေဖြင့် မိသားစုအခြေပြု မဟုတ်သော သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စိုက်ထုတ် ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

- သက်ကြီးရွယ်အို စောင့်ရှောက်ရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ပေးနေသူ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် ထိရောက် တန်ဖိုးရှိသော ဝန်ဆောင်မှုများပေးနေသည့်အတွက် ၎င်းတို့အား အသိအမှတ်ပြု၍ အထောက်အပံ့ပေး သင့်ပါသည်။ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများတွင် စိုက်ထုတ်ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးခြင်းနှင့် အခြေခံအလုပ်သမား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများပေးခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ပေးမှုများအား ပြန်လည်ချီးမြှောက်သည့်အတိုင်းအတာများအား အစိုးရနှင့် အစိုးရ

မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ စဉ်းစားဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။

● ဒေသတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက မြန်မာနိုင်ငံရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် သားသမီးများနှင့် လွန်စွာမှ နီးနီးကပ်ကပ်နေကြပါသည်။ မိသားစုဆက်ဆံရေးသည် ခိုင်မာနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ လျင်မြန်သော ပြောင်းလဲမှုများနှင့်အတူ ရိုးရာအစဉ်အလာ စံနှုန်းများသည် မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များအား သက်ကြီးရွယ်အိုဆိုင်ရာ ပညာပေးခြင်းနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ ပါဝင်ဆောင်ပေးမှုမရှိပါက ယိုယွင်းပျောက်ကွယ်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ အိန္ဒိယနှင့်သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့တွင် သက်ကြီးရွယ်အို ဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများအား ပုံမှန်ပညာရေးစနစ်အတွင်းတွင် ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြင့် တိုးတက်မှုတစ်ချို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။

● လက်ရှိနေအထား၌ တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးစနစ်သည် လွန်စွာမှ အလှမ်းဝေးနေသေးသည့် အခြေအနေတွင်ရှိနေပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကျေး

လက်ဒေသများတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်က မိသားစုဝင်များအကြား ဆက်သွယ်ရေးအား အကန့်အသတ်များဖြစ်စေပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အတွက် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေထိုင်ရမှုသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ၎င်းတို့၏ သားသမီး၊ မြေးမြစ်များနှင့် အလှမ်းဝေးမှုကို ပိုမိုမြင့်မားစေပါသည်။ တန်ဖိုးနည်းတယ်လီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးစနစ် ရရှိနိုင်ခြင်းသည် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၏ မိသားစု ဆက်သွယ်ရေးအား ထိန်းသိမ်းထားနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အစိုးရမှကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရမည့် လိုအပ်ချက်ကိုလည်း လျော့ပါးသွားစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

● ယခုလေ့လာဆန်းစစ်မှုသည် အထောက်အထားအချက်အလက်များအား ပေးထားပြီး ထိုအချက်များသည် နောက်ဆက်တွဲလေ့လာမှုများ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားအဆင့် ခြုံငုံသုံးသပ်မှုအားရိုးရာအစဉ်အလာ၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု မတူညီသော တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ပြည်နယ် အသီးသီးတွင် လေ့လာခြင်းဖြင့် ထက်မံဖြည့်စွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

Bibliography

Ananta, Aris and Evi Nurvidya Arifin. 2009. Older Persons in Southeast Asia: From Liability to Asset. In Evi Nurvidya Arifin and Aris Ananta (eds.), *Older Persons in Southeast Asia: An Emerging Asset*, pp. 3–46. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.

Asis, Maruja Milagros B., Lita Domingo, John Knodel and Kalyani Mehta. 1995. Living Arrangements in Four Asian Countries: A Comparative Perspective. *Journal of Cross-Cultural Gerontology* 10: 145-162.

Bopp, M., J. Braun, F. Gutzwiller, D. Faeh. 2012. Health Risk or Resource? Gradual and Independent Association Between Self-rated Health and Mortality Persists over 30 Years. February 9, 2012. *PLoS ONE* 7(2): e30795. Epub 2012 Feb 9, 2012.

Department of Labour. 2012. Handbook on Human Resources Development Indicators 2010. Nay Pyi Taw: Ministry of Labour.

Department of Population. 2009. *Country Report of Myanmar Fertility and Reproductive Health Survey 2007*. Nay Pyi Taw: Ministry of Immigration and Population.

Department of Population and UNFPA. 2005. *The Elderly Population in Myanmar: Trends, Living Conditions, Characteristics and Prospects*. Yangon: Ministry of Immigration and Population.

Department of Population and UNFPA. 2012. Ageing Transition in Myanmar. Yangon: UNFPA.

HelpAge International. 2011. *Annual Report and Financial Statements*. London: HelpAge International.

Jones, Gavin W. 2005. The Flight from Marriage in South-East & East Asia. *Journal of Comparative Family Studies* 36(1): 93–119.

Knodel, John and Chanpen Saengtienchai. 1999. Studying Living Arrangements of the Elderly: Lessons from a Quasi Qualitative Case Study Approach in Thailand. *Journal of Cross-Cultural Gerontology* 14(3):197–220.

Knodel, John, Jiraporn Kespichayawattana, Suvinee Wiwatwanich and Chanpen Saengtienchai. 2007. *Migration and Inter-generational Solidarity: Evidence from Rural Thailand*. Papers in Population Ageing Series, Number 2. Bangkok: UNFPA.

Knodel, John and Napaporn Chayovan. 2008. *Population Ageing and the Well-Being of Older Persons in Thailand: Past Trends, Current Situation and Future Challenges*. Papers in Population Ageing No. 5. Bangkok: UNFPA.

- Knodel, John and Napaporn Chayovan. 2008. Gender and Ageing in Thailand: A Situation Analysis of Older Women and Men. Research Report No. 08-664. Ann Arbor, Michigan: Population Studies Center.
- Knodel, John and Zachary Zimmer. 2009. Gender and Well-being of Older Persons in Cambodia. Research Report No. 09-665. Ann Arbor, Michigan: Population Studies Center.
- Knodel, John, Zachary Zimmer, Sovan Kiry Kim and Sina Puch. 2005. *Older Persons in Cambodia: a Profile from the 2004 Survey of the Elderly in Cambodia*. Phnom Penh: UNFPA.
- Lee, Sang-Hyop, Andrew Mason, and Donghyun Park. 2011. Why Does Population Aging Matter So Much for Asia? Population Aging, Economic Growth, and Economic Security in Asia. ADB Economics Working Paper Series No. 284. Manila: ADB.
- Litwak, E. and S. Kulis. 1987. Technology, Proximity, and Measures of Kin Support. *Journal of Marriage and the Family*, 49, 3, 649–61.
- Mayo Clinic staff. 2011. Chewing Tobacco: Not a Safe Alternative to Cigarettes. <http://www.mayoclinic.com/health/chewingtobacco/CA00019>
- Mujahid, Ghazy. 2006. Population Ageing in East & South East Asia: Current Situation & Emerging Challenges. Papers in Population Ageing No. 1. Bangkok: UNFPA.
- Myanmar Delegation. 2007. *Country Report of Myanmar Submitted to the High Level Meeting on the Regional Review of the Implementation of the Madrid International Plan of Action on Ageing, 9-11 October, Macao, China, 2006*
- National Research Council (US). 2011. *Preparing for the Challenges of Population Aging in Asia*. Washington: National Research Council.
- Reichart, P.A. 1995. Oral Cancer and Precancer Related to Betel and *Miang* Chewing in Thailand: A Review. *Oral Pathology and Medicine*, 24, 241–3.
- United Nations. 2002. *Report of the Second World Assembly on Ageing. Madrid, 8–12 April 2002*. Publication A/CONF.197/9. New York: United Nations.
- United Nations. 2007. *First Review and Appraisal of the Madrid International Plan of Action on Ageing: Preliminary Assessment (E/CN.5/2008/7)*. New York: United Nations.
- United Nations. 2011a. *Social Development: Follow-up to the International Year of Older Persons: Second World Assembly on Ageing*. Publication A/66/173. New York: United Nations.
- United Nations. 2011b. *World Population Prospects: The 2010 Revision*. New York: United Nations.
- Wikipedia. 2012. Monastic Schools in Burma. Accessed June 17, 2012.
- World Bank. 1994. *Averting the Old Age Crisis*. New York: Oxford University Press.

HelpAge International
East Asia/Pacific Regional Office
6 Soi 17, Nimmanhaemin Road
Suthep, Muang, Chiang Mai 50200, Thailand
Tel: +66 53 225440, Fax: +66 53 225441
hai@helpageasia.org
www.helpage.org

HelpAge International
Myanmar Country Office
No 10, Kanbawza Avenue
Shwetaungya Ward No 1, Bahan Township
Yangon, Myanmar
Tel: +951 539 590, Fax: +951 537 539